müziklerin efendisi

Lull

haziran 2003
sayı 12
2.950.000. TL

Lull 1 yaşında

Arab Strap

Andy Warhols

Mariyln Manson

MATRIX RELOADED

RADIOHEAD

Turin Brakes ■ Prefuse 73 ■ Dave Gahan ■ Blackbox Recorder ■ Paul Mc Cartney

ALTIKIRKBEŞ YAYIN

yeni ayın nesneleri

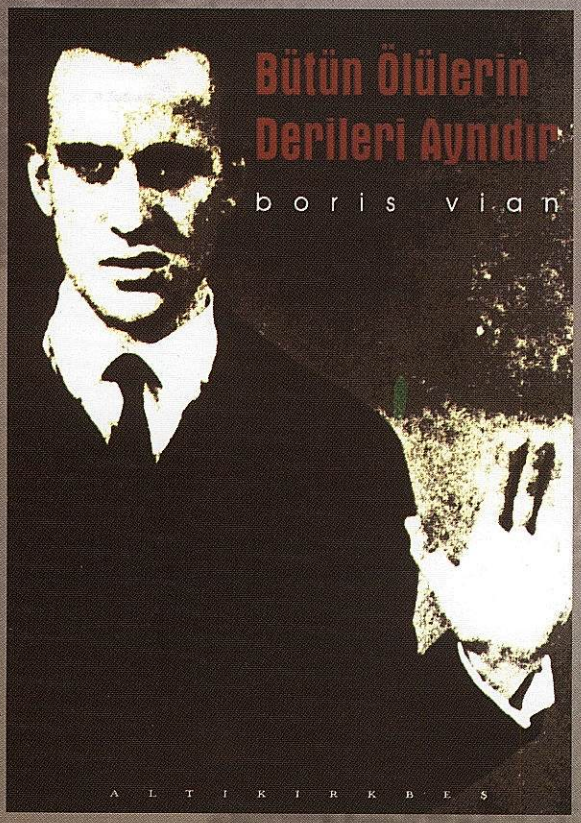

645

tel : 0216 330 86 38
fax : 0216 330 28 24
www.altikirkbes.com

Lull

muhteviyat haziran'03

Haziran 2003

Genel Yayın Kurulu
Alkan Avcıoğlu
Mete Avunduk
Alper Bahçekapılı
Kaan Çaydamlı
Devin Aylin Komar
Bora Şimşek

Yazarlar
Fati
Yiğit Atılgan
Nitsa Çukurel
Hira Doğrul
Selin Ever
Pınar Tınaz Gürmen
Cahit İnal
Cüneyt Kaşeler
Kadir Kıvılcımlı
Esin Konuk
Cem Kurşun
Alper Maral
Selda Tan Özdemir
Saffet Sözen
Gül Yaşartürk

Katkıda Bulunanlar
Burcu Kaya
Tuba Tezcan
Enis Batur
Burak Şuşut
Banu Irmak
Erkin Türkay
Zafer Tipigil
Beren Özel

Haber Naşirleri
Murat Babalık
Gizem Yetim

Grafik
CemBak

Redaksiyon
Yekta Majiskül

İmtiyaz Sahibi
Alper Bahçekapılı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Utku Bahçekapılı

Baskı
Güneş Matbaacılık & Grafik
0216 451 39 02

Reklam/Halkla İlişkiler
0216 330 86 38

Basım, yayın, dağıtım hakları
Altıkırkbeş Basın Yayın Dağıtım ve Reklam Tic. Ltd. Şti.'ne aittir.

www.altikirkbes.com
Ömer Efendi sokak. Blok apt. No:7/15 Kızıltoprak, İSTANBUL

AYDA BİR YAYINLANIR

lullmail@yahoo.com

4 Neler Oluyor
9 Matrix
12 Turin Brakes
15 Mariyln Manson
20 Dandy Warhols
21 Radiohead
26 Bilinesi Gruplar "Arab Strap"
29 Mouse On Mars
31 Prefuse 73
33 Paul Mc Cartney
36 Blackbox Recorder
39 Polaroid Android "G. Perec"
43 7 Soruda "Andy Warhols"
44 Dave Gahan
45 İngiliz Yol Filmleri-2
47 White Stripes
49 Lullipop
50 Peanuts
51 Naftalin "Smiths"
52 1 Kitap / Kitapsız
53 Velvet Screen "Dolls"
56 Vinil Düşkünleri
57 Vinly Extrem
59 Asosyolog "Mazi Daima Mevcuttur"
60 Sinema Dersleri "Karakter Yaratımı"
62 Arıza "Takım Aynı: Liverpool"
63 Kritik
66 Idioteque

neler oluyor?

Todd Solondz, yeni filmi *Palindromes* 'un çekimlerine temmuz ayı içinde başlayacağını açıkladı. 13 yaşında bir kız çocuğu ile ebeveynleri arasındaki ilişkileri konu alacak filmde Ellen Barkin'in rol alması söz konusu.

Lull için canını verebilecek çevirmen aranıyor. Aranan özellikler şöyle: İyi bilek güreşi yapması, madeni para koleksiyonuna sahip olması, güzel bir kızkardeşinin olması ve en sevdiği filmin Rambo 3 olması gerekiyor. E-mail yoluyla kolaylıkla başvurulabilir: **lullmail@yahoo.com**

Tek kişilik grup **The Streets**'in yegane ismi Mike Skinner, gayet başarılı geçen Amerika turu esnasında Muzik dergisine yaptığı açıklamada sinema kariyerine başlayabileceğinin sinyallerini verdi. Bizce gereksiz bir hamle olsa da kendisine bol şans diliyoruz.

Ozzy Osbourne

20 yıldan beri çalıştığı plak şirketi Sony Music ile yollarını ayırdı. Plak şirketi ayrılık nedeninin albüm satışlarının düşüklüğü olduğunu belirtse de, Sharon Osbourne 20 yıldan beri plak şirketlerinden mutlu olduklarını ama birbirlerine çok alıştıklarını ve yeni heyecanlar aradıklarını belirtti!

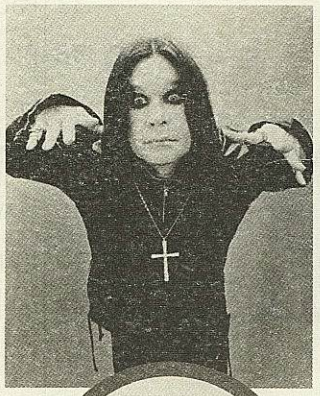

Limp Bizkit 16 Haziran'da çıkması beklenen yeni albümlerinin çıkış tarihini kasıma kadar erteleidiklerini belirtti. Grubun web sitesinde yapılan açıklamada, yeni gitarist Mike Smith ile çok yaratıcı bir dönem yaşadıklarını, bu yüzden daha iyi bir sonuca ulaşmak için yeni albümlerinin çıkış tarihini erteledikleri belirtildi.

Jimi Hendrix Experience'ın basçısı **Noel Redding** 57 yaşında aramızdan ayrıldı.

Terry Gilliam'ın çekimlerine 30 Haziran'da başlanacak yeni filminde Matt Damon ve Heath Ledger kardeş olarak oynayacaklar. Son zamanlarda kötü adam rollerini kapmayı alışkanlık haline getiren Robin Williams ve Jonathan Pryce da filmin kadrosundalar. Korku ve komediyi birleştiren fantastik bir hikayeye dayanan filmin ismi **The Brothers Grimm.**

Spoon, ağustos ayında piyasaya sürülecek bir mini-LP ile karşımızda. Bu albümde geçtiğimiz senenin en mühim çalışmaları "Kill the Moonlight"tan The Way We Get By albüm haliyle ve Metal Detektor, Me and The Bean gibi klasikleri de canlı radyo performanslarıyla mevcut bulunuyor. Şarkılar şöyle:

01 The Way We Get By
02 Metal Detektor
03 I Am the Key
04 Anticipation
05 Someone Something
06 Me and the Bean

Robert "3D" Del Naja gibi yine çocuk pornografisi suçlamalarına maruz kalan The Who'nun mühim adamı **Pete Townshend** sonunda rahat bir nefes aldı. İngiliz polisi tarafından yapılan suçlamalar geri alındı. Söz konusu sitelere girdiğini itiraf eden Townshend, sadece bir uyarıyla işin içinden sıyrıldı.

Geçen ay yine bu sayfalarda açılan bahis sonuca ulaştı. **Strokes,** yeni albümleri için anlaştıkları Nigel Godrich ile ayrılma kararı aldı. Bu nedenle Devin Hanım bir miktar paradan mahrum kaldı. Grup ilk albümlerinde beraber çalıştıkları Gordon Raphael ile yola devam kararı aldı.

VIDEODROME

Saffet Sözen

New Ord
Touched by the hand of the G

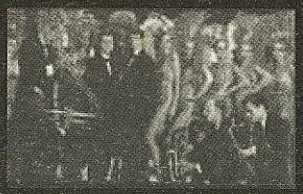

•'Hair Bands' şeklinde tarif edilen ve Nirvana'nın ortaya çıkmasıyla, 90'lar başında tarihe karışan (VH1'in tabiriyle zehirli atığa dönüşen) Cinderella ve Poison gibi beyaz orta sınıf anglosakson toplulukların stilinde çekilmiş bir videoklip. Klibi, 'Point Break' filmiyle taninan ünlü Amerikalı kadın yönetmen Kathryn Bigelow çekmiş. Bu tür grupların alamet-i farikaları; gösterişli kıyafetler, aşırı makyaj, göz süzmeler, hepsi yerli yerinde. Bernard Sumner ve Peter Hook'u, üçgen formdaki (flying V olarak tabir edilen) hard rock gitarlarıyla uzun sarı saçlarını (yani peruklarını) savura savura sahnede zıp zıp zıplarken ve sol ayaklarının üzerinde ileri geri yaylanarak gitar solo attırırken görmek, feci derecede komik. Bir dönemin manasız Amerikan müziklerinin New Order tarafından tiye alınması özellikle çok anlamlı.

Pet Shop Boys - Rent

'Blue' ve 'Jubilee' filmlerinden de hatırlanabilecek İngiliz yönetmen Derek Jarman imzalı bir videokip. Sanatçı, homo-erotik temalı filmlerle beraber müziğe olan ilgisini de sürekli korumuştu.

grup elemanları olmadan titrek görüntülerle çektiği 'The Queen is Dead' ve 'Panic' klipleriyle de, The Smiths'in son güne kadar korumaya çalıştığı video karşıtı tutumunu belli ölçüde kırmayı başarmıştı.
müziğe olan ilgisini de sürekli korumuştu. Topluluğun ünlü 'It's a Sin' parçasına da bir klip çeken Jarman, grup elemanları olmadan titrek görüntülerle çektiği 'The Queen is Dead' ve 'Panic' klipleriyle de, The Smiths'in son güne kadar korumaya çalıştığı video karşıtı tutumunu belli ölçüde kırmayı başarmıştı.

Rent, kiralık erkek olgusunu, grubun kısmen kendi cinsel tercihlerine de gönderme yaparak anlatmaya çalışır. Chris Lowe, sürekli Neil Tennant'ın peşinde dolaşan ve hiç konuşmayan erkek modelini bir kenara bırakmış ve esas adamlığa soyunmuştur bu klipte. Tenant'sa olayı anlatan adam konumundadır.

"The currency we've spent
I love you, you play my rent"

Gerisi tarih.

London Calling!

Burak Çetindağ Londra'dan Bildiriyor

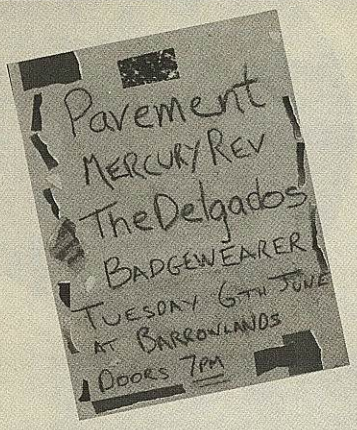

The Delgados 13 Mayıs The Lyric

Lloyd Cole, Blur, Snow Patrol ve Rufus Wainwrigt şehirde aynı gece, farklı yerlerde sahne alıyordu. Etik olarak Lloyd Cole'a öncelik tanımalıydım, Blur biletleri çoktan tükenmiş olmalıydı. Rufus'u sahnede merak ediyordum. Uzun zamandır şehirde izine rastlamadığım The Delgados'ta karar kıldım.

Londra Delgados konserlerinin ilki şehrin batısında, Hammersmith`te, Lyric adlı mekanda gerçekleşti. İsmini ünlü İspanyol bisiklet yarışçısı Pedro Delgado'dan alan İskoç topluluk, ilk single'ları "Monica Webster"i John Peel'in kaydadeğer bulup programında yer vermesi ve ünlü ismin 1998'deki 50. doğum günü partisindeki performanslarıyla, eski örnekler Undertones ve Fall gibi J.Peel`in bağrına bastığı, sonraki adımı merak edilen topluluklar arasına girdi. 2000 yılı "The Great Eastern" albümlerinin 'Mercury Music Prize' adayı olarak gösterilmesi İskoç topluluğun o tarihe kadarki en önemli medyatik başarısı oldu.

Konserlerin salı gecesindeki ilk ayağı "Monica Webster" ve 1998 albümü "Peloton"u içine alan dönemi, çarsamba gecesi ise "The Great Eastern" ile son single "All You Need Is Hate" arası kayıtları içine alacak şekilde programlanmış. Ben ilk geceyi tercih ettim. 'Monica Webster', 'Primary Alternative', 'Under Canvas Under Wraps', 'Strathcona Slung', 'Friendly Conventions', 'Everything Goes Around The Water', 'Clarinet`, 'Pull The Wires From The Wall', 'And So The Talking Stopped'... Daha çok gotik bir havanın estiği ilk iki albümleri "Domestiques" ve "Peleton"dan seçtikleri kayıtlardı. Mekanın barok dekorasyonun yoğunlaştırdığı melankolik atmosfer, dinleyenlerin koltuklarına biraz daha gömülüp parçaların yönlendirdiği, hayal güçlerinin izin verdiği kadar gidebildikleri mavi dünyalara yolculuk etmesine neden oldu. The Delgados her ne kadar görüntüsüyle sahneyi dolduran gruplardan biri olmasa da kırılgan görünüşlerinin yanında karanlık ve sert gitarlarla yüklü güçlü ve kusursuz çıkışları topluluğun neden iyilerden biri olduğu sorusunun cevaplarındandı. Saniyeler önce koltuklarına gömülenleri apar topar hayata geri çağırabilme yeteneği ise bir diğer cevap.

Emma (gitar/vokal) ve Paul'la (davul) birlikte grubun kurucularından olan hırçın üye Steward (Bas) seyircilerin sessizliğine ilk sataşan oldu. Konserden önce sohbet ettiğim grubun Cd, T-shirt gibi ürünlerini satan, topluluk üyelerinin eski arkadaşı olan, ağır İskoç aksanı hoşuma giden bayanla Delgados hikayesinin nasıl başladığı, İskoç ve olmayan Türk indie piyasası, favori Delgados albümü gibi konuları konuştuk. Favori albümümüz aynıydı; topluluk üyeleriyle büyüyen birinin yorumuyla, en samimi Delgados albümü 'Peloton'. Konserden hemen sonra, salonun altındaki pubda kırmızı şarabını yudumlayan grubun 31 yaşındaki vokalisti Emma ile sohbet ettim. En beğendiği albümü sorduğumda hiç tereddüt etmeden bütün kayıtlarından gurur duyduğunu ama kalbine en yakın hissettiği albümün 2002 tarihli "Hate" olduğunu söyledi.

Grubun davulcusu olan eşi Paul, kansere yakalanan annesini uzun ve acılı bir dönemden sonra 2000'de kaybetmiş. Emma bu üzücü sürecin doğrudan psikolojilerine, dolayısıyla son albümlerine yansıdığını söylüyor. Hemen tüm albümlerindeki kırılganlığı adanın geneline hakim olan demografik yapıya, yani yaşlıların çoğunlukta olduğu topraklarda genç olup yalnız büyümelerine bağlıyor. Son albümlerini negatifliğin derinlerine, mutlu olabilmenin yollarını anlamak icin yapılan bir yolculuk olarak tanımlayıp albümün aslında iyimser bir amacı olduğunu söylüyor. Topluluk albümde, insanların her gün mücadele edecek başka bir şey bulduğu, aslında hayatın en büyük mücadele olduğu gibi mesajların yanında yakınlarını kaybetme, istemedikleri işleri yaparak yaşayıp alakasız kariyerlere sürüklenen insanlar, günlük hayatın depresyonları gibi küçük bölümlerde insanın farklı dönemlerinde kendi kendine yarattığı öfkeyi anlatıyor. Hate albümü, insan nefretinin derinlerine dalan benzer Psychedelic albümlerden, dinleyiciyi memnun eden ninni gibi huzurlu melodiler ve yaralarınızı sarabilecek içten vokal takviyeleriyle zekice ayrılmakta.

Emma'nın tüm zamanların en favori topluluğu sorusuna verdiği ilk cevap beni saşırtmadı. Adanın değişmeyen gerçeği; New Order. "Dry" albümündeki Pj Harvey seçimi de bir kadın vokalist icin anlaşılabilir bir cevaptı. Geleneksel caz dinlemekten de hoşlanan sanatçı piyanist "ido vico einaudi" hayranı. Emma, 1994 yılında evinin mutfağında hayata geçirilen The Delgados'un plak şirketi "Chemikal Underground"dan bahsetti. Zaman zaman local publarda yapılan anlaşmaların ardından Bis, Arab Strap, Mogwai, Cha Cha Cohen, Radar Brothers gibi isimleri çatıları altında toplayıp yeni isimlere fırsat tanıdıklarını anlattı. 1999 Mogwai albümü "Come on Die Young" gibi önemli çalışmalara damgasını vuran plak şirketleri, grubun bir başka önemli başarısı. Emma grup adına, tıpkı geçen yaz konserlerinden hemen sonra menajerlerinin yanında konuştuğum Britanya'nın önemli indie karakterlerinden David Gedge (Wedding Present/Cinerama) gibi, uygun bir teklif olursa İstanbul`da severek sahne alabileceklerini söyledi. Adanın geleneksel yaz festivalleri havası hissedilmeye başladı. Sezonun ilk ve bence bu yazın en favori festivali Radiohead, REM, Moby, Supergrass gibi büyükleri garantileyen Glastonbury. Festivalin biletleri satışa çıktığı gün tükendi. Coldplay, Echo and The Bunnymen, Flaming Lips gibi ünlüleri ağırlayacak olan İskoç festivali "T In The Park"in biletleri geçen yıllara göre daha hızlı tükenmekte. İrlanda'nın önemli festivali "Withness" Manic Street Preachers, The White Stripes, Badly Drawn Boy gibi büyükleri ağırlayacak. Londra'ya daha yakın, katılan grup sayısı, aynı başlık altında farklı 2 yerde dönüşümlü devam eden yapısıyla V ve Reading/Leeds festivalleri ağustos ayının diğer önemli organizasyonlarından. V Festivali'nin bu seneki silahları Red Hot Chili Peppers, Inspiral Carpets, Foo Figthers ve The Hives gibi isimler. Daha önce 3 kez tecrübe ettigim V festivallerinin bu yaz daha vasat bir listesi olduğunu söylemek zor değil. Geçen yıl Leeds'te çıkan olaylar nedeniyle lisansı tehlikeye giren Leeds/Reading Festivali bu yıl daha sıkı güvenlik önlemleriyle düzenlenecek. The White Stripes, Blur, Doves, Primal Scream, Placebo, Courtney Love, Interpol, Grandady gibi isimlerin yanında Metallica, Linkin Park gibi mainstream grupları da ağırlayacak olan 2 günlük Reading/Leeds Festivali'nin kadrosu yine zengin. BBC Radio 1 sponsorluğundaki adanın en önemli dans festivallerinden olan tek günlük "Homelands"in bu seneki katalizörleri; 2 many Dj's(Soulwax), Erol Alkan, De La Soul. Ana sahnenin asıl isimleri de Groove Armada ile sahne alacak olan Paul Oakenfold, Chemical Brothers ve The Streets. Festivallerin konaklama hariç hafta sonu özel fiyatları 60 - 100 Pound arasında ama yine de serbest bölgeler olarak görülüp muthiş bir çekim alanı yaratan festivallerin biletleri önceki yıllara göre daha hızlı satılıyor. Benzersiz bir konser piyasasına sahip Londra'daki 24-25 Mayıs Radiohead konserlerinin biletlerinin saniyeler içinde tükenmesi, mayıs ayının bir başka önemli konseri The Dandy Warhols biletlerinin satışa çıktıktan sonraki birkac gün içersinde online satış sayfalarında hızla eriyip gitmesi (bu kez cabuk davrandım), açık arttırma yoluyla bilet satışlarının yapıldığı internet siteleri, konser mekanı önünde yüzlerini bir önceki konserden tanıdığınız bilet mafyası, bilet satışlarının bu şehirde nasıl çığrından çıktığının alışılmış örnekleri.

Britanya'nın en önemli topluluğu Radiohead'in belki de senenin en çok merak edilen albümü olarak haziranda yayınlanacak "Hail To the Thief"den gelen, 26 Mayıs'ta raflarda olacak ilk single'ı "There There" ile Velvet- Stones kapaklı yeni Dandy Warhols albümü posterleri bu aralar reklam panolarında en çok dikkat çeken tasarımlar. Dandy Warhols 1 Mayıs'ta yayınlanan, Call me (Blondie) ve Relax (Frankie goes To Hollywod) coverlarını içeren ilk single'lari "We Used to be Friends", 19 Mayıs'ta yayınlanan yeni albüm "Welcome to the Monkey House" ve 23 Mayıs Brixton Academy konseri ile The White Stripes fırtınası henüz etkisini yitirmemişken Atlantik ötesinden gelip adayı etkisi altına alan bir başka isim oldu.

Bu ayın 5 Favori Kaydı

1 - Dandy Warhols - We Used To Be Friends
2 - Radiohead - There There
3 - Faint - Agenda Suicide
4 - Audio Bullys - The Things
5 - Stellastarr - Somewhere Across Forever

Bcetindag@yahoo.com.

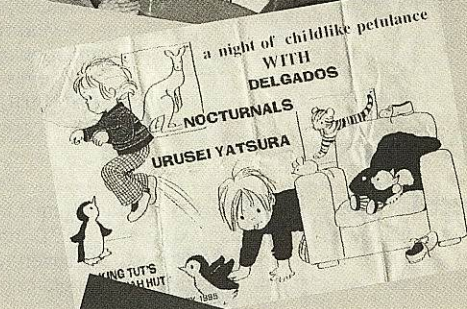

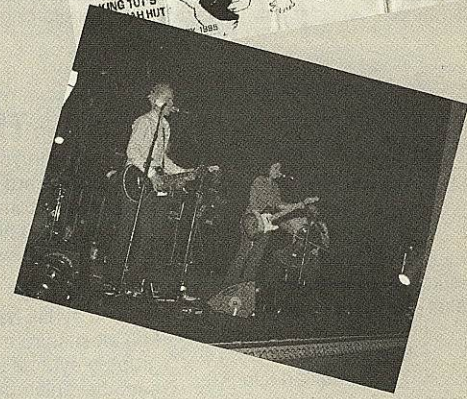

Suede

bu senenin sonlarına doğru bir greatest hits albümü çıkarmaya hazırlanıyor. Bu albüm için yeni şarkılar da kaydeden grup, bunlardan "Love the Way You Love" ismini taşıyan şarkıyı Danimarkada'ki konserleri esnasında icra etti.

Adı bilumum ağrı kesicilerle anılan grup **System of a Down** yeni albüm için çalışmalara başlamış. Basçı Shavo Odadjian yaptığı açıklamada soundlarından ödün vermeden, daha önce kimsenin duymadığı bir musiki icra edeceklerini belirtti. Şimdiden başıma ağrılar girdi.

Avantgarde-Techno musikisinin kadirşinas insanı **Fennesz** yeni albüm için çalışmalara başladı. Fakat bu albüme kadar sevenlerini bekletmeye gönlü elvermeyen sanatçı, bu ay geçtiğimiz şubatta kaydedilen bir Japonya performansının kayıtlarını piyasaya sürecek.

Ewan McGregor olası bir Trainspotting II filmi için projeden uzak kalmayı tercih edeceğini söyledi. Trainspotting II üzerinde çalışan ve ilk filmdeki oyuncuların bu filmde de rol almasının büyük önemi olduğunu vurgulayan yönetmen Danny Boyle'un bu haber üzerine ne yapacağı merak konusu.

Bulunduğu odada ışık yanmasından hoşlanmayan grup **Elbow** yeni albümleri "Cast of Thousands"dan çıkacak ilk single Ribcage'i resmi internet sitelerinde yayınlandı. Yeni albümün çıkış tarihi ise 18 Ağustos olarak belirlendi.

Gömülü Hazineler

JUNIOR SENIOR

Danimarkalı ikili "Junior" ve "Senior" 90'lar disko müziğini tekrar canlandırdılar. **D-D-Don't Don't Stop The Beat** albümleri Danimarka'da **(Frog)** 2002 senesinde çıkmış olsa da İngiltere'de **(Mercury)** bu sene basılmış. Bundan dolayı adını hemen duyuramayan Junior Senior, İngiltere basımında farklı bir versiyonu bulunan **Move Your Feet** ile hit oldu. Eski Prince stili, Stevie Wonder sound'u ve siyah Michael Jackson zamanlarını hatırlatan grup eğlenceyi de yanlarına taşıyarak, Lull'ın son zamanlardaki favori grupları arasındaki yerini aldı.

Yeni **U.N.K.L.E.** projesi de ilk albüm Psynce Fiction'ı aratmayacağa benziyor. Albümde James Lavelle'a katılacaklar arasında yine Ian Brown, QOTSA'dan Josh Homme, Jarvis Cocker, Brian Eno ve Robert 3D Del Naja bulunuyor. Vokaller konusunda albüm boyunca pek sıkıntı yaşanmayacağı, kadro itibariyle su götürmez bir gerçek.

Ben Stiller'ın yeni projelerinden biri Rawson Marshall Thurber tarafından çekilen **Underdogs**. Film küçük bir fitness salonunun kapanmamak için verdiği komik mücadeleyi anlatıyor. Filmde Vince Vaughn ve Ben Stiller'ın gerçek hayattaki eşi Christine Taylor da rol alıyorlar.

Radiohead'in beklenen albümleri "Hail to the Thief"ten yayınlanan ilk single There There oldu. Şu aralar klibiyle de televizyonlarda arz-ı endam eden single baskısında Paperbag Writer ve Where Bluebirds Fly isimli iki şarkı da mevcut.

Roman uyarlaması **The Bridge of San Luis Rey** isimli filmde Robert De Niro, Kathy Bates, Harvey Keitel, Geraldine Chaplin, Gabriel Byrne, F. Murray Abraham gibi dev isimler buluşuyor. Çekimlerine nisan ayında başlanan filmin yönetmeni Mary McGuckian.

Hives vokalisti Pelle Almqvist kayıtları süren yeni albümleri için ilginç mekanlarda ilham arıyor. Çocuk suçlular için bir okul da, bunların arasında. Nereye varacakları merakla beklenen grup yeni albümleri için Sex Pistols ve Kraftwerk arasında bir sound yakaladıklarını belirtti.

Brit-Pop zamanlarının nitelikli gruplarından **Mansun** 8 yıldan sonra dağıldı. Geçtiğimiz sene boyunca yeni albüm için stüdyoda oldukları bilinen grup, beklenmedik bir dağılma kararı aldı. Kaydedilen şarkıların yayınlanıp yayınlanmayacağı ise meçhuliyetini koruyor.

Red House Painters'dan tanıdığımız Mark Kozelek bu ay içinde, solo çalışmasıyla raflardaki yerini alıyor. Daha önce iki solo çalışması olan fakat bu çalışmalarda genellikle AC/DC coverlayan Kozelek'in yeni çalışması bu sefer tamamıyla kendine ait şarkılardan oluşuyor.

Stephen King'in *Secret Window, Secret Garden*'ı sinemaya uyarlanacak. The Trigger Effect ve Stir of Echoes ile tanıdığımız ünlü senarist ve yönetmen David Koepp'in yöneteceği filmin başrollerini Johnny Depp ile John Turturro'nun paylaşacağı açıklandı.

Yeni **Queens of the Stone Age** albümü ile ilgili gelişmeler devam ediyor. Grup stüdyoya ekim ayında gireceğini, zaten hazır olduğu bilinen şarkıların kayıtlarını itinayla sürdüreceklerini belirtti. Fakat yaz turu esnasında şarkıların kaydedilmesinden korktukları için konserlerde bu şarkılara yer vermeyeceklerini açıkladılar.

İlki 1969 yapımı bir Peter Collinson filminin yeni çevrimi olan **The Italian Job**, The Negotiator'ın yönetmeni F.Gray Gray tarafından çekildi. Edward Norton, Mark Wahlberg, Charlize Theron gibi isimleri bünyesinde barındıran film bir altın soygunu hikayesini anlatıyor.

Bu ayki ayrılık haberlerimize bir tane daha eklendi. Slowcore'un kan akışı sıfıra en yakın seyreden grubu **Low**'un basçısı Zak Sally gruptan ayrılma kararı aldı. Grubun gitaristi Alan Sparhawk sanatsal anlamda bir çatışma yaşamadıklarını sadece Sally'nin sonsuza kadar bunu icra etmek istemediğini belirtti. Tabii bünye bir yere kaldırabiliyor, haklı olarak.

Her yıl mart ayında yapılan Akademi Ödülleri Töreni'nin 2004 yılından itibaren şubat ayı içinde yapılacak olması, iddialı filmleri aralık ayında gösterime sokacak olan stüdyoları, bu tarihi kasıma kaydırmak zorunda bıraktı. Bu gelişmenin en büyük etkisi, Oscar oylamasının Altın Küre Töreni'nden daha önce kapanması olacak.

Dün gece bir albüm hayatımı değiştirdi

Mete Avunduk.

Elliott Smith

XO

(Dreamworks, 25 Ağustos 1998)

Belki de çoğu zamankinin aksine ilkleri hatırlamak, sonuncusunu hatırlamaktan zor geldi bana.

Müzikle tanışmam kadınlarla tanışmamdan daha eski ve çok daha dürüst olduğundan, ona olan açlığım da epey korkusuzdu ilk gençken. 1984'de **Born In The U.S.A.** (Columbia)'in, 86'da **Black Celebration** (Mute)'ın, aynı yıl **Scoundrel Days** (WEA)'in ve bir sonra ki koca bir yaz platomdan inmeyen **The Joshua Tree** (Island)'nin hayatımı değiştirmediğini nasıl söylerim? Sebla Özveren bir akºam üstü Alpaville'in "*Dance With Me*" kaydının 12 inçini çaldığında henüz neredeyse çocuktum ama o anı hiç unutmadım. Ne kadar beklemiştim radyonun başında...

80'lerin sonunda The Smiths plakları elimden geçmeye başladığında değişecek kocaman bir hayatım vardı. The Wedding Present'ın **George Best** (Reception, 1987)'inden sonra müziği tekrardan düşünmek zorundaydım ve Pixies, **Dolittle** (4AD, 1989)'ı dinlediğimde yere düştüm. Her yeni tanışmada değişiyordu hemen her °ey.

1998 sonbaharında **XO**'nun bir promo kopyasıyla tanıştım, sadece benim değil, dünyanın tüm gönüllülerinin hayatı değişiyordu artık. E. Smith, "*I never gonna know you now, but I'm gonna love you anyhow*" dediğinde ne kadar utangaç ve biz bunu birinin telaffuz edebildiğini duyduğumuzda ne kadar zavallılardık.

Ayışığı altında ölümcül güçler kazanan uzun kulaklı grup **Echo & The Bunnymen**'in önadamı **Ian McCulloch'ın** yeni solo projesi geçtiğimiz ay içinde yayınlandı. Slideling isimli albüme Coldplay'in vokalisti Chris Martin de konuk olmuş.

Manic Street Preachers Best of albümünden sonra bir de B-side'larının bulunduğu bir albüm yayınlıyor. Albümün ismi ise Lipstick Traces(A Secret History Of The Manic Street Preachers). Albüm, muhteviyatında 20 B-side ve 14 tane de cover şarkı barındırıyor. Ayrıca Manic Street Preachers 7. stüdyo albümleri için çalışmalara başladı. Grubun albümün kayıtlarına bu sene sonlarına doğru Amerika'da başlayacağı belirtildi.

Supergirl isimli şarkılarıyla genç kızların sevgilisi olan **Reamonn** grubu yeni albüm ile sevenlerinin karşısında. Yeni albümlerinin ismi ise "Beautiful Sky".Grubun bu albümle de one hit wonder statüsünü sürdürmesi bekleniyor.

Todd Solondz, yeni filmi *Palindromes* 'un çekimlerine temmuz ayı içinde başlayacağını açıkladı. 13 yaşında bir kız çocuğu ile ebeveynleri arasındaki ilişkileri konu alacak filmde Ellen Barkin'in rol alması söz konusu.

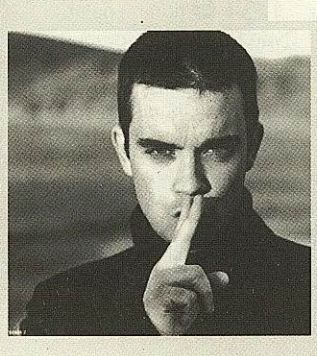

Robbie Williams'ın 'The Robbie Williams Show' isimli DVD'si Türkiye'de de çıktı! DVD, genç yıldızın İngiltere'de 5 milyon izleyiciyi ekran başına çeken ve "Strong", "Angels", "Rock DJ", "Feel" gibi en büyük hitlerini seslendirdiği 90 dakikalık TV programı, 30 dakikalık 'canlı' konser kaydı, sahne arkası/konser sonrası görüntüleri ve interaktif bir Robbie oyunundan oluşuyor.

Trip-Hop müsikisinin karanlık şahsiyeti **Tricky** 7. albümü ile karşımızda. Haziran ayında yayınlanacak albümün ismi "Vulnerable". Albüm muhteviyatında iki tane ilginç cover çalışması da mevcut:

01 Stay
02 Anti-Matter
03 Ice Pick
04 Car Crash
05 Dear God (XTC cover)
06 How High
07 What Is Wrong
08 My Mermaid
09 Moody
10 Wait For God
11 Where I'm From
12 The Love Cats (Cure cover)
13 Search And Survive

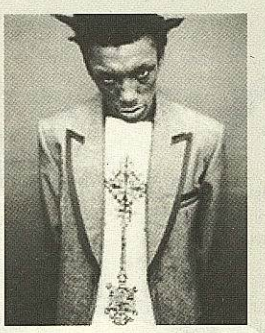

Robert Rodriguez'in Spy Kids serisinin üçüncü ve son filmi **Spy Kids 3-D: Game Over** 25 Temmuz'da Amerika prömiyerini yapacak. Filmde, ilk iki filmdeki oyunculara ek olarak George Clooney, Sylvester Stallone, Steve Buscemi ve Salma Hayek rol alıyorlar. Film içinde üç boyutlu sahneler barındırdığı için, sinema salonlarına girişte 3 boyutlu gözlükler dağıtılacağı açıklandı.

Nick Drake'i konu alan bir belgesel film Londra'da "Real Madness" festivali kapsamında gösterime girdi. Jeroen Berkvens'in yönettiği filmin ismi ise A Skin Too Few: The Days Of Nick Drake.

Charlie's Angels filmi için, kısa film dizisi oluşturuldu. *Animated Angels* isimli filmler serisi 13 Mayıs'ta yayınlanmaya başladı. Her hafta salı günü yenisi izlenecek olan, toplam 6 bölümlük seri, animatedangels.com adresinden izlenebilecek.

The Cooper Temple Clause konserlerde şarkılarının kayıt edilmesini önlemek için ilginç bir yola başvurdu. Geçtiğimiz ay Glasgow'da verdikleri konserin 2 gün ardından yine bu konserin kayıtlarını ihtiva eden bir canlı albüm çıkardılar. Bu albümü grubun web sitesinden indirebilirsiniz.

Yapımcılar ***Independence Day II***'yi çekmek için harekete geçtiler. Yapımcı Dean Devlin, ilk filmin yönetmeni Roland Emmerich ile devam filmi için çalıştıklarını ve ilk filmdeki Will Smith, Bill Pullman, Jeff Goldblum gibi oyuncuları bu filmde oynamaları için ikna etmek istediklerini söyledi.

en iyi yeni müzik

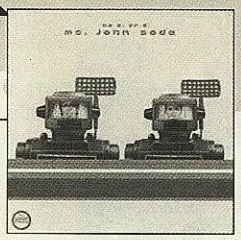

Albüm: Make Up the Breakdown (*Sub Pop*)
Grup: Hot Hot Heat
Husus: Albümün çıkış tarihi ne kadar 2002 yılına dayansa da, yurdum radyolarında yeni yeni boy göstermeye başlayan Hot Hot Heat'in debut albümü Make Up the Breakdown, 70'lerin sonları ve 80'lerin başlarında icra edilen new wave akımını yeniden inşa ediyor. Akıcı bir piyano eşliğinde rock'n roll'un zirvesinde bir albüm.
Ne Dinlemeli?: Bandages
Bünyeye Nasıl Almalı?: "Rock'n roll bebeğim" ruhunuzun ateşleme sistemine ihtiyacı olduğu anda.

Albüm: Fall Right Now (*Playhouse*)
Grup: Rework
Husus: Laetitia'nın ultra seksi vokali ile sürüklenen, Lali Puna ile Ladytron arasında bir yerlerde konuşlanan bir müziğin, 10 şarkılık bir albümü oluşturması.
Ne Dinlemeli?: October Love Song
Bünyeye Nasıl Almalı?: En az *iyi-8* olan bir kız arkadaşınızla alkol tüketiminizi hızlandırırken.

Albüm: No P. Or D. (*Morr Music*)
Grup: Ms. John Soda
Husus:. Notwist'ten Micha Acher'ın bir yan projesi olan Ms. John Soda'nın debut albümü; henüz ilk dinleyişte insanı çarpan, oldukça etkileyici kayıtlar barındıran, sadık Lull okuyucularına itina ile tavsiye edilebilecek bir keşif.
Ne Dinlemeli?: Hiding/Fading
Bünyeye Nasıl Almalı?: Cdçalarınıza bir Neon Golden'ı bir Shrink'i takmaktan sıkıldığınız bir anda.

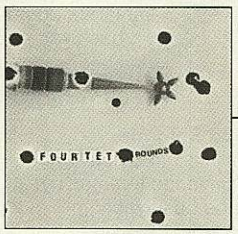

Albüm: Rounds (*Domino*)
Grup: Four Tet
Husus:. Fridge'den de hatırlayabileceğiniz Kieran Hebden'in Four Tet olarak kaydettiği 3. albümünün insanı şoka sokacak kadar iyi oluşu. Indie pop'tan IDM dinleyicilerine kadar bir sürü tarzın dinleyicisini tatmin eder mi? Eder.
Ne Dinlemeli?: As Serious As Your Life
Bünyeye Nasıl Almalı?: 20-25 tane vasat albüm dinledikten sonra bünyeye Rounds'u almak ilaç gibi gelecektir.

TATU'nun menejeri Ivan Shapovalov grubun yeni video çekimleri esnasında tutuklandı. Moskova'nın mühim anıtları çevresinde geçen klipte oynamak için gelen 200 kadar bayan figuran ikiliye ulaşmak için biraz fazla zorlayınca polis olaya müdahele etmek zorunda kaldı ve... Sonuç ortada sanırım.

Belle and Sebastian, TATU ve Frankie Goes To Hollywood'un prodüktörü Trevor Horn ile çalışma kararı aldı. Fakat bu anlaşma isteğini Horn'dan önce Amerika'da verdikleri bir konser sırasında sahne arkasını temizleyen bayandan öğrendiler. Bu bayan aynı zamanda Trevor Horn'un evinde hizmetçi olarak çalışıyordu. Ayrıca grup daha tam kesin bir tarihi olmasa da yakın zamanda yeni bir DVD çıkaracak.

Resident Evil II için yönetmenlik koltuğuna oturacak isim, ilk filmin asistanı Alexander Witt olacak. Kadronun kesinlik kazandığı filmde yine **Milla Jovovich** rol alacak, Paul W.S Anderson ise sadece senaryo yazımı ve yapımcılıkla ilgilenecek.

Bu ay içinde daha önce CD baskısı yapılmamış 4 **Neil Young** albümü piyasa sürülecek. Bu albümler 'On the Beach' (1974), 'American Stars n' Bars' (1977), 'Hawks And Doves' (1980) ve 'Re.ac.tor' (1981).

Elvis Costello, U2, Thin Lizzy, Roxy Music, Madness, Simple Minds gibi grupları içinde barındıran, stüdyo seanslar ve radyo performanslarından oluşan bir arşiv, İskoç radyo istasyonu Radio Clyde arşivlerinde bulundu. BBC'nin elinde bulunan arşivden sonra en büyük arşiv olarak değerlendirilen kayıtlar, yakın zamanda Universal Music tarafından albüm haline getirelecek. Maalesef arşivlerin içinde birkaç Rod Stewart kaydı da bulundu.

Ryan Adams'ın kayıtları biten yeni albümünün çıkış tarihi, plak şirketiyle yaşadığı sorunlar nedeniyle ertelendi. Adams yaptığı açıklamada şirket yöneticilerinin yeni albümünü çok depresif ve fazlasıyla deneysel bulduklarını açıkladı. Albümün ismi bu konuya açıklık getirir gibi: "Love is Hell".

Damon Albarn bir sonraki **Blur** albümünü Bağdat'da kaydetmek istediğini belirtti. Kendisi, bilindiği gibi, solo albümünü Mali'de ve yeni Blur albümü "Think Tank"i Fas'ta kaydetmişti. Albarn bunun nedenini Irak müziğine karşı duyduğu sempati olarak açıkladı.

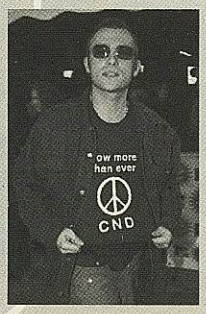

The Chemical Brothers bu sene içerisinde bir Best Of albümü çıkarmayı planlıyor. Bu toplama için hayranlarının yardımından da faydalanıyorlar. İki cd olarak çıkarılması planlanan albümün ikinci cdsi hayranların grubun web sitesi aracılığıyla seçtiği şarkılardan oluşacak.

sürüm iki: sizin matrix'te aşk var mı aşk?

Selda Tan Özdemir

Popcorn filmler üretmekle nam salmış Hollywood dimağlarının nasıl olup da aksiyon sosuna bunca batırılmış, entelektüel cazibesi yüksek, felsefi gönderileri pek derin bir filmi kotarabilmiş olduğu merak uyandırmıştı Matrix'in ilk sürümü sonrası. Üstüne üstlük ardında, çok değerli profesörlerden yazarlara, dilbilimcilerden dinbilimcilere, filmdeki karakterlerin adlarından kapı numaralarına dek içerdiği kodları, bilmeceleri, gizleri çözmeye çalışan epeyce külliyatlı analizler silsilesi bırakmayı başarmıştı. Öyküde Sokrates'ten Doğu felsefesine, Hristiyanlık'tan Taocu görüşlere dek uzanan çokkültürlü, çokinançlı bir yapının mevcudiyeti ve felsefi konularla meşguliyeti daim kılınırken, Baudrillard'ın *Simulacra and Simulation*'ını ve Kevin Kelly'nin *Out of Control*'unu hatmetmiş, Matrix başkaldıranı olan Neo(N-e-o/the One) dikkatleri çekmişti. *Matrix Triology*'nin William Gibson'ın, Lewis Carrol'un ayak izlerini takip ettiği, Philip K. Dick'in gnostik evreninden etkilendiği aşikardı. Nihayetinde aksiyonun ardında yatan alt metnin sorgu suale uğratıldığı yüzlerce görüş
dergilerde, gazetelerde, internette yerini alırken, tüm boyutlarıyla filmi didik didik eden kitaplar yayınlandı ve bazı öngörüşlü yayıncılar iyi para kazandı. Sonuçta herkesin hemfikir olduğu Matrix Triology'nin ilk sürümünün heyecanı dorukta, aksiyonu bol entelektüel bir film olduğuydu, önemsenmeye ve analiz etmeye değen.

Tüm devam filmlerinde olduğu gibi -ki, söz konusu olan Matrix bile olsa- ilkinin heyecanı ve büyüsünü sürdürmek için ya anlatımda keskin virajlar almak durumunda kalır yapımcılar ya da bir parça öykünün ritmini değiştirir. Görünen o ki ikinci sürüm Matrix'de de Wachowski Kardeşler, Japon anime mangalarından, Kung Fu'nun inceliklerinden ve Sürüm 1'deki metrodaki kapışma gibi tüm western tarihinin en çarpıcı silah sahnelerinden aldığı ilhamı daim kılıp, bu kez öyküyü aşk-meşkle ve bolca tekno-şaman çağrışımla donatıp ritmi değiştirmeyi tercih etmişler. Kaçınılmaz olarak *mainstream* dediğimiz tufanın içinde tüm azametiyle göz kamaştıran ilk filmin devamı, felsefi boyutunun yanı sıra Hollywood'un pembe bulutlu klişe sahnelerine boyun eğmek zorunda kalarak ortanca film kaderini yaşamış.

Kablolu evren Matrix'in duyular, hisler ve algılara ilgisi Sürüm 1'den kimi sahneleri hatırlayınca tanıdık gelir. Kabloyla bedenlere müdahale ederek tecavüz eden Matrix efendileri insanların duyularını hapsederek ve iğdiş ederek mevcudiyetlerini sürdürürler. Hain Cypher'ın Ajan Smith'le olan sanal yemekte iyi pişirilmiş bifteği ve kırmızı şarabı -aslında o tadı almadığı halde- haz simulasyonu ile midesine indirdiğini hatırlarsak Matrix sürgünlerinin beş duyudan yoksun bırakıldıklarını daha keskin anlarız. Oysa ki zincirini kırmış öte dünyada Trinity'nin seçilmiş adamımız Neo'ya, gürültülü gece kulübünde en can alıcı konuşmayı yaptığı ve "Matrix nedir?" diye sorgu sual eylediği sahnede sesini duyurmak için sevişircesine hayli yakın durduğu, bir diğer sahnede Neo uyurken üstünde sürünerek onu kokladığı hatırlanırsa, Trinity'nin bu kokudan hoşnut kalmasıyla gelişen olayların sonraki sürümde de devam edeceği aşikarmış gibi geliyor. Hafızalar zorlanırsa Trinity'nin uyuyan güzel Neo'yu uyandırmak için hayat öpücüğü verişi ve kahinin kehaneti gereği ona aşık olmuş olması gerektiği gibi nidalarla Neo'yu ölüm yolculuğundan döndürüşü, Sürüm 1'in finalinde o efsanevi telefon görüşmesinin gerçekleşmiş olmasına sebebiyet vermişti. Böylece ortanca sürümün hali pür mealine bir öncesinden çelme takıldığı fikri açıklığa kavuşur ve olaylar bugüne gelir.

Matrix'in cisimleşmiş hali olan evrende bir savaşçı göstergesi olan fetiş sembolü lateks ve deri ile öte dünya Zion'daki grunge tarzı kılıklara zıtlık oluşturularak iki dünya arasındaki keskinlik, toprak tonlarının ve metalik siyahın karşıtlığı vurgulanır. Zion kentinin yaradılışın doğasına dair bir dünya olduğu, askeri kıyafetlerin bile doğal kumaşlardan üretilmiş olması ile gösterilir. Digital benlik kılığı ise derinin ve lateksin ürünüdür ama aynı zamanda da seksin... Öyküdeki erotik çağrılarda, filmin kostüm designerlarının kullandığı bu malzemelerde çekimser davranmamalarının da etkisi var; Neo'nun tüm o "cool" tavrının ardında siyah gözlüklerinin ve ilkinde deri, ikincisinde yünlü ceketinin yattığını kim inkar edebilir? Ya da Trinity'nin bedeni saran feminen fetiş latekse teslim olmuş kıvrımlarının ateşli bir cazibeyi görünür kılmakta olduğunu?

Sürüm 2'de Neo, ilk sürümde sevip okşamaya başladığı Trinity ile aşkın doruklarında gezinirken diğer taraftan bu aşkı pek kıskanan ve aşkın ne olduğunu unuttuğu için Neo'dan en ateşlisinden bir öpücük isteyen femme fatale Persiphane'yi de kıramaz. Trinity, bu vaatkar tavrın karşısında yutkunarak silahını çekip Persiphane'yi tehdit etmiş iken Morpheus onu uyarır ve Neo'yu görevini ifşa etmeye zorlar, zira Belluci'nin elinde *keymaker*'ı bulmak için gerekli anahtar mevcuttur. Bu gibi bir zaruri durum hasıl olduğundan Neo hafif ıslak öpüşlerinden birini Persiphane'ye istemeye istemeye (!) vermek zorunda kalır. Ne olursa olsun kablolu Matrix dışında hormonlar çalışır, arzu ve fantezi tüm o kodlanmış sayılardan oluşan insan zihninin

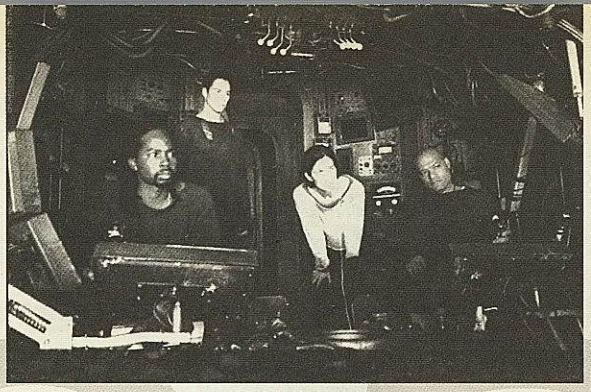

derinlerinde gizlenir, nihayetinde de uygun durumlarda sevişilir, insaniyetini yitirmeyen tek algı bu olsa gerek Matrix Sürüm 2'nin kodlanmış/kodlanmamış vücutlarında.

Trinity'nin aşka teslim olmuşluğunun Sürüm 2'de belirgin bir savaşçı kimliği değişimine neden olduğu aşikar. Oysa Sürüm 1'de tüm soruların yanıtlarını bilen becerikli ve tanınmış hacker Trinity, Sürüm 2'de birden sevgilisinin isteklerine boyun eğen, yeri geldiğinde geri planda kalmayı bilen ve hatta çok önemli bir göreve sırf Neo istemiyor diye katılmamayı bile sindirebilen edilgen bir kadın kimliğine dönüşmekten geri kalmaz. Yine de izleyicisi olduğu bu operasyonda Neo'nun zorda olduğunu görüp, iki dakika içinde yünlü kazağından sıyrılıp digital kılığına bürünerek, motosiklet üstünde ters parende atma şıklığını yapar ve koca kentin elektrik sistemini yerle bir etmeyi becerir. Potansiyel var ama doğru kullanmak lazım gibi bir önermeye kulak vermek yanlış olsa gerek, zira Trinity'nin bir parça da üstlendiği görevlerde zora düşmeye yatkın bir kişilik olduğu Sürüm 1'den hatırlanır. Hani şu meşhur helikopterle binaya girme sahnesinde de Trinity yine başı dara düştüğünde Neo tarafından kurtarılmamış mıdır ve hatta karşılığında Neo'ya masum bir öpücük bile kondurmamış mıdır? Sürüm 2'de de yine bir zora düşme olayı ardından -tıpkı ilk sürümde Neo'nun ölüm uykusu gibi- kansız bir ameliyatla Neo tarafından öte dünyadan bir öpücükle çekilip alınışı, Trinity'nin ateşli bir öpücük için, bile bile zora düşüp düşmediğini sordurur. Sonuçta Matrix Sürüm 2'de erotizm ve cinsellik bağları hayli gevşek durur.

Platon'un mağarasına benzeyen dünyanın çekirdeğine yakın Zion'da, "yaklaşan sentinellerden korkmuyorum" ayini yapan binlerce insanın libidolarının ne denli arttığı, orjiyi çağrıştıran egzotik danslardan anlaşılır. Transparan kıyafetler, derin dokunuşlar ve öpüşler Morpheus'un savaş, korku, gerçek, kurtuluş gibi temalar içeren konuşmasının ardından insanların çılgın danslarıyla sürgit ilerler. Aynı saatlerde Zion halkının mağaradaki erotik şaman dansının çağrıştırdıklarından daha çoğunu Neo ve Trinity kendi kovuklarında yapar. Filmde aksiyona olduğu kadar Neo-Romans sahnesine de yer verilir.

Elbette ki filmin ana odağı Sürüm 1'deki 20. yüzyıl sonu dünyasının hatasız bir kopyasını sunan sanal dünya programı Matrix illüzyonun dışına çıkan Neo'nun, artık bir seçilmiş olduğunu kabullenerek görevini yerine getirmesiyle ilgili. Reload edilen Matrix'in yeni sürümünde makine ırkını yaratan Matrix efendilerinin, son insan kenti Zion'a saldırısı öykünün çatısını oluşturur. Ahtapot benzeri sentinellerin kente yapacakları saldırının 72 saat içinde gerçekleşeceği düşüncesi pek tabii Zion konseyini, savaşçılarını ve doğal olarak da kahin Oracle'in kehanetlerinin izini süren Neo'yu oldukça ilgilendirir. Sigara içen, torunlarına cookie yapan, güvercin besleyen, dünyevi zevklerle donanmış zenci büyükanne Oracle'in kehaneti ile keymaker'ın peşine düşen Neo, Trinity ve Morpheus üçlüsü birer savaşçı olarak Matrix dünyasının cyberpunk masal alemine dalarlar.

Filmin Blade Runner'ı çağrıştıran atmosferini, Metropolis'i çağrıştıran Zion kentinin kibutzvari ortak paylaşım-üretim görüntüsü tamamlar. Zion kenti kontrol kulesinin saydam görüntüleri ile kapıları kapatmakla görevli robotun hiper devasa makinesel görüntüsü birbiriyle çelişerek hedefe konu olan kenti tanımlar. Ama tüm o makineler ve üretim devasalığının göstergeleri ve dünyanın çekirdeğine yakın bir dip kent olması düşüncesi bile kapalı yerlerde kalma fobisi olanların içini daraltmaya yeter.

Az sonra bir ayine katılacakmışcasına karizmatik bir sufi/rahip/herhangi bir inanca mensup dindar kılığına bürünen Neo, yine öte/gerçek dünyada yakası yağdan kir bağlamış, örgüsü çözülmüş lime lime kazağıyla dolanırken, eylem dünyasında sibernetik organizma Ajan Smith'lerle savaşmaya giderken yerlere uzanan kostümüyle az sonra bir action'ın kollarına düşeceğinin sinyalini verir izleyenlere. Etekleri uçuşarak onca ajanın saldırılarına "bana mısın" demeden karşılık veren, duvarlara tırmanan, yorulmadan usanmadan aynı istekle savaşan Neo'yu hem ajanlara karşı hem de diğer bodyguardlara karşı savaşırken izlemeyi sürdürürüz. Seçilmiş olduğunun ayırdına varmış, yetkin ve olgun bir duruş vardır Neo'nun savaşçı tavırlarında. Şüphesiz *Crouching Tiger Hidden Dragon*'u çağrıştıran bir şeyler de vardır bu estetik zıplamalarda derken, yanılmayız, her iki filmin koreografının aynı olduğunu öğreniriz.

İlk sürümün bilge adamı Morpheus, ikinci sürümde daha çok bir tarikat liderine, kurtarılmış toprak Zion'da askeri kurallara karşı çıkan ruhani bir lidere dönüşür. Kehanetlerin doğruluğu konusundaki ısrarcılığı, Zion kentindeki clubberlara karşı yaptığı konuşmada herkesi hezeyana getirmesi, kolları arkadan bağlı ruhani duruşu ile Sürüm 1'in yol gösteren ve gerçeği tek başına kavramış adam konumundan yer yer azad edilir. Zira onun fikirleri de Zion'da bulunanlar ve operatörü Link tarafından kritik edilmektedir. Sürüm 1'de Neo'nun Morpheus'un filozofik gelecek düşüncelerine itaatte kusur etmediği hatırlayarak Sürüm 2'de Neo'nun, kehanetin aslında doğru olmadığı konusundaki acı açıklaması ile Morpheus'un omuzları çöker. Nebuchadnezzar'ın operatörü Link, gemi başında aksiyonları birbirine link etme görevini yürütürken gösterdiği tepkilerle, izleyenleri Neo'nun ne denli iyi uçtuğuna, ne müthiş bir dövüş sahnelediğine dair yönlendirmede bulunan "Matrix sitcom dikkat çekicisi" görevini üstlenir. Zion'da kendisini bekleyen sevgilisince epey zorlandığı, onun "başına kardeşlerim gibi bir kötülük gelirse", "bu Morpheus zaten deli" gibi söylenmelerine bir savaşçı gibi direnen Link, Zion'da adet olduğu üzere heyecanla sevişmeyi de ihmal etmez. Sürüm 2'nin yeni karakterlerinden bir diğeri olan Niobe, Morpheus'un eski sevgilisi olup, Morpheus'un Nebuchadnezzar'ını kurtaracak gemiye binmeye gönüllü olunca, Zion'un takım kaptanı, güvenlik sorumlusu sevgilisince hasetle kınanır hatta aradaki gerginlik konseydeki görüşmelere dek uzanan bir krizi de getirir. Bu durum, "lider Morpheus da aşka zaman ayırırmış meğer" şaşkınlığı yaratır, onun hormonlarının çalışmadığı izlenimi birden tuzla buz olur.

Beklendiği üzere Sürüm 2'de de, soluksuz uçuş kaçış sahnelerinde, Matrix'in medeniyetin doruğu olduğuna karşı sarsılmaz inanca sahip ve yeni sürümde kendini kopyalamayı başarmış olan, yüzlerce Ajan Smith'le mücadele eden Neo'nun zıp zıp zıplamalarına tanık oluruz. Oracle'in kehanetiyle keymaker'ı bulmak için yollara düşen Neo, henüz ilk adımında klonlanmış Ajan Smith'le - bir zamanlar pek alay edip güldüğümüz Türk işi Dünyayı Kurtaran Adam edasıyla- dövüşürken Trinity'nin "çık oradan" uyarısı ile hafifçe öne bükülüp tüm gücünü yumruğunda toplayıp Superman kıvamına gelerek yüzlerce ajanın "tüh elden kaçtı adam" bakışları arasında gökyüzünde süzülmeyi başarır. Madem uçabilecekti ve kaçabilecekti neden onca dövüşü sürdürdü demeden

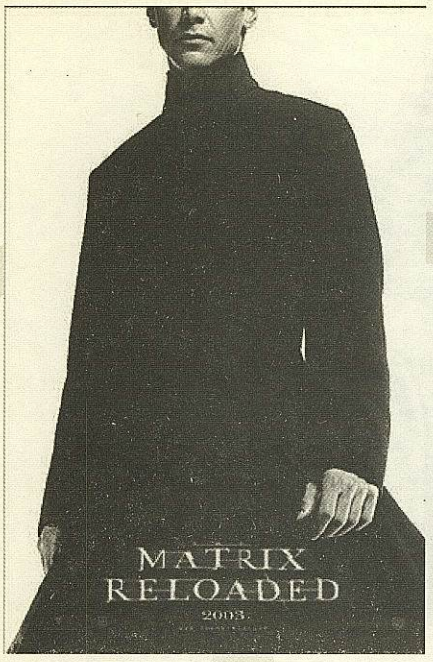

gökyüzünde süzülmeyi başarır. Madem uçabilecekti ve kaçabilecekti neden onca dövüşü sürdürdü demeden edilmez. Hikaye, Neo'nun hiper devasa gökdelende Merovingian ve karısı Persephone'nin süslü yemek masasına ilişmesiyle sürer. Merovingian'ın bodyguardları ve yeni sürüm gümüşi *İkizler*'in eşlik ettiği pek tatsız tuzsuz sohbetten sonra, Merovingian'ın libidosunun yüksekliğine -tesadüf müdür bilinmez- o anda tahammül etmeme kararı alarak ona ihanet eden Persephone'nin yol göstericiliğinde, görünemezlik zırhıyla donatılmış İkizler'e rağmen keymaker'a ulaşılır. Zavallı küçük bir yaşlı Çinli adam olarak o hiperestetik ortamın içinde hayli sırıtan, Asya mitolojisinden fırlama, anahtarlarla dolu bir odada anahtar yapmakla meşgul iken Matrix'in üç savaşçısı tarafından kaçırılır. Onca anahtar ne işe yarar sorusunun cevabı Trinity'nin Ducatu motoru çalıştırması için gerekli anahtarı, belindeki tomardan birini uzatarak vermesiyle hallolur, yalnız kehanetleri çözecek kapının değil her türlü teknolojik kilitleri açacak anahtarların mevcut olduğu keymaker, Trinity'nin dediği gibi aslında "işe yarar".

Anahtarcının ölümüne sebep veren 100 kopya Ajan Smith'le dövüşünden sonra keymaker'ın emaneti olan anahtarla beyaz ışık huzmeleri ile aydınlanan kapıdan giren Neo, Matrix mimarı ak sakallı dede ile tanışır. Matrix tanrısı olan *The architect*, yüzlerce ekrandan oluşan odasında Neo'yu çeşitli nidalar, efektler, görüntüler eşliğinde ağırlarken sorduğu sorular ve imge bombardımanları ile kafasını karıştırmayı becerir. Ona aslında altıncı matrixte yaşadığını söyleyerek "daha önce bu yollardan çok geçtik biz" izlenimi ile Neo'yla hafifinden alay edip onun kanını dondurur. Tıpkı ilk sürümde olduğu gibi, ama bu kez daha zorlu bir seçimden sonra bu odada Trinity'yi kurtarmak ile matrixe bağlı insanları kurtarmak arasında seçim yapmak zorunda kalan Neo, "zaten düştüm Alice gibi gayya kuyusuna, bari Trinity'i kurtarayım da kötü rüya gerçeğe dönmesin" diyerek Superman kimliğini kuşanıp, ışık hızıyla uçup Trinity'i havada düşerken yakalar ve geçen sürümden borcu olan hayat öpücüğünü vererek, ölen Trinity'i çıkartır Araf'tan. Ama bu seçimin sonunda Trinity'nin yaşamının kaç insanın ölümüne neden olduğu sorusu akıllara takılı kalır. Aslında daha pek çok soru akıllarda kalır, yanıtlanması için aylar geçmesi gerekir. Lafın özü ilk filmin bilmecelerini çözmeye heves etmiş izleyen için ortanca Matrix'in finalini çözme ihtirasıyla kasımdaki Matrix Revoultions'ı beklemek hayli elzem görünür.

Duyduğunla yaşarsın

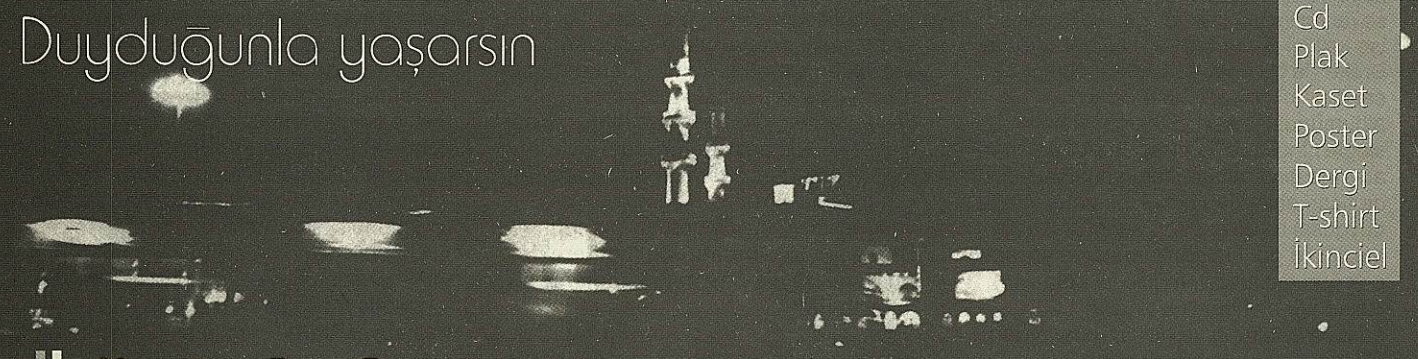

Cd
Plak
Kaset
Poster
Dergi
T-shirt
İkinciel

köstebek music shop

İstiklal Cad. Aznavur Pasajı Alt Kat / No.11 Galatasaray Beyoğlu İstanbul Tel: (0212) 292 94 16 e-mail: kostebekmusic@hotmail.com

turin brakes

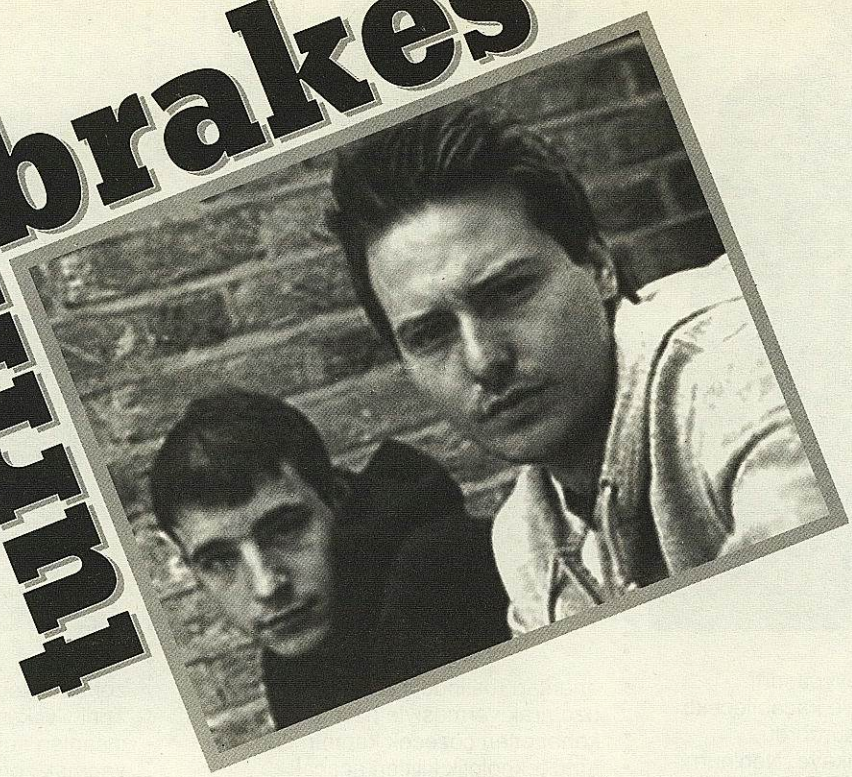

Güney Londralı akustik ikili Turin Brakes'in ilk albümü The Optimist, 2001'in en iyi albümlerinden biriydi. Sıcak, açık kalpli, muhteşem bir dolaylı anlatım yapıtı olan bu albümde, şarkıcı Olly Knight'ın belirgin bir şekilde titreyen, eşsiz bir ifade gücüne sahip sesi, umutsuz yalnızlıkları ve solan umutları açık yüreklilikle anlatan şarkı sözleri ile öndeydi; grubun öteki üyesi ve Knight'ın çocukluk arkadaşı Gale Paridjanian'ın kırsal kesimden tonlar taşıyan gitarı ve armoni vokallerinden destek alıyordu. Albüm öylesine etkileyiciydi ki onu oluşturan alçakgönüllü unsurların toplamının da ötesinde bir yapıttı.
Olly ve Gale şimdi kararlı ve çok daha hırslı yeni bir albümle karşımızda: Ether Song. Los Angeles'ta lüks bir stüdyoda Beck, Air ve Supergrass gibi ünlü isimlerin yapımcısı Tony Hoffer'in gözetiminde kaydedilen bu ikinci albümde, hem minimal tarzlarını geliştirmek, hem de ilk albümlerini o denli özel kılan ve ülkeleri İngiltere'de büyük başarı kazanmalarını sağlayan sevecenliği yitirmemek gibi çok zor bir işe kalkışmışlar. LAUNCH dergisi, Turin Brakes'in bu defa da başarılı olduğunu sevinçle bildiriyor: Ether Song albümünden çıkan "Summer Rain" single'ı İngiltere listelerinde ilk 10 şarkı arasına girdi, albüm hem sanatsal hem de ticari açılardan büyük bir zafer. Çoğu duygusal müzikseverin Turin Brakes'in müziği ile gönül bağı kurmasına yol açan o yoğun melankoli, ikilinin ilk defa kullandığı elektronik klavyeli enstrümanlardan ve elektro gitarlardan oluşan zengin, katmanlar halinde ve geniş geri plan ile büsbütün yükseliyor; sonuçta tüm duygulara ve güzel noktalara dokunan bir umutsuzluk ve sevinç karışımı ortaya çıkıyor.
Olly Knights kısa bir süre önce Londra'nın güneyindeki evinde LAUNCH yazı işleri müdürü Lyndsey Parker ile söyleşi yaptı ve Gale ile birlikte kısa bir sürede amatör müzisyenlikten "Yeni Akustik Akım"ın öncülüğüne ve oradan da İngiltere'de süperstar statüsüne nasıl yükseldiklerini anlattı:

Gale ile ne zamandır tanışıyorsunuz?
Yaklaşık 7 yaşından beri. İlkokula birlikte gittik, çok küçükken müziğe birlikte aşık olduk. Hep birlikte bir şeyler yapmayı planladık, aslında çok komikti, çünkü 21 yaşına geldiğimizde hâlâ birlikte çalışmıyorduk, hiçbir yere varamamıştık. "Belki de her şey bitti artık" diye düşünüyorduk. Ne zaman bu fikirden vazgeçtik ve başka şeyler yapmaya başladık, birdenbire birlikte çalışmaya başladık. Zaten her şeyde böyle olur.
Neden bu kadar uzun sürdü?
Çünkü çok kısıtlı olanaklarımız vardı, parçaları 4 kanallı bir teybe kaydettik. Kulağımıza güzel geldi, biz beğendik, arkadaşlarımız da beğendi. Yapabileceğimizin bu olduğunu kabullendik, ortaya çıkan sonuçtan gerçekten memnun kaldık. Derken küçük arkadaş çevremizin dışından biri kaydettiğimiz şarkıların bazılarını dinledi, her şey böyle başladı. O adam Brighton'da küçük bir plak şirketinde çalışıyordu. Böylece albümümüz yayınlandı ve büyük gürültü kopardı.
Bu kadar kısa bir sürede İngiltere'de bu denli büyük başarı kazanmanız sizi şaşırttı mı?
Evet, biraz. Her şey çok hızlı oldu. Çok mutluyduk, ancak biraz şaşkındık, sanki olaylar zincirden boşanmış gibiydi.
Bu denli büyük başarı bekliyor muydunuz?
Hayır, beklemiyorduk...Aslında hiç de büyük beklentilerimiz yoktu. Hiçbirimizin yoktu. "Bir albüm çıkarırız, bazı kişilerin hoşuna gider, sonuçta birkaç konser işi buluruz" diye düşünüyorduk. Ünlü olmayı hiç hayal etmiyorduk. Her şeyi bir anlamda körlemesine yaptık, olaylar geliştikçe tepki gösterdik. Çok keyifliydi.
Siz ve Gale ergenlik çağında kimleri dinliyordunuz?
İlk takıldığımız müzisyen Chuck Berry idi. Küçük dünyamızda onu çok dinliyor ve müziğine büyük hayranlık duyuyorduk. Çok heyecan veriydi. O sırada moda olan müzik akımları ile hiç ilgisi yoktu. Bu bizim için başlangıç oldu, böylece müzik ve onunla neler yapabileceğimize ilişkin fikirlerimiz değişti. O sırada çok küçüktük, biz yaşta çocukların Chuck Berry dinlemesi çok garipti. Her şey böyle başladı.
Bence müziğinizde Chuck Berry etkisi yok.
Aslında etkisi konserlerde çalarken daha iyi anlaşılıyor. Konserde çaldığımızda biraz daha fazla rock'n'roll ve "gösteri" unsurları var. Özellikle de sadece ikimiz çalarken, çünkü her şeyi gitarlarımızla oluşturmak zorundayız, böylece güçlü bir ritm ve rock'n'roll duygusu ortaya çıkıyor. Öte yandan grubumuzla çalarken dinleyicilerin beklediğinden daha dolu bir tarzımız var.
Dinleyiciler beğeniyor mu?
İnsanlar genelde olumlu tepki gösteriyor. "Plaklarınıza kıyasla sahnede çok daha iyisiniz!" diyen kaç tane elektronik posta mesajımızı aldığımızı bilseniz şaşarsınız. Çoğu kişi grupların sahnede bu kadar iyi olacağını ummuyor, biz de sahnede çalarken bir adım ileri gidiyoruz. Sahnede çalarken o anda bulunduğumuz düzeyi yansıtıyoruz - bir anlamda olgunlaştık, ne yapacağımızı saptadık, buna küçük eklemeler yapmak istiyoruz. Bu nedenle, kanımca sahnede çaldığımızda

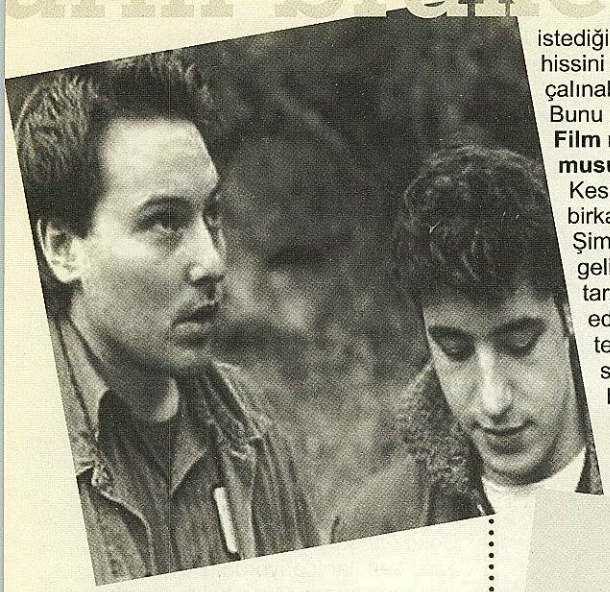

dinleyiciler için daha ilginç oluyor.

Yeni Akustik Akım diye bir akım var mı gerçekten? Varsa siz de o akımın parçası mısınız?

Çok garip, çünkü bu terim icat edildiğinde biz de oradaydık, bana o sırada çok sığ ve önemsiz göründü, ancak hep peşimizden geldi. Bu büyük bir düş kırıklığı, çünkü biz hiçbir akıma dahil değiliz, sadece grupların bu gün çaldığı tarzda biraz değişme var. Çok fazla saf rock yok, daha çok karışık bir tarz söz konusu. Bazı açılardan bir akımdan söz edilebilir, fakat o kadar dayanaksız bir terim ki şaka gibi.

Kendinizi bu etiketten kurtarmak için bir şeyler yaptınız mı, Ether Song albümü ile yeni bir yöne gitmeyi amaçladınız mı?

Bu korku hep vardı, kendimizi bu durumdan kurtarmak istedik. Açık konuşursam bu türden bir an önce kurtulmak istedik. Bir türe bağlı kalamayız, kendi fikirlerimiz ve kendi amaçlarımız var. İstediğimiz herhangi bir hareket doğrultusunda kendimizi geliştirebiliriz gibi hissediyoruz. Fakat siz bunu zaten biliyorsunuz ve sıkıcı olacak bir türe dalmak istemiyorsunuz - ki bu zaten çoktan öyleydi!

Canlı performans konusunda nasıl fazla derin ve yoğun olduğundan bahsettin... Canlı çalmak yeni albümün soundunda etkili oldu mu?

Evet, bence canlı çalarken tecrübe ettiklerimizi kullandık. Kesinlikle çok daha fazla canlı hissettiriyor ve daha fazla pozitiflik, mutluluk anları var. İlk albüm daha soğuk ve sessizdi, kanımca her zaman bu tarza bağlı kalmayacağız.

Sinema okuluna gittiğini duydum ki çok anlamlı çünkü müziğiniz acayip sinematik bir his sağlıyor...

Sanırım sinema okulu bende çok büyük bir etki yarattı çünkü canlandırma yoluyla yazıyorum. Kelimeler her zaman sadece anlatımlardır: Sizin kafanızdakileri dışarı çıkartmaya çalışan, kağıda yazdıran, dinleyen farklı bir kişinin de aynı şeyi görmesini sağlayan, ya da ilk gördüğünüzden farklı bir şeylerin ortaya çıkmasını sağlarlar. Her şey gerçekten görseldir ve açıkça bir film bunu kolayca sağlar. Bizim her zaman yapmak istediğimiz bir şey de film müziği hissini verici. Albümün kendine ait bir değeri vardır fakat hala siz bir yerlerde bu soundtrack albüme mükemmel bir şekilde tıpatıp uygun olan, henüz çekilmemiş bir film olduğunu hayal edersiniz.

Yazarken, liriklerin ne kadarı kişisel tecrübelerinizden kaynaklanıyor?

Tümü ordan geliyor, gördüğüm ya da işittiğim şeyler ya da her neyse, ve başka yerlere gidiyorlar, sadece bende kalmıyorlar yani. Fakat eğer çok güzel ve mutlu bir gün geçirdiysem, eve gidip şarkı yazmam. Sadece biri beni gerçekten sarstıysa ya da sinirliysem, üzgünsem şarkı yazarım - o tip anlarda şarkılar ortaya çıkıyor. Bu da doğal bir şekilde gerçekleşiyor.

Çoğu sanatçıda böyle. Sizce bunun sebebi nedir?

Bilmiyorum. Buna ihtiyaç hissetmiyorum. Bana göre, müzik yapmak acı veren bir şey; bir nevi sürüş gibi, kafanda bunları yapabilmeni sağlayan küçük bir şeytanın varolması gibi bir şey. Ve bu tarz bir sürüş sonunda dinlenmiş ve mutlu bir tecrübe ile uyandırılmıyorum. Bir şey kafamı çok kötü meşgul ettiğinde ya da bazı şeyler suratıma tokat gibi çarptığında bunu daha çok hissediyorum - işte bu tip durumlar, bir şeyleri kanıtlamak için söyleyeceklerim olduğu anlar. Böyle zamanlarda şarkı yazıyorum. Herkes için bu yol geçerli olmayabilir, fakat bence tarih boyunca bu böyleydi - herhangi bir şeyi yaratan kişi, bir tatminsizlik olduğundan ilk aşamada buna yönelmiştir.

O zaman bir grubun kötüleşmeye, çekilmemeye başlamasının sebebi, şarkı sözü yazan kişinin çok mutlu ve huzurlu bir hayatı olduğundandır.

Evet, bu oluyor, çılgınca bir şey! Az ya da çok saygın sanatçıların neredeyse %99'u zamanla bozuluyor ve vasat hale geliyor, üstelik bunun farkına varmıyorlar. Bu çok sık olan bir şey. Dilerim bizim başımıza gelmeden önce müziği bırakırız. Yapılması gereken budur. Elimizden geleni yapmalı ve sonra bu işi bırakmalıyız. Ancak bu çok sık görülen bir olgu, belki de sanatçılar rahata kapıldığında, artık o eski coşkuyu ve çaresizliği hissetmez olduklarında meydana geliyordur. Ancak o coşku bazı insanlarda doğuştan var, mutlu olduklarında bile bunu kendi gözleriyle göremeyebiliyorlar, ancak gazete okuyorlar ve böylece fark edebiliyorlar. Umarım bizdeki böyle bir duygudur.

Müziğinizde, şarkı söylemenizde ve özellikle de şarkı sözlerinizde umutsuzluk hakim. Yabancılaşma teması sürekli ortaya çıkıyor.

Evet, doğru. Hiçbir yere ait olmama ve berbat bir benzetme yaparsam, yol ayrımında olma duygusu var. Bu duygu hep var, özellikle de birinci albümde. Sanırım o dönemde tüm şarkılarım bu noktadaydı. Yeni yazdığım şarkılar ise biraz daha olumlu, yani daha mutlu değiller fakat daha cesurlar. Sözünü ettiğim noktaya gelmeye çalışıyorum. Ancak birinci albüm çok iyi bir ilk albümdü, çünkü genelde "Bir yere geldim, ancak neresi olduğunu bilmiyorum" diyordu. İnsanın

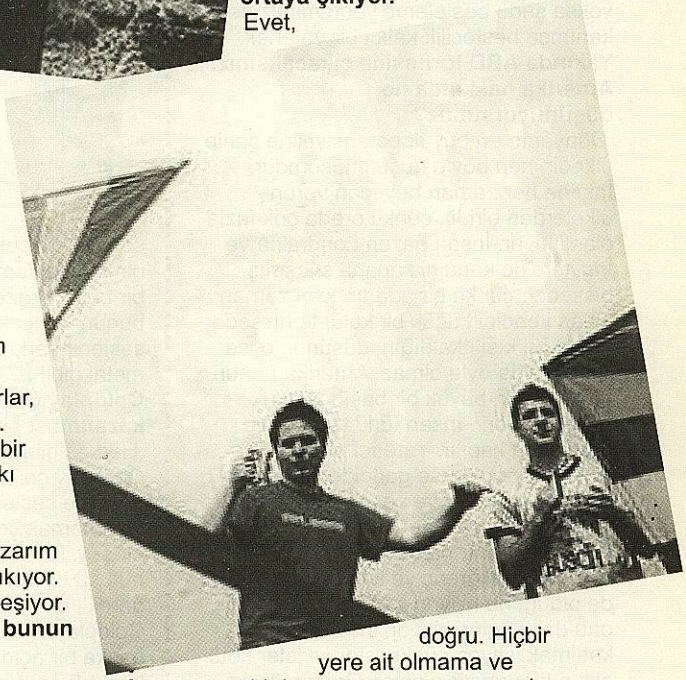

yolunu kaybetmesi hakkındaydı. Bu belirsiz olabilir, ancak her türlü çarpıcı fikirler, duygular ve renkler de yansıtabilir. Kanımca çok geçerli duygulardı. Bazı insanlar kusursuz küçük öyküler anlatmadığımız için kızıyor, ancak ben bu tür öyküleri sıkıcı buluyorum.

Gerçekten kızanlar oldu mu?

Evet! Bazı gazeteciler ile konuşuyordum, buna biraz canları sıkıldı, söyleyecek şeyim olmadığı için belirsiz yazdığımı sandılar.

Demek birinci albümün yayınlanmasından bu yana pek çok iyi şey oldu ve yeni albümünüz biraz daha olumlu... Öyle ise rahata kapılmadan o kıvılcımı veya isteği nasıl canlı tutacaksınız?

Bunu planlamak zor. İnsanın kişiliğine bağlı. İnsan aklının şarkıları belirli bir şekilde yazmasını sağlayan bir bölümü var, başka bir noktaya gitse bile aynı kıvılcımı ve iletişim kurmak için umutsuzca çabalamayı sürdürebilir. Konu değişebilir, fakat onu ele alış şekli aynı kalabilir. Aslında sanatçı olmak bir ölçüde bu demektir. Kıvılcımı kaybetmekten korkmuyorum, çünkü orada duruyor. Bu sadece halen bulunduğumuz yere ve bunu gerçekleştirme olanaklarımız olup olmadığına bağlı. Olanak derken işleri yapmaktan, birbirimiz ile ilişkilerden ve plak şirketinden bahsediyorum. Problem çıkabilecek unsurlar işte bu olanaklar, yoksa şarkı besteleme yöntemimiz değil, kanımca bestecilik kalıcı bir yetenek.

Yakında ABD turnesine çıkacaksınız. Amerika hakkında ne düşünüyorsunuz?

Dünyanın en büyük potansiyeline sahip ülkedir, hep böyle düşünmüşümdür. İnsana her zaman heyecan veren ülkelerden biridir, çünkü orada çok fazla olasılık var. İnsan bazen Londra'da ve İngiltere'de kendini kapana sıkışmış hisseder, çünkü bir adadır, kimi zaman insan kendini küçük bir kulüpte hisseder ve orada kısılı kaldığını düşünür, oysa Amerika'da öyle olmaz. Amerika bunun tam tersidir, büyük bir başıboşluk duygusu verir. İnsan türlü fikirlere ve duygulara kapılır. Yaratıcı bir insan Amerika'ya giderse genelde kafasında bir sürü yeni fikir ve ses ile geri döner. Oraya aptalca fikirlerle, Amerikan rüyasına inanır halde gitmiyoruz, Amerika'nın iğrenç ve korkunç bir yönü de olduğunu biliyoruz. Ancak bu özellik onu daha ilginç kılıyor, insan ona katılmak istiyor, çünkü ister iyi ister kötü olsun bir yerlere gidiyor. Görmezlikten gelinemez bir ülkedir.

ABD'de ticari başarı kazanmak sizin için önemli mi?

Elbette, bu harika olurdu. Ticari başarı neden kötü olsun ki! Ancak grubumuzun tek itici gücü bu değil, oysa pek çok grup sadece ticari başarı peşinde koşuyor. Bizim için Avrupa'da ve İngiltere'de ne ise o olacak, yani bir grup müziksever bizi yavaşça keşfedecek, sonuçta konserlerimize gelecek ve bizimle sohbet edecekler. Bir gecede süperstar olmayı beklemiyoruz. Amerika'da büyük bir başarı kazanacağımızı sanmıyorum, bunun için çok basit ve her kesime seslenir şarkılar yapmak gerekir, nu-metal gibi!

Coldplay grubunun Amerika'da başarı kazanması sizi şaşırttı mı?

Herkes gibi biz de şaşırdık. Ancak Coldplay çok hafif müzik yapıyor, herkese seslenebiliyor. Onları çözmek ve anlamak çok çabuk yapılabilecek bir şey. Bu Amerika gibi büyüklüğü ve nüfusu dev bir ülkede ne yazık ki çok gerekli bir özellik. Bu açıdan Coldplay'in başarısı şaşırtıcı değil; başka bir açıdan ise şaşırtıcı, çünkü kötü bir grup değiller, oldukça iyiler. Üstelik nu-metal çalmıyorlar! Biraz daha içerikli müzik yapıyorlar. Ancak çok içerikli olduğu söylenemez. Burada Coldplay'den çok daha iyi gruplar var.

İngiliz grupları bazı dönemlerde ABD'de büyük başarı kazanırlar. Bu en son 1980'lerde olmuştu. Ancak günümüzde bazı istisnalar dışında İngiliz gruplar Amerika'da başarı kazanamıyor. Bunun nedenine ilişkin bir kuramınız var mı?

Bu zor bir soru. Kanımca günümüz müziği eskisine kıyasla daha iyi, ancak aynı anda o kadar çok farklı şey oluyor ki herkesin kafası karışıyor, sanki sürekli bir akış durumu var. Halen büyük bir akım yok, 1980'ler son büyük akım dönemiydi. Britpop hariç, çünkü kısa bir süre ABD'de popüler oldu. Ancak New Romantic akımının kazandığı başarıya kıyasla Britpop sıfırdı. Üstelik Britpop genelde berbattı! Çok kötü gruplar, kötü müzik ve kötü şarkılar içeriyordu. Bu nedenle devam etmedi. Oysa kalıcı akımlar gerekiyor. New Romantic kesinlikle güçlü bir akımdı, bu nedenle büyük başarı kazandı.

Anlaşılan Pulp gibi İngiltere'ye özgü sounda sahip gruplar Amerika'da iş yapmıyor.

Ne demek istediğini anlıyorum. Bazı İngiliz gruplar çok yerel ve kesinlikle İngiliz sounda sahip, böylece sınırlı bir kesime hitap ediyorlar, Monty Python gibi. Anlaşılan evrensel sounda sahip gruplar Amerika'da iş yapıyor. Bu doğru ise şanslıyız, çünkü bizim tam anlamıyla İngiliz bir soundumuz yok, kolayca Amerikalı da olabilir. Ama sound bilinçli olarak oluşturulan bir şey değildir, bizi etkileyen tarzların sonucudur, ağzımızı açtığımızda ortaya çıkan şeydir.

Amerikalı müzikseverler bize milyonlarca, milyonlarca elektronik posta mesajı gönderiyor ve "Lütfen gelip turneye çıkın!" diyor, biz de o mesajları okuyoruz. L

Çeviri: Özgü Nalbantoğlu

CİNAYET ŞÖLENİNE HOŞ GELDİNİZ

Feuerbach: *"Ben Tanrısız bir dindarım"*

Cem Kurşun

"Herkesin kabusundaki en iyi başrol oyuncusu oscarı"nı kapma yarışı bu yıl Robert Englund ve Marilyn Manson arasında geçti. Amerikalılar ödülü tabii ki Manson'a verdiler.
Niye Manson hakkında yazdığımı uzun süre kendime sordum durdum. Adam müzik eleştirmenlerince çok sevilmiyor. Mart ayı geçmiş olmasına rağmen Reha Muhtar, bu aralar yurdumun satanistleriyle fazla uğraşmıyor. Kendisi, Amerika'nın sansasyonel bir popüler kültür ikonu. Türkiye'yi ilgilendirdiği de pek söylenemez. Her şey bir sabah uyandığımda en çıkmaması gereken yerde yani kıçımda çıkan bir sivilceyle başladı. Ben bundan kimin sorumlu olabileceğini düşünüp dururken aklıma ilk gelen insan, tabii ki Marilyn Manson oldu. Bir başka deyişle, beni bu yazıyı yazmaya iten nedenler tamamen içsel. Her şeyi bilen, soğukkanlı, tepeden bakan ve nesnel bir yazı değil bu. Hepimiz öznel bir şekilde varoluruz. Dünyayı kendi öznelliğimizin prizmasından algılıyoruz. Artık birbirimizi kandırmanın lüzumu yok. Ama samimi olacağıma dair söz veriyorum. Manson ota benzer, boka benzer; "biraz ondan biraz bundan üzerine bol kezzap al sana Manson yazısı" değil bu. "Öyle bir şarkı yapmış ki, öyle böyle değil ama şu şarkıyı yapmasaymış da olurmuş" yazısı hiç değil. Amerika'nın dünya tarihine kazıdığı tüm barbarlıklardan sonra; Manson'ın, boy hedefi olma pahasına hiç taviz vermeden Amerika kültürünün temel ilkelerini dinamitleme uğraşına saygı duyuyorum ve adamı anlamak istiyorum. Bu yazı, işte buradan yola çıkıyor.
Amerika'nın tele-vandallaştırdığı bir dünyada bundan kültürel anlamda en çok nasibini alan ülkelerden biri Türkiye olsa gerek. Malum, hem uzun yıllardan beri devam eden stepne olma durumu var; hem de kendini bir türlü Avrupa'ya ait hissetmeyen ve oraya kabul ettiremeyen bir toplumun kültürünü son sürat Amerikanlaştırması var. Tüm tarihimiz boyunca bazen yardımlaşma bazen çatışma halinde sürekli bir etkileşim içinde olduğumuz Avrupa ve Doğu kültürlerinin ortak değerleri son çeyrek yüzyıldır Amerika'nın ürettiği,

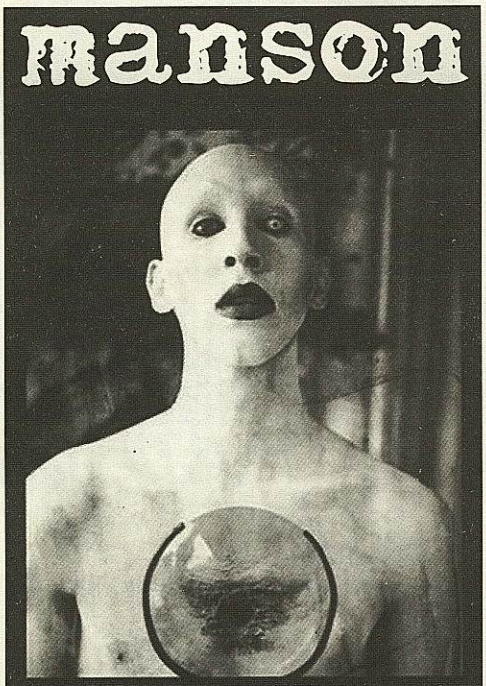

ambalajladığı ve pazarladığı kültürle aşık atamaz oldu. Biz de safsatayı ve kaba kuvveti her zaman insancıllığa tercih ettiğimizden dolayı Amerikanlaşmayı seçtik. O yüzden Manson'ın Amerikan kültürünü sabote etme uğraşı beni ilgilendiriyor.

CHARLIE MANSON: LANETLİ İSİM BABASI

1969'da, saat tam olarak kaçta olduğunu bilmesem de, Amerika'da kamuoyunun gözünde kitlesel idealizmin çöktüğünü söyleyebilirim. Charlie, Beatles'ın White Album'ünü ve Kitab-ı Mukaddes'in 9. bölümünü çok geniş yorumlayıp üstüne acidli bir kafayla bir güzel sentezleyip, kendine Tanrı tarafından Beatles'ın müziği yoluyla mesajlar gönderildiğini zanneder. Sürekli LSD kullanan müritleri, gerçek ve yanılsama arasında ayrım yapabilme yetilerini kaybetmişlerdir. Charlie'ye derinden bağlıdırlar. Charlie ve müritleri Roman Polanski'nin villasını basıp sevgilisi Sharon Tate ve dostlarını kanlı bir şekilde katlederler. Ertesi gece aynı mahalledeki bir başka villayı basıp orada yaşayan insanları da katlederler. Duvara maktüllerin kanıyla yazılar yazarlar.
Bu olay Amerikan toplumunda tam bir infial yaratır. Aranan günah keçisi nihayet bulunmuştur. Charlie Manson saçları uzun olduğu, toplum dışı yaşamayı seçtiği, uyuşturucu kullandığı ve Beatles dinlediği için medya tarafından hippie kuşağının peygamberi olarak görülür. Haberi ilk duyan gazetecilerden biri şöyle der : "Bu haber bize ulaştığında, söylemesi zor ama hiç şaşırmadık. Sanki bunun olacağını zaten biliyorduk." Aslında içleri rahatlamıştır. Ama Charlie, toplumun beynine çaktığı kazığı çoktan yerine yerleştirmiştir.

Bana tepeden bakarsan, ben şeytanım.
Kafanı yukarı kaldırıp bana bakarsan, ben tanrıyım
Eğer dimdik suratıma bakarsan, ben senim.

1969'dan bu yana, Charlie Manson'ın müritleriyle yaptığı katliamdan daha kanlı ve daha çok insanın öldüğü pek çok olay oldu ama hiçbiri Amerikan kültüründe bu kadar derin yaralar açmadı. Charlie Manson ***Time*** ve ***Life*** dergilerine kapak oldu. Aslında ***Time*** 1963 yılında dergicilikte yapılabilecek en büyük sansasyonu yaratmıştı zaten. Hani basit bir kural vardır: Kanlı bir ölüm her zaman ilgi çekicidir ve ölen kişi ne kadar ünlü ise ölüm de o kadar sansasyoneldir. Peki, insanoğlunun varoluşundan bu yana, dünyadaki en ünlü kişi kim:**TANRI**! (Bknz: Arka sayfadaki *Time* kapağı).

Bu katliam, kafayı yemiş bir tarikat liderinin Amerika'da düşleyebileceği en güzel şey haline geldi. Amerikan medyası bizde de revaçta olan kanlı "reality show" geleneğini başlattı. Artık nasıl yaşadığınız değil nasıl öldüğünüz, yanınızda cehenneme kaç kişi

götürdüğünüz ve bu esnada kaç kişinin sizi kameraya aldığı önemli olmaya başladı. Medya, bu olayı gerçekleri araştırmak ve kamuoyunu bilgilendirmek için değil; sık sık kanatabileceği kalıcı bir yara yaratmak için mitleştirdi. Basit bir manipülasyon ve demagoji düğmesi yarattı. Ne zaman reyting isterse ekranı kan banyosunda yıkıyor. Kurbanlarla söyleşiyor, kurbanlar televizyon yıldızı oluyor falan filan.
Üzerinde bu kadar çok durulan bir konunun en büyük tabu olması, bu çarpık sunuş biçiminden ötürü olsa gerek. 1990'ların en popüler rock gruplarından Guns & Roses'ın son albümü "*Spagetthi Incident*"a bir Charles Manson şarkısını (Look At Your Gme Girl) eklemek istemesi plak şirketleriyle aralarında çok büyük kavgalar çıkmasına neden oldu. Bu kavga medyaya yansımadı ama müzik eleştirmencileri tarafından Guns&Roses'ın kariyerini bitiren olaylardan biri olarak kabul edilir.

Amerika sana sesleniyorum,
Duygusal hayatımızı Time dergisinin yönetmesine izin mi vereceksin?
Ben, şahsen Time dergisinin hastasıyım (Allen Gingsberg)

GERÇEK AMERİKAN KABUSU

Ya herkes Jimi Hendrix gibi gitar çalıp, Bob Dylan gibi şarkı yazıp, Janis Joplin gibi söyleseydi ve bunlar birer cani olmasalardı; maazallah Amerika'nın evrenselleştirmeye çalıştığı çıkarcılık ve konformizm ideolojisi başına yıkılırdı. Hippi kuşağı toplumun dogmatik değer yargılarından kurtularak, bireysel özgürlüğü sınırsız bir şekilde yaşamayı seçmişti. Uyuşturucu kullanarak kendi bilinçlerinden ve anlamlandırmalarından bile kurtulmaya çalışıyorlardı. Tüm bunlara rağmen kendi aralarında sıkı sıkıya bağlı oldukları dostluk, dayanışma, sevgi, koşulsuz özgürlük, paylaşma gibi kavramları içselleştirmişlerdi. Modern toplumda, bir insanın bu kavramları içinde taşıması bile politik bir tavır haline geldi. Gelmiş geçmiş en politik rock gruplarından biri olan Rage Against The Machine'in 3 üyesi ve Chris Cornell'in kurduğu Audioslave grubunun 2003 yılında çıkan yeni albümünde terminolojik anlamlarıyla politik sayılabilecek hiçbir şey yok. Ama buram buram dostluk ve hasret var. Tom Morello'nun gitarının üzerinde bir Mao resmi yerine "Ruh Gücü" yazısının bulunması buna işaret. "Shadow of the Sun" şarkısı Layne Staley için yazılmış bir yas niteliğinde(insanların niye yalnız öldüğünü sana anlatamam). Artık politik tavır insancıllaştı.
Zaten her şey buradan çıkmamış mıydı? Soundgarden ve Pearl Jam üyeleri, henüz kendi gruplarını kurmamışken, Mother Love Bone solisti Andrew Wood'un aşırı dozdan ölümü üzerine kurulan Temple Of The Dog grubuyla dostlarına adadıkları bir yas albümü yaparak, grunge devrimini başlatıp anti-medyatik duruşlarıyla medyayı temelinden sarsmamışlar mıydı? Marilyn Manson'un (bundan böyle MM) birçok lafı var bu konuda: "Gökyüzündeki yıldızlar uzakta kaldılar artık, bir morg gibi parıldıyorlar. Bir zamanlar kendimizi sever idik. Bir zamanlar birbirimizi sever idik, şimdi kocaman ve yitik bir dünya fırlatılmış durumdayız".
Toplum, her zaman alternatif kimlikler ve değer yargılarının çarpışması ile ilerler. Öteki olmadan kimse, gerçekten kendi iç

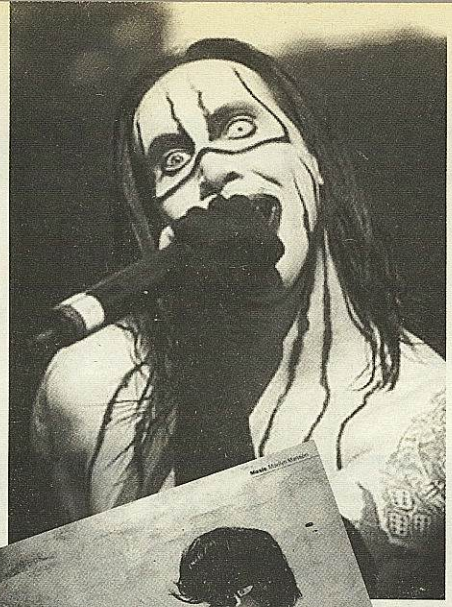

Manson'ın en popüler laflarından biri: "Çocuklarınızla doğru dürüst ilgilenin yoksa ben onları yetiştirmesini bilirim"

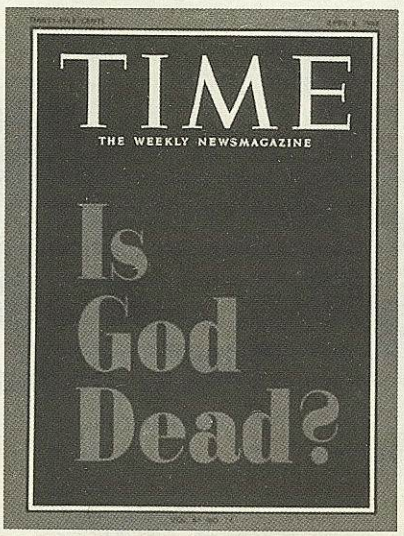

bilincinin farkında olarak varolmaz. Yalnız kalmak için bile herkese ihtiyacımız var(Ayfer Tunç). Hippi kuşağı, Manson sayesinde maruz kaldığı bu ağır damgalamadan sonra toplumun önyargıları tarafından un ufak edildiler. Onlar, toplumun dışında varolmak istiyorlardı. Ama bu olaydan sonra, her düzlemde yok oldular. Kendi içlerinde verdikleri zayiatlar ve politik rüzgarın tersine dönmesiyle bir kuşak ve sahip çıktıkları tüm değerler tehlikeli ve sakıncalı hale geldi. Hippiler bile, kendi çocuklarına savundukları değerlerin kendilerini yıkıma götürdüğünü anlatıp onlara kendileri gibi eşşek olmamalarını öğütlediler. Bizde de 68 kuşağının çocuklarının hepsinin, sonuna kadar pragmatik ve anti-idealist yetişmesinin en büyük nedenlerinden biridir bu.
Böylelikle, toplum aynasını kaybetti. Artık kendisini ekrandan görür ve ruhunu televizyonun biçimlendirdiği estetik kriterlere göre değerlendirir oldu. Ekrandan yansıyan, kendini en mükemmel olarak gösteren imgeler seçkisi, toplumun tüm değer yargılarının en baskın kriteri oldu(Guy Debord). MM'nin ilk albümü "Portrait Of An American Family" bu çürümeye şiddetli bir tepkidir. İlk mısraları, Hippi kuşağının tohumlarından dünyaya gelen kayıp X Jenerasyon'un (artık kuşak lafı bile evrim geçirip jenerasyona dönüştü) en bildik teması: "Önümüzü görmemizin, nereye gittiğimizi bilmemizin hiçbir yolu kalmadı artık"

MM'nin Yoğurt Yiyişi : Grotesk Protesto

MM, kaşığını temizlemek için yalayıp sonra kıçına silip sevgilisine veren bir arkadaşımız. Biz sanat eleştirmenleri buna **Grotesk** diyoruz. Bu kavram ilk olarak İtalyan mimarisinde ortaya çıkıyor. Karmaşık, muğlak, çoğu zaman hayvan figürlerinden oluşan ve zamanın estetik anlayışına uymayan (yani çirkin) yapılara verilen isim. İtalyanca *arabesco* (Araplara ait) ve İspanyolca *moresque* (Fas'a ait) kelimelerinin birleştirilmesinden oluşmuştur. Grotesk'in en basit anlamı "**korkulan ötekidir**". Dilbilimsel kökü, Batı'nın karşısında korktuğu, kendine benzemeyen acayip görünüşlü, çirkin Doğu'dur . Günümüzde grotesk, varolan tüm değer yargılarının bozulması, çarpıtılması ve abartılması yoluyla elde edilen estetik deformasyon olarak kullanılır. Çirkinlik, korkunçluk, gülünçlük, tuhaflık, aşırılık ve gerçekdışılık bu sanat biçiminin kullandığı en belirgin özellikleridir. Grotesk, fantastik olanın, her şeyin yerli yerinde olması gerektiğini savunan rasyonelliğin (Everything In Its Right Place - Radiohead) doğasını ifşa ettiği alametini; abartılmış kara mizah kullanarak gösterir. Günlük hayatın yönettiği statükolaştırılmış ve mukaddesleştirilmiş yüzeysel ilişkilerin iç yüzleri ancak lekelenmiş ve vurgulanmış yanılsamalarla algılanabilir.
Aborjinler gibi bazı ilkel (Batıya göre) toplumlar, arınma ayinlerinde grotesk maskeler (*gargoyle*) takarak toplumsal normlara saldırır. Böylece toplum, kendi değer yargılarından kurtularak nefret ettikleri, korktukları hatta tiksindikleri öteki olur. Günümüzde bu arınma ayini tamamen tersine dönmüş durumda. 11 Eylül'den sonra Amerika'daki atış poligonlarında Saddam Hüseyin ve Bin Ladin en popüler hedefler oldu. Buradan şu sonuç çıkıyor: Aborjinler bir heykel yapıp onu kırmayı akıl edemeyecek kadar

salaklardı ve ilerlemeye muhtaçlardı. Ve Tanrı insanı yarattıysa, Amerika onları özgürleştirsin diyedir (Manic Street Preachers-IF WHITE AMERICA TOLD THE TRUTH ONE DAY ITS WORLD FALL APART).
Toplumların değer yargıları değiştikçe, grotesk de bunları alaşağı etmek için sürekli evrim geçiriyor. Katedrallerin şeytani gargoyle figürlerinden, Hieronymous Bosch'un komik kabus mitoslarını resmettiği tablolarına, Goya'nın sert ve göze batacak derece capcanlı gerçekçiliğini ve Dali'nin kitsch-surrealismiyle buluşturan estetik duyarlılık anlayışından, Kafka'nın Ceza Kolonisi'ndeki düşsel, çarpıcı ve ürkütücü aygıtına; H. P. Lovecraft'in çiğ içsel ürkütücülüğünden, Faulkner'in "Emilly İçin Bir Gül"ündeki karanlık imgelem gücüne; H.G. Wells'in "Dr. Moreau'nun Adası"ındaki hayvansı insancıklarından ve günümüz sinemasında David Cronenberg (Sinek, Çıplak Şölen, Çarpışma) ve David Lynch (Blue Velvet) filmlerine, grotesk sanat sürekli evrim geçirdi.
Edebiyattaki gelmiş geçmiş en büyük grotesk ustası Edgar Allan Poe, 1840 yılında "Arabesk ve Grotesk Masallar" isimli kitabını çıkardı. Bu anda 19. yüzyılın başlarında gotik olarak adlandırılan eserlerin (Mary Shelley'nin *Frankenstein'ı*, 1818; M. G. Lewis'in *The Monk'u,1789)* sanat tarihindeki terminolojik evrimi başladı. 1897'de grotesk, modern halini aldı: Bram Stoker'ı *Dracula'sı*. Artık korkulan ve nefret edilen öteki, aynı zamanda cezbedici bir hal almıştı. Şeytan'ın iticiliği ve aynı zamanda baştan çıkarıcılığı, edebi anlamda keşfedildi. Bunun erotizmle buluşması fazla sürmedi. Böylece bizler, şeytanın sadece kurbanı olmaktan kurtulup düpedüz suç ortağı ve metresi olduk(Joyce Carol Oates).

SAM AMCA KIZINI NİYE MANSON'A VERMEZ

Evvela, Sam Amca da en nihayetinde bir babadır. O da ister ki, kızını bir doktora mühendise versin. Karşılığında, biraz çikolata, biraz başlık parası alsın. Şöyle damadıyla maçlara gitsin. Gözleri açık gitmeden kızının mürüvvetini kilisede görsün. Tabii bir de torun meselesi var. Manson'dan doğacak çocuk ya gerçekten kırmızı kuyruğuyla elinde çapası, sevimli bir şeytan olursa? Gel de sevme keratayı. Bu yaştan sonra adını sataniste mi çıkarsın adamcağız. Şöyle torununu alıp gönül rahatlığıyla Central Park'a inemesin mi? Ya çocuk orada tüm parkı ateşe verirse? Daha kötüsü var: Ya Sam Amca, yanında kırmızı afacanla 3. Dünya ülkelerini dolaşırken, insanların kendisinden daha çok nefret ettiklerini görürse?
MM, grotesk protestoyu şimdiye kadar müzik icra eden insanlardan çok daha fazla insana ulaştırdı. Çocukluğunda bir Hıristiyan okulunda dini eğitim almış olması ve gençliğinde gazetecilik yapmış olmasından dolayı provokasyon sanatının dalağını yarmıştı. Bu yüzden, o Amerika'nın en büyük baş belası oldu. Marilyn Manson, öteki olamayacak kadar Amerikandır. Alice Cooper gibi, okulu kıran, erkekler tuvaletinde sigara içen bir adam değil o. Manowar gibi faşist şarkılar yazıp, sahnede hayvanları dinamitle havaya uçurmuyor. Ozzy Osbourne gibi güvercinleri botlarıyla ezmiyor. Slayer gibi nekrofili üzerine kan gövdeyi götüren şarkılar yazıp, albümüne pentagon işareti

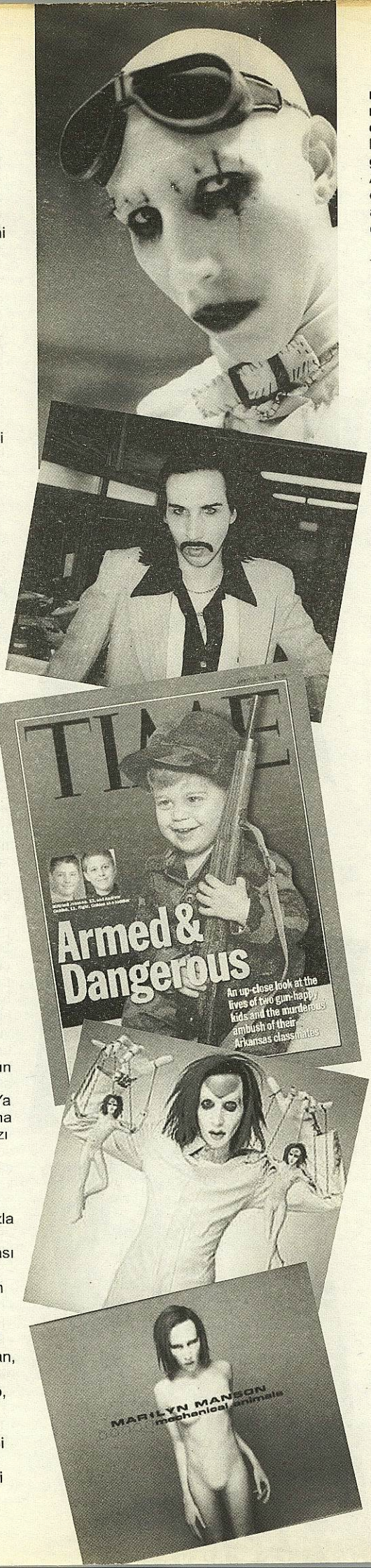

röportajında, "İncil'de şeytanın da meleklerin de Tanrı tarafından yaratılmış olduğu yazılı. Eğer bir yaratıcının varlığını kabul etseydim, ikisine de inanmam gerekirdi." diyor. Marilyn Manson, Amerika'nın olmasını istediği hiçbir şey olmuyor. Hatta suratlarına tuttuğu kırık ayna sayesinde kendilerinden nefret etmelerini sağlıyor.
Hıristiyanlık tarihi boyunca Anti-Christ fenomeni, şu nedenlerden dolayı kullanıldı.
·Günah keçisi ve boy hedefi yaratmak
·Düşmanı tanımlayarak topluma bir kitlesel sağduyu bilinci aşılamak
·İyi ve kötünün sınırlarını net çizerek, neyin olmaması gerektiği konusunda saf bir örnek yaratarak kabul edilemez günahları işaretlemek.
·Mahşer gününün korkusunu sürekli harlayarak toplum içindeki gerilimi ve olağanüstü kriz durumu ruh halini statükolaştırmak.
Amerika, Marilyn Manson'u yukarıdaki kavramlardan hiç birine tamolarak oturtamıyor. Amerikan medyasının aşırı uçlardaki insanları yok etmek için çok etkili bir silahı vardır: **Yok Sayma**. Bu yöntem savaşmaktan daha etkilidir, çünkü düşmanını bir taraf olarak muhatap kabul etmez ve ilgi çekmesini de önlemiş olur. Hatta aşırı uçlardaki insanlar toplumun kendi normlarını koruması için gereklidir. İyinin diyalektik karşılığı olarak kötü; iyiyle çatışır, iyiyi tamamlar ve gelişmesini sağlar. Hatta estetik normların aşırı tekdüzeleşmesinden dolayı popüler kültürün en popülerleri bile birkaç yıl önceye kadar kendilerine göre uçlarda sayılacak işler çıkarıyor. En basit örnekleri, Ally McBeal'in tesisatçı duyarlı ressam sevgilisi Bon Jovi'nin bile tanrıya isyan eden bir şarkı yazmış olması (Hey God) ve George Michael'ın İngiltere'de yasaklanan ve kamuoyu tarafından lanetlenmesine neden olan bir klip çekmiş olması (Shoot The Dog).

komediyi sadece seyrederiz
ama hepimiz trajediye eşlik ederiz
Aldoux Huxley

"TANRI, TELEVİZYONUN İÇİNDE" (M.M.)

Bir başka deyişle popüler kültürde marjinalite artık marjinal olmaktan çıktı. Her şey showbiz! Kimse televizyonda gördüğü hiçbir şeyin gerçekliğine inanmıyor. Savaşlar sanki sanal ortamlarda çıkıyor ve insanlar ölmüyor. "Çağımızın tasviri nesneye, kopyayı aslına, temsili gerçekliğe, dış görünüşü öze tercih ettiğinden kuşku yoktur... Çağımız için kutsal olan tek şey yanılsama, kutsal olmayan tek şey ise hakikattır. Hakikat azaldıkça ve yanılsama arttıkça kutsal olanın değeri artar."(Feuerbach)
Bir yandan da insanlar televizyonda görmedikleri hiçbir şeye inanmıyorlar. Kendi varoluşlarına inanmak için bile mutlaka televizyondan yansıması gerekiyor. Görünmek bile yetmiyor, kameralar sana doğrultulmuşken çığlık atman gerekiyor. Sanal ortam ve gerçek dünya arasına sıkışmış bir toplum olduk. Öteki tarafından sevilmek ve önemsenmek yerine kim olduklarını bilmediğin, kim olduğunu bilmeyen kalabalık güruhlar tarafından izlenmezsen; artık sen yoksun (How To Disseppear Completely - Radiohead). Sanal teknoloji gün geçtikçe mükemmelleşiyor ve gerçek dünyayla arasındaki farklılıklar ortadan kalkıyor. İnsan ve makine ayrımı ortandan kalkıyor.

İnsan ekranın sanal bir uzantısı haline geliyor(Jean Baudrillard). Marilyn Manson'ın **Mechanical Animals** albümünün ana teması tam olarak budur: *Ruhunu kaybettiğin gün - Kendi özünü hiçe saydığın - kadar kusursuzsun. (M.M.)*

Klasik anlamda sanatta, bir sahne, oyuncular ve seyirciler vardı. Oyuncular, performanslarıyla bizi kendi içimizde yolculuğa çıkarırlardı. Artık sahne yıkıldı. Artık herkes aynı platformda. Hepimiz oyuncuyuz. Artık ekrandaki oyunu seyretmiyoruz, her an içine atlamak için tetikteyiz. Neyi seyrettiğimizin de bir önemi yok, performansın da. Amacımız içimizde yolculuğa çıkmak değil, kendi kendimizden kaçmak.

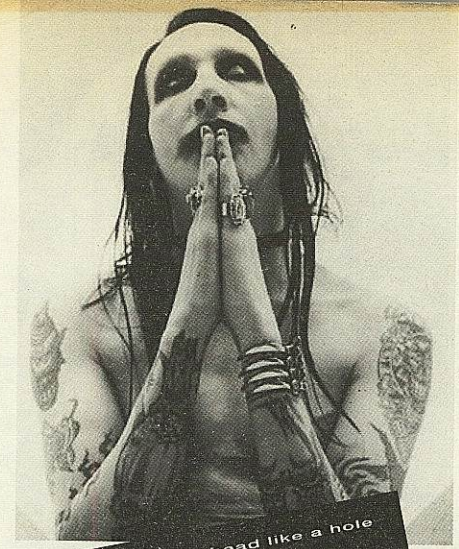

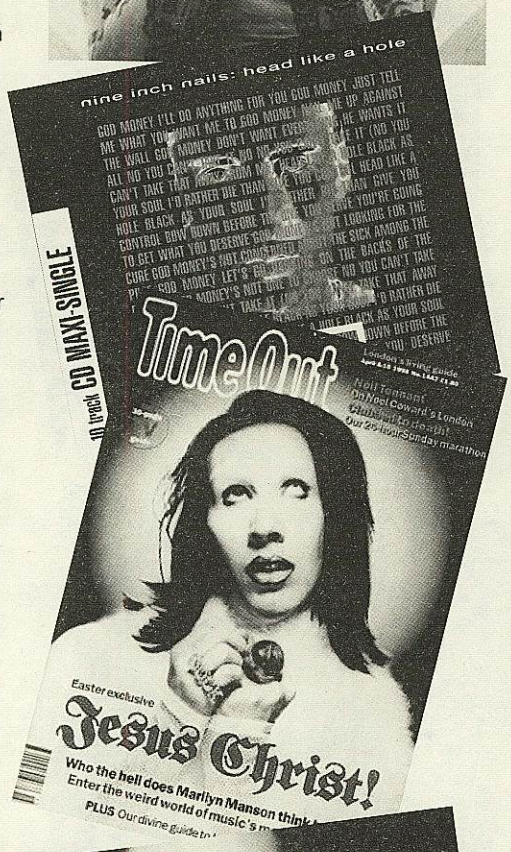

COLUMBINE VUKUATI

Popüler kültürde, marjinal ve mainstream arasındaki hatlar iyice karışmışken bile, Marilyn Manson'un konserleri bazı eyaletlerde kamu düzenini korumak için yasaklanıyor. Albüm kapakları sansürleniyor. Yasaklanmayan konserleri Hıristiyan misyonerler basıyor. Hatta Amerika'daki her katliamdan sonra insanlar ilk olarak Marilyn Manson'u suçluyorlar. Bu bağlamda M.M. yılın günah keçisi seçilmeyi, Columbine Lisesi'nin iki öğrencisi okullarını basıp 12 kişiyi öldürüp bir çoğunu yaralayıp ve bundan sonra silahı kafalarına doğrultup tetiğe bastıklarında da başardı. Manson'ın en popüler laflarından biri: "Çocuklarınızla doğru dürüst ilgilenin yoksa ben onları yetiştirmesini bilirim" olduğu için Amerikalılar çocukları komşunun camını kırdığında veya kızını kaçırdığında kimin canına okuyacaklarını çok iyi biliyorlar. Aslında Manson'ın bu lafını iki şekilde yorumlamak mümkün

·Lafzına göre yorumlayıp: Basit bir TEHDİT olarak nitelendirmek

·Biraz derinine inip: İyi niyetli provokavatif bir RİCA olarak görmek

Columbine katliamından sonra, toplumdan gelen yoğun baskılar sonucu Manson bir basın bildirisi yayınladı: "Yetişkin eğlence sektörü çocuklarımızı mı öldürüyor? Çocuklarımızı öldürmek yetişkinleri mi eğlendiriyor? Çoğu insan böylesine trajedi haberlerini televizyonlarının karşısında *Sex & The City'nin* yeni bölümünü seyreder gibi seyrediyor. Günah keçisi aramanıza gerek yok, ben adresimi çok önceden herkese vermiştim. Bunu yaparken birazcık da olsa sizi düşünmeye itmeye çalışıyorum. Keşke çocuklar üzerinde medyadan veya Bush'tan daha etkili olsaydım. Maalesef değilim! Peki ya Bush'a tüm dünyayı katletmesi için ne ilham veriyor acaba? Seyrettiği hangi film veya dinlediği hangi müzik türü? Çocukların kanını içmekten sarhoş toplumumuz, siroz olup geberse de kurtulsak!"

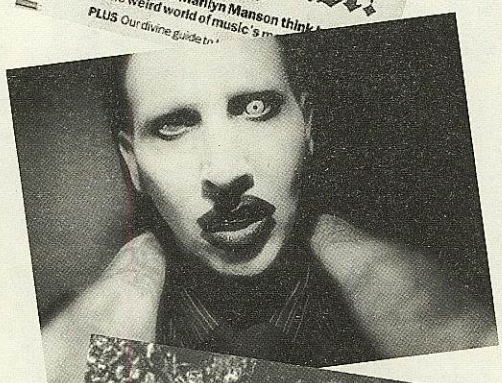

NEREDEYSE MÜZİK BÖLÜMÜ

Manson'ın müziğini yaratan adam Nine Inch Nails grubunun kurucusu Trent Reznor. Bu adam postmodern dünya türküleri yaratıyor. Bilişim ve teknololoji çağının soundtrack'ini yapıyor. Ne kadar önemli bir müzisyen olduğuna dair güncel bir dumura uğrama anımı anlatayım. Dün akşam, MTV'de mainstream dışında taze müzik dinleyebileceğim tek program olan MTV NEW'i seyrediyordum. 70 yaş civarlarında, yüzünün kırışıklarına erdem nakşettiği besbelli nur yüzlü bir dede, akustik gitarı ve piyanosuyla muhteşem bir şarkı çalıyordu. İlk dinlediğinizde, sevgiliniz tarafından terk edildiğiniz gün, kısa bir süre bir palto gibi giymeyi deneyeceğinize kendi kendinize söz verdiğiniz duyarsızlığınıza alışıp; bir daha bırakamadığınızı ve hatta onu üzerinizden çıkardığınızda artık çıplak teninize bile işlemiş steril rahatlığının kölesi olduğunuzu hissettiren mide bulandırıcı ve sarsıcı bir şarkıydı. Sonra yaptığım araştırmalar sonucu, nur yüzlü dedenin country müziğin efsanevi ozanı Johnny Cash olduğu ortaya çıktı. Beni daha da dumura uğratan şey şarkının bir Nine Inch Nails cover'ı olmasıydı. Onlarca albümü olan büyük bir ozanın, postmodern şaman olarak anılan Trent Reznor'ın bir şarkısını coverlaması; zamanın ruhunu yakalaması açısından Nine Inch Nails'in ne kadar güçlü bir ilham kaynağı olduğuna işarettir.

Lou Reed'in Velvet Underground'a dair ettiği bir laf Nine Inch Nails'a cuk oturuyor: "Çok az insan albümlerimizi dinliyordu. Ama dinleyenlerin hepsi televizyonun önünden koca kıçlarını kaldırıp kendi gruplarını kurdular." Bahsi geçen "Hurt" şarkısıyla aynı albümdeki (The Downward Spiral) "Closer" şarkısı, kayıp jenerasyonun ruh halinin özeti gibidir. Şarkılarındaki tüm temaları bilinçli ve eleştirel bir nihilizm içerir. Bunu yaparken eleştirdiği her şey aynı zamanda kendisidir. Asıl eleştirdiği *anlamın* ve püritenliğin kendisidir. Tek inancı: Anı yaşamanın ve rastgele seçimler yaparak eğlenmenin mutlak gereksinen clubber gençliği ile arasında böyle ufak bir fark var. Zaten ben hiç Nietzsche okuyan clubber görmedim.

Marilyn Manson, hocasının derslerinde uslu bir çocuk olup bol bol not almış olmalı. Bir şovmenle, düşünce kışkırtıcı bir müzisyenin kesiştiği en ince noktada olduğunun tamamen farkında. Onu politik müzikten ayıran şey, düzeni yok etmeye kendisinden başlamayı göze alması(ben sadece intiharcılık oynayan küçük bir çocuğum- M.M.). Çünkü söylediği her şey zaten post modern dünyanın yarattığı bok püsürün ürünü. Kendini, MTV'nin yarattığı Barbie-Bebek-Kötü-Çocuk Eminem kadar ciddiye almıyor. "Bu s....miş maskeyi takıyorum çünkü gerçek yüzümü hazmedemezsiniz, belki ben de hazmedemem. Artık bu benim gerçek yüzüm". Maske taktığını kabul ediyor ve taktığı maskeyle insanların kendi kendilerinden sakladıkları gerçek yüzlerini abartılı, rahatsız edici ve çarpık bir üslupla ifşa etmek istiyor. Al sana taş gibi grotesk! MCM'de Irak Savaşı üzerine mideye yumruk kıvamında bir söylev çektikten sonra VJlik yapan Manson şu şarkıları çaldı. Onun müzikal araç ve amaçlarını kavramak için iyi bir gösteri oldu:

- Eurythmics
- Fischerspooner
- Kraftwerk : The Model
- Sex Pistols : Pretty Vacant
- David Bowie : DJ
- Nick Cave : Where The Wild Roses Grow
- Peaches : Lovertits
- PJ Harvey : ...Between The Water
- Radiohead : Optimistic
- Massive Attack : Inertia Creeps
- Prodigy : Baby's Got A Temper
- Rammstein : Ich Will
- The Chemical Brothers : Out Of Control
- Ministry : Just One Fix

RADIOHEAD

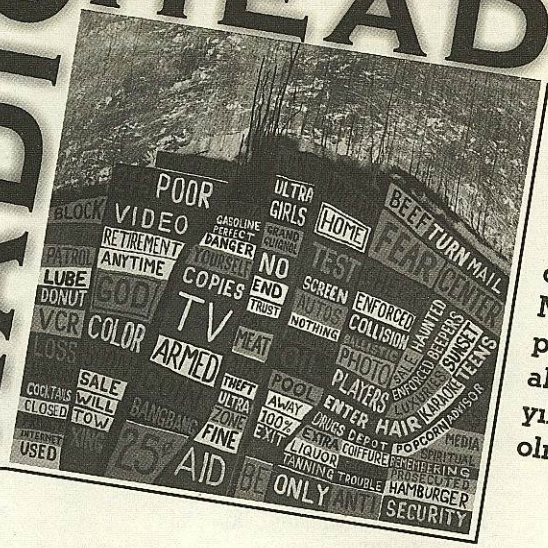

Radiohead'in altıncı stüdyo albümü Hail To The Thief (EMI) 6 Haziran'da yayınlanmış olacak. Nigel Godrich'in prodüktörlüğünü yaptığı albüm daha şimdiden yılın en iyi albümlerinden biri olmaya aday.

Kabuslar, korkular ve kuºkularla dolu bir dünyada, Thom Yorke'un Optimistic'te söylediği gibi, George Orwell tarzı hayvan çiftliklerinin içinde yaşadığımız kesinlik kazanmışken; Radiohead, son albümlerine koydukları Hail To The Thief ismi ile George W. Bush'un çelişikliğine ve absürdlüğüne gönderme yaptı. Kendisini zorla kabul ettirmeye çalışan bu cehennemsi negatif değerler dünyası karşısında yenik düşmeyen Radiohead, bütün gücüyle bu dünyadan dışarıya çıkmaya uğraşmakta. Thom'un favori yazarlarından Beckett'ın deyişi ile; "Bize her zaman var olduğumuz izlenimi verecek bir şeyler bulduğumuz" sadece yüzeysel olarak uygarlaşmış bu dünya, Radiohead'in demir atmayacağı bir yer. Hail To The Thief, son Amerika seçimlerindeki, özellikle Florida'daki tartışılan zaferi ile George W. Bush'a gönderme yapmanın ötesinde, anımsamaya ve derin derin düşünmeye pek vakti olmayan "hırsızı selamlayan" topluma da dokunduruyor. Huxley'in karanlık ütopyasını hatırlatan, körleştirici etkenlerin durmaksızın üzerimize çullandığı kuşkulu bir dönemde Radiohead, çıkış yolu arıyor. Peki Radiohead gibi depresifliğin sınırında gezinen bir grup, nerede o anlamsız acıdan kurtulmaktan bahsediyordu? No Surprises ya da Fitter Happier gibi birkaç şarkıda mı? Sanırım Schopenhauer'in bir cümlesi bu durumu açıklayabilir; "Hayat hiçbir zaman güzel değildir; güzel olan, hayat üzerine yapılmış betimlemelerdir sadece."

"Bir gün dünya sona erecek gibi gözüküyor. Ve ben neden sana değil de kendime inanayım ki?" Radiohead'in Pablo Honey debutunu You'nun bu sözleri ile açmasının üzerinden tam on yıl geçti. On yılda değişmeyen önemli noktalardan biri Thom Yorke'un derin kırılganlığı olsa gerek. Thom'u bir yandan üçüncü şahıslara böylesine "muhtaç?" olduğunu düşünmeye iten, bir yandan da onlardan kaçmasına sebep olan bu karamsar duygusallığın birçok sebebi var elbet. 35 yıl önce sol gözü kapalı doğan Thom, altı yaşına kadar bir dizi operasyon geçirdi. Gözünün ameliyatlar neticesinde biraz kapalı kalması sebebiyle okul hayatında birçok baş belası ile uğraşmak zorunda kalan Thom'un, o dönemlerde canını en çok sıkan ona "semender" lakabını takan arkadaşı olsa gerek. Endişe ve güven arasında sıkışıp kalmak; anlaşılamama ve uyumsuzluğun bütünleşmesinden doğan, mekanı ve zamanı tarifsiz bir ızdırap, Yorke'un kanayan sözlerinin ve hiperaktif durgunluğunun bir açıklayıcısı olarak sunulabilir. Planet Telex'teki; "Herkes, herşey kırgın. Neden unutamıyorsun?" (Everyone is, everything is broken, why can't you forget?), How To Disappear Completely (and never be found)'taki "Burada değilim, ve bunlar olmuyor"(I'm not here, and this isnt happening), Nice Dream'deki "Hoş rüya, eğer yeteri kadar güçlü olduğunu düşünüyorsan. Hoş rüya, eğer yeteri kadar ait olduğunu düşünüyorsan" (Nice dream, if you think that you strong enough. Nice dream, if you think you belong enough), Exit Music'teki "Umarım boğulursunuz" (We hope that you choke), Fake Plastic Trees'daki "Gerçek gibi gözüküyor, gerçek gibi tadı var, benim sahte plastik aşkım" (She looks like the real thing, she tastes like the real thing, my fake plastic love) sözleri Radiohead'in, dolasıyla Thom Yorke'un imgelerine bulaşan kaçınılmaz çekingenliği ve metinlerarası paranoyayı yansıtıyor. Gelecek düşüncesinin azabı ve geçmişin tutsaklığının karşısında Radiohead, kaybolmak için gözlerini kapatıp çığlık atan bir 21. yüzyıl anti-kahramanı olarak karşımıza çıkıyor. Güvensizlik dolu çapraşık bir dünyada, mekanlar daralırken onlar "no logo" diye haykırıp, anlar ve anlamlar üzerine Smithsvari derin bir sorgulamaya dalıyorlar. Parlaphone/EMI etiketli son albümlerinde de bu sorgulamaya devam ediyorlar...

Altıncı stüdyo albümleri Hail To The Thief'te Radiohead, OK Computer dönemindeki şarkı formunu, son iki kayıtları Amnesiac ve Kid A'in deneyselliği ile harmanlıyor. Hail To The Thief; OK Computer'ün destansı progressive rock eğiliminin ve Kid A'in eklektik, tiyatral, elektronik tınılarının arasındaki uçuruma konulması gereken bir albüm. Ed O'Brien; grubun bu albümdeki atmosferinin, kayıtları buz gibi geçen son iki albümlerindekine oranla muhteşem olduğunu söyleyip ekliyor: "Bu, yaparken birbirimizi öldürmek istemediğimiz ilk albüm." Phil Selway ise Q için yaptığı bir röportajda; "Stüdyoda hiçbir zaman kendimizden bu kadar emin olmamıştık. Bu bence yaptığımız en harika albüm" diyor. Fazlasıyla konuşulan, albümün yayınlanma tarihinden aylar öncesinde nete düşmesi hadisesi ile ilgili olarak ise Jonny Greenwood Rolling Stone'a; "Nette dolaşan parçalar bitmemiş bir albümden çalınmış, masteringi ve mixingi yapılmamış kayıtlardı" şeklinde açıklama yaptı.

Prodüktörlüğünü Radiohead'in uzun dönemli ortağı Nigel Godrich'in yaptığı Hail To The Thief'in kayıtları Los Angeles'ta iki hafta süren bir çalışma neticesinde yapılmış. Mixing'i Radiohead'in kendi çöplüğü Oxford'da yapılan albüm Nisan 2003'de hazır hale gelmiş. Albümün açılış şarkısı 2+2=5, Radiohead'ün kendine özgü dramatik iyimserliğinin bir başka örneği. (Are you such a dreamer / to put the world to rights / i'll stay home forever / where two and two

home forever / where two and two always makes a five - bir hayalperest misin? / dünyayı yoluna koymayı isteyen / ben sonsuza dek evde kalacağım / iki ve ikinin her zaman beş ettiği yerde)
Kariyerlerindeki en çoşkulu açılış parçası olarak da nitelendirilmeye yatkın olan çalışma; solosu, sonundaki çoşkulu ham gitarı ile The Bends ve Kid A dönemindeki soundların sentezini içeriyor. Sit Down, Stand Up ise Colin'in klavyeleri, giderek yükselen atmoseferi ve Thom'un °arkının sonundaki "raindrops" sayıklamaları ile bir girdaba dönüşüyor. Radiohead'in waste markalı kimi tişörtlerinin etiketine yıllar öncesinden adını yazdığı Where I End And You Begin ise dondurucu synthleri, Joy Divisionvari post punk baterileri, "I will eat you alive" dizesi ile tüyleri diken diken eden, albümün en akıcı çalışması. We Suck Young Blood'ın "We want the sweet meats, We want the young blood" sözleri de bir öncekinin hemen ardından gelince içimizdeki sıkıntı ve gerginlik artıyor. Siouxsie & The Banshees'i anımsatan, kabile ayinlerinin ritmlerine benzeyen etnik yapısı ile There There, kulağa yapışan, sonundaki cazgırdayan elektro gitar solosu ile Pablo Honey döneminin elektriğini barındıran bir çalışma. Meeting People Is Easy (1998) belgeselinde dinleyicilerle tanıştırılan I Will, aslında Hail To The Thief'te olması beklenmeyen bir parça. I Will, tersten çalınıp üzerinde biraz oynama yapılarak, Amnesiac'ta Like Spinning Plates adı altında yer almıştı. No Surprises tarzı klasik Radiohead ninnilerini anımsatan parçada Thom'un sarmalayan yüksek oktavlı vokaline Jonny'nin narkoleptik klavyesi eşlik ediyor. Myxomatosis ise adını 1950'lerde İngiltere ve Avusturalya'nın, tarlalardaki ekinlere zarar verdikleri gerekçesi ile tavşan nüfusunu azaltmak için kulandıkları bir hastalığın isminden alıyor. Distorsiyonlu bas riffi ve aksak davulu ile dikkat çeken parça, tabii ki tavşanları anlatmıyor…

Yüzyılın en iyi albümleri listelerinde çoğunlukla bir numarada olan OK Computer'ün ağırlığı hâlâ Radiohead'in üzerinde hissediliyor. Yeni albümlerinde gitar müziğine dönecekleri söylendiğinde, kendisini asla tekrar etmeyen bir grubun OK Computer dönemine dönmesi beklenemezdi elbet. Hail To The Thief, Radiohead'in The Bends ve OK Computer'deki geleneksel, Kid A ve Amnesiac'taki deneysel anlarını aynı anda içeriyor. Ama yine de bu albümü geçmişe bakarak açıklayabilmek pek mümkün değil. Radiohead her geçen gün biraz daha farklılaşıyor. Bir sonraki adımlarını hangi yöne doğru atacaklarını kestirmek gerçekten çok zor. Oxford bölgesi fatihlerinin önünde saygıyla eğiliyorum…

Alper Bahçekapılı

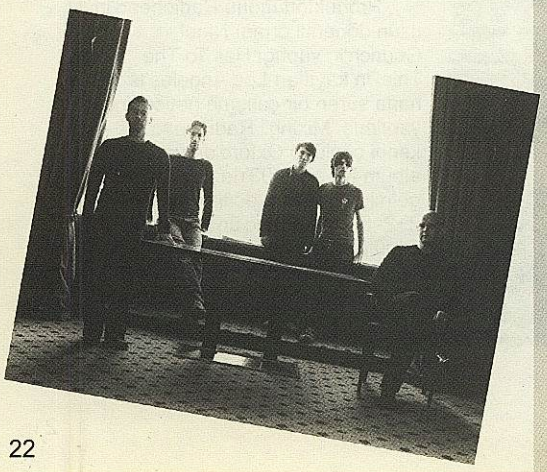

radioheads

Adı: Thomas Edward Yorke
Doğum Tarihi: 7 Ekim 1968
Enstrüman: Gitar, vokal, klavye
Öğrenim: Abingdon Koleji, Exeter University'de İngilizce ve resim okudu.
Önceki işleri: Exeter tekno bant Flickernoise için gitar çaldı, akıl hastanesinde çalıştı.
Anahtar sözükleri: Yaratıcı, dikkatli, huysuz, değişken, hiperaktif.
Favori Müzik: Geçmişte etkilendikleri - Elvis Costello, Scott Walker, Japan, R.E.M, Throwing Muses, Joy Division. Şimdiki favorileri - Pj Harvey, Faust, Can, Prince Buster, Dj Shadow, Laika, The Verve, Penderecki, Autechere, Boards of Canada
Favori film / tv / kitap: 'Arthur', 'Married With Children', Joe Pesci veya Dudley Moore ile ilgili herhangi bir şey, 'The Medusa Frequency', 'A Night On Earth', 'Godot'yu Beklerken'.
Sevdikleri: Sevgi, umut, tutku.
Nefret ettikleri: Sen söyle.
Etkilendiği şeyler: Uykusuzluk.

Radiohead'i, herhangi birine söylediğimizde, Thom Yorke ismi ile hemen ilişkilendirecektir. Birçok artistle çalışmış olan, Radiohead'in dünyaca tanınan karizmatik ve yetenekli karakteri Thom, kendini gekiştirmeye daha okuldayken başladı. Birçok insan, kendisine olduğu kadar, yarı açık olan gözüne de dikkat ettiler, Thom'un gözünün durumu, Radiohead için sorulan sorular arasında sıkça sorulanı.

Adı: Jonny Greenwood
Doğum tarihi: 5 Kasım 1972
Enstrüman: Gitar, org, synthesizer, piyano, recorder, ses efektleri.
Öğrenim: Abingdon Koleji ve Oxford Poly'de psikoloji kursuna ba°ladı.
Önceki işleri: Yok.
Anahtar sözcükleri: Komik, bilgili, sabırsız, kırık, marjinal.
Favori Müzik: Geçmişte etkilendikleri - Jazz, Miles Davis, Elvis Costello, Charles Mingus. Şimdiki favorileri - Mo'Wax, Can, Pink Floyd's Meddle.
Favori film / tv / kitap: 'Prick Up Your Ears', 'Going For Gold', 'Generation X', 'The Imperfect Art'.
Sevdikleri: Albüm almak, yürümek, turlamak, Lee Morgan.
Nefret ettikleri: CD almak, araba kullanmak, kayıt yapmak, Derek Nimmo.
Etkilendiği kişiler: Frank Black, Jimmy Smith, Lee Morgan

Eger Tom Yorke Radiohead'in sesiyse, Jonny de albümün sesi diyebiliriz. Colin'in küçük kardeşi ve birçok enstrümana hakim biri olan Jonny, bilumum modu ve efekti yaratan çe°itli seslerin olu°umunda büyük rol oynuyor. Jonny'nin çaldığı enstrümanlar: Gitar, org, synthesizer, piyano, klavye ve birçok insanın ismini bile bilmediği bir dizi müzik aleti olarak sıralabilir.

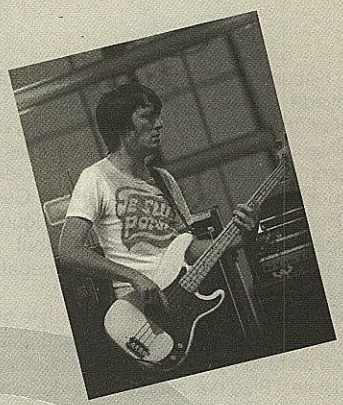

Adı: Colin Charles Greenwood
Doğum tarihi: 26 Haziran 1969
Enstrüman: Bass gitar
Öğrenim: Abingdon Koleji, Cambridge'de İngiliz edebiyatı okudu.
Önceki işleri: Peterhouse ve Cambridge'de çalıştı; Oxford Our Price'da asistanlık yaptı.
Anahtar sözcükleri: Geveze, komik, kitap kurdu, araba kullanamaz!
Favori Müzik: Geçmişte etkilendikleri - Talking Heads, R.E.M, The Fall, Tom Waits.
Favori film / tv / kitap: 'Wings Of Desire', 'Bullet Park', 'In Dreams Begin Responsibilities', 'Perdido'.
Sevdikleri: Çilek.
Nefret ettikleri: 'Eğer bir milkshake olsaydınız, hangi aroma olurdunuz?' sorusunun sorulması.
Etkilendiği kişiler: Madonna, The Pointer Sisters.

'Coz' olarak da bilinen Colin, Phil'le beraber Radiohead'in esas ritm kısmında rol oynuyor. Arka tarafta bas gitarıyla duran Colin sabittir ve şarkılara gerekeni verir: Gerek 'The National Anthem'deki gibi tekdüze ve tekrar eden bir bas veya 'How To Dissappear Completely'deki gibi melodili bir bas; gerekse 'Idioteque'teki gibi mini-synthesizer çalarak hoş bir bas çizgisi izleyebilir..

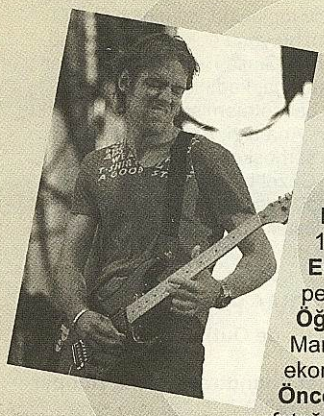

Adı: Edward John O'Brein
Doğum Tarihi: 15 Nisan 1968
Enstrüman: Ritm gitar, perküsyon, geri vokaller.
Öğrenim: Abingdon Koleji, Manchester University'de ekonomi okudu.
Önceki işleri: Barmen fotoğrafçısının asistanı.
Anahtar sözcükleri: Uzun, karanlık, yakışıklı, riff, marihuanalı sigara.
Favori Müzik: Geçmişte etkilendikleri - Beatles, Dinosaur Jr, Joy Division, Happy Mondays, Smiths, NWA. Şimdiki favorileri - Moloko, The Verve, Mansun, ROC.
Favori film / tv / kitap: 'Delicatessen', 'Timebends', 'Paris,Texas'.
Sevdikleri: Canlı çalmak.
Nefret ettikleri: Dalkavuklar.
Etkilendiği Kişiler: Glenn Campbell.

Ed O'Brein; Radiohead'in uzun, yakışıklı adamı. Fakat uzun ve yakışıklıdan daha fazlası var onda. Jonny gitar çalarken, Ed de kendi gitarıyla sesi genişletmek ve eklemeler yapmakla meşgul oluyor. Thom, akıldan çıkmayan şarkı sözlerini söylerken, o da geriden ona eşlik ediyor. Önemli yerlerde, şarkıdaki gerilime bir parça da o katkıda bulunuyor. Colin basını çalarken, Ed ritmler ekliyor. Ve Phil davula vururken, Ed perküsyon enstrümanlarıyla eşlik ediyor.

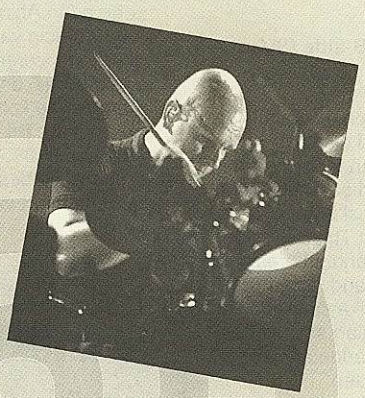

Adı: Phil James Selway
Doğum tarihi: 23 Mayıs 1967
Enstrüman: Bateri.
Öğrenim: Abingdon Koleji, Liverpool Polytechnic'te İngilizce ve tarih okudu.
Önceki işleri: Müzikal turlarında bazı kayıtlarda davul çaldı, editörlük ve İngilizce öğretmenliği yaptı.
Anahtar sözcükler: Sessiz, kel, iyi giyimli, nazik, hassas.
Favori Müzik: Geçmişte etkilendikleri - The Beats, Joy Division, The Ruts. Şimdiki favorileri - Teenage Funclub, Tricky, Supergrass, Captain Beefheart.
Favori film / tv / kitap: 'Shenandoah', 'This Morning', 'Ask The Family', 'Becoming A Mon', 'Waterland'.
Sevdikleri: Dikkat çekmek, balık, votka ve tonik.
Nefret ettikleri: Sahnenin gerisinde oturmak.
Etkilendiği kişiler: Çoğunlukla Luck.

Birkaç istisna dışında, belki de o koca davul setinin arkasında saklandıkları için, bateristler adı çok bilinmeyen elemanlardır. Doğruyu söylemek gerekirse, Radiohead bu istisnalardan biri değil. Bu kel, yakışıklı çocuk fazla patırtı yapmıyor ama işini büyük bir hassaslıkla ve beceriyle yapıyor. Normal davulu, elektronik davul ve programlanmış bazı seslerle karıştırarak, dünyanın en popüler gruplarından biri haline gelen bantlarda, mükemmel bir ritm yakalıyor. 'Davulları genellikle Thom'a göre çiziyorum; çünkü müthiş bir ritm duygusu var' diyor Phil.

Paranoid Android Hadisesi.

Robin, İsveçli Magnus Carlsson tarafından 1994 yılında yaratılmış bir çizgi film. Çizgi filmin her bölümü, yaklaşık 5 dakika sürüyor ve olaylar 21 yaşındaki işsiz Robin'in etrafında dönüyor. En yakın arkadaşı Benjamin. Robin'in en çok sevdiği şeyler; hip hop, kafasından hiç çıkarmadığı beresi ve içki içmek. Geceleri, yakın arkadaşı Benji ile maceradan maceraya koşuyor ve değişik değişik serseriler, şişman komşular gibi ilginç insanları keşfetmeye çalışıyorlar.
Radiohead, Robin'i English Channel - 4'te keşfetti. Thom ve grubun diğer bütün elemanları birer Robin fanı olup çıktılar ve hemen Magnus Carlsson'dan, OK Computer'daki bir şarkıya klip çekmesini rica ettiler.
Magnus'un OK Computer'i dinledikten sonraki ilk tercihi 'No Suprises' oldu; fakat sonradan grup elemanlarının da isteğiyle 'Paranoid Android'i tercih etmekten gayet mutluydu. Carlsson: "Şarkıyı ilk aldığımda, bütün günümü ofisimde şarkıyı dinleyerek geçirdim. Ofisimde, bir sürü sokak lambasıyla donatılmış bir köprüye bakan bir pencerem var. Önce şarkının sözlerini dinlememeye çalıştım ve o köprüye bakarak geçen 8 saatin ardından, bir şeyler yapmaya başladım. Daha sonra, Thom'dan şarkıyı açıklayan bir faks aldım ve gördüm ki, bakış açım doğru ve uyumluydu."
Thom şöyle dedi: "Robin bir harika. O, yalnızca şapkasıyla duş alan bir çocuk değil, daha da fazlası. Onun içinde tamamen masumiyet görüyorum. Kötü huyları ve içinde yaşadığı korkunç büyük şehre rağmen, oldukça saf ve nazik. Üstelik ne olursa olsun hiç sinirlenmiyor. Hiçbir şey onu etkileyemiyor. Ona hep bir şeyler yapması söyleniyor ve o her zaman salakça şeyler yapıyor. İnsanlar da bundan faydalanıyor gibi; saçma sapan şeyleri yutması ve çırılçıplak dans etmesi için kanına giriyorlar. Ertesi gün ise hiçbir şey olmamış gibi ve bir önceki geceyi çoktan unutmuş bir şekilde güne gayet iyi başlıyor Robin. Keşke ben de öyle olsaydım. Sadece unut. Hiçbir zaman canını sıkma. Gerçek dünyada hiçbir işe yaramıyor tabii bunlar. Ben öyle yaşayabilir miyim? Sadece iç ve sonra unut her şeyi. Bizim dünyamıza geri döndüğümde gördüklerim bunu inanılmazlığa sokuyor: Nükleer silahlar, mutsuz sevgililer, konservelerinin geri dönüşümünü sağlamayan insanlar.. Beni hiçbir zaman yalnız bırakmayacak ve beni her zaman rahatsız edecek olan her şey!
Magnus şöyle ekledi: "Benim anladığım kadarıyla Thom kendi benliğini Robin'le çözüyor. Thom ve bana gelince, birbirimizi çok iyi anlıyoruz. Hiç görüşmedik, bağlantımız fakstan öteye gitmedi. Fakat yine de Thom'un Paranoid Android'te olmasını istediği gibi, Robin için plastik bir Hollywood dünyası yarattım."
Paranoid Android'in klibinde de çok ilginç şeyler oluyor: Robin bara gidiyor ve içip sarhoş oluyor, bazı çocuklar Robin'in kolunu bacağını çekiyorlar, Robin bir melekle pinpon oynuyor..vs
Bütün o soru soran insanlar için söylüyoruz: Paranoid Android'te kafasında şapkası olan çocuk Thom değil, Robin.
Çeviren : Meltem Dinçer

Focus

Radiohead B-side'ları

KILLER CARS

Itch LP(Japonya), Live versiyon (Haziran 1994)
High&dry/planet telex, B-side (Şubat 1995)
Just (Mogadon), B-side (Ağustos 1995)

1993'ten beri live olarak çalınması gelenek haline gelen, direksiyon başında ölümle ilgili rahatsız edici ve kasıntı şarkı. 94'teki The Bends turnesi sırasında John Leckie'yle kaydedilen ilk parçalardan biriydi. Tıpkı bir A-side parçasına benzeyen şarkının gizli kalmış tarihçesi ilginç. Belki de alt sınıfa indirilmesindeki neden, Blur'un Chemical World'üne benzemesidir. Yine de ele aldığı konuya göre eğlenceli bir şarkı.

BANANA company

Pop Is Dead, B-side, akustik versiyon (Mayıs 1993)
Street Spirit (Fade Out), B-side (Ocak 1996)

Pop Is Dead'in A-side'ı, Ed O'Brien tarafından haklı olarak "bollock" olarak tanımlanıyordu, yine de bu şarkının hakkını vermek gerekir. Yorke'un yazdığı ilk şarkı sözlerinin sadece büyümekten yakınma konusundan ibaret olmadığını kanıtlarcasına, çok uluslu bir şirket içeren alaycı bir aşk şarkısı. Global açıdan kökleşmiş olan yabancılaşmanın geride sesler olmadan yansıtılışı. Street Spirit'teki versiyonu Jonny Greenwood'un metalik titreşimli mükemmel gitarını içeriyor.

THE TRICKSTER

My Iron Lung, B-side (Eylül 1994)

Pablo Honey ve The Bends arasındaki 2 yıllık garip boşluğu doldurmak için iki CD dolusu parçanın 6 şarkısı mini bir LP'ye dönüştürülmüştü. Bunun çok iyi olması için uğraşmamışlardı, yine de seçtikleri bu büyüleyici şarkılar, yorucu geçiş dönemini kavramalarına yaradı. The Manic Street Preachers'ın Kevin Carter'ı gibi, bu parça rock dinamizminin formlarını keşfeden bir grubu ortaya çıkartıyor. "A can of brick dust worms" ve "Please tread carefully/Ecaped from the zoo" gibi anlamı hemen algılanamayan dizeler, kötüye giden bir dünyayı tasvir etmeyi başarıyor.

PUNCHDRUNK LOVESICK SINGALONG

My Iron Lung, B-side (Eylül 1994)

Bu parça Deniz Dünyası'na geziye çıkmış Tim Buckley gibi cansız ve sulu atmosferiyle, Radiohead'in hiçbir zaman mutlu şarkılar yapan bir grup olmayacağını gösteriyordu. Greenwood o zamanlar nefret edilen indie-buzz'dan kurtulmak için balina sesi gibi gitar riffleri yaparken Yorke daha sonra şarkıların merkezi olacak tiz ağıtlarını mükemmelleştirmiş. Birçok grup konserlerini böyle güzel ve destansı bir şarkının üzerine kurar, fakat Radiohead bu şarkıyı live olarak sadece bir ya da iki kez çaldı.

YOU NEVER WASH UP AFTER YOURSELF

My Iron Lung, B-side (Eylül 1994)

Herhalde Fairy Liquid kullanımından şikayet hakkında yazılan en kederli parça... (F.L:İngiltere'de satılan ünlü bir deterjan). Sadece vokal ve gitardan oluşan bu minyatür, gerçek bir mücevher gibi. Yorke tarafından çok karanlık bir odada 1993'te bir turne dönüşü yazılmış. Eski bir folk şarkısı gibi, tabi eski folk şarkıları kirli tabaklarla çevrilmiş bir yatak, ölü bitkiler ve üzerinize tırmanan örümcekler içeriyorsa. Konu gerçeğe yakın: Yorke'un uyuşukluğundan gelen ihmali balıklarının ölmesine yol açmış, "everything's starting to die" (her şey ölmeye başlıyor)

MAQUILADORA

High & Dry/Planet Telex, B-side (Şubat 1995)

Sturn und Drang vibe'ı içeren, çalkantılı rock parçasında Radiohead Queen'e dönüşüyor. Yine de patlayan tepeler, yanan otobanlar gibi vahiy benzeri şarkı sözlerinin Freddie Mercury'den gelmesi tuhaf olurdu. Parçanın kalitesine rağmen The Bends'de yer almamasının nedeni, şarkının ateşleyici kelimesinin Amerika için utandırıcı olması olabilir. Maquiladora, Meksika sınırında yer alan, özel gümrük anlaşmaları sayesinde Amerikalı şirketlerin hammadde alımını kolaylaştıran ve ucuz işçilikten yararlanmalarını sağlayan bir endüstri merkezi. Fakat tabii kelimenin anlamı şarkıda açıklanmıyor.

INDIA RUBBER

Fake Plastic Trees, B-side (Mayıs 1995)

Idioteque'teki elektro-glitch deneyden çok önce Radiohead indie-dance olan bir parça yapmış. Fakat o zamanlar yapılmasının nedeni eğlence amaçlıymış. DJ-Shadow-stili trip-hop'u denediklerinin ilk gerçek işaretidir. Bu gösterişli gitar riffi, parçanın Suede'in debut single'ı The Drowners'a benzemesini sağlıyor. Colin Greenwood'a göre sondaki kahkaha kardeşi Jonny'den geliyor: "Her zamanki gibi kendi esprilerinden birine gülüyor."

HOW CAN YOU BE SURE?

Fake Plastic Trees, B-side (Mayıs 1995)

Bu hoş melodi The Bends'in Japonya versiyonunda yer alıyordu (When I'm Like This olarak adlandırılmıştı) ve elbette ki böyle güzel bir topluluğa yakışıyor. Debut albümlerinden bu yana çok az Radiohead şarkısı (Life In A Glass House gibi şarkılar hariç) böyle açıkça, kadınlarla yaşanan zorluklardan bahsetmemişti, ancak bu şarkı katı ve yakıcı. Ana fikri: Ben her zaman karamsar ve sarhoşken nasıl beni sevebilirsin? Güzel bir noktaya, doğru bir şekilde parmak basılmış. Dianne Swann'ın vokalleriyle desteklenen parçada Kenny'n'dolly-stili bir diyalog oluşuyor.

TALK SHOW HOST

Street Spirit (Fade Out), B-side (Ocak 1996)
Romeo+Juliet Soundtrack, Nelle Hooper Remixi (Ekim 1996)

The Portishead remixi Baz Luhrmann'ın Romeo+Juliet'inin soundtrackinde yer almasından dolayı çok iyi biliniyor ama orijinal, sadece gitarla olan versiyonu az bulunan bir şaheser. Şarkı Mo'Wax'in kurucusu James Lavelle'i o kadar etkilemiş ki, bu, Yorke'a UNKLE projesini teklif etmesi için yeterli olmuş. "You want me, well fucking well come and find me/ I'll be waiting with a gun and a pack of sandwiches" Yorke'un en güçlü dizelerinden ikisi olarak kalacak.

BISHOP'S ROBES

Street Spirit (Fade Out) B-side (Ocak 1996)

Sanki The Smiths'in The Headmaster Ritual'inin Thom Yorke tarafından örnek alınması gibi, şarkı Yorke'un okul hayatını zehir eden Abingdon Erkek Okulu'nun "piç müdürü" için yazılmış. Parlak ama yumuşak gitar tonu içeren bu yoğun parça 1995'te kaydedilmiş, ama Radiohead'in 21. yüzyıl albümlerine konulursa eski olduğu anlaşılmaz. Ed O'Brien'a göre: "Bence en iyi kaydımız, 1995'te Lucky, Talk Show Host ve Bishop's Robes'u yaptığımız zamandı ve bütün bunları yapmak için 3 günümüz vardı."

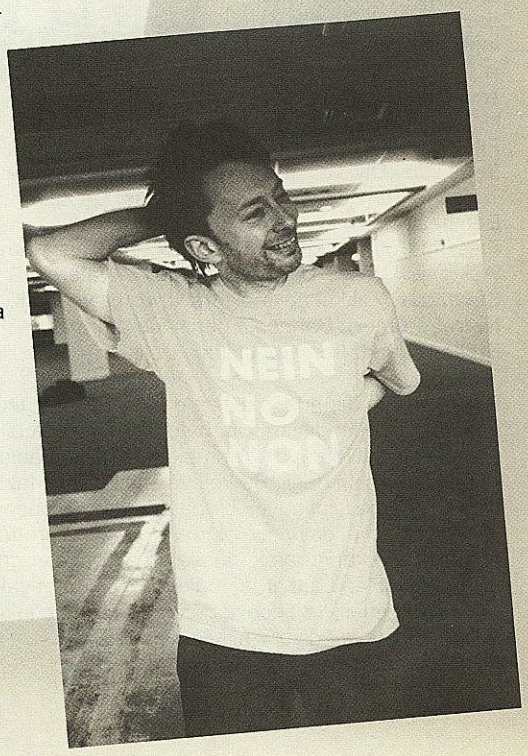

PEARLY
Paranoid Android, B-side, (Mayıs 1997)

Radiohead şarkıları nadiren "cool" denilen şekildedir fakat burada gerçekten öyleler. OK Computer konserleri sırasında Ennio Morricone'yi çok benimsediler, bu spagetti western rock parçası da bunun açık bir sonucu. Kötü ve görkemli gitarlar ve zirveyi oluşturan davullar kasabaya doğru dörtnala giden bir müfreze gibi. Şarkı sözleri ise inci gibi (pearly) beyaz dişler ve Hardrock Cafe'lerin olduğu modern bir batı dünyasının resmini çiziyor. Herhalde Şarkının sert yapısı, OK Computer'a girmesini engellemiş. Yine de müzikal açıdan üst kalitede olması bazı konserlerde çalınmasını sağlamış.

A REMINDER
Paranoid Android, B-side (Mayıs 1997)

Son albümleri müjdeleyen bir parça. Bu buz gibi ağıt, Pyramid Song'dan çok da uzak değil. Çek Cumhuriyeti'nde kaydedilmiş bir koridordaki yankılı konuşmalarla açılıyor, yavaş ilerleyişi de aşırı duygusallık arasında sıkışmış Krautrock'ı anımsatıyor. Şarkının adı yaşam gücünü kaybetmediğine emin olmak anlamındaki sözleri kastediyor. Yorke ise şöyle açıklıyor: "Birinin bir şarkı yazması gibi bir fikrim vardı, eğer unutacak olursam telefonu açın ve hatırlatmak için bana bu şarkıyı dinletin."

PALO ALTO
No Surprises, B-side (Ocak 1998)

OK Computer grafikleri için kullanılan çantalı iş adamı sembolünün bir nevi işitsel temsilcisi. Şarkı Silikon Vadisi'ne, Kaliforniya'daki şirketlere gönderme yapıyor. Radiohead burayı ziyaret ettiğinde bu reklamcılıktan çok etkilenmemişlerdi ama storming rock için onlara ilham kaynağı olmuştu.

TRANS-ATLANTIC DRAWL
Pyramid Song, B-side (Mayıs 2001)

Karanlık bir çizgide, Yorke Steve Malkmus-stilini eleştirircesine, dergilerin sizi nasıl benzettikleri hakkında yazmış. Graham Coxon'ın rüyalarını süsleyen endüstriyel-metal haykırış. Eğer Jonny ve Ed'in bir daha rock out yapamayacaklarını düşündüyseniz, sizde şok etkisi yaratacaktır. Birkaç dakika sonra ise ebedi boşluk tarafından zaptedilmiş elektronik bir ilahi halini alıyor. Sizi devamlı tahmin etmeye zorluyor.

Çeviri: Esin Konuk

karate
Haziran '03

konser

Saat : 22:00 | 11 haziran | Çarşamba — BaBaZula

Saat : 22:00 | 15 haziran | Pazar — GRIPIN

Saat : 22:00 | 18 haziran | Çarşamba — the climb SPRINGROLL

Saat : 22:00 | 25haziran | Çarşamba — .replikas

altıyol, kırtasiyeci sk. No.32 kadıköy tel: 0216 414 75 08

haftalık program

Perşembe — Suitcase

Cuma — spitney beers GAZOLIN

Cumartesi — HUCUM KEDİ? GAZOLIN

Bilgi için:
mustafasayin@doruk.net.tr

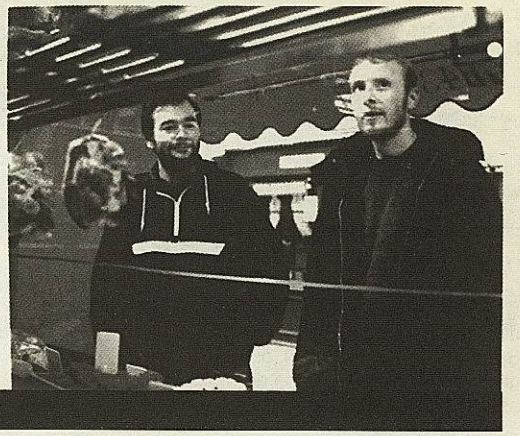

Yiğit Atılgan

arab strap

00:00 bar, 03:00 yatak, 11:00 tiksinti

Atlas Pasajı'nın önünde ayaküstü geyik yaptığımız Alkan Bey, yazı konusu olarak Arab Strap'in, dinlediğim şeyler itibarıyla benim için mantıklı bir seçim olabileceğini söyleyince İskoç zaaflı bendeniz garip bir şekilde mutlu olmuştum. Arab Strap'e uygun olma durumu şıktı açıkçası. Sonra oturup durum üzerine düşününce sinirim bozuldu; sarhoş müziği yapan, depresyonun dibine vurmuş, karşı cins karşısında kaybedenleri oynayan bir grupla birlikte anılmak bana da psikiyatrist yollarını gösteriyordu. Son günlerde üstüste Arab Strap dinlemek iyi bir terapi oldu aslında ama beni bırakalım şimdi ve kameralarımızı 7 sene öncesine, İskoçya'nın Falkirk şehrinde bir bara çevirelim.

Gece vakti, kafalar cilalı ve Aidan Moffat barın bir köşesinde yanındaki kızla bir koltukta dudak egzersizleri yapıyor. Kız bir an irkiliyor ve "Umarım erkek arkadaşım buralarda değildir" diyor. Kız ayağa kalkıp bakınmaya başlıyor, Aidan'ın bildiği iki erkek arkadaşı var kızın. Aidan, "Madem öyle, ben de bara gidip iki tane içki alayım" diyor ama o sırada kızı gözden kaybediyor. İçkileri alıp geri döndüğünde kız ortalarda yok. Bir-iki dakika sonra kızı kapıdan dışarı çıkarken görüyor Aidan, yanındaki adam ise erkek arkadaşlarından biri değil, kızı eve atan adamın adı Malcolm Middleton. Arab Strap'i oluşturacak ikili işte böyle tanışıyor. Hayatları da zaten böyle rutinlerden oluşuyor ikilinin; sabahlara kadar içilen, düzenli bir işten müzikle uğraşarak itina ile kaçınılan, uyuşturucuya inanma uyuşturucusuz kalma tarzı, hatun kişilerin devamlı içine ettiği birer hayatı var Aidan'ın da, Malcolm'un da. Bu hayatlar da müziklerine birebir yansıyor. İskoç müziğinin Idlewild'dan Delgados'a kendini hissettiren (ki yağmur olgusunun İsk

oç grupları üzerindeki yamultucu etkisi hakkında derhal bir psikososyolojik araştırma yapılmalı) insani ve manik depresif yönünü genellikle akustik sakin bir yapı üzerine ekseriyetle yaylı katmanları ender olarak da drum beat'leri eşliğinde yansıtan Arab Strap'in en kendine özgü yanı bahsettikleri hususlar. Ağır alkol tüketiminin verdiği patavatsızlıkla ilişkilerindeki başarısızlıkları hakkında itiraf ve nefret dolu aşk şarkıları yapıyorlar, zaten aşk deyince güneşli bahar ayları geliyorsa aklınıza hortlak görmüşçesine kaçmanızı tavsiye ediyorum Arab Strap'ten. Aslında esas sorunları başarısızlıklar değil, pembe aşk masallarının yalanlığı. Sadece kadınların ya da sadece erkeklerin değil, her iki tarafın da acımasızlığı ve ilişki denen şeyin sadece karşılıklı işkence olduğu. Tersten bakarsak yıllardır bu konu hakkında şarkılar yapmaları, aşktan hala umutlarını kesmediklerini gösterebilir belki ama iyimserliğe hiç lüzum yok. Arab Strap albümleri ucuz birer sömürü değil, albümler daha ziyade kişisel belgeseller, ikilinin kendilerinden haber verme dürtülerinin yansımaları sadece. Hayatlarının bu kadar boktan olmasından ya da sadece mutsuzken şarkı yapmalarından dolayı Aidan ve Malcolm'u suçlayamayız. İkilinin tek yaptığı kendilerini BBG evine kapatmak, bütün gün içip evdeki herkesle kavga ettikten ve acılarını bol bol ortaya döktükten sonra bölgelerden ve Almanya'dan gelen oylar sonucu görüşme odasına çağrılmak.

İkilinin ilk single'ı o sıralar sağlam bir radyo sirkülasyonuna maruz kalan "The First Big Weekend". Bu şarkının da bulunduğu ilk albüm "The Week Never Starts Around Here" 1996'da artık fetiş plak şirketim haline gelen Matador Records

çıkıyor. Çok kapalı bir albüm bu ve üstüste dinlenmesi sağlığa aykırı. Genellikle ölçülü gitarların sürüklediği albümde downtempo beat'ler ve boğuk vokaller bir kafes oluşturuyor şarkılar etrafında. Yaşadıkları şehrin bunalımına, kadınlar tarafından gördükleri muamele de eklenince ilk dinleyişte kulağa çirkin ve sert gelen şarkı sözleri ortaya çıkmış. İlk single'ın dışında, sinematik "The Clearing" albümün yıldızı; ayrıca "I Work In A Saloon" alkol, "Wasting" harcanmışlık, "Kate Moss" da güzel bayan oranını arttıran parçalar albümde. Grupların grubu, tapılası Belle&Sebastian'ın (B&S) kalabalık kadrosundan Isobel Campbell ve Chris Geddes sırasıyla piyano ve viyolonsel katkıları yapıyorlar şarkılara. B&S deyince grubun "The Boy With The Arab Strap" albümü gelebilir akla ki iki grup arasındaki sağlam köprülerin bir kanıtı, bu albüm ismi tercihi. İki grup arasındaki karşılaştırmayı bir yerlerde okuduğum şu analojilerle bitirmek istiyorum: B&S ve Arab Strap esasında aynı hamurdan yapılmış ama B&S kütüphanelerde takılıp üniversite eğitimli entellektüellerin favori grubu olurken, Arab Strap bütün gün içip gece bardan olay çıkartıp kovulan adamların gönül tahtına doğru koşuyor.

1998'de ikinci albüm "Philophobia" geliyor ki albümde duyduğumuz ilk sözler "Hayatında gördüğün en büyük penisti" sözleri. Arab Strap'in ne manaya geldiğini açıklamanın da tam vakti sanırım, Arab Strap terimi erkek popülasyonun en değerli organının her daim dik durmasını sağlamak için kullanılan bir aletmiş, işte artık cahil değilsiniz. Aynı temalar devam ediyor, albüm kapağında çıplak ilüstrasyonlar var ama esas çıplaklık albümün içeriğinde. İkilinin sahip olduğu tek şey kapalı sandıklar içerisindeki mutsuzlukları ve sandığın kapağını açıp içindekileri satıyorlar. Sarhoşken beynimizin zincirleri boşalır ve ayıkken hayatta söyleyemeyeceğimiz sözler dökülür dudaklarımızdan, işte "Philophobia" bu sözlerin bir derlemesi. "Philophobia" aşık olmaktan duyulan korku demek, anlattıkları hikayelerin yarısı bile doğruysa çok da haklı bir korku bu ikili için. "Packs Of Three", "New Birds", narin "Islands" ve "My Favorite Muse" tembel ve uyurgezer Arab Strap sound'unun sağlam örnekleri. Albüm, aklı selim bildiğimiz enstrümanların deliliğini ve uyumunu göstermesi açısından çok önemli. Sözlerdeki kara mizah da iyice belirginleşiyor. Grubun o yıllardaki halet-i ruhiyesine daha yakından vakıf olabilmek için "Here We Go"nun videosunu öneriyorum. (Uyarı: Aman alkolik olmayın, halüsinasyon görmeyin)

Bu albüm sonrası şirket değişikliği ve buna bağlı olarak da duraklama dönemi geliyor. Portishead'den dolayı sempati duyduğum Go Beat'le imzalanan anlaşma Arab Strap için Osmanlı'nın imzaladığı Karlofça Antlaşması'na denk düşüyor. Parasal rahata ulaşan ikili bunun karşılığında daha kolay ulaşılır bir müzik yapma talebiyle yüz yüze geliyor. İlk olarak, ilk iki albüm ve Japonya'da yayınlanan bir "single&rarity" toplamasındaki şarkılardan oluşan bir konser albümü yayınlanıyor. Albümün adı "Mad For Sadness" ve gruba yeni başlayanlar için ilaç gibi. "Girls Of Summer" ve "Afterwards" sağlam konser kayıtları. Şu ana kadar grup hakkında anlattıklarımdan oldukça atmosferik bir konser ortamı ve loş ışıklar altında bunalımla salınan insanlar gelebilir gözünüzün önüne ama Arab Strap konserlerinde şarkıların diğer yanı ortaya çıkıyor. Serum ve fitil halinde eklenen dinamizm ve şarkılarla oynaşma özgürlüğü Arab Strap konserlerini o meşhur erken zaman Badly Drawn Boy konserlerinin vandallığına yaklaştırıyor. Konser albümünden bağımsız olarak bir yorum yapmak gerekirse, acaip bir itiraf seansı var ortada, Aidan tüm ilişkilerini çekincesiz imgeler ve açık saçık hikayelerle ortaya seriyor. Beren Hanım'ın izleme şansını bulduğu bir Arab Strap konserinde Aidan ayrı ayrı becerdiği ikiz kız kardeşten bahsetmiş örneğin, bir de ikizlerin annesi mevzusu var ki dilerseniz hiç girmeyelim.

Go Beat'ten yayınlanan "Elephant Shoe" (1999) şirketin beklentileri aksine içine girilmesi en zor albüm, grubun olgunluk dönemi albümü olması gerekirken tam tersine aceleye gelmiş gibi. İçine kapanık bir müzik, yetersiz bir çeşitlilik ve sonuç Arab Strap diskografisinde yokuş aşağı bir iniş. Yine de albüm bomboş değil elbette. "Pyjamas" ve genel Arab Strap konseptine ters "Tanned" gayet iyi parçalar, giriş parçası "Cherubs" ise gerek metronom akışı gerek de akıl hastanesinde geçen arıza videosuyla hemen dikkat çekiyor. Bu albüm sonrası, Arab Strap kürkçü dükkanına geri dönüp Matador'la devam ediyor kariyerine, akıllanıyorlar bir bakıma. 2001'de "The Red Thread" ile tekrar kendilerini bulmayı başarıyorlar. Albümün ismi Doğu felsefesindeki ruh ikizlerinin görünmez bir kırmızı iplikle bağlı olduğu inancından geliyor, buradan hareketle şu sıralar gösterimde olması

gereken Kitano'nun "Bebekler" filmini izlemeyenin çarpılacağını belirtmeliyim. Arab Strap, her ne kadar hep aynı şeylerden bahsediyor olsa da yaptıkları işi gittikçe daha iyi yapıyorlar ve Aidan söz yazarlığı konusunda kendisini devamlı geliştiriyor. "The Long Sea" ve "Turbulence" bildiğimiz kulvarlar. "Love Detective" ise meraklı ve kaba bir piyano eşliğinde sinsi adımlarla ilerliyor. Videosundaki gece kamerası, boş küvet, takip ve striptiz gibi öğeleri vereyim size; aralarını siz doldurun.

Son albüm "Monday At The Hug & Pint" eskiye göre daha upbeat, en koyvermiş

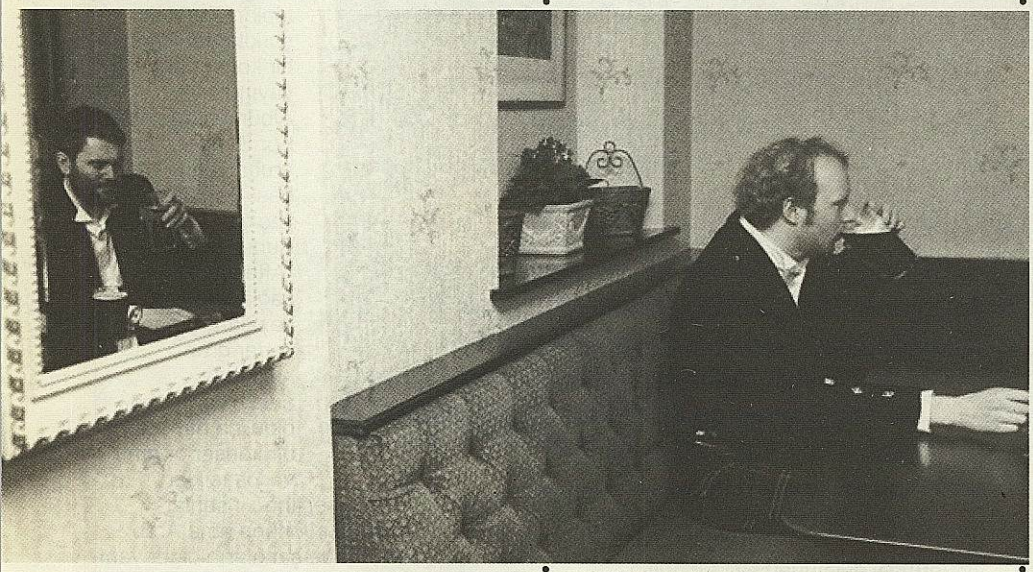

ve çeşitlilik içeren albüm. Playlouder sitesi, albümü sert, karanlık, saldırgan, acımasız ve en önemlisi gerçek olarak nitelendirmiş, gerçek unsuru zaten en vurgulu boyut Arab Strap müziğinde. Müzik belki biraz daha dinamik ama bu indie normlarına göre değil Arab Strap normlarına göre yapılmış bir saptama. Pozitif bir şeyler gelse de kulağa, depresyon her an sözcüklerin altında. Bu depresif hava kadar, albümü dinlerken yaşanan düşünme - şaşırma - hikayeleri canlandırma süreci de albümü yoğun bir sise gömüyor. "Hug & Pint" Glasgow'da ikilinin takıldığı bir barın adı, zaten hemen her şarkıda alkol - pub göndermelerine rastlanıyor; şarkılar arasındaki tematik bağı etil alkol moleküllerinin kurduğu ender albümlerden olsa gerek bu. Yaylılar çok baskın bu albümde, kadife hissi sinmiş her yere, bunun sebebi de yaylılardan sorumlu yeni müzisyenler olan Stacey Sievwright ve Jenny Reeve'in katkıları. Albümde yer yer meşhur misafirler de var, örneğin Bright Eyes'dan Conor Oberst ve Mogwai'den Barry Burns. Bir an için dergiyi elinizden bırakmanızı ve iki grup için de koccamman bir alkış patlatmanızı rica ediyorum. Dergiyi tekrar elinize alabilirsiniz.

"The Shy Retirer" albümdeki en upbeat şarkı, disko ritmi üzerine oryantal ezgili yaylılar var. Klasik bir bar gecesi, baştan o gece yaşanan her şeyi unutmak amacıyla girilen bir ilişki tasvir ediliyor. "Meanwhile, At The Bar, A Drunkard Muses" akustik ve sakin. Sözler ise tam aksine isyan dolu; kalbimi kır, arkadaşlarımı düz, nasıl olsa hiçbir zaman başlayamayacağımız bir şeyi harcayamayız. Gerçekten çok Bukowski. "Fucking Little Bastards" Doves'u hatırlatan gitarlarıyla atmosferik bir parça. Şarkının ismi sabah vakitsiz öten kuşları niteliyor, suçları Aidan'ın uyuşturucu için yabancı evlerde dolaştığına, becerdiği kızlara, paçasından akan boklara (klasik bir Arab Strap imgesi) şahit olmaları. 'Cinsel organım da kalbim gibi hissiz' sözleri her erkeği titretip kendine getirmeye yetiyor. "Peep Peep" piyanoyla akan bir şarkı, önünden arabayla geçen kızın arabasına binme ve evine gitme dürtüsü hakkında. Böyle bir dürtü şu ana kadar psikolojide isimlendirilmemişse bile bugünden tezi yok yetkili kurumları göreve çağırıyorum. "Flirt" onun yerine beni seç, seni kimin sevdiğini gör teması üzerine kurulmuş, gönül işlerinde düşünceli davranmanın bir lanet olduğu anlatılıyor. Altıncı parça "Who Named The Days?" albümün en iyisi. Şarkıdaki üçüncü şahıs sizi kızlara yalan söylemeye, oyunlar oynamaya itiyor ve bu oyunları kaybetmenizden zevk alıyor. Sonra anlıyorsunuz ki bu üçüncü şahıs sizsiniz aslında, yapmak istediklerinizle yaptıklarınız hiçbir zaman birbirini tutmuyor. Yaylılar muhteşem, bayan geri vokaller de yerli yerinde, albümün en Belle&Sebastian parçası. Katmanlı bir gayda kolajından sonra (İskoçtur yapar), yağmur imgesiyle açılan ve kirli bir seks sonrası derisini giyinip kendine doğru yüzen bir kızın anlatıldığı "Loch Leven" geliyor. Bu noktadan sonra tema yavaş yavaş sertleşiyor. "Glue"nun ana fikri, aşksız seks denemeye değer, sekssiz aşk ölümden de beter. Öpüşme yoksa ve bacaklar kapalı duruyorsa, her sabahtan nefret edersin. "Act Of War" parçasında parçasında şiddet tavana vuruyor, atılan yumrukların yarattığı morluklar parçaya sinmiş. Yaylı-piyano-davul-gitar çok iyi tamamlıyorlar birbirlerini, bu şarkı için de 'very Belle&Sebastian' diyebiliriz. 'Hemşireye, anneye, anlayışlı bir fahişeye ihtiyacım var; bir bar kızına ve aşığa, benle döşeme arasına girecek birine ihtiyacım var.' Kadın düşmanı mı? Bence daha ziyade aşk düşmanı. Bu şarkı sonrası bayanları delirtmemek için tamamen teslim olunmuş mazoşist bir şarkı var. Enerjik "Serenade"de erkek serenat yapıyor ve havai fişeklerle sevgilisinin adını gökyüzüne yazıyor, yuh diyorum. "The Week Never Starts Round Here" şarkısında Beatles'ın çocuk-pop havası var ama güneşli değil karamsar bir şarkı. Kadınların devamlı terk etmesinden bıkmış, köy kahvesinde oturup bütün gün bira içip ölümü bekleyen erkekler canlanıyor gözümün önünde her dinleyişte. Son parça, "Pica Luna" parliament mavisi renginde. Hayal kırıklıkları sevgiyi bulma umudunu yok etmemiş sanki, Arab Strap'e hafif ters bir albüm kapanışı, sanki delikanlılığa hafif halel getirmişler giderayak. Albümün özeti budur.

Arab Strap verilen mesajlar açısından ya çok sevilecek, ya da dibine kadar nefret edilecek gruplardan. Müzik olaraksa karşı koymanın imkanı yok, kolayca sarmalayıveriyor ikili sizi. Tavsiyem kendinizi müziğe salıvermeniz ve sevgilinize şöyle bir daha alıcı gözüyle bakmanız.

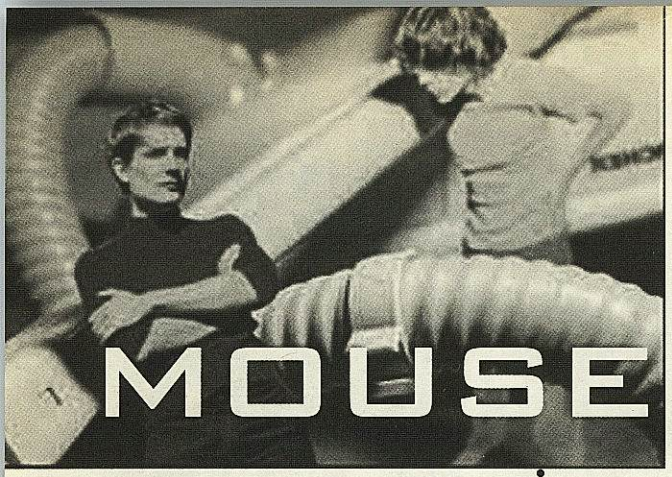

MOUSE ON MARS

Alkan Avcıoğlu

Modern müziğin tartışmasız en yenilikçi isimlerinden biri olan Mouse On Mars kurulalı tam 10 sene oldu. Andi Toma ve Jan St. Werner'den oluşan Alman ikili, 1993'te Düsseldorf'ta Mouse On Mars'ın temellerini attıktan sonra "Frosch" adında bir single ve hemen ardından debut albümleri **Vulvaland**'i(***1994, Too Pure***) yayınladı. O günden bu yana müzikal diyarlardaki deneysel yolculuğuna devam eden Mouse On Mars'ın müziği, Instrumentals'ı da dahil edecek olursak, geride kalan 7 albümde zaman zaman post-rock'a kayan, zaman zaman avantgard pop estetiklerine sadık kalan ama genelde IDM ile deneysel tekno arasında bir yerlerde konuşlandı. Müzikleri son tahlilde her ne kadar glitch olsa da, Faust, Can, Neu!, Kluster gibi grupları esin kaynağı konumunda tutmaları, böyle bir grubun nasıl organik tınlayabildiğini açıklıyor. Bu açıdan, Andi, müziklerinin başka herhangi bir tarzdan çok caz ile paralel yönler taşıdığını söylüyor. Tek bir sintisayzır kullanan grubun tanımsız ve hiçbir zamana ait olmayan soundu asıl olarak software programlar ve sample'lar ile şekilleniyor. Mouse On Mars'ın etkileşim yelpazesi oldukça geniş olan müziği düğümlü boyutlar gibi. Ritim, melodi ve armoni arasındaki müzikal hiyerarşiye karşı olan grubun albümlerindeki anti-konvansiyonel atmosfer rahatlıkla hissedilebiliyor. Mouse On Mars belki de '90lar *Technobahn*'ında en çok yol kateden gruplardan biri. 10. yılı geride bırakmalarının şerefine geçtiğimiz aylarda bir toplama albüm yayınladılar: **Rost Pocks**(***2003, Beggars***). 15 şarkılık bu albümde eski EP'lerinden şarkılar seçilmiş durumda. 1997 yılında Stereolab işbirliği ile gerçekleştirdikleri EP "Cache Coeur Naif"den 3 şarkıyı içermesi albümü daha da değerli kılıyor. Fakat asıl önemlisi, grubun 1998 yılında kaydettiği ve çok az sayıda basılan albümleri **Glam**'in Thrill Jockey etiketi altında yeniden yayınlanması. Bunu bahane ederek grubun stüdyo albümlerine kısaca bir göz atalım:

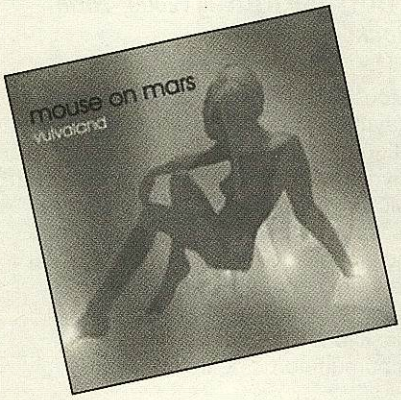

Vulvaland (*1994, Too Pure*)

****

Grubun ilk albümü. Standart Mouse On Mars soundunun yanında krautrock ve avantgard pop deneyselciliğinin etkilerini hissetmek mümkün. Bazı hayranlarının hâlâ en sevilen Mouse On Mars albümü diye gösterdiği Vulvaland'te "Frosch" ve "Future Dub" gibi nitelikli kayıtlar mevcut.

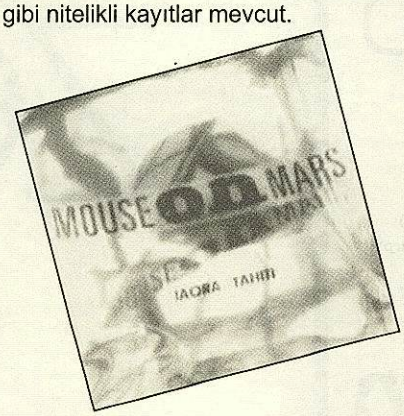

Iaora Tahiti (*1995, Too Pure*)

*****

Iaora Tahiti Mouse On Mars tarihinin en ehemmiyetli albümü. IDM ile post-rock'ı birleştiren albüm Vulvaland'e göre daha tempolu ve daha kısa şarkılar içeriyor. Çok parlak beatler ile sürüklenen albümün ilk single'ı "Bib", Dust Brothers'ın Fight Club için yaptığı Medula Oblongata'yı oldukça etkilemiş olsa gerek. Albüm, Ringu sonrası ürkütücü gelebilecek bir kadın sesine yer veren "Stereomission" ve muazzam bir chill-out kaydı olan "Kanu"nun dışında, yazarın favori Mouse On Mars kaydı olan "Saturday Night Worldcup Fieber"ı da içeriyor.

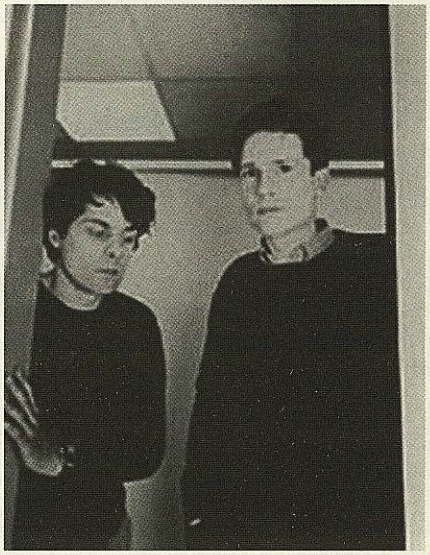

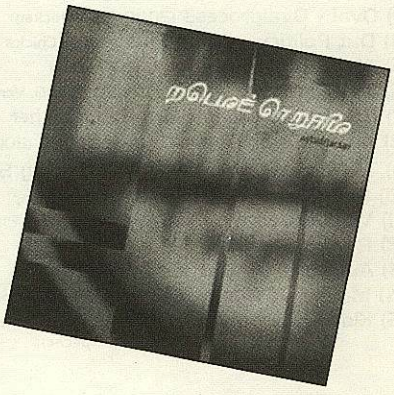

Autoditacker (*1997, Too Pure*)

****

Tıpkı bir önceki albüm gibi genelde upbeat şarkılara yer veren Autoditacker, grubun soundunun niteliklerinin zirvesinde olduğu bir dönem. Özellikle dub ve zaman zaman drum'n'bass altyapısıyla şekillenen Autoditacker Mouse On Mars'a yeni başlayacaklar için iyi bir başlangıç albümü olabilir. "Juju" ve "Twift Shoeblade" albümün can alıcı kayıtları.

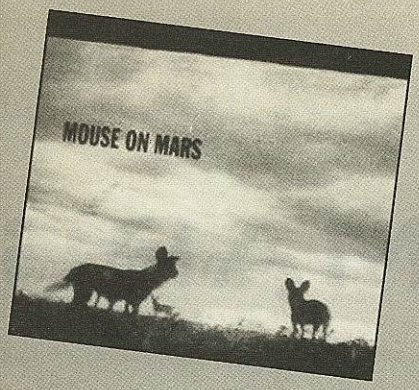

Glam (*1998, TKCB / 2003, Thrill Jockey*)
****

Glam, Mouse On Mars'ın en zorlayıcı ve itina ile dinlenmesi gereken albümlerinden biri. Zamanında, Tony Danza'nın oynadığı bir Amerikan filmine soundtrack olarak hazırlanan Glam geçtiğimiz ay Thrill Jockey tarafından cd formatında piyasaya sürüldü. Autoditacker'ın dans edilebilir yapısından oldukça uzak olan Glam, glitch müziğin öncüsü Oval'ın sounduna yakın olan, soyut ve empresyonist bir albüm. "Flim" ve "Grindscore", albümün lo-fi cızırtılardan ve bip seslerinden oluşan atmosferini iyi özetleyen iki kayıt.

Niun Niggung (*2000, Thrill Jockey*)
***

Mouse On Mars her ne kadar cesur kayıtlar yapmaya devam etse de, Niun Niggung diskografilerinde diğerleri gibi sivrilmeyi pek becerememeyen bir albüm. Müziklerinin gidişatında Glam'i bir istisna sayarsak, Mouse On Mars ilk üç albümün enerjisini ve temposunu terk edip deneysel bir post-rock diyarına daha fazla ayak basmaya başlıyor. "Distroia" ve "Yippie" albümün doruk noktaları.

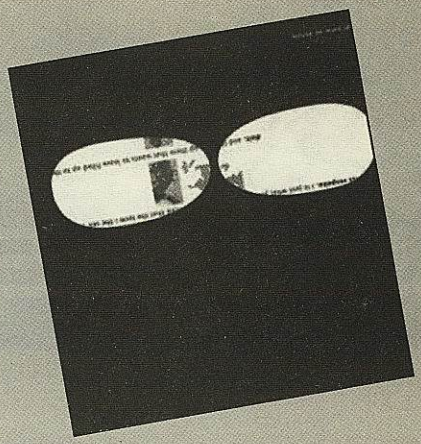

Idiology (*2001, Thrill Jockey*)
****

Niun Niggung'tan kat kat daha etkili olan bir albüm Idiology. Sadık hayranlarına gerçek bir sürpriz niteliğinde. Birçok tarzı birbirine eklemleyen grubun, çok fazla enstrüman kullandığı (piyano ve çellonun narin ruhunu IDM'ye bulaştırdıklarını belirteyim), belki de en radikal ve en dinlenemez albümü. Ancak hip-hop, reggae, techno, chamber pop gibi alakasız türlerin halüsinasyonlarını kendi türlerine taşımakta başarılı olduklarının bir kanıtı aynı zamanda. "Presence" ve "Actionist Respoke" dinlenmesinde fayda bulunan kayıtlar.

EN İYİ 15 GLITCH ALBÜM

1) Fennesz - Endless Summer (2001, Touch)
2) Matmos - Matmos (1997, Vague Terrain)
3) Oval - Ovalprocess (2000, Thrill Jockey)
4) Dat Politics - Plugs Plus (2002, Chicks On)
5) Alva Noto - Transform (2001, EFA)
6) Kit Clayton - Lateral Forces (2000, Vertical Form)
7) Prefuse 73 - One Word Extinguisher (2003, Warp)
8) Auch - Remix Tomorrow Goodbye (2001, EFA)
9) To Rococo Rot - Music Is A Hungry Slut (2001, Mute)
10) Pan Sonic - A (1999, Blast First)
11) Vladislav Delay - Entain (2000, Mille Plateaux)
12) Pole - 1 (1998, Kiff)
13) Autechre - Amber (1994, Warp)
14) Mouse On Mars - Glam (2003, Thrill Jockey)
15) Kid 606 - Down With The Scene (2000, Ipecac)

Focus

zero

modern ve müzik ve diğerleri...

caferağa mah. Kadife sk. no.8 kadıköy / istanbul tel : 347 27 3

Muhteşem bir albümle ortamlara geri döndü

prefuse 73

New York'un doğusunda bulunan son derece büyük Webster Hall'a girdiğimde, sahnedeki ekranlardan, tenekemsi, kısık patlama sesleri geliyordu. Faderların üstüne eğilmiş, uzun boylu, dağınık saçlı, biraz İsa'ya benzeyen şahsın, Delarosa & Asora'nın glitch katarsisinin, Savath & Savalis'in yoğun dokusunun ve Prefuse73'nin hip-hop ağırlıklı soundunun yaratıcısı, Atlanta doğumlu Scott Herren olduğunu anlamam uzun sürmedi. Bu korkunç ses karmaşasının ortasında tek başıma beklerken, bedenim, yeni **One Word Extinguisher (*Warp, 2003*)** LP'sinden, on beş saniyede bir, rastgele bir parça gürlediğinde meydana gelen kaçınılmaz çarpışmaya teslim olmuştu. 'Zekanın kurnaz bombaları' diye düşündüm. 'Vurun beni.'

Yorucu tanıtım programı kapsamında, Barcelona'dan yeni gelmiş, yakında Chicago'ya doğru yola çıkacak olan Scott Herren, kafası tamamen karışmış ve telaşlı bir durumdaydı: soundcheck devam ederken, bana röportaja başlamamı söyledi. Nihayet onu sahne arkasında eskimiş bir kanepeye oturtmayı başardım. Kafasına beyaz, büyükçe bir bez geçirdi, boş bakışlarla duvarı inceleyerek sorularımı sormamı bekledi. Yirmi dört saattir yemek yememiş, uyumamış ya da tuvalete gitmemiş gibi bir hali vardı ve bu konuda bir şey yapmak için fazla yorgun gözüküyordu. Nerden başlasam diye düşünerek birkaç saniye bekledim.

İlk aldığın plak hangisiydi?

Büyük ihtimalle *Thriller*. Albümü o zamanki boktan müzik setimde çalardım. İlk tek parça pikaplardandı. Birleşik değildi ama yine de çok berbattı. K- Mart'tan alınmasına rağmen modern gözüküyordu.

Hep başka isimlerle kayıt yapıyorsun. Scott Herren gerçek adın mı?

(şeytanca bir kahkahayla) Bunu kimse bilemeyecek.

Daha müziğini duymadan önce sadece bulduğun isimler, Delarosa & Asora, Savath & Savalis bile ilgimi çekmişti. Sanki isimlerin arasında bir diyalog var gibi.

Başlangıçta birbirlerini yansıtıyorlardı. Biri diğerine katkıda bulundu, çünkü Delarosa daha elektronik ve Savath daha canlıydı. Delarosa'yı bıraktım, şimdi Prefuse ve Savath'ın her ikisi de fazlasıyla odaklanmış durumda. İkisini ayırdım ama bence bir bakıma paraleller, tonal ya da duygusal açıdan. Hepsi istemsiz bir şekilde birbirine bağlı.

Prefuse 73'nin anlamı nedir?

1968 - 1973 arasındaki, füzyon öncesi cazı kastediyorum. O dönemin özelliği olan birçok yeni soundun keşfi ve bir araya getirilmesi, bugünün hip-hop'unu andırıyor. Alice Coltrane, Joe Henderson ya da Pharaoh Sanders'tan herhangi bir parça... Plakların arkasına bakarsan, aynı insanlar olduğunu görürsün. Hepsi çok mantıklı.

Rap'e nasıl başladın?

Thriller. Bu şekilde break-dance saçmalıklarının ve 80'lerin edit albümlerinin kapıları açıldı bana. 'Bukabakababakabukabaka' darbeli vokaller, her şey son derece minimal, yeterince boşluk var ve tamamen 'Bakabukabaka...' diye edit edilmiş. Bana ilham veren şey buydu. Edit albümler yapmak istiyordum ama 80'lerin üstüne yapılmış her şeyi bir araya getirerek, yani hip-hop'u 90'ların başından alıp, günümüze getirerek.

MC'lere kötü davrandığın hakkında bir sürü şey çıkıyor.

İnsanlar benle konuşmadan böyle şeyler uyduruyor. Bana hiç nerden geldiğimi, ne dinlediğimi, kim olduğumu sormuyorlar, kalemin arkasına saklanıp yazdıkça yazıyorlar. Ben de "Beni tanımayan insanlar üzerinde böyle bir izlenim yarattığınız için teşekkür ederim" diyorum.

Bazıları müziğini glitch kategorisine de koyuyor.

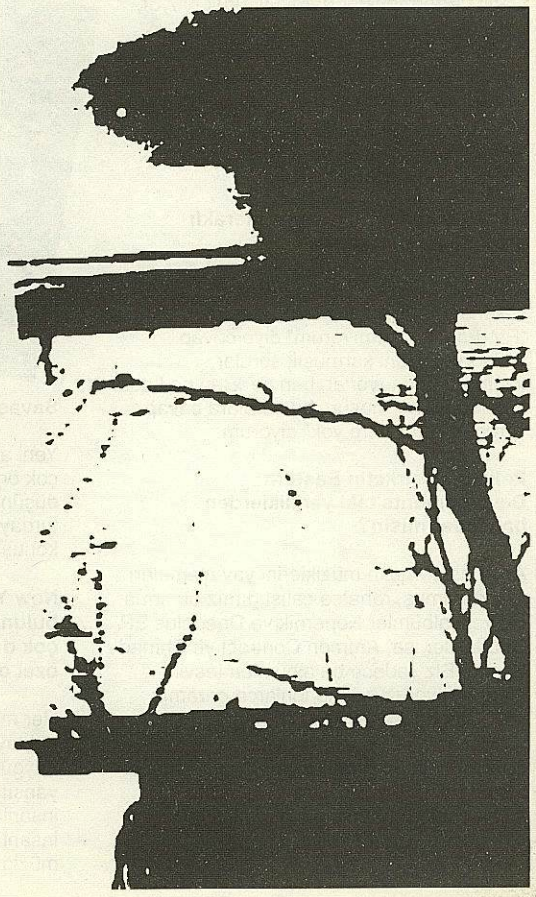

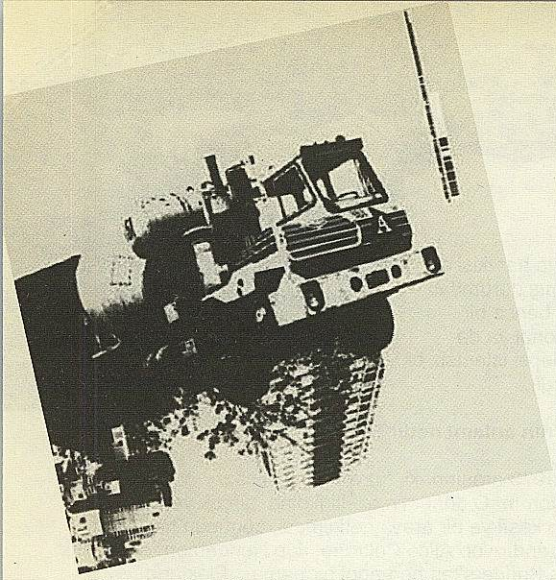

Bu sonradan oldu, bir şekilde yaptığım şeye glitch etiketi takıldı, ama amacım bu değildi, sadece bu şekilde gruplandırıldım. Müziğimdeki gelişigüzel şeyleri bilgisayar kullanarak yapmıyorum- yani müziğimi bilgisayarda yapmıyorum. Bilgisayarım var, ama her şeyi kullanabilirim, yani aptal bir kasetçalar bile olabilir.

Peki, stüdyoda ne kullanıyorsun?

Prefuse'da MPC (sampler) ve turntable kullandım. Canlı performansları kısıtlı tutuyorum, çünkü projelerimle karışmasını istemiyorum. İkisini birbirinden ayrı ve bir noktaya odaklanmış bir şekilde tutmaya çalışıyorum.

Canlı Prefuse soundu ile stüdyo Prefuse soundunun farkı nedir?

Canlı performanslar daha uyduruk oluyor, belki de bu yüzden dinlemesi daha eğlenceli. Canlı çalmaktan nefret ediyorum, hiç bana göre bir şey değil... Canlı çalabiliyorum ama bunun bana bir katkısı olmuyor. Birkaç konserden sonra, keşke eve gitsem de müziğim üstünde çalışsam diye düşünüyorum.

Genelde konser çıkışında meraklı groupie'ler oluyor mu?

Kesinlikle, sürekli "Hangi programı kullandın?" diye soruyorlar. Ben de "Program kullanmıyorum" diye cevap veriyorum. Beni karmaşık sorular yağmuruna tutuyorlar, ben de "Ben ne kadar aptalım biliyor musun, bu sorulara cevap verecek kapasitem yok" diyorum.

Peki, plak şirketin Eastern Developments'taki yeniliklerden bahseder misin?

Arkadaşlarımızın müziklerini yayınlamaları için kurulmuş, rahatça çalıştığımız bir firma. En yeni albümler Kopernik ve Daedalus EP. Sıradakiler ise, Ammon Contract ve Ahmad Szabo. Biz sadece bu albümleri teşvik etmek istiyoruz, çünkü tonlarca paramız yok. Ben başka bir ülkede yaşıyorum, o yüzden başka insanlar ilgilenmek zorunda. Şirketi başlatan bendim ama şimdi sadece insanları bir araya getirip, bir şekilde göz kulak oluyorum. Birisinin bana ihtiyacı olduğunda yardım ediyorum.

Bir Amerikalı olarak Barcelona'da yaşamak nasıl bir şey?

Burada (New York) bir Amerikalı olarak yaşamaktan çok daha iyi. CNN bakış açısına göre, orada Amerikan karşıtlarının pek sesi çıkmıyor. Bütün dünyadan protesto gösterileri veriyorlar ama Amerika için, eskiden çekilmiş, Beyaz Saray'ın önünde duran 4 kişiyi gösteriyorlar.

Orada Amerikan karşıtlığı çok daha güçlü.

Doğru. Ama aynı zamanda dünyanın, Amerika'da da savaşa karşı insanların bulunduğunu bilmesini istemiyorlar. Amerika'nın savaş kayıplarından bahsetmek istememesi gibi.

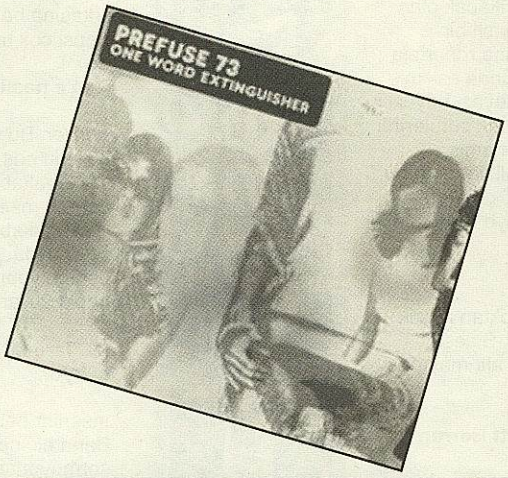

Savaş müziğini etkiledi mi peki?

Yeni albüm daha önce yapılmıştı ama bu çok önemli bir konu, başka bir şey düşünmek nerdeyse imkansız. İki haftadır turdayım, başka bir şey hakkında konuşamadım.

New York konserlerinden birinde bulunmuş bir arkadaşım, müziğinin onu çok duygulandırdığını söyledi, insanları özel olarak etkileyişini inanılmaz bulmuş.

Her müzisyen, insanların zaafı olan bir noktaya temas etmek ister. Ben de duygusal olarak yaptığım şeyi müziğe yansıtmak istiyorum. Genelde şarkılarımı insanları konu alarak yazarım. Umarım insanlar anlatmak istediğimi anlar ve müziğim ile hissettikleri iyi şeyler arasında bağ kurabilirler. İnsanlara üzücü şeyler düşündürmek istemem.

Delarosa & Asora albümlerinden birinin adı *Agony Part 1* (Şiddetli Acı), yani hepsi iyi duygular hakkında değil sanırım.

O albüm biraz daha az kişisel, bazı acıyı çağrıştıran albümlerin soundundan daha çok etkilenmiş. Ama her zamanki gibi coşturan bir nokta da bulunuyor.

Birkaç hafta önce kız arkadaşımla ayrıldım, ve dün iki sene sonra ilk defa *Agony*'yi çıkarıp dinledim. 'Paz Suite II' beni ağlama noktasına getirdi.

Ah, bu gerçekten çok hoş. Komik olan ne biliyor musun, One Word Extinguisher kesinlikle bir ayrılık albümü. Albümün yapımı sırasında uzunca bir ayrılık safhası yaşıyordum.

Ama bir seneden fazla sürdü, değil mi?

(rahatsızca gülerek) Hiç bitmeyen savaş... Uzun sürdü. Kendimi çalışmak için bir odaya kilitledim, telefonun kablosunu söktüm, tamamen boşluktaydım. Tam ayrılık tribi: kimseyle konuşamazsın, bok gibi hissedersin, müzik kendini ifade edebildiğin tek şeydir.

Yeni albümde hangi konuklar var?

Diverse, Mr Lif, Tommy Guerrero, Dabrye ve Daedalus.

"..One Word Extinguisher kesinlikle bir ayrılık albümü.."

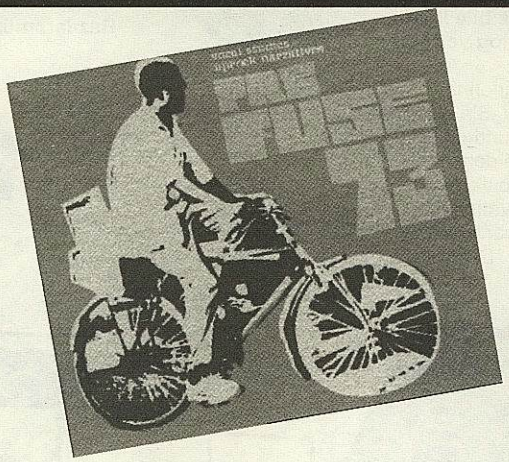

Delarosa öldü, peki Savath & Savalis için görünürde yeni bir şey var mı?

Yeni albüm nerdeyse bitmek üzere, tamamen farklı. Barcelona'daki oda arkadaşımla İspanyolca şarkılar söylüyoruz. Elime ne geçerse onu çalıyorum: Gitar, bas, Rhodes, ne olursa...

Son soru, müziğini seven hayvanlar oluyor mu?

Köpeklerimin hoşuna giderdi, ama ayrılınca onları kaybettim.

Ah, bu çok kötü.

Boş ver.

Kaynak: Pitcforkmedia
Çeviren: Berin Erdal

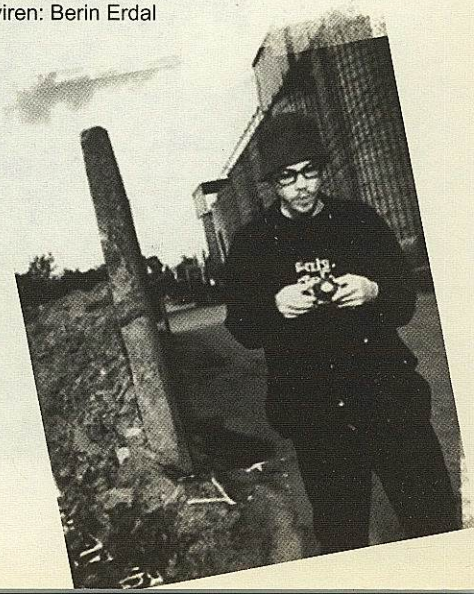

PAUL McCARTNEY:

"Dylan'ın tam tersiyim"

Son albümünüz *Driving Rain* için stüdyoya girerken de bu turne aklınızda mıydı?

Hayır, pek öyle sayılmaz. Ben işleri ağırdan almayı severim, her şeyi sırasına göre yapmak gibi bir huyum var. Albüm için bir sürü şarkı birikmişti, kaydedelim bunları diye düşündük. Sonra prodüktörüm David Kahne bir grupla mı yoksa tek başıma mı çalışmak istediğimi sordu. Ben de grup dedim. Yani adım adım ilerledik. Önce Los Angeles'a gittik, albümü kaydettik ve farkettik ki albüm canlı performans için çok uygun, sonra da turneye çıkıp grupla çalmanın ilginç olabileceğini düşündük. Los Angeles'ta bir hayır işi için düzenlenen konserde grupla çalıştık, epey iyi gitti. Bu ilk adım sayılırdı. Peki tekrar canlı çalmayı ister miydim? Ama izleyici bir hayır konseri izleyicisiydi, o yüzden yine de emin değildim. Daha sonra, 11 Eylül ertesinde Madison Square Garden konseri çıktı, izleyici yine doğrudan bir kitle olmasa da bu sefer daha yakındı. Ben de çevremde soranlara bu konserden memnun kalırsam, büyük ihtimalle turneden de memnun kalacağımı söyledim. Bu tip küçük şeyler birleşip kafamda turne fikrini olgunlaştırdı.

Hangi şarkıları çalmayı düşünüyorsunuz?

Turneye başlarken aklımda hep şu soru oluyor: "Seyirciler gerçekten ne duymak isterdi?" Ben kendimden biliyorum, eğer Stones konserine gidersem Satisfaction, Honky Tonk Women, Jumping Jack Flash gibi şarkılarını da çalmalarını isterim, yoksa hayal kırıklığına uğrarım. Bu da demek oluyor ki, biraz Beatles, biraz Wings, biraz da yeni albümden çalacağım. İkisini dengelemeye dikkat ediyorum. Yeni şarkıları çalmaktan çok zevk alıyorum, ama turneyi bütün şarkılarımın bir turu olarak değerlendiriyoruz, yani bütün müzik hayatımın bir dökümü. İnsanların neyi çalmamı istediklerini göz önünde bulundurarak kafamda bir liste oluşturdum.

Konser öncesi kısa, teatral bir şeyler yapmayı düşünüyoruz. İçeri girdiğinizde ortam tam bir gece kulübü gibi olacak, seyircinin üstünde gezinen ışık huzmeleri, tütsüler, ortalıkta dolaşan ilginç insanlar...Önce izleyiciyi bu atmosferin içine çekip, sonra ışıkları yavaş yavaş kısarak gerçek gösteriyi başlatmak istiyoruz. Hindistan'da tatildeyken garip kostümler giymiş dansçılar görmüştüm, bana pandomim sanatçılarıyla Punch ve Judy'i hatırlattılar. 20 dakikalık bu tip kısa bir gösteri hazırlayabiliriz. Belki de The Fireman'i ve Youth'u özel mixler yapmaları için ikna edebiliriz. Her şey olabilir aslında. Temel olarak hitlerime ve Driving Rain'den bazı şarkılara yoğunlaşıyorum. Dev ekranı daha önce hiç görülmemiş bir şekilde kullanabiliriz. Bence bu, seyircinin istediği asıl şey. Ortalama bir seyirciden bahsediyorum, Wings, "Flaming Pie" ya da Beatles seyircisinden değil. Benim istediğim de aynı şey aslında, mücadele etmek istemiyorum. Ama turneyi gerçekten iple çekiyorum. Umarım Beatles'layken de görüp durduğum aynı kabus yine ortaya çıkmaz: Koca bir kalabalık karşısında çalıyorum ve herkes salonu terkediyor. "Long Tall Sally"yi çal diyorum kendime, terketmeye devam ediyorlar. Yesterday'de bile geri dönmüyorlar...Dediğim gibi, umarım başıma böyle bir şey gelmez.

Her akşam aynı şarkıları çalmak zorunda değilim, zaman zaman ufak değişiklikler yapabilirim. Ama kendimi biraz olsun tanıyorsam tek bir listeye bağlı kalırım, çünkü iyi çaldığım şeyleri tekrarlamayı seviyorum. Dylan'ın tam tersiyim. Bir akşam konserden sonra adamın biri yaklaşıp Dylan'a "Mr. Tambourine Man bu gece harikaydı" diyor. Dylan da "Tamam, o zaman bir daha çalmayacağız." diye cevap veriyor. Bu cesareti çok seviyorum ama pek bana göre değil. Ben "Harika, o zaman devam edelim" diyecek biriyim.

Turnelerden geriye ne kalıyor elinizde?

İnsanlarla kurduğum iletişim, tepkileri...Şanslıysanız hayatınızda bazı unutulmaz anlar olur, bunlar harika çalıp söylediğiniz zamanlardır. Örneğin 1989 turunda uzun siyah sakallı bir adam kalabalığın içinde kızına sarılmış en önde duruyordu, Let It Be boyunca ağladılar. Yaptığınız işin insanları böylesine etkileyebilmesi inanılmaz bir şey.

Sahnede hep yeni şeyler denemek istiyorsunuz, son zamanlarda yaptığınız şeyler bu turneye de yansıyacak mı?

Son zamanlarda şiir okumalarına katıldım, bu deneyim bana konserler için yeni fikirler verdi. Daha önce hiç bu tip bir şey yapmamıştım; sadece ben ve dinleyiciler oluyoruz, okuyor ve sohbet ediyoruz. Okumaların çok özgür bir tarafı var, istediğinizi yapabilirsiniz, her şeyi gruba danışmak zorunda değilsiniz. Bu sayede kendinizi küçük parçalar yaratırken buluveriyorsunuz. Konserler için de bana fikri veren bu oldu.

Gruptakilerle nasıl tanıştınız?

Kader diyebiliriz aslında. Hayatımda böyle gelişmiş birçok olay var, o yüzden kadere inanıyorum. David Kahne, yeni albüm Driving Rain'e başlamadan tam bir hafta önce bana nasıl çalışmak istediğimi sordu. Ben de stüdyoya girip aklımdaki şarkıları çalmak istediğimi söyledim. O da bana "O zaman müzisyenler de olsun" deyince gerisi geldi. Aklımda özel birileri yoktu, Los Angeles'ta çok fazla kişiyi tanımıyorum. David de tanıdığı iyi insanların olduğunu söyledi ve önerilerde bulundu.

Dediğim gibi, bu tip şeyleri denemeyi seviyorum. Yaptığım işlere bakacak olursanız her zaman bir risk söz konusu. İnsanlar bana neden turneye çıktığımı soruyorlar, onca Beatles itibarını neden tehlikeye attığımı merak ediyorlar. Ama ben çok eğleniyorum ve sırf eğlence için bütün riskleri göze alıyorum.

Her neyse, sonra kayıtlara başlayacağımız pazartesi günü üç kişiyle çıkageldi, iki tanesi zaten turnede de bizimle birlikte olacaktı. Abe Laboriel Jr. çok iyi bir davulcu, son zamanlarda Sting'le çalışıyor. Çok iyi bir adam, çok uyumlu, "Bu şarkıda elektrikli tabla kullanalım mı?" dediğinizde "Ben öyle şeylerle uğraşmam!" demiyor, öyle bir tavrı yok. Davulunun başına oturup işini yapıyor. Yeni fikirlere çok açık, çok da hevesli. Albümde birkaç parçada davulları benim çalmama da ses çıkarmadı.

Rusty Anderson, birlikte çalıştığım gitarist, çoğunu o çaldı. Eski tip giyinen gerçek bir L.A. adamı, bu yönü çok hoşuma gidiyor. Upuzun saçlarıyla bana eskiden tanıdığım insanları hatırlatıyor. Geçenlerde çok komik bir şey oldu. Rusty check up için doktora gittiğinde doktor tek aksayan tarafının kanında bulunan aşırı demir olduğunu söylemiş. New Orleans'tayken de ıspanak ısmarlayamamıştı.

Bir önceki turnede birlikte çalıştığımız Wix de kadroda, keyboard çalıyor. Müzik yönetmenliği gibi bir görevi de var. Aslında herkes biraz bu görevin başında, yüksek seviyede bir grup olduğumuzu söyleyebilirim.

Ben de çoğunlukla bas çalıyorum, piyano, akustik gitar, zaman zaman elektrik gitar.

Driving Rain şarkıları canlı performansa uyum gösterebildi mi?

Evet, bence çok iyi bir şekilde. Sahnede sadece bir kez çalmış olan biri bile bilir ki yeni şarkıları seyirciye sunmak her zaman çok zordur. Pink Floyd değilseniz tabii, o zaman bütün albümü de çalabilirsiniz. Ama Stones, The Beatles ya de benim gibi yüklü bir geçmişi olan biriyseniz, insanlar o eski şarkılardan da duymak isteyeceklerdir. Ben "Can't Buy Me Love" ya da "Let It Be"yi çalmazsam herkes düş kırıklığına uğrayacaktır, çünkü beni o şarkılarla özdeşleştirmişler hep. İnsanlara neyi çalmamı istediklerini sorarsanız "Maybe I'm Amazed" de büyük ihtimalle listede olacaktır.

O yüzden konserlerde yeni albümümün hepsini çalmayacağım. Aslında bunu yapmak isterdim, ama parasını verip gelenlerin böyle bir konserden pek hoşnut kalacaklarını sanmam. Bunu da hesaba katıyorum. Ama albümde "About You" gibi canlı çalındığında çok güzel olan dört beş tane şarkı var, onları arka arkaya çalıp insanlara Driving Rain'i tanımaları için fırsat vermek istiyorum.

Paul Mc Cartney'nin dünya turnesi boyunca ekibin, tur otobüsündeyken yemesi için aşçılar tarafından tam 14152 adet sandeviç hazırlanmış

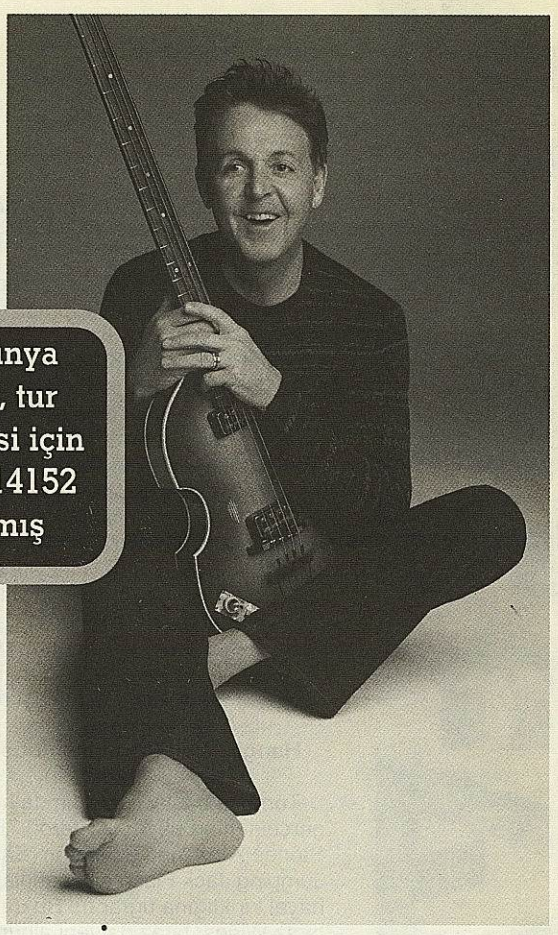

Bazı eski şarkılar üzerinde oynamak ilginizi çekiyor mu, yoksa artık onları yerine oturttuğunuzu düşünüp oldukları gibi bırakmayı mı düşünüyorsunuz?

Evet, aslında ilgimi çekiyor. Ama açıkçası seyircinin bunu yine isteyip istemediğinden emin değilim. Mesela Dylan aynı şarkıyı her gece başka çalıyor. Bu benim hoşuma gidiyor. Bunu herkes yapamaz çünkü bu cesaret isteyen bir iştir. Üzerinde oynamayı düşündüğümüz birkaç şarkı var. Genelde eski şarkıları albüm kaydı gibi çalmaya özen gösteriyorum. The Beatles'tayken de öyle yapardık, insanların şarkıları garip çaldığımızı düşünmelerini istemezdik. Bu seyirciye hangi açıdan baktığınıza bağlı. Ben epey geniş bir açıdan bakıyorum ve herkesi memnun etmeye çalışıyorum. Ama "Hello Goodbye"ı bile elden geçiresim var, yapısı buna çok müsait. "Coming Up"a da göz atılabilir. Grubun da potansiyeli var, o yüzden ilginç olabilir.

İnsanlar bunun son turneniz mi olduğunu merak ediyor.

Sanmıyorum. Aslında diğer pek çokları gibi "evet" deyip konserlere daha fazla kişinin gelmesini sağlayabilirim, ama gerçekten bunun son turnem olduğunu düşünmüyorum. Hep 90 yaşında bile sahneye tekerlekli sandalyeyle çıkacağımı söylemişimdir, bu da korkunç bir kehanetin gerçekleşmesi demek olabilir! Yaşlansanız da, bunu hissetmiyorsunuz. Ben samimi bir şekilde hissetmiyorum, hâlâ çok hevesli ve enerji doluyum. Bu gerçekten Tanrı'nın bir lütfu. New York konserinde çaldığım ilk şarkı "I'm Down" idi ama ancak şarkı bittikten sonra farkettim ki o şarkıyı 30 yıl önce de aynı hızla bestelemişim. İnsan kendine yavaşlamayı öğretebileceğini sanıyor ama yok böyle bir şey.

Sonra "Vay canına" diye düşündüm. Bilmiyorum, bunun bir sırrı olmalı. Kesinlikle düşünce yapısıyla çok büyük bir ilgisi var, pozitif düşünce gerçekten işe yarıyor olabilir.

Sahnede olmak dışında, turneye çıkma fikrine nasıl bakıyorsunuz?

Bilemiyorum. En kötü an pek de hoş olmayan bir otel odasında tek başınıza oturup sıkılırken "Evde atlarım beni beklerken benim burda ne işim var" diye düşünmek. Ama o kadarına da katlanmak zorundasınız. Biz de tadını çıkarmaya bakıyoruz. Eskisi kadar ağır çalışmıyoruz artık. The Beatles neredeyse yılın her günü turnedeydi. Neyse ki şimdi yeterince boş zamanımız oluyor, biz de aynı zamanda hem gezip hem de konserlere çıkmanın zevkini yaşıyoruz.

Çeviren: Selin Ever

Paul McCartney'nin her konserde 36 şarkı çaldığı Avrupa turnesi boyunca yolda en çok dinlediği 10 şarkı.

Little Red Corvette - Prince
Why Don't We Do It In The Road? - Lowell Fulson
Lithium - Nirvana
Sweet Little Sixteen - Chuck Berry
Watching The Wheels - John Lennon
You Still Believe In Me - The Beach Boys
Lonely Road - Paul McCartney
Concrete Jungle - The Wailers
The Back Seat Of My Car - Wings
Drive My Car - The Beatles

Vaat edilen romanlar diyarına hoş geldiniz!

Artemis

Artemis'te her kitap bir macera

Vlad Taltos Serisinin Üçüncü Kitabı Çıktı!

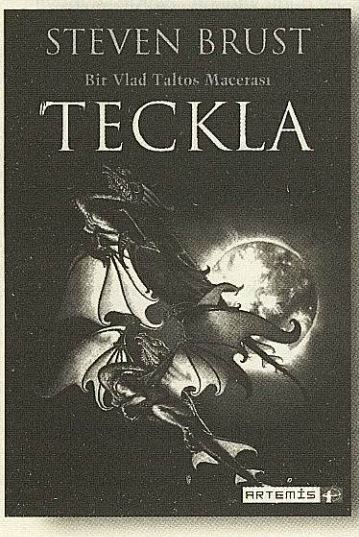

Dragaera İmparatorluğunun soylu sayılmayan tek Ailesi, sınıfların en sefili ve ezilmişi, korkaklığın ve verimliliğin temsilcisi Tecklalarla tanışın. Vlad Taltos, karısı Cawti'nin devrimci bir örgüte katıldığını öğrenince hayatı altüst oluyor. Adrilankha'da isyanlar, devrimci Tecklalar, her suçlunun korkulu rüyası Phoenix Muhafızları, Vlad'ın ensesinden eksik olmayan rakip Jheregler... Kılıçlar bilendi, Morganti hançerleri kılıflarından çıkarıldı, fırlatma bıçakları yağlandı, dartların zehirleri tazelendi; Vlad saldırıya hazır!
Bir fantastik kurguda olabilecek her şeyin daha fazlasını istiyorsanız Vlad Taltos serisi sizin için yazıldı.

Güç Kalıtları Serisinin İkinci Kitabı Çıktı!

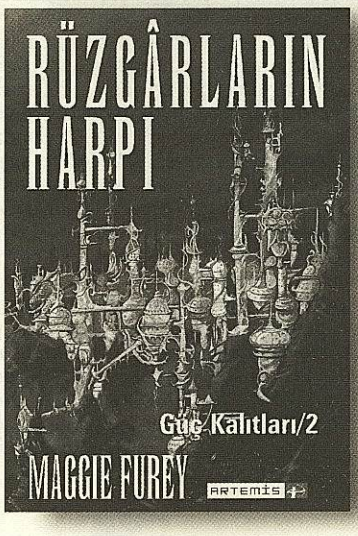

Büyücü-halkın dört farklı grubuna ait olan dört Kalıt vardır. Binlerce yıl sonra artık sadece insan Büyücüler hayatta kalmış ve Kalıtlar kaybolmuştur. Ta ki dikkafalı Büyücü Aurian ortaya çıkana kadar...
Aurian, iğrenç Başbüyücü Miathan'a karşı savaş açar. Başbüyücünün elindeki Yenidendoğum Kazanına karşı, Aurian da üç kayıp silahın ilki olan Toprağın Asasını tekrar yaratır. Hamilelikten dolayı güçlerini kaybeden genç büyücü kadın Güney Topraklarında kapana kısılmıştır.
Ancak her türlü hileye başvurarak ağlarını örmeye başlayan Başbüyücü Miathan'ı safdışı bırakması gerekmektedir.

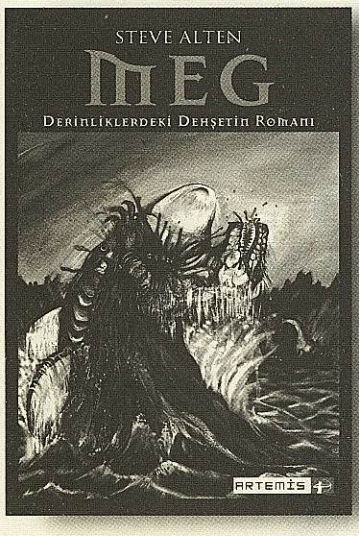

Balina büyüklüğünde, yirmi metrelik beyaz bir köpekbalığı. Yeryüzünün gelmiş geçmiş en tehlikeli avcısı. Tarih öncesinden bir Carcharadon Megalodon: Kısaca MEG. Yıllar önce çok gizli bir sualtı keşif dalışı sırasında, Pasifik Okyanusu'nun en derin yerine, Mariana çukuruna iki arkadaşıyla birlikte dalış yapan Jonas Taylor, modern aklın algılayamayacağı bir dehşetle yüz yüze gelmişti. Bu korkunç olayda yalnızca Jonas sağ kalabilmişti. Jonas'ın yaşadıklarının gerçek olduğuna kimse inanmadı. Ancak o, kendisine saldıranın bir MEG olduğundan emindi.
Jonas'ın hayal kurduğunu düşünenler yanılıyordu. MEG gerçekti!

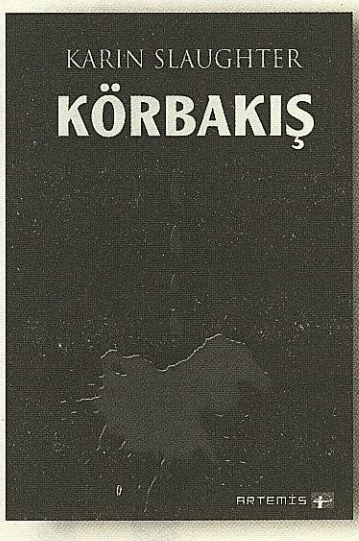

Georgia eyaletinin sakin bir şehri olan Heartsdale'de çocuk doktorluğu ve adli tabipliği bir arada yürüten Sara Linton, öğle yemeği için gittiği bir restoranın tuvaletinde genç profesör Sybil Adams'ı can çekişirken bulur. Sara, tecevüz edilmiş ve vahşice doğranmış olan kadını kurtarmaya çalışır ancak başaramaz ve eski kocası, polis şefi Jeffrey Tolliver'ı olay yerine çağırır. Jeffrey, soruşturmayı şehrin tek kadın dedektifi olan Lena Adams'la birlikte yürütür. Aynı zamanda kurbanın ikiz kardeşi olan Lena da adaletin bir an önce yerini bulması için katilin peşine düşer.
Ancak tesadüfler kadar tecavüzler ve cinayetler de son bulmaz.

Çatalçeşme Sk. No: 52/2 Cağaloğlu-İstanbul Tel: 0 212 513 34 20-21 Fax: 0 212 512 33 76
www.artemisyayinlari.com • e-mail: info@artemisyayinlari.com

ARTEMİS

Sosyal Gerçekliğin Peşindeki Karakutu

Beren Özel

Bu bir giriştir: "Şarkı okuluna hoş geldiniz, mükemmele ulaşmanızı sağlayacağım: Kendi güvenliğiniz için plak koleksiyonunuzu yok edin." Blackbox Recorder'ın üçüncü albümü **Passsionoia**'ya hoş geldiniz. Bu adı daha önceden duyup merak etmiş kişiler için şaşırtıcı sözler değil. Vermek istedikleri mesajı yavaştan ve sessizce vermek yerine, ilk imkanda dinleyiciyi stimüle etmeyi tercih ettiklerini bir kez daha vurgulamışlar. Blackbox Recorder, İngiltere hakkında yazılmış en pesimist ve alaycı ama bir o kadar da gerçekçi olan şarkıların yazarı Luke Haines, Jesus and the Mary Chain'in davulcusu John Moore ve aslında oyuncu olan Sarah Nixey'den oluşuyor. 1998 yılında Londra'da kurulan grup hakkında detaylı bilgi vermeden önce herşeyin arkasında sinsice duran adamı, yani Luke Haines'i kısaca tanıtmak gerekiyor.

Luke Haines hakkında verilecek ilk bilgi, onun sosyal düzen kritiği yapmaktan bıkmadığıdır. Her yeni albüm projesiyle mercek altına alacak, deşecek ve eksikliklerini ortaya çıkaracak yeni bir konu bulmak onun işidir. Toplumdaki boşlukları farkedip, bunların etrafını ustaca attığı bıçaklarla çerçeveleyip ortaya çıkarmasıyla tanınıyor ülkesinde. Bırakıp gitmediği ülkesiyle olan sevgi/nefret ilişkisini içeren projeleri arasında, en belirgini Auteurs'den başka, sırayla Baader Meinhoff, Blackbox Recorder ve The Oliver Twist Manifesto bulunmaktadır.

Auteurs, Luke Haines'in The Servants'dan sonraki ilk yerleşik grubu. İngiltere'de büyük beğeni toplayan **New Wave** (Hut Records) piyasaya sürüldüğü 1993 yılında daha Brit-pop akımı yaygınlaşmamıştı. Herşey daha yeni başlıyordu. Aynı yıl, Mercury ödülünü bir oy ile Suede'e kaptırdılar. Ödülü hangisinin daha çok hak ettiği benim için büyük kararsızlık konusu olmakla birlikte, bunu Haines'in günümüz müziğini bulduğu her fırsatta yerin dibine batırmasını hızlandıran olay olarak görmemi sağlıyor. "Bailed out" ve "Housebreaker" gibi iki bomba şarkının olduğu bu ilk albümlerinden bir yıl sonra **Now I'm a Cowboy**'u çıkardılar. Şov kızları ve *valet parking*'den sonra ünlü insanlar, sosyal sınıf sorunlarına ağırlık veren ikinci albümleri, İngiltere'nin 70ler sonrası sınıfsız bir toplum olma eğiliminin eleştirisi niteliğindedir.

1996'da çıkan **After Murder Park**, daha öncekilere kıyasla daha karanlık ve daraltıcı unsurlar içeriyor. Bunun nedeni hiç şüphesiz, Haines'in turnedeyken sıkıntılı bir döneminde duvardan atlayıp iki ayak bileğini de kırdığı için, tekerlekli sandalyede oturarak şarkıları yazması. Bu zorluğu yenmesini sağlayan gücü açıklamak için, gerçekle yüzleşmesi gerektiğini söylemişti. Bu albümde de mezartaşı Kraliçe Victoria'yı herkesin görmezden geldiğini ve radyo dalgaları arasında kaybolmaya

ittiğini (Light Aircraft On Fire) söyleyerek distopyan anarşist kimliğini bir kez daha vurgulamaktan çekinmemişti. Yaylı çalgılarla başlayarak yumuşak bir şarkı izlenimini veren "Unsolved Child Murder", İngiltere'nin deli dana, tren yolları, ve sağlık hizmetlerinden sonra en büyük sorunu olan çocuk kaçırılma olaylarına sarkastik bir yaklaşım içeriyordu. Bu albüme dair not edilmesi gereken diğer şey ise, produktörlüğünü daha önce Pixies ve Nirvana gibi gruplarla çalışmış olan Steve Albini'nin yapmış olması.

Aynı sene, yine Hut Records'dan çıkan ilk Haines yan projesi olan **Baader Meinhof**, Alman terorist grubu RAF (Kızıl Ordu Franksiyonu)'ın iki üyesinin isminden oluşan, terorizme funkvari bakış açısı getiren bir albüm. Almanya'da piyasaya sürümü yasaklanan albüm, Haines'in en başarılı bulduğu projesidir. Benzer bir albüm daha çıkartmak istediğini sıkça belirtmektedir röportajlarda.
En son Auteurs albümü 1999 yılında **How I Learned to Love the Bootboys** adı altında yine Hut etiketiyle çıktı. Bir anlamda Haines'in Auteurs'e bir nokta koyma dileğini açığa vuran bu albüm, herkese daha yakın olan pop şarkıları içeriyor.

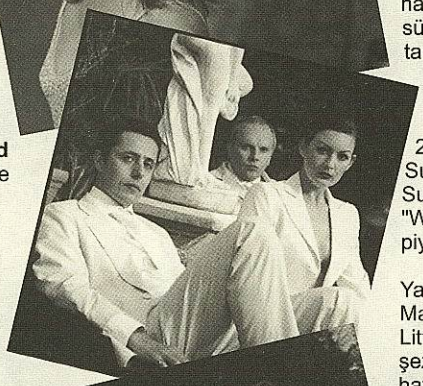

2001 yılında iki tane solo albüm piyasaya sürdü. İlki B.S. Johnson'un aynı adlı kitabından uyarlandan **Christie Malry's Own Double Entry**, diğeri ise ilk elle tutulur solo projesi olarak kabul edilen müzikal niteliğindeki **The Oliver Twist Manifesto**'dur. Popüler kültür hakkında şarkılar içeren Manifesto, Haines'e göre durum-kesit eleştirisi içeren ilk müzikaldir.

Ve şimdi karakutuyu açma zamanı...

Kendi sesini duymaktan sıkılan Luke Haines, bir arkadaşının çok geleceği varmış gibi gözükmeyen grubu Balloon'da çalan John Moore ile şarkı yazmanın başarılı olabileceğini düşünüp, ona teklifte bulunmuş. Aldığı cevap pozitif olunca, gri ve kasvetli bir İngiltere öğleden sonrasında, bir pubda Blackbox Recorder'ın temelleri atılmış. Balloon'un yardımcı solisti olan 24 yaşındaki Sarah Nixey'yi de bu sinsi plana vokalist olarak dahil etmişler. Grup oyuncu olmak için hayata atılan Sarah'nın ilk müzikal projesi olsa da, ana okulundan beri şarkı söylüyormuş.

John Moore grubun adını, tehlike içinde geçen bir uçak yolculuğu üzerine koymuş. Grubun verdiği mesajlar, şarkı sözleri ve amaçlarıyla çok uyuşmasıyla "daha yerinde olamazmış" dedirten bir isim Blackbox Recorder.

Yazdıkları ilk şarkı "Girl Singing in the Wreckage" olan grup elemanları, aslında KLF tarzı "gürültü terorizmi" yapmayı amaçlamalarına rağmen, Fransız melodik popuyla İngiliz toplum eleştirisi içeren şarkı sözlerinin birleşiminden oluşan ve Haines'in diğer projelerine nazaran gitarın varlığının azaldığı ve dolayısıyla keyboardun önem kazandığı bir ses yakalamışlar. Peki KLF'den, St.Etienne, hatta biraz da Portishead'e varış nasıl olmuş? Bu sorunun cevabı grubun stimülasyon kaynağı Sarah Nixey'nin sesinde bulunuyor. O yumuşaklıktan sertlik yaratması beklenemezdi. Onlar da düşünmemişler zaten. Açıkçası sesindeki masumluğun, şarkı sözlerindeki kasvet ve sarkazm ile yarattığı zıtlığın uyumunun onlara daha çok uyduğunu düşünüyorum.

İlk albümleri **England Made Me**, Chrysalis Records'dan 1998 yılında çıktı. Çocuklar üzerine yazılmış şarkılardan oluşan albüm, o zamanın "Blair ile çiçek açan İngiltere"sine gönderme niteliğindedir. Sesi ilkokul talebesinin saflığından, çok büyük bir değişim geçirmeden manik-depresif orta yaşlı bir kadına dönebilen Sarah, bu albümde bir bardak içine bir hafta boyunca hapsettiği örümcekle oynadığı bekleme oyunundan bahsedip, "beni İngiltere yaptı" diyordu. Albümdeki göze ve beyne çarpan başka sözlerden biri olan "Life is unfair/Kill yourself/Or get over it"'ı içeren Child Psychology, bir süreliğine BBC radyosunda yasaklanmıştı.

İkinci albümleri için, şaşırtıcı bir kararla, Suede'in çalıştığı Bude Records ile anlaştılar. 2000'de çıkan **The Facts of Life**'da, sır dolu cinayetler, seks, ilişkiler üzerine yazılmış şarkılar bulunuyor. Albümün ilk single'ı olan The Facts of Life piyasaya sürülünce, Luke Haines'in bu kadar zamandır yakalamadığı liste başarısını getirip, beraberinde Top of the Pops'da Britney Spears ile aynı zamanda sahne almalarını sağladı. Bu olay, beklendiği gibi onların hayatlarında hiçbir değişiklik yapmadı. Ertesi gün süpermarkete giden Haines'i bir kişinin bile tanımamış olması, ün kavramının manasızlığına olan inancını güçlendirmekten başka bir etki yaratmamıştır.

2001 yılında Jacques Brel'in "Seasons in the Sun"ının ve David Bowie'nin "Rock 'n Roll Suicide"ının ve çeşitli b-sideların bulunduğu "Worst of Blackbox Recorder", Jetset Records'dan piyasaya sürdüler.

Yaklaşık iki senelik sessizlik sonunda, bu yılın 3 Mart'ında üçüncü albümleri **Passionoia**, One Little Indian Records'dan çıktı. Sarah Nixey şezlongda uzanmışken, hemen yanındaki havuzda cansız bir vücudun öylecene durduğu bir fotoğraf basılı albüm kapağı aslında İngiliz televizyon yıldızı Michael Barrymore'un Eylül 2002'de Essex'deki evinde verdiği partiye göndermedir. Stuart Lubbock adlı şahsın, partinin ertesi günü havuzda ölü olarak bulunmasının, İngiliz gece hayatının yozlaşmışlığını ortaya döktüğü düşünülüp, uzun zaman tartışılmıştı. Grubun buna önem vermesine şaşmamalı. Buna paralel olarak albümde genel olarak ün kavramının ve ünlü olmanın beraberinde getirdikleri eleştiriliyor. Şarkı sözlerine dikkat eden kişilerin birkaç kere kulak kabartması gereken, son derece zihni, sarkastik ve hatta komik şarkılar bulunuyor. Etrafımızda bulunan, hatta yakından tanıma gafletinde bulunduğumuz çeşitli insanları şarkılarda bulmamızla başlayan, kısa da olsa onları bir kez daha anlamamızla devam eden, sonuçta benliğimizle tatmin olma sürecine ulaşabileceğimiz bir gezinti söz konusu.

Sarah Nixey'nin tatlı ve okşayıcı sesini olabildiği kadar otoriter bir hale sokup, akademik hayatın klişelerini ve tatsızlığını sıraladığı giriş parçası "The School Song", biraz hayal kırıklığı yaratsa da, takip edenlerin hayranlık yaratıcı unsurlarının fazlalığı neredeyse en iyi albümleri diye düşündürtebiliyor. Kişisel ilanların yaygınlığıyla aşkın düşüşünü, yani günümüz düzenindeki zavallı yerini eleştiren "GSOH QED" ardından, 24 Şubat'ta albümün ilk single'ı olarak çıkan "There are the Things" de benzer bir tonla ilişkilere ve aşka değiniyor. "Send a text message/Take a shower/Meet me in the park in half an hour/These are the things that keep us together" derken belki birçoğumuzun istemese de yaşadığı ve belki hâlâ yaşıyor olduğu ilişkileri ve basitliği anlatıyor. "The New Diana", "Girls Guide to Modern Diva", "Being Number One" ve "Andrew Ridgely" ise, ün peşinde koşmaktaki boşluğu, gereksiz gereksinimleri göstererek uyanışa çağırıyor. Şu zamana kadar yaptıkları en dans edilebilir melodilerden oluşan albüm, **Passionoia**, bence albümün en iyi şarkısı "I Ran All the Way Home" ile bitiyor. Bitmiş gibi gözükse de, yeniden play tuşuna basıp, aynı şeyleri tekrar görme isteğine kapılınıyor. Bu da Blackbox Recorder'ın dördüncü, Luke Haines'in de on birinci başarısı olarak müzik tarihine geçiyor.

Bitiş zamanı geldi: Eve doğru koşuyorum..

Arkaplan iftiharla takdim eder:

21.PERON

hep varolmuş olmasını istediğiniz ama asla varolmadığını düşündüğünüz albüm...

TÜRK ROCK TARİHİ YENİDEN YAZILIYOR

Anne
F.M.O. (Film Müziği olabilir)
Petruşka
Çocukluk Anılarım
İnilti
Şarap Mahzeninde Gece
F.M.O. (Film Müziği Olamadı)
Arap Bebeğin Dansı
Anlatamıyorum
Köy Düğünü

arkaplan

PK 7, 34740, Suadiye, Istanbul www.arkaplan.com.tr e-posta: arkaplan@arkaplan.com.tr

LP ve CD Temmuz'da tüm müzik marketlerde

POLAROID ANDROID

george pe-rec

Georges Perec (1936- 1982) ustası saydığı Raymond Queneau'nun, edebiyatçı ve matematikçi dostlarıyla oluşturduğu L'Ou.Li.Po (L'ouvroir de Littérature Potentielle) kulübünün bir üyesi kimliğinde, dile, gizemlerine ve sonsuz olanaklarına inanan bir yazar olarak çıkar okurun karşısına. Perec'i okurken, dilin onun için bir deney nesnesi, bir uygulama ve sonsuz bir keşif alanı olduğunu hemen anlar dikkatli okur. Amacı yeni şiirsel ve romanesk biçimler yaratmak olan bu kulübün bir üyesi olan Perec'in 1965'de yayımlanan "Şeyler" kitabının sayfaları arasına gizlediği Flaubert'in "Education Sentimentale"inden alınan parçalar dönemin en külyutmaz eleştirmenlerinin bile dikkatini çekmedi. Perec amaçları çok güçlü tezatlara dayanarak (ki bunlar matematiksel yapılara da çok benziyorlardı) metinler yazılabileceğini göstermek olan bu kulübün başarılı bir üyesi olarak, 1969'da, Fransız dilinde en çok kullanılan sesli herf olan "e" yi kullanmadan "La Disparition"u ardından da, bu kez sesli harf olarak sadece "e" yi kullandığı "Revenettes" adlı kitaplarını yayımladı. Ama asıl ününü 1978'de yayımlanan ve Queneau'ya adadığı "Hayatı Kullanma Kılavuzu"yla kazanan yazar, edebiyatı bir matematik oyunu olarak algılar ama bu romanını biçemsel ve yapısal olarak bu tür bir biçimciliğe indirgediği anlamına gelmez. Zira asıl başarısı da bu tuzağa düşmemesinden kaynaklanır. Oyun kavramı ve romanesk malzemenin en basit ögeleriyle oluşturduğu yapı, kesif bir gerçekçilikle birleşince, kendisinin de en sevdiği oyun olan "puzzle" tadında bir metin çıkar karşımıza.

Aşağıda alıntılarını okuyacağınız 1978'de yayımlanan "Anımsıyorum" adlı kitabın Perec'in kendi cümleleriyle: "Başlığı, biçimi ve bir ölçüde ruhu, Joe Brainard'ın 'I Remember'ından esinlenmiştir." 1946-1971 yılları arasını kapsarlar bizim buraya alıntıladıklarımız, bir Fransızla ortak belleğimizde yer kaplayabileceğini düşündüğümüz bölümlerdir, meraklısı için kitabın orijinalinde daha fazlası bulunur. Yazarın, kişisel tarihini oluşturan ve okurlarıyla macerasında, önlerine yollarını bulmaları için attığı ekmek kırıntılarına benzeyen bu hafıza parçacıklarının, "algıda seçicilik" gerçeği göz önünde bulundurulduğunda yazar hakkında aydınlatıcı olabileceğini düşünüyorum. Son söz Perec'in : "Bu 'Anımsıyorum'lar' tam olarak anı değillerdir, gündelik yaşamdan küçük parçalar; şu ya da bu yıl aynı yaş dilimindeki insanları gördükleri, yaşadıkları, paylaştıkları yokolmuş, unutulmuş şeylerdir; ne belleğe yerleştirme zahmetine değmişler, ne tarihin bir parçası olmayı ne de devlet adamlarının belleklerinde canlanmayı haketmişlerdir. Birkaç sene sonra el değmemiş ve küçük parçalar halinde tesadüfen ya da arkadaşlarla anımsamaya çalışıldıkları için ortaya çıktıkları oluyor yine de: Okulda öğrendiğimiz bir şey, bir şampiyon ya da gelip geçen bir yıldız, tüm ağızlarda dolaşan bir parça, bir silahlı soygun ya da gündelik yaşamın parçası olmuş bir felaket, bir best-seller, bir skandal, bir slogan, bir alışkanlık, bir deyim, bir giysi ya da o giysiyi taşıma biçimi, bir hareket ya da çok daha ince çok daha önemsiz, tamamıyla sıradan, anlamsızlığından mucize eseri çıkarılıp alınmış, bir an için tekrar bulunmuş, birkaç saniye için elle tutulamaz küçük bir özlem yaratan küçük şeyler."

Anımsıyorum

8
Château d'oex'de masa tenisinde herkesi yenen çolak İngilizi anımsıyorum.

10
Kuzenim Henri'nin bir arkadaşının, sınavlarına hazırlanırken bütün gün sabahlığıyla dolaştığını anımsıyorum.

11
Dünya vatandaşı Garry Davis'i anımsıyorum. Trocadéro Meydanı'nda daktiloyla yazıyordu.

13
Üç piskoposu anımsıyorum: Metz, Toul, Verdu.

14
Savaş sonrası, bir süre üretilen sarı ekmeği anımsıyorum.

16
İllustration dergisinin eski sayılarını anımsıyorum.

17
Her plaktan sonra bir biley taşıyla bileylediğimiz, çelik ve bambu pikap iğnelerini anımsıyorum.

22
Bir gün kuzenim Henri'nin bir sigara imalâthanesini ziyaret ettiğini ve oradan beş sigara uzunluğunda bir sigara getirdiğini anımsıyorum.

23
Savaş sonrasında ne Viyana çikolatası, ne de Liege çikolatası bulunduğunu ve uzun süre onları birbirlerinden ayırt edemediğimi anımsıyorum.

24
İlk dinlediğim plağın Cimarosa'nın "Obua ve Orkestra için Konçerto"su olduğunu anımsıyorum.

28
Yıllar boyunca bildiğim tek argo deyimin "sırılsıklam olmak" olduğunu anımsıyorum; gizli gizli okuduğum bir argo sözlükte görmüştüm. Bu deyimi kimsenin kullandığını duymadım ve artık ne anlama geldiğinden pek emin değilim.

33
Paraşüt ipeğinden yapılan fularları anımsıyorum.

POLAROID ANDROID

34
Messine Sokağı'ndaki Sinematek'i anımsıyorum.

37
Kuzenim Henri ile, müttefik orduların ilerlemelerini, orduları ya da kolorduları yöneten generallerin isimlerini taşıyan küçük bayraklarla işaretlediğimizi anımsıyorum. Bu generallerin hemen hemen hepsinin isimlerini unutttum (Bradley, Patton, vs...) ama general Larminat'ı anımsıyorum.

39
Bir 400 metre koşucusunun, bir stadın vestiyerinde hırsızlık yaparken suçüstü yakalandığını ve hapse girmemek için Hindiçin'de görev yapmaya mecbur edildiğini anımsıyorum.

40
Japonya'nın teslim olduğu günü anımsıyorum.

45
Latince bir uyarlama yaparken Gaffiot'da tamamı çevrilmiş bir cümleye rastladığımda duyduğum memnuniyeti anımsıyorum.

46
Siyah gömleklerin moda olduğu dönemi anımsıyorum.

48
Kibrit kutusu ve sigara paketi koleksiyonlarına başladığımı anımsıyorum.

51
Yolcuların ayakta durabildikleri, geniş sahanlıklı otobüsleri anımsıyorum: Bir sonraki durakta inmek istediğinde zile basmanız gerekiyordu ama ne bir önceki durağın çok yakınında, ne de ineceğin durağın çok yakınında olmalıydı bu.

52
Soeur- Rosalie caddesinin sonunda, yeni bitirilmiş bir binanın (10 katlı) Paris'in en yüksek binası olduğunu ve bir gökdelen gibi algılandığını anımsıyorum.

55
Raoul Lévy'nin, Marco Polo isimli bir süperyapım çekmek isterken battığını anımsıyorum.

64
Yatılı okulda hasta olmanın ve revire gitmenin ne kadar hoş olduğunu anımsıyorum.

67
Earthenware'in "çanak çömlek" demek olduğunu sınıfta sadece ben anladığım günden itibaren, İngilizcede iyi değilsem bile en azından boş olmadığımı anladığımı anımsıyorum.

68
Yeni bir arabaya sahip olmak için, birkaç ay hatta bir seneden fazla beklenilmesi gereken dönemi anımsıyorum.

70
Çocuk gazetelerindeki "Doğru mu yanlış mı?", "Bunu biliyormuydunuz ", "İnanılmazama gerçek" oyunlarını anımsıyorum.

78
"Gözlerim kapalıyken Printemps'dan herşeyi satın alıyorum", "gözlerim açıkken Louvre'dan satın alıyorum" cümlelerini anımsıyorum.

83
Bana en çok düş kurduran kitaplardan birinin, Baron André De Fouquières'in yazdığı bir davranış kuralları kitabı olduğunu anımsıyorum.

86
Alain Delon'nun Montrouge'da şarkütericilik (ya da kasap çıraklığı) yaptığını anımsıyorum.

87
Duke Ellington'ın "Caravan"ının az bulunur kayıtlardan biri olduğunu ve yıllarca kayıdı hiç dinleyemediğimi, sadece varlığınından haberdar olduğumu anmsıyorum.

88
"Bir paralı asker sadece karanlık işlerle yaşar" cümlesini anımsıyorum.

92
Adı "Dört çeyrek" olan çöreğin, bu adı ¼ litre süt, ¼ kg. şeker, ¼ kg.un ve ¼ gr. tereyağından yapılmasına borçlu olduğunu anımsıyorum.

94
Sınıfta kaldığımı anımsıyorum.

95
"Knock on wood" adlı filmde Danny Kaye'in, Gromeck isimli bir casusu oynadığını anımsıyorum.

98
Shirley McLaine'nin meslek yaşamına Hitchcock'un "Harry'yle Derdimiz" filmiyle başladığını biliyorum.

101
Tenisin dört silahşörünü anımsıyorum: Petra, Borotra, Cochet ve Desremeau.

106
Savaş sonrasında eylülde, Paris'te bugünkünden çok orospu olduğunu, hatta çok daha fazla olduğunu anımsıyorum.

112
Colette'in Belçika Kraliyet Akademisi üyesi olduğunu anımsıyorum.

113
"Le banal" denilen bir içki olduğunu anımsıyorum.

117
Savaş öncesinde, Jean Gabin'in sözleşmesi gereği her filmin sonunda ölmesi gerektiğini anımsıyorum.

122
Agnès Varda'nın Paris Devlet Tiyatrosu'nda fotoğrafçı olduğunu anımsıyorum.

125
Kruşçev'in ayakkabısıyla Birleşmiş Milletler kürsüsüne vurduğunu anımsıyorum.

126
Expresse'in günlük bir gazete haline geldiğini anımsıyorum.

128
Jeanne Moreau'nun Paris Devlet Tiyatrosu'nda oyuncu olduğunu anımsıyorum.

133
İlk bisikletimin dolgu lastikli olduğunu anımsıyorum.

135
Henri Salvador'un, Heny Cording adıyla, Fransızca ilk "rock and roll" plaklarını doldurduğunu anımsıyorum.

136
Tatilden 1 Eylül'de döndüğümüzü ve okulsuz geçecek tam bir ayımın daha olduğunu anımsıyorum.

137
Küçük Peugeot'nun kullanımdan kaldırılmasını anımsıyorum.

140
"Bizleriz denizlerin çocukları,
En küçüğünden en büyüğüne
Miçosundan kumandanına,
Şili'den Çin'e her yerde
Basarız bağrımıza,
Yaşlı deniz kurtlarını" şarkısını anımsıyorum.

142
Alain Robbe-Grillet'nin ziraat mühendisi olduğunu anımsıyorum.

143
Amerikan askerlerinin savaş sırasında içtikleri ilk koka kolaların benzedrine * ("maxiton"un bilimsel adı olduğunu bilmekten gurur duyduğum) içerdiklerine inandığımı anımsıyorum.

144
Lahana turşusunu sevmediğimi anımsıyorum.

145
Esther Williams ve Red Skelton'ın oynadıkları "Denizkızlarının Balosu" filmine bayıldığımı ama tekrar izlediğimde korkunç hayal kırıklığına uğradığımı anımsıyorum.

148
Fidel Castro'nun avukat olduğunu anımsıyorum.

150
Adımın "toprak işçisi" anlamına geldiğini öğrenince çok şaşırdığımı anmsıyorum.

152
Warren Beatty'nin Shirley McLaine'nin küçük kardeşi olduğunu anımsıyorum.

153
Üçüncü sınıfta, onbeş günden fazla bir zamanımı Antik Roma'nın bir planını

yaparak geçirdiğimi anımsıyorum.

159
Maurice Ravel'in "Bolero"nun popüler olmasından çok gurur duyduğunu anımsıyorum.

161
Claudia Cardinele'in Tunus'ta doğduğunu anımsıyorum.

174
Mayıs 1968'i anımsıyorum.

176
Hindistan ve Pakistan arasındaki savaşı anımsıyorum.

177
Yuri Gagarin'i anımsıyorum.

179
Gide'in ölümünün ertesi günü, Mauriac'ın şu telgrafı aldığını anımsıyorum: "Cehennem yok. Dağıtabilirsin. Stop. Gide."

180
Burt Lancester'in akrobat olduğunu anımsıyorum.

181
Bobino'da, Johnny Holiday'in Raymond Devos'tan önce Amerikan yıldızı olarak anıldığını anımsıyorum. (Hatta şu tür bir şey söylediğimi de sanıyorum: "Bu herif kariyer yaparsa asılmayı tercih ederim.")

185
Metro biletlerindeki delikleri anımsıyorum.

191
"Cow-boy" kelimesinin "inek çobanı" anlamına geldiğini öğrendiğimde duyduğum şaşkınlığı anımsıyorum.

193
Robespierre'in çenesinin daha sonra albay olan jandarma Merda tarafından dağıtıldığı anımsıyorum.

197
Rin-Tin-Tin adlı köpeğin oynadığı filmleri, Shirley McLaine'nin filmlerini, bir de Minou Drouet'nin şiirlerini anımsıyorum.

202
Örülmüş ipekten fularların moda olduğunu anımsıyorum.

211
"Ciddi inek" isimli bir peynir anımsıyorum. "Gülen inek" (La vache qui rit) bir dava açtı ve kazandı.

215
Jean Paul Sartre'ın, John Huston'ın "Freud" senaryosunda çalıştığını anımsıyorum.

219
Karaciğer için küçük "Carter" haplarını anımsıyorum.

222
André Gide'in Normandiya'da küçük bir kasabada belediye başkanı olduğunu ve meyvebilimci olmakla övündüğünü anımsıyorum.

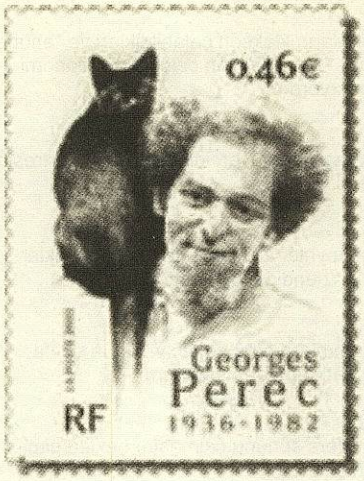

223
Jazz plaklarının kapaklarının çoğunlukla, David Stone Martin tarafından çizildiğini anımsıyorum.

224
Sinemaskop olarak çekilen ilk filmin "Tünik" olduğunu (ve hiçbir şeye benzemediğini) anımsıyorum.

225
Boris Vian'ın, "Mezarlarınıza Tüküreceğim" kitabından senaryolaştırılan bir filmin gösteriminden çıkarken öldüğünü anımsıyorum.

228
Dario Moreno'yu anımsıyorum.

233
Bazı futbolcuları anımsıyorum: Ben Barek, Marche ve Jonquet ve son olarak Just Fontaine.

234
50'li yılların ortalarına doğru, şıklık anlayışının bir süre için kravat yerine, inceliği bazen aşırıya kaçan fularlar takmak olduğunu anımsıyorum.

239
Malcome X'i anımsıyorum.

244
Stendhal'in ıspanağı sevdiğini anımsıyorum.

247
De Gaulle'ün, Paris Fuarı'nın yöneticiliğini yapan, Pierre isimli bir erkek kardeşi olduğunu anımsıyorum.

255
Sharon Tate cinayetini anımsıyorum.

256
McCartism'in sinema alanındaki başlıca kurbanlarının yönetmenler; Cyril Enfield, John Berry, Jules Dassin, Joseph Losey ve senarist Dalton Trumbo olduğunu anımsıyorum. Yıllarca takma isimlerle çalışmak zorunda kalan Dalton Trumbo dışında hepsi göç ettiler.

257
Audie Murphy'nin İkinci Dünya Savaşı'nda en çok madalya alan Amerikan askeri olduğunu ve kahramanlıklarını anlatan bir filmde (vasat bir film) kendini oynadıktan sonra oyuncu olduğunu anımsıyorum.

258
James Stewart'ın, en ünlü parçası "Moonlight Seranade" olan jazz müzisyeni Glenn Miller'ın hayatını konu alan filmde, Miller'ı oynadığını anımsıyorum.

259
De Gaulle'ün iktidara geldiğinde aldığı ilk kararlardan birinin, üniforma ceketlerindeki kemerleri çıkartmak olduğunu anımsıyorum.

265
Lee Harvey Oswald'ı anımsıyorum.

268
Davası sürerken, Eichmann'ın camdan bir kafese kapatıldığını anımsıyorum

273
Aziz Crépine ve Aziz Crépinien'in kunduracıların koruyucuları olduklarını anımsıyorum.

275
Mayonezin bulunmasını Port-Mahon kuşatmasına kadar (III. Napolyon dönemi) uzandıran bir hikaye anımsıyorum.

278
Robot kelimesinin Çekçe olduğunu ve sanırım Carel Capek tarafından bulunduğunu anımsıyorum.

283
Cezayir Savaşı sonrasında, Saint-Germain Bulvarı'nda birçok kez gerçekleşen bombalı saldırılardan birinde, Jack Romali adlı bir terzinin öldüğünü anımsıyorum.

285
Rakamlarının toplamı dokuz veren her sayının dokuza bölünebilir olduğunu anımsıyorum (Bazı akşam üzerlerini bunu doğrulamakla geçirirdim).

291
Jerry Lewis ve Dean Martin'in gördüğüm ilk filmlerinin "Denizcilerin Polkası" olduğunu anımsıyorum.

294
"Yabancı"nın kahramanın adının Meursault olduğunu anımsıyorum: Çoğunlukla adının anımsanmadığı belirtilirdi.

298
Önden çekişli araba çetesini anımsıyorum.

299
Domuz Burnu'nu anımsıyorum.

302
Ufacık asma kilitleri olan "Hermès" marka çantaları anımsıyorum.

309
"Aptal çamım donumda"yı anımsıyorum.

311
Jean-Paul Sartre'ın, France -Soir için Küba hakkında "Şeker Üzerinde Kasırga" adlı bir dizi makale yazdığını anımsıyorum.

325
New York'u bir kaç saat boyunca karanlığa gömen büyük elektrik kesintisini anımsıyorum.

330
Birçok defa hesap cetveli kullanmaya

kalkıştığımı ve yine birçok defa kendime, yavaş yavaş ilerlersem ve alıştırmaları yaparak tüm konuları sırayla okursam çuvallamam için hiç bir neden olmadığını söyleyerek, modern matematik hakkında ders kitapları okumaya başladığımı anımsıyorum.

334
"Yeni Dalga"yı anımsıyorum.

352
"C.C.C marka yağmurluğa, yağmur girmez sadece vurur" cümlesini anımsıyorum (Okulda "vurmadan girer" derdik).

353
Çocuk İsa'ya bağlılıklarını bildirmeye gelen üç kişinin adlarının; Gaspard, Melchior ve Balthazar olduğunu anımsıyorum.

355
Yedi cücelerden sadece bir kaçının adını anımsıyorum: Grincheux, Simplet, Doc.

359
Amcamın, traş bıçaklarının ağızlarını bilemek için bir aleti olduğunu anımsıyorum.

360
Claude-Bernard Lisesi'nde sarı fularlı bir bekçi vardı; sarının boynuzlanan erkeklerin rengi olduğunu bu sayede öğrenmiştim.

364
Bir kitap kulübüne üye olduğumu ve ordan satın aldığım ilk kitabın Cendras'ın "Bourlinguer"si olduğunu anımsıyorum.

365
Evlerin üzerine boyanan reklamları anımsıyorum.

367
İsetta'ları ve scooter'ların gördüğü rağbeti anımsıyorum.

370
L'Abbé Pierre'i anımsıyorum.

372
"Kayıp Kıta"yı anımsıyorum.

377
Arabaların klakson çalabildikleri ve "ebübe, ebübe" diye klakson çaldıklarını dönemi anımsıyorum.

382
Picasso'nun güvercinini ve Stalin portresini anımsıyorum.

384
"Ebeveynler içtiğinde, cezasını çocuklar çeker" dendiğini anımsıyorum.

393
Kolumu kırdığımı ve alçıyı bütün sınıfa imzalattığımı anımsıyorum.

400
Zilin ders sonunu çalmasını beklediğimi anımsıyorum.

403
Louis Malle'in meslek yaşamına, Kaptan Cousteau'yla "Sessizliğin Dünyası"nı çekerek başladığını anımsıyorum.

410
Eski Montparnasse garını anımsıyorum.

411
1946 yılındaki referandumda, iki soru sorulduğunu ve amcamın bana hayır-evet olarak yanıtlamakla, evet-hayır olarak yanıtlamanın kesinlikle aynı şey olduğunu anlattığını anımsıyorum.

415
Yastık savaşlarını anımsıyorum.

416
Peugeot'ların numaralarının (201,203, 302, 303, 403, 404, vs...) ve lokomotif numaralarının da (örneğin: Pasifik 231) belli bir anlamı olduğunu anımsıyorum.

421
Kurşun askerleri; gerçek kurşundan yapılmış askerleri ve topraktan yapılmış askerleri anımsıyorum.

422
Yavrukurt olduğum zamanı anımsıyorum ama birliğimin adını unuttum.

435
Yamuk yumuk, beyaz demir bir bidonla süt almaya gittiğimi anımsıyorum.

443
Hulo-hop'u anımsıyorum.

444
Yo-yo'yu anımsıyorum.

445
Romy Schneider'ın oynadığı "Sisi"yi anımsıyorum.

447
I like İke'ı, US go home'u ve Barry Goldwater'ı (AuH?O) anımsıyorum.

452
Kayakların üç biçimde bağlandığını anımsıyorum: Topuğun çukuruna, ayağın ön tarafına gergin bir kabloyla ve kayışlarla.

456
Cezayir bombası denilen, kağıtların içine sarılan çatapatları anımsıyorum.

464
Büyük mağazaların kapısındaki barakalarda, küçük makinalarıyla çorap çeken kadınları anımsıyorum.

465
Yma Sumac'ı anımsıyorum.

469
Brigitte Bardot'nun "Sidonie'nin bir sürü sevgilisi var", "Ben Harley Davidson kullanan kimseden korkmam" ve "Yazın sonu" şarkılarını söylediğini anımsıyorum.

471
Amerikan arabalarını anımsıyorum; "De Soto"ları, "Studebaker"ları, "Pontiac"ları, " Oldsmobile"leri, "Chevrolet"leri, "Pacard"ları ve "v" biçiminde sekiz silindirleri olduğu için böyle anılan "V 8"leri anımsıyorum.

Çeviren ve derleyen: Ayça Sezen

* Benzedrin: Merkez sinir sistemi ve sempatik sistem üzerinde uyarıcı etki yapan anfetamin.

"Yıl 2001, Bodrum'da,

Otelin şaşaalı gece eğlencelerinden itina ile kaçılıp, ter ve duman dolu küçük odada Smiths krizlerimizi gidermeye çalıştığımız dönemlerdi. Bir gündüz vakti, otelin limitsiz alkol seçeneği, havuz, ve masabaşı poker seanslarımız yetmemiş olsa ki dördümüzün gazeteleri kırparak hazırladığı bir fanzin ilanı ile Lull'ı çıkarma zorunluluğunu belgelemiş olduk. Ee ne de olsa iyi5 ve kötü7 arasında değişen bayanlara el ilanı dağıtmıştık ve o ilanda eylül ayında Lull'ın çıkacağı müjdeleniyordu. Fotokopi fiyatlarından bile haberi olmayan bu dörtlünün uğraşı ancak Aralık 2001de maddeleşmiş, ve dokunulabilir hale gelmişti..Güzel günlerdi, beyhude geçti zaman..."

Derginin kaybedeni Murat Bey ve köpeği Karabaş

Lull kadrosu (soldan sağa): Devin Bey, Alkan Hanım, Alper Hanım, Bora Hanım, Kaan Hanım, Mete Hanım

7 soruda

"ANDY WARHOL"

Alper Bahçekapılı

Kimdir?

Adı Pop Art'ın bir imgesi haline gelen Warhol, sanatında popüler kültürün olağan ve yozlaşmış gerçeklerini, tüketim nesnelerini ve popüler kişileri konu almıştır. Çalışmalarının seri üretim anlayışı, endüstriyel niteliği ve bunlara ek olarak sanat hakkındaki anlamsız açıklamaları ile "yüksek kültür" anlayışını zayıflatmış bir sanatçıdır. Michael Jackson kendisini pop'un kralı ilan etmiş olsa da, popun gerçek kralı Andy Warhol'dur.

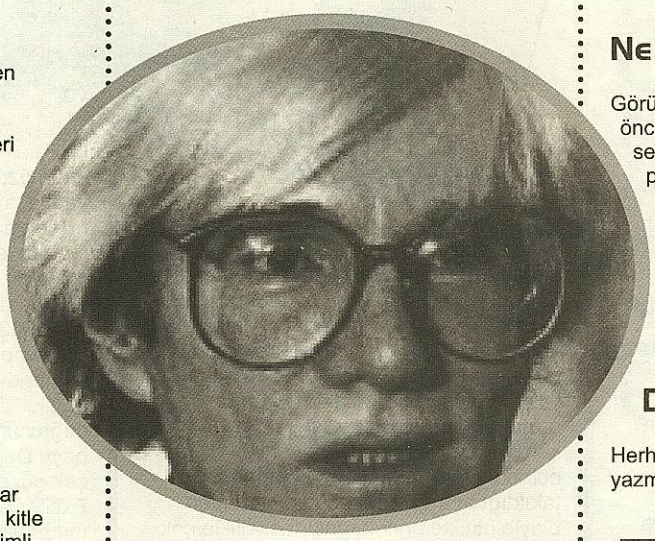

Ne Yaptı?

1960'lardan 1987'deki ölümüne kadar "Factory" ismini verdiği atölyesinde, kitle kültürünün objelerini kullanarak; resimli roman ve afişlerden, Hollywood ünlülerinden esinlenerek resim, ipek baskı, foto-mekanik yöntemleri ile birçok eser yapmıştır. Bunun yanında pornografik nitelikte, karanlık ve maddeci kültürü konu alan bir dizi film de çevirmiştir.

Neden İyi?

Pop Art denince aklınıza ilk kim geliyor? (Michael Jackson değil herhalde?!)

Hikâyesi Nedir?

1930 Pittsburg doğumlu Warhol, ABD'nin bunalım yıllarında büyüyen bir kuşağın sanatçısı olarak, yeni tüketici kültürün de etkisiyle; duygusal, soyut sanata ve sanatın toplumdan yabancılaşmasına ve yüceltilmesine karşı çıkmıştır. Sanat uğraşını, sanat nesnesinden çok toplumun beğenisine ve toplumun sanat hakkındaki yargılarına yöneltmiştir. Sanat için sanat değil, toplum için sanat yapmıştır.

Sanat?

Dergi ve gazete resimleri, reklamcılık, zevksiz her türlü ıvır zıvır, sıradan giysiler, yiyecekler, film yıldızları, model kızlar, afişler gibi her türlü sıradan şey Pop Art'ın konusu olmuştur. Warhol, özgün imge yaratmaya yönelmeden çevresinde bulduğu halihazırdaki metaları tuvaline dökmüştür.

Ne Görmeli?

Görülmesi gereken, yaklaşık bir buçuk yıl önce Warhol'un İstanbul'a getirilen sergisiydi aslında. Elizabeth Taylor portrelerinden Hermann Hesse resimlerine, Campell Konservelerinden Coca-Cola resimlerine kadar bir yığın konuda, sayısız eseri olan Warhol'dan gidin şunu görün demenin pek bir anlamı yok. Onunla ilgili bulabildiğiniz her şeyi incelemenizde fayda var.

Daha Fazla Bilgi İçin?

Herhangi bir arama motoruna Andy Warhol yazmanız yeterli.

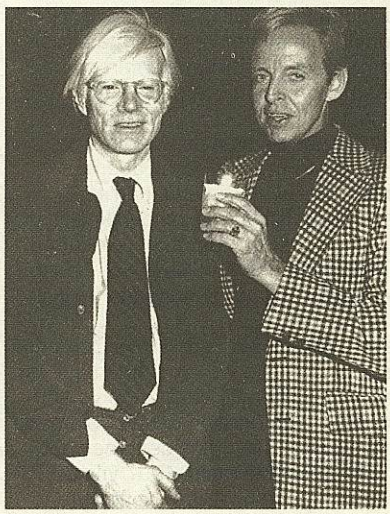

6 aylık aboneliğe
"Kadın Kokusu"
kitabı hediye

Abone olun,
Lull
Adresinize gelsin
(0212) 210 0 110
abonet
www.abonet.net @ abonet@abonet.net
tel : (0212) 210 0 110 faks : (0212) 222 27 10

Lull
ALTIKIRKBEŞ YAYIN

dave gahane

Saffet Sözen

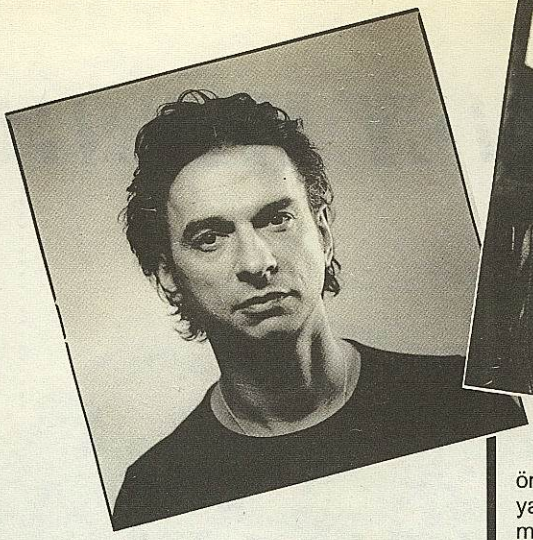

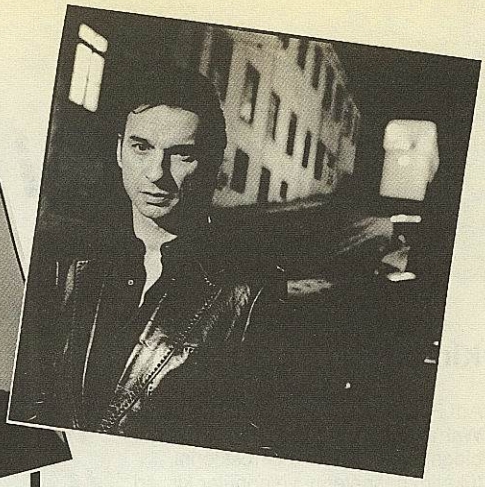

Depeche Mode üyesi Dave Gahan'ın solo albümü Mute etiketiyle 2 Haziran'da İngiltere'de yayınlanıyor. 'Paper Monsters' adını taşıyan albüm, sanatçının ilk solo denemesi olacak. Single olarak piyasaya sürülecek 'Dirty Sticky Floors'un ise 26 Mayıs'ta raflarda olması bekleniyor.

81 yılında, bir başka synth-pop grubu olarak ortaya çıkmıştı Depeche Mode. 'Black Celebration' ve 'Music For The Masses' gibi albümler ve yıllar içersinde, gotik-endüstriyele evrilen soundlarına birebir uyumlu canlı performanslarının görsel ihtişamı, topluluğu çok geçmeden megastar mertebesine yükseltmişti. Şarkı sözleri ve besteler Martin Gore'a ait olmasına rağmen, esas adam konumu vokalist Dave Gahan'a bırakılmıştı. Nitekim o daha yakışıklıydı ve güzellik her zaman daha çok satardı. Kitleleri peşinden sürükleyen Gahan'ın özel hayatı 90'ların sonunda tam bir çıkmaza girdi. 'Para çok ama huzur yok' mevzusundan muzdarip bir şekilde önce yaşadığı şehri sonra karısını terketti ve Amerika'ya yerleşti. Yeni kadın ve ağır kimyasallar da derdine derman olamadı. 'Aptallar Kulübüne' giriş denemesi de hüsranla sonuçlanınca, 1997 yılında Depeche Mode'un 'Ultra' albümüyle birlikte en iyi bildiği işe yani müziğe geri döndü.

'Paper Monsters', Gahan'ın Knox Chandler'la ortak çalışması olan besteleri içermekte. Prodüktörlüğü ise Sigur Ros'la da çalışan Ken Thomas yapmış. Albüm genel olarak, temponun düştüğü anlarda ('Hold On' ve 'Stay') Depeche Mode'un 'Exciter', yükseldiği anlarda ise 'Songs Of Faith and Devotion' dönemine yakın duruyor. 'I Feel You' benzeri gitarlarla açılan ve geri vokalde duyulan vuu-huu'larla Gavin Friday'in teatral parçalarını andıran 'Dirty Sticky Floors', ilk dönem DM parçalarına benzer, bütünüyle elektronik 'I Need You' ve kişisel favorimiz 'Hidden Houses' albümün doruk noktaları.

Depeche Mode'un müziğe yön verdiği, Dave Gahan'ın da kafasında tacı, elinde asasıyla ortalıkta dolaştığı, yani kral olduğu günler gerilerde kaldı. Günümüz müziği artık onların uzağında bir mecrada akıp gidiyor ama 'Violator' gibi bir albüm yapmış ve 20 yılda 50 milyon plak satmış adamlardan daha fazlasını beklemek de haksızlık olur. Yaşlarına uygun müzikler yapmak ve kendi bildiklerini okumak artık onların da hakkı. Ayrıca, alışılagelenin tersine, özellikle Dave Gahan'ın adının yıllar içersinde ne Amazon yağmur ormanları, ne uluslararası yardım kuruluşları, ne Avustralya yerlileri ne de çok bunalan Cihangir kadınlarının takıldığı acayip Uzakdoğu dinlerinden biriyle birlikte anılmamasını özellikle çok takdir ettiğimi belirtmek isterim. Gore'suz bir Gahan ortalama bir Depeche Modesever'i ne kadar ilgilendirir ve heyecanlandırır bilinmez ama

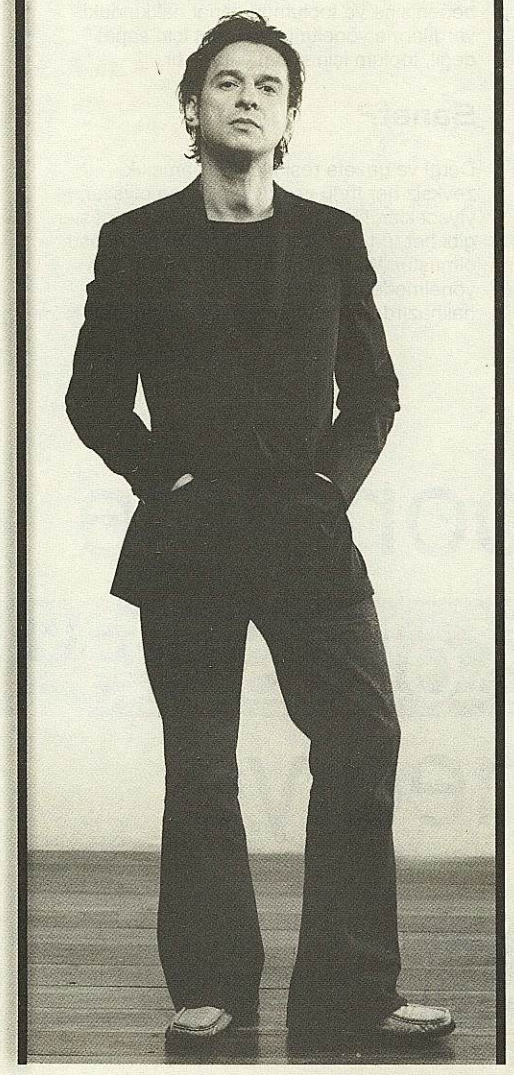

önümüzdeki haftalarda İstanbul'da 286.sı yapılacak DM partisine katılmak ve 25 milyon bayılmaktansa gidip yeni Dave Gahan albümünü satın almak daha ilginç bir deneyim olacak hiç kuşkusuz.

El soru: Neden solo bir albüm yapmak için 2003 yılına kadar beklediniz?

El cevap: Aslında bunu çok uzun zamandır istiyordum ama koşullar uygun değildi. Bir de cesaretim yoktu doğrusunu söylemek gerekirse. Yıllar boyu Depeche Mode çatısı altında olmak çok güzeldi. Son zamanlarda, özellikle Exciter albümü üzerinde çalışırken daha farklı şeyler yapmam gerektiğini hissettim. Bu Martin'in (Gore) hatası değil. Sorun, sınırları zorlamak konusunda kendime olan güvensizliğimden kaynaklanıyor.

El soru: 'Paper Monsters'ın herhangi bir DM kaydından farkı nedir?

El cevap: DM albümleri, bilgisayarda ana hatları oluşturulmuş ham parçaların üzerine (eğer varsa) canlı kayıtların eklenmesiyle ortaya çıkıyordu. Bütün önce oluşturuluyor, sonra parçalar tek tek ele alınıyordu. Yukarıdan aşağıya bir durum söz konusuydu. Bu albümde ise tam tersini yapmaya çalıştık. Albüm büyük oranda canlı çalınan enstrümanlarla kaydedildi. Kafamda birçok melodi vardı ama bunların hangi enstrümanlarla ne şekilde ortaya çıkarılacağını bilmiyordum. Knox'un bu konuda büyük yardımı dokundu. Albümdeki gitar, bas ve çelloyu o çaldı. Ben de bazı parçalarda armonika çaldım. Birlikte yapılan canlı kayıtlar albüme daha insancıl bir duygu verdi. Son 1-2 DM albümünde de bunu yapmaya çalıştık aslında. Bunun duygularla ilgili bir şey olduğunu düşünüyorum. Sonuçta beyin cerrahlığı değil yapılan şey.

El soru: 'Paper Monsters' albümündeki birçok parça, sizin uyuşturucu aldığınız o karanlık zamanlara gönderme yapıyor. Bunu yaparak o kötü deneyimlerinizden tamamen kurtulmak mı istiyorsunuz?

El cevap: Evet haklısın. 'Bottle Living' ve 'Dirty Sticky Floors' parçaları o uyuşturucu saçmalığını anlatıyor. Olayın içine tıkılıp kalmış birinin değil de dışarıdan birinin bakış açısı. Artık oraya ait olmamaktan dolayı çok mutluyum.

El soru ve el cevaplar için bkn. Uncut, Haziran 2003 + www.davegahan.com

otobanlar, arka yollar ve durmalar: İngiliz yol filmleri

2

Yakında 6[45] Lull sinema dizisinden yayınlanacak.

Susan Picken

Gallivant

Serbest olarak şekillendirilmiş, harita okumada izlenimci bir deneme olan **Gallivant**, Kotting'in deneysel geçmişini, Dada'cılık ile gösteri sanatlarına olan ilgisini ve İngiliz çevre filminin mirasını açıklayıcı bir özelliğe sahiptir. ("*Her zaman ilgimi çeken şey ülke içinde bir şeyler yapmaktı, güzel olduğu kadar güçlü ve anlamlı bir şey. Ülke ve film...*"). Bu 6,000 millik tantanalı koşuşturmacadaki değişiklikler aynı zamanda uygulanması daha kolay denemeler için bir fırsat sunar. A'dan Z'ye bütün film tekniklerini kullanıp oradan oraya savrulan **Gallivant** en kötümser deyişle, capcanlı renklerle yamalanmış hızlanan, yavaşlayan, ağır-aksak ve savruk bir filmdir.

Kotting, filmin serbest tarzından ters çevirmek yoluyla sürreal bir mizah elde eder. Giriş diye nitelendirilebilecek kısımda, manyakça hareketler yapan bir hava tahmincisi, İngilizlerin hava takıntısı ve tipik aristokrat BBC İngilizceleriyle dalga geçer. Bir dürbün, Cornwall'da denize karşı bir yerde densizce soyunmuş bir kadına boydan boya "odaklanır". Kotting de, bu şakaya dahil olmaya karşı değildir: yolculuk ilerledikçe Kotting, Gladys ve Eden kendi kişisel ikonografilerini oluştururlar, Gladys ve Eden sırasıyla bayan lolipop ve Meryem Ana'yı canlandırırken münzevi Kotting tam bir papaz olarak karşımıza çıkar.

Kotting'in, sıradan deniz kenarı tatillerini absürd bir biçimde sergileme yolculuğu Bexhill Denizi'nden başlar (ve orada son bulur). Ucuz sanata duyulan ilgi çok geçmeden kendini belli eder, bu deniz kenarındaki iskele ve kulübelerin görüntüsüyle de olabilir, "kiss-me-quick" hemen öp beni şapkaları ya da pamuk şekerleriyle de, Blackpool'un son derece pejmürde ışıklarıyla da, İskoçya'nın Lochlash adasındaki umumi tuvaletlerin müsrif ve müşfik iç dekorasyonuyla da.

Ne var ki yolculuğun gidişatı esnasında, bu sempatik pejmürdeliğe paralel olarak daha karanlık, daha tuhaf ve daha tehlikeli bir Britanya portresi oluşur. Oradan geçmekte olan bir yabancının bakışıyla, Kotting'in kamerasının tarafsız bakışı deniz kenarı dinlenme bölgelerinin mevsim sonunda görülen çelişkili doğasını açığa vurur; renkli dış cephenin ardına gizlenmiş kasvetli gerçeklik ve tatilcilerin ayrılırken arkalarında bıraktığı bomboş alanlar. Yol gezisi ilerledikçe, bölge değişken ve kalıcı olmayan bir görünüme bürünür; Cornwall'daki kayıp köy denize doğru kayar ve Norfolk sahil kıyısı ziyaretçilerin ayakları altında ufalıp gider.

Yolculuğun tehlikeleri ve rahatsızlıkları da yok değildir. Bu yolculuk, zaman zaman dinlenmek için mola vermek zorunda kalan Gladys ve Eden için oldukça yorucudur. Kotting'in, yaşlı kadınla çocuğun bölgeye verdikleri tepkilerini ara sıra kaydetme ihtiyacı nerdeyse işkenceye döner. Bir yanda "Baba acıktım...üşüdüm" diye mızmızlanan Eden, öbür yanda John O'Groats'a tırmanmayı yalnızca Kotting'in kendisi için taşıdığı koltuk değnekleriyle başarabilen Gladys'in bitkin görüntüsü. Hatta Kotting'in kendisi bile film için güçlüklerle boğuşur. Sulugöz Eden'i eğlendirmek için şaka yaparken düşer ve ayağını incitir (bu kaza, acil koğuşuna ilginç bir yolculuk yapmasını sağlar).

Bu küçük adanın bölgeleri fiziksel açıdan çok benzeşirler ama diğer tüm yönleriyle birbirlerinden ayrılırlar. Sahne dekorunun gerisinde, gidilen yolun sonunda asırlık gerginlikler yatar: Kuzey-güney, kent-kırsal bölge, Galli-İngiliz, yaşlı-genç ayrımcılığı gibi. Tyneside'da yoldan geçmekte olan öfkeli birisi onlara "Geldiğiniz gibi siktir olup Güney'e gidin" diye bağırırken, Galler'in kırsal bölgelerinin muhteşem güzellikleri içinde yaşlı bir adam "Cumartesi geceleri Swansea'den uzak durun ... orası vahşi batı gibidir" diyerek Gladys'i uyarır.

Bu karmaşık bölgede kesin olan tek şey onun tarihi, onun geleneğiymiş gibi görünür. Geçmişten günümüze film dağıtımcıları yaşlıların anılarından, "Geleneksel olan nedir? O, hiçbir zaman unutmaman gereken birşeydir" onların kırışık yüzlerinden ilham almıştır. Britanya'nın pagan kökenleri, kana susamış geçmişi tekrar tekrar su yüzüne çıkar. Örneğin Cornwall'da, genç ve güzel St. Agnes'in dev Bolster tarafından kandırılıp öldürüldüğü kanlı, korkunç efsane hâlâ daha bölgedeki okulların öğrencileri ve sırık üstünde yürüyenler tarafından canlandırılıp yaşatılmaya devam eder. Aynı şekilde Vikingler'in Wessex'i kanlı istilası, halkın hayalinde sterilize edilmiş, kutsal bir kılıç-dansı olarak yaşar. Modern Hristiyan ve diğer Britanya'nın yüzeyini kazıdığınızda, pagan tarihi çok geçmeden belirir: Offa's Dyke, Cotywell ve Hastings'de.

Gallivant bir çok bakımdan, görünmeyen bir bölgenin haritasını çizerken, bir bakıma da tanımlayıcı roldedir: Bu Britanya'nın etrafında mil mil ilerleyen bir yolculuktur. Tabii ki bu imkansız bir görevdir; bunun sebebi sadece bazı bölgelerin tamamen ulaşılmaz olması değil, aynı zamanda ve daha önemlisi, adanın değişen coğrafyasında sürekli büyüyen denizin yol açtığı durmak bilmeyen erozyondur. Filmin de açığa kavuşturduğu gibi Britanya'nın kıyı şeridi bir parça ıslak ipe benzer: Bilinemeyen ve ölçülemeyen. Yolculuğun deneysel kanıtlarından yoksun Kotting, gerçekten de çok daha fazla ilginç olanı yeğlemelidir; *modus operandi*: Fiziksel bir haritalandırma sürecinden çok Gladys'in, Eden'in, kendisinin hatta yolda karşılaştığı birçok insanın gözüyle duygusal bir süreç.

YOLDA ÖFKE: 'BUTTERFLY KISS'

Hiç süphe yok ki Andrew Kotting, adayı çevreleyen yolculuğu esnasında Michael Winterbottom'un **Butterfly Kiss** filmini çektiği Midlands bölgelerinin en azından birkaç millik alanından geçmiştir. Kotting, muhtemelen bu çıplak topraklara ikinci kez dönüp bakmamıştır bile. Niye baksın ki? Herhangi biri niye baksın? Film bu bomboş, banal çevrede geçer; **Butterfly Kiss**'in kahramanı, bu kimseye ait olmayan arazilerde oradan geçen hiçbir insanın umursamadığı, dönüp bakmadığı yol kenarı alanlarında yaşar; bir yerlere giden yolcular için yapılmış, adı bilinmeyen yol durakları: bunlar, çocukları için tuvalet molası verenlerin; kâğıt mendil ve sigara almak için duranların; yorgun motosikletçilerin kahvaltı ve çay molası için durduğu yerlerdir.

Birleşik Devletler'in engin bozkırlarından, yabani, gür kadife çiçeklerinden, kaçınılmaz çekicilikte engin ufuklarından ve hatta daha geniş gökyüzünden ne kadar da farklı. Amerikan rüyasına giden yollar ne kadar da göz kamaştırıcı ve mitsel. İngilizlerinkilerin aksine Birleşik Devletler'in yolları hayattan daha geniş, ölümden daha büyük Kerovac ve Cassady, Bonnie ve Clyde gibi insanlarla var olur.

Devasa bir dolaşım sistemi olan sürekli hareket Amerikan yoluna hayat veren kan, motorlu arabalar ise onun kırmızı kan hücreleridirler. İnsan vücuduna benzeyen bu döngüsel sistemin içinde de kurmacada olduğu gibi virüsler barınabilir: Hastalık taşıyıcıları, bela ve ölüm...

Sinema kurgulamasında eylem ve cinayet kaçınılmaz olarak bağlantılıdır, özellikle ABD yol filminde gezgin katiller eksik olmaz. Robert Mitchum'un **Night Of The Hunter** (1955) [*bk.* Bölüm 13] filmindeki dindar psikopattan Rutger Hauer'ın **Hitcher**'ındaki (1986) [*bk.* Bölüm 8] katile, **Kalifornia**'daki aylak beyaz çift Brad Pitt ve Juliette Lewis'e ve **Natural Born Killers**'daki Woody Harrelson ile Lewis'e yolun hareketli bir yer olması cinayet için mükemmel bir ortam sunarken, bölgenin şekli belirsizlik, görünmezlik ve kaçış vaad eder.

O halde, Michael Winterbottom'un Amerikan kökenli bu "yol cinayeti" türünü Britanya topraklarına nakletmeyi seçmiş olması tuhaf olarak algılanabilir. Birleşik Devletler'in kıta ötesi enginlikteki zeminine, sonsuz görünüşlü tekdüze yollarına sahip olmayan **Butterfly Kiss**, daha detaylı ve adaya özgü manzaralarda geçer. İngiliz yolunun klostrofobik tekrarlanışını ve gelinen bölgenin "kaçınılmaz" küçüklüğünü vurgular. Yol filmini nerdeyse bilmeden ters yüz eden Winterbottom, filminde cinayetin vahşi ve erkeksi gururunu bir yana bırakıp, özellikle kadınsı psikopatoloji üstüne yoğunlaşır (ve böylelikle, aslında dişinin erkekten daha ölümcül olduğunu savunan eski, banal klişeyi yaşatır).

Eunice ya da "Eu" (Amanda Plummer) Midlands'ın otoyolları ve arka yollarında acayip bir görev uğruna durmaksızın gidip gelir. Gizemli kadın "Judith"i ve ismini çok iyi hatırlayamadığı bir şarkıyı aramaktadır. Eunice, içten gelen zorlayıcı bir güçle dinsel arayışını mola yerlerinde ve petrol istasyonlarında sürdürür, oralarda çalışan kadınları sorgular ve uzun süredir aradığı Judith olmadıklarını anladığında onları öldürür. Eunice duraklardan birinde naif ve kibar Miriam ya da "Mi"yle (Saskia Reeves) karşılaşır ("Eu" ve "Mi", doğuştan katil ikili!). Karizmatik ama aynı zamanda dengesiz olduğu açıkça belli olan Eunic'e yardım etmek için elinden geleni yapan Miriam, onu sakat büyükannesiyle birlikte yaşadığı dairede kalmaya davet eder.
Yalnız ve toy Miriam, Eunice tarafından kolayca baştan çıkartılır, onun tehlikeli farklılığına, yara bere içindeki vücudunu süsleyen zincir ve dövmelerin çekiciliğine kapılır. Uyandığında Eunice'in gitmiş olduğunu gören Miriam, sakat büyükannesini yalnız ve yardıma muhtaç bir halde bırakarak Eunice'in ardına düşer.

Görev, sorumluluk ve ahlâk: Miriam hepsini Eunice uğruna terk eder. Eunice'le tekrar biraraya gelip, çılgın yolculuğunda ona eşlik eden Miriam, çok geçmeden Eunice'in vahşi dürtülerinin farkına varıp arkasında bıraktığı cesetlerin kokusunu alır. Mantıksızlığı mantık kabul edip bağışlanamayacak olanı bağışlayan Miriam, çok geçmeden Eunice'in delirtici varoluşunun rüzgarına kapılır, cinayet sıradan bir şeye dönüşürken seks ölüme başlangıç olur.

Butterfly Kiss filminde, aykırı aşk hikayesi ve cinayet takıntısının anlatıldığı coğrafya sıradan bir uğursuz bölgedir. J.G. Ballard'ın oto-erotik romanları *Crash* ve devamı *Concrete Island* 'dan (biraz da David Crononberg'in çektiği, ilk romanın film uyarlamasından) aşina olduğumuz bu tür alanlar tekdüze, işlevsel tali yollar ve emniyet şeridi bölgeleridir. Doğada ama doğaya ait olmayan bu çevrede insan bedeni, et ve kan uyuşmaz bir hal alır. Bölgenin gerçek sahipleri gibi görünen hızlı metal kutular, bulanık bir hareket içinde durmak bilmeyen bir vızıltı üretirler. Günlük rutin hareket cinayetle devam eder. Kurbanlarını otoyolun kendi içine kapalı kasvetli dünyasından seçen Eunice, cinayetlerinde işçi, mağaza çalışanı, gezgin satıcı ya da uzun-yol-ağır-vasıta şoförleri arasında; yolun artıkları veya enkazı arasında ayrım gözetmez.

Biraz da iğrenç bir mizah anlayışı olan

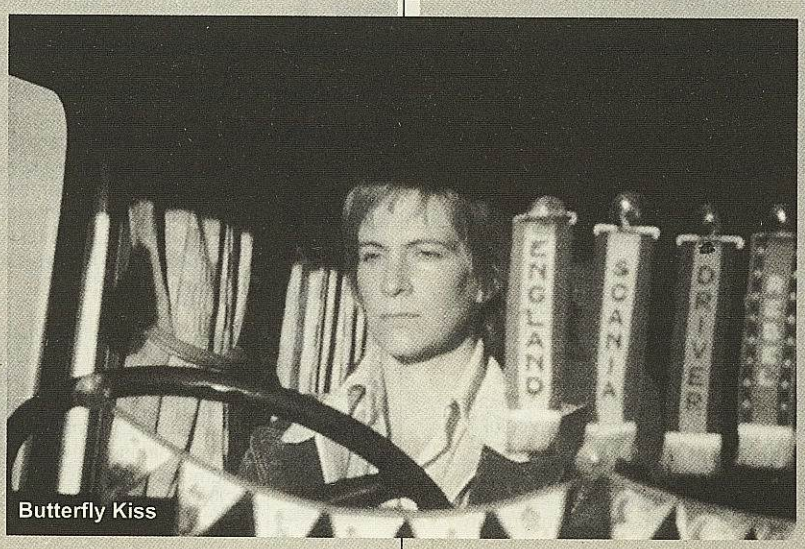
Butterfly Kiss

Eunice, karakter olarak kendisi için karmaşık bir psikoz dünyası yaratmıştır. Bu dünya, Eski Ahit'teki Ortodoks öğretisiyle cinsel sadizmi bir araya getirir; kendi kendini kırbaçlayan eski zaman azizleri gibi Eunice kendini zincirlerle sararken, bedeni de kendi arzusuyla sık sık dövmecilerin iğnelerinin acısına maruz kalır. Tarihte kendini dine adama gibi görülen şey, post-modern ve post-Hristiyan son dönem 20. yüzyılında takıntılı bir mazoşizmdir.

Bu Hristiyanlıktan gelme sapıklık **Butterfly Kiss**'e kadar uzanır. Eunice'in aradığı "Judith" kimdir? Bu hiçbir zaman kesin olarak anlaşılmasa da, onun Kitab-ı Mukaddes'e dayanan geçmişi burada açıkça ima edilir: Asurlu General Holofornes'in kafasını kesen İsrail kaviminden Judith. Aynı zamanda yarı-kâfir olan Eunice'in sürekli tekrarladığı dileği, temizlenmiş olmaktır. Filmin sonlarında gerçek anlamda yolun sonuna, denize ulaşıldığında Eunice'in eş zamanlı vaftiz ve infazı gerçekleşir: sadık ama kederli Miriam onu dalgaların arasında boğarak öldürür.

Amerikan sinemasının yol tutkusunu, kâbus ve gizemli-rüyadan oluşan çifte statüsünü paylaşmakla birlikte Winterbottom, filmini son derece farklı bir coğrafyada çeker. Öyküleme ve psikocoğrafik araştırmayı birleştiren bir deneme niteliğindeki film, insanın ruh halini çevre üzerinde şekillendirir. İngiliz taşımacılık sisteminin sıradan, gösterişsiz "A" ve "B" yolları bir katilin günahlarından arınma rotalarına, Eunice'in sürüklenmeden kaynaklanan cinayet takıntısına ve yönergesiz gidiş-gelişlerine dönüşür. Modern hacı Eunice'in arayışı metafizikseldir; onun kurtuluşu yolun sonunda, asfaltın bittiği yerdedir.

İngiliz yol filmi, kullandığı ortak dil dışında Amerikan atasıyla belki de çok az şey paylaşır. Hatta **Gallivant** ve **Butterfly Kiss** gibi filmleri yol filmi diye nitelendirmek onlara kötülük yapmaktır. Eriyen lastiklerden etkilenmemiş, petrol kokusunu ve su gibi akıp giden milleri umursamayan bu İngiliz filmleri, yolun cazibesinden çok onun geçtiği yerlere odaklanır; yolu çevreleyen bölgeler. Sonuç olarak eğer Amerikan yol filmi 19. yüzyılda batıya araba yolculuğu yapan beyazların "kader vagonları"ndan yaratılmışsa, İngiliz yol filmi buna kıyasla tamamen farklı bir gelenekten, fethetmekten çok gözlemlemekle ilgilenen, resmedici bir gelenekten doğmuştur.

Çeviri: Hilmi Savaş

Uzun süre gösterilen **Carry On** komedi dizisi, 50'ler ve 70'ler arasında üretilmiştir, özelliği kinayelerle ve İngiliz yaşam tarzına göndermelerle dolu senaryolara sahip olmasıdır. Öyküleri, sıklıkla günübirlik deniz kenarı gezileri içerir; örneğin bakınız **Carry On At Your Convenience** (Gerald Thomas, 1971), **Carry On Girls** (Thomas, 1973) ve diğerleri.

Bu ve öteki "Situationist" (konumcu) anahtar terimlerin tanımını bulabilirsiniz: Libero Andreottti, Xavier Costa (eds), *Theory Of Dérive And Other Situationist Writings On The City*; ACTAR, 1996.

Alastair Bonnet *détournement* (yıkım) sürecini şöyle tanımlar: *Détournement* sosyal bir örnekten parçalar almayı içerir, böylece onların mutasyonu ve dönmesi yoluyla yabancılaşmanın bir ürünü olarak onları aksi yöne çevirmiş olursunuz". Alastair Bonnet, "The Situationist Legacy" in Stewart Home, (ed), *What Is Situasionism? A Reader*, AK Press, 1996.

Daha fazlası için bakınız Raoul Vaneigem, *The Revolution Of Everyday Life;* Rebel Press, 1983.

Guy Debord, "Introduction To A Critique Of Urban Geography", tekrar basımı *Theory Of The Dérive And Other Situationist Writings On The City.*

Alastair Bonnet, "The Situationist Legacy".

Gallivant'tan alınmıştır, Andrew Kotting, 1996.

Barbara Pichler, "Interview With Andrew Kotting", (Andrew Kotting ile Röportaj), (yayımlanmamış, Temmuz 1998). Yazı İngiliz Film Enstitüsü'nde mevcuttur.

Barbara Pichler, "Interview With Andrew Kotting", (Andrew Kotting ile Röportaj), (yayımlanmamış, Temmuz 1998)

Barbara Pichler, "Interview With Andrew Kotting", (Andrew Kotting ile Röportaj), (yayımlanmamış, Temmuz 1998)

Chris Welby, William Raban ve bu aralar Patrick Keiller ile Andrew Kotting gibi film yapımcıları tarafından da uygulandığı gibi, panoramik film, yenilikçi İngiliz sinemasında azınlık tarafından kullanılan ama önemli bir parça haline gelmiştir. Daha fazlası için bakınız Michael O'Pray (ed), *The British Avant-Garde Film: 1926-1995;* University of Luton Press/Arts Council of England, 1996.

Barbara Pichler, "Interview With Andrew Kotting", (Andrew Kotting ile Röportaj)

Yeni White Stripes albümü,

yılın en çok ümit vaat eden ve tavsiye edilen albümlerinden. Ve işte Jack White'la şarkıdan şarkıya kısa bir söyleşi...

White Stripes'in dördüncü albümü 'Elephant', 7 Nisan'da müzik marketlere sürüldüğünde, Jack White'ın "Uzun süreli olacağını sanmıyorum, sadece başka bir albüm, hepsi bu." dediği söylentileri vardı. " Hayır! " dedi Jack, Detroit'teki evinden. "Ben sadece bu albümden sonra bir tane daha yapacağız dedim, Elephant'tan sonra. Sınırlı bir hayatta yaşıyoruz ama Elephant'ı kaydettikten sonra biraz daha devam ederiz diye düşünmedik değil tabii. Ancak 10 yıl daha bu piyasada durabiliriz."

Dünyanın tutumundan ve parlak gözüken yüzeyinden ustaca ayrılmış olan ve masumiyeti içeren ruhani düşüncelerle böylesine iç içe bir albüm ve grubun özel yaşamının etrafındaki magazin gürültüleri ile, 2002 zaten zor geçti. Sonra yılın sonlarına doğru birdenbire Jack White kendini, Cold Mountain'daki (Charles Fraizer) Nicole Kidman'ın yanında, Ralph Stanley ile soundtrack çalarken buldu. "Korkunçtu.." diyor Jack. "Etrafınızda 200'e yakın insan var ve size 'Action!' diyorlar. Daha önce konserlerde 60.000 kişinin önünde bulundum; ama hiç böylesine bir baskı hissetmemiştim üzerimde. Sonra Nashville'a gittim ve bütün o çalıştığım insanlarla tanıştım. Resmen ağlamak istedim, yanlış insanı, beni seçtiklerini düşündüm bir an."

2002'de yazılan ve 24 Nisan - 13 Mayıs tarihleri arasında, Londra'nın batısındaki Toe Rag stüdyolarında kaydedilen Elephant, Jack ve Meg'in de başlangıçta planladıkları gibi çok değişik bir albüm olarak karşımıza çıktı. Evinden uzakta, daima dikkatli olmanın verdiği stresle, 8 şarkı olarak kaydedilen albüm; sessiz ve melankolik projeden, 'sevgilinin ölümü' konusu etrafında dolaşan rock'n'roll yaratığına dönüşüyor - tıpkı bu kötü dünyanın insanlara yaptığı gibi. Ve bu da 'fil'i getiriyor aklımıza.

"Albüme Elephant adını koymamızın en büyük sebebi, hem Meg'in kişiliğini hem de benim kendi kişiliğimi temsil edecek bir yaratık fikri idi. Bunlar sadece sahnedeki değil, gerçek hayattaki duyguların da tümü: güç, incelik, kızgınlık, masumiyet, hantallık, dayanıklılık.. vs. Bir diğer sebep ise, fillerin 'ölüm'e olan bağları. Filler, ölü fil kalıntılarıyla karşılaşınca çok duygusallaşıyorlar ve 'sevgilinin ölümü' ile direk olarak ilişkilenecek bir şekilde, karşılaştıkları ölü fil kalıntılarını gömmeye çalışıyorlar. Tabii bizim planladığımız Elephant'ın gözüktüğü sessiz versiyonu değil." diyor Jack ve ekliyor: "Zor bir görev."

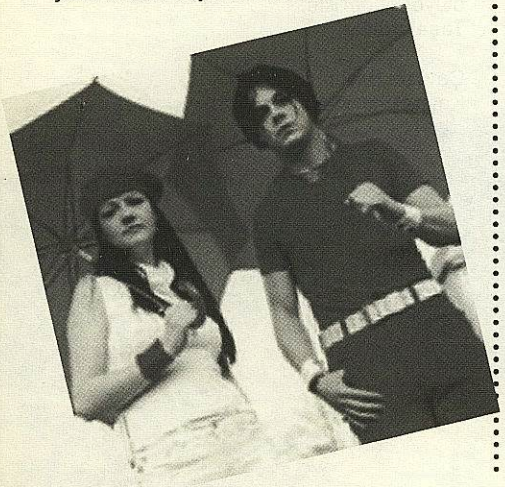

Seven Nation Army

Gizemli bir bass ve tribal davul girişleri eşliğinde "I'm gonna fight 'em off / A seven nation army couldn't hold me back" diyor Jack White. Çoğu metal James Bond gitarları tarafından takip edilen paranoyak ve karmaşık bir giriş. Şarkı; evsizlik, şeytan çıkarma, kaçış gibi konulara dokundurmalar yapıyor.

Jack White: Girişte duyduğunuz bas değil, oktav pedallı gitarım. Şarkı, dedikodu hakkında. Ben, Meg, buluştuğumuz görüştüğümüz insanlar hakkında. Yaşadığımız dünya hakkında; bu dünya insanları parçalamaya, çiğnemeye ve sonra da tükürmeye çalışıyor sürekli. Bunu hep görüyoruz, ticari ilanları için şarkılarımızı dört gözle bekleyen insanlar, Meg'in banyosunun içinin nasıl olduğunu merak ediyorlar.

Black Math

Kötü öğretmenler hakkında; etkili, kirli.

J.W. : Şarkı, soru sormakla ilgili. Lise zamanında, elimde kitaplarımla, matematik öğretmenime dönüp şöyle dediğimi hatırlıyorum: "Artık senden bir şey öğrenmek istemiyorum." Çoğu bilgi, kusturmak için öğretiliyor. İnsanlar daha fazla öğrenip öğrenmemenle ilgilenmiyor bile. Düşünceler eziliyor.

There's No Home For You Here

Track-8 Dead Leaves and The Dirty Ground, Bohemian Rhapsody olarak tekrar çalışıldı. Soda içen, fotoğraf çeken kötü insanları kentimizden uzaklaştırmak hakkında.

J.W. : Ben bu şarkıyı genişletelim dedim ve vokalleri vokaller üstüne koydum. Bütün bir gam boyunca kendi sesimin 12 değişik hali mesela. Hepsi bantlar birleştirilerek yapıldı. Şu ana kadar yaptığımız herhangi bir şey değildi.

I Just Don't Know What To Do With Myself

Dusty Springfield / Bacharach & David Classic'in, insanın içini üspertecek derecede hissedilen ve ses getiren bir cover'ı.

J.W. : Bu Meg'in gözbebeğiydi. Kesinlikle Dusty versiyonu. Bence yaptığımız en iyi kayıtlardan biri. Bu parçadaki vokalimi de çok seviyorum; çok sıcak, yumuşak. Albüm ilk çıktığında "İşte, Robert Plant!" diyen bir sürü insan vardı. Bu beni deli etti, Led Zeppelin'in, gerçekten umurumda bile olmayan elemanlarından biri!

In The Cold Cold Night

Meg'in şarkısı. Hafif bir klavye mırıldanmasıyla vurgulanan küçük, korkunç güzellik...

J.W. : Bunu Meg için özel olarak yazdım. Biraz Mazzy Star, biraz da Peggy Lee olmasını istedim. Sonra bir gün tavanarasında Meg için çaldım; güldü, hoşuna gitti. O klavye sesi de benden geliyor, stüdyoda yerde yatarak klavyenin pedallarına basarak çıkardım. Eğer dikkatli dinlerseniz, pedalda tahta gıcırdaması gibi sesler duyabilirsiniz. Birçok insan için Toe Rag'in azizliği tabi. Yeterli değil; ama kısıtlamalar insanı çalışmaya itiyor, ne yapalım.

I Wanna Be The Boy / You've Got Her In Your Pocket

E°değer şarkılar, ikisi de #Record Era Big Star ve 70'lerin McCartney'sini çok iyi ve güzel anımsatıyor. Fakat, I Wanna Be The Boy, şirin bir platonik aşk şarkısıyken; Pocket, madalyonun ters yüzü, daha karanlık. Bir kadını, hükmeden bir ilişki için tuzağa düşürmekle ilgili.

J.W. : I want to be the boy, albümün en tatlı parçası. Toe Rag'e ilk gittiğimizde, Thee Headcoatees'ten Holly Golightly ile It's True That We Love One Another'ı kaydettik. Ardından, ben Pocket'ı çalıp herkesi tribal moda soktum. Ayrıca,

Meg'in en sevdiği parça Pocket.

Ball And Biscuit
Sinsi sinsi devam eden, 7 dakikalık övülesi bir electric blues parçası. İpucunu Toe Rag'teki eski 'ball and biscuit' mikrofonundan alan bir avuç şekerleme karşılığında, adi bir seks hikayesi.
J.W. : Burdaki betimlemeleri seviyorum. Bir bisküvi gayet ucuz bir ikram. Tabi Amerika'daki insanlar bildiğimiz kurabiye değil de tereyağlı bisküvi olduğunu düşünecekler şimdi, sinir oluyorum. Bu arada, ben bir kızla asla öyle konuşmazdım. Şarkı hakkındaki tüm görüşüm: Oradan geçen bir kız ve sonra tüm bunları düşünen ben.

The Hardest Button To Button
Sinirlilik, tedirginlik, çığlık atan bebeklerin 'Iggy meets Bobbie Gentry' hikayesi, vodoo büyüsü, kötü aile bireyleri ve bahçede gömülü şeyler...
J.W. : Benim montumun en yukarısında bir düğme var, ve iliklenmesi en zor düğme. Şarkının, ailedeki tuhaf adam için müthiş bir metafor olacağını düşündüm. Biraz da babamın laflarından esinlendim: "Amcam Harold'ın 10 düğmeli bir yeleği vardı, ama o sadece 8 tanesini ilikleyebiliyordu." Gibi..

Little Acorns

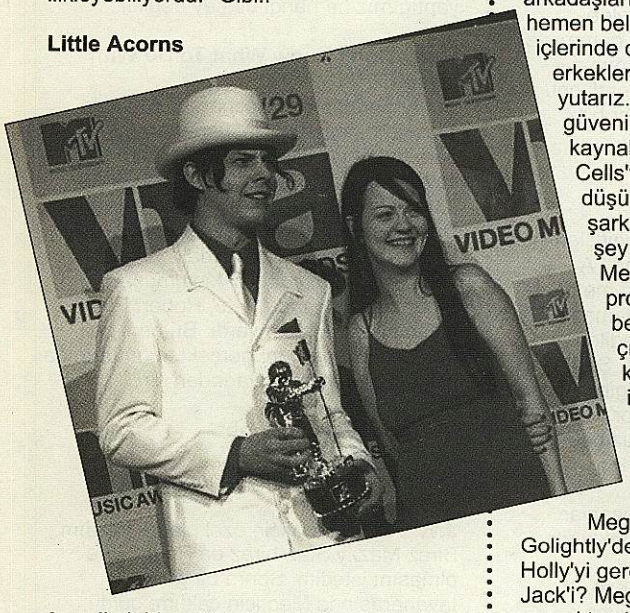

Amerikalı bir azizin, kış için fındık fıstık toplayan bir sincabın ilham veren öyküsünü anlatmasından sonra duyulan kalp atışları ve White Stripes'ın feryat eden karışık tınıları geliyor. Evet hep beraber: "Be like the squirrel girl / Be like the squirrel."
J.W. : Ticari bir radyo dağıtım yerinde çalışan kardeşim, bana kaydetmem için bantlar getirdi. Bir piyano melodisi kaydediyordum, geri alıp çaldığımda diğer parçada konuşan o ses de kaydolmuştu. Tamamen kazara oldu yani. Ben de onun hayatını taban alarak şarkı yaptım. O dediğim kişi de aslında Detroit'te çok ünlü bir haber spikeri, Mart Crim. Bu onun hoşuna gitmeyecek diye düşünüyordum, ama çok sevdi.

Hypnotise
Punk sevgisi ve bir mağara adamını anımsatırcasına iyi davullar eşliğinde, 2 dakikalık bir parça. Mükemmel.
J.W : Bu şarkıyı The Hentchman (Detroit R'N'R) için yazdım, ama hiç kullanmadılar. Zaten artık gerek de yok. Parça Rock'n'roll uzunluğunda.

The Air Near My Fingers
Yol hayatı hakkında. 60'ların pop grubu Troggsvari bir macera hikayesi, ve iyi bir annenin sevgisi. Jack'in favorisi değil.
J.W. : Bu parçayı resmen gelişigüzel yaptım. Sözleri gerçekten bir şey ifade etmiyor. Hoşuma giden tek yer, anneler hakkındaki kısım, çünkü albümde annelerden sıkça söz ediliyor ve hoşuma giden bir köprü var aralarında. Bunun dışında hiçbir şey hoşuma gitmedi, sevmedim.

Girl, You Have No Faith In Medicine
Diğer bir deyişle, cıvadan bir White Stripes canavarı. Bu sefer de, muhakeme yeteneği olmayan bir kadının, baş ağrısı tedavileri ve ilaçlar üzerindeki irrasyonel korkusu hakkında.
J.W. : Şarkı, diğer çocuklarla aramızda geçen bir tartışmadan ortaya çıktı. Kız arkadaşlarımızın baş ağrısı çektiklerinde hemen belli ilaçları almamaları hakkında, içlerinde değişik maddeler var diye. Biz erkekler ise hemen herhangi bir ilaç yutarız. Ama kızların bu konuda pek güveni yok ilaçlara, ondan kaynaklanıyor. Bu, White Blood Cells'te de devam edecek diye düşünüyorduk; fakat sonra üzerine şarkı söylenecek kadar komik bir şey olmadığını düşündüm. Mesela Meg de baş ağrısı problemlerinden çok çekti. Hatta ben kaba olur diye birkaç sözü çıkardım şarkıdan: "Senin her küçük hastalıkla savaşmanı izleyecek kadar sabrım yok!"'

It's True That We Love One Another
Mükemmel bir outro. Jack ve Meg hafif ve nazik tınılarla Holly Golightly'den bahsediyorlar: Acaba Jack, Holly'yi gerçekten seviyor mu, ya da Holly Jack'i? Meg aldırmıyor bile: "Çünkü Jack gerçekten beni sıkıyor" diyor. Şarkı, el çırpmaları ve Holly'nin etrafta çay aramasıyla bitiyor.
J.W. : The Mamas And The Papas (Creeque Alley) gibi kendimiz hakkında bir şarkı olsun istedik. Ve ilk defa bir şarkıyı aynı günde yazdım, kaydettim ve mixledim! Hepsi bir günde oldu. Beni çalışmaya teşvik etti doğrusu.

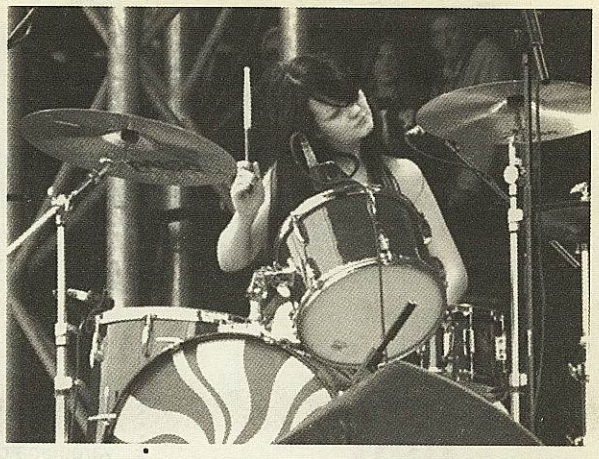

MEG WHITE

Son zamanlarda nasıl müziklerle ilgilisin?
Meg White : Şu sıralar, Willie Nelson ve Merle Haggard'ın (Poncho and Lefty) yanı sıra, Johnny Cash dinliyorum. Bir de Sweetheart Of Rodeo (TheByrds'). Ve tabii ki Soledad Brother, The Sights, The Paybacks, The Dirtbombs ve Ko And The Knockouts gibi Detroit gruplarını da her zaman gruplarını da her zaman dinlerim.
Peki aralarından seçmen gerekirse, en sevdiğin albüm hangisi?
M.W. : Bob Dylan - Blood On The Tracks. Bu albümdeki inanılmaz hüzün belki bunu tuhaf bir tercih gibi gösterebilir; ama hüzünde hep bir umut bulurum ben. Ya da en azından, neredeyse kaçınılmaz olan SON'a rağmen, sevgiye inanmaya devam edecek cesareti buluyorum. Hayatın basamaklarındaki değişik sevgilere bakabilecek gücü hissediyorum, sevgi ölse bile sizi güçlü tutan bir güç bu.
İlk aldığın albüm hangisi? Ve nereden aldın?
M.W. : The Steve Miller Band - Abracadabra'ydı. Çünkü 6 yaşımdayken bodrumda bu şarkıyla rollerskate yapıyordum. Bu benim favori bodrum katı dansım olan Pop Goes The Weasel'den bir sonraki aşamaydı. Mahallede, köşedeki kasetçiden almıştım.
Kendin olmasaydın hangi müzisyen olmak isterdin?
M.W. : The Muppets'tan "Animal" olmak isterdim. Çünkü ne çalarsa çalsın hiç terlemiyor, çok iyi bir ritm duygusu var. Bir de her şovdan önce Kermit'e takılırdı, çok şirin.
Duş alırken hangi şarkıyı söylersin?
M.W. :Özel organizasyonlarda çalıştığım birkaç melodinin yanı sıra, The Itsy Bitsy Spider'ı söylerim.
En sevdiğiniz cumartesi gecesi albümü hangisi?
M.W. : Son zamanlarda öncelikle Sparks albümünü dinliyorum (Sparks, 1971). Ayrıca The Paybacks ve The Sights.
Peki ya pazar sabahı albümü?
M.W. : Pazar sabahları dinlemeyi en sevdiğim şey The Staple Singers'ın ilk kayıtları veya Sister Rosetta Thorpe oluyor genellikle.
Teşekkürler.

Çeviren: Meltem Dinçer
Kaynak: MOJO, Nisan 113

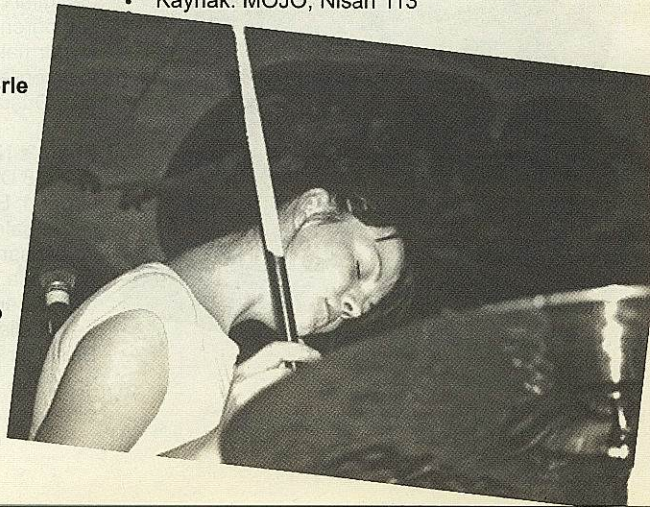

Nina Simone

Sizi en çok rahatsız eden şeyin bir caz şarkıcısı, hatta en iyilerinden biri olarak damgalanmak olduğu doğru mu?

Birçok beyaz insana göre caz siyah ve kirli demektir. Bu da benim yaptığım şey değil. Ben klasik siyah müziği yaparım. Bu yüzden "caz" terimini sevmiyorum, Duke Ellington da sevmiyordu. Bu terim daha çok siyah insanları tanımlamaya yönelik.

Yani 50'lerin sonunda bir yıldız olduğunuz ve Billie Holiday'le karşılaştırıldığınız zamanki gibi mi?

Evet ne kadar aşağılayıcı!

Bir aşağılama ama, çok iyi bir sanatçı olduğu için değil de...?

Uyuşturucu bağımlısı olduğu için! Sadece, ikimiz de siyah olduğumuz bu karşılaştırmayı yapıyorlardı. Mesela beni asla Maria Callas'la karşılaştırmadılar; oysa ben de onun gibi, başka hiçkimsenin olmadığı kadar, bir divayım.

Gerçekten mi, nasıl?

Tuttuğunu koparan bir insandı. Tamamen türünün tek örneğiydi ve müziğini kendi jenerasyonundaki herkesten daha fazla biliyordu. Kuralları kendi koyar ve istediği zaman onları yıkardı. Bütün dünya da bunu kabul ederdi çünkü o Callas'tı.

Siz de tuttuğunu koparan olmayı nasıl başarıyorsunuz?

Olmak demekle neyi kastediyorsunuz? Ben zaten böyleyim.

Aslında sizi herhangi biriyle karşılaştırmak çok zor.

Teşekkür ederim.

Klasik müzik eğitimi aldınız, ama onun yerine Soul'un Öncü Kraliçesi oldunuz. Geçtiğimiz 40 yılda, "House of the Rising Sun", "Don't Let Me Be Misunderstood" ve "Lilac Wine" gibi klasiklerle adınızı duyurduysanız da, şov dünyasını sevmiyorsunuz.

Dayanamıyorum! Sahnede olmayı seviyorum ama şov dünyasına ve onu yöneten korsanlara gelince, işte onları hiç sevmiyorum.

Kendinizi sömürülmüş gibi mi hissediyorsunuz?

Evet! Kesinlikle, bana şimdiye kadar yazmış olduğum 500 şarkı için hiç telif hakkı ödemediler.

Bu nasıl oldu?

Belli ki şov dünyası hakkında çok safsınız.

Sizin şartlarınıza aykırı davranan seyircileri, tam bir anti-şov-dünyası tavrı içinde azarlamanızla ünlüsünüz.

Başta planım ilk siyah konser piyanisti olmaktı, şarkıcı değil. Ben çalarken konuşan, içki içen seyircilere çalacağımı hiç düşünmemiştim. Bence, eğer dinlemek istemiyorlarsa cehenneme kadar yolları var.

Tryon, Kuzey Carolina'da büyüyen bir çocuk olarak, her zaman böyle sert miydiniz?

Oh, hayır. Çok saf ve masumca başladım ve son ana kadar konser piyanisti olacağım düşüncesiyle yaşadım. Asla hayal ettiğim gibi olmayacağını kabul etmek benim için hâlâ zor. Artık çok geç.

Evet ama onun yerine efsanevi "Nina Simone" oldunuz. Koyu bir Protestan olan anneniz, Atlantic City'de bir barda piyano çaldığınızı öğrenmesin diye adınızı değiştirmediniz mi?

Evet, ama adımın ne olduğu konusuna girmek istemiyorum. İki fahri doktoram var. Şu anda profesyonel ve yasal olarak Dr. Nina Simone'yim.

Tamam, fakat "Eunice Waymon" olan adınızı nasıl değiştirdiğiniz, otobiyografinizde zaten yazıyor.

Bunu biliyorsanız bana sormanıza gerek yok.

Nasıl hatırlanmak istersiniz?

Başından sonuna kadar, dünyanın nasıl olması gerektiği veya ırkçılık üzerindeki düşüncelerinden asla ödün vermemiş, ömrünün son gününe kadar aynı kalmış bir diva olarak hatırlanmak isterim.

Ama hayat gelişmek ve değişmekten ibaret değil midir?

Benim için değil.

Kaynak: Detail

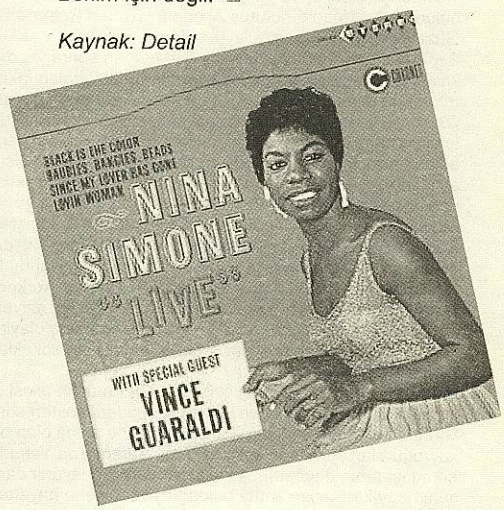

Dergicilik Dersleri

ünite 3

Eveet, dergicilik dersleri kaldığı yerden devam ediyor. Geçen dersimizde incelediğimiz bazı başarısız dergi (Elle, Hustler vb.) ve dergici (Ruud Gullit, Desra ceyhan) örneklerinde, dergi biliminin önemini vurguladık. Bilip bilmeden bir bilim icra etmeyenlere çalışanların Ürgüp yöresinde taşa dönüştüğünü gördük. Ne kadar biz dergibilimciler ilk dergiyi İbrahim Fanzin ve Hasan Mutlucan'ın çıkarttığı Elle mecmuası olarak görsek de, aslında İbrahim Fanzin'in çok büyük amcası olan, adını tarihin tozlu sayfalarında bulamadığımız bir şahsın, dergi çıkarma girişimlerinde bulunduğunu söylemek gerek.

Günümüzde dünyanın dört bir yanında dikilitaş olarak bildiğimiz, ama aslında o dönemde İbrahim Fanzin'in amcası tarafından çıkarılın birer dergi olan bu dikilitaşlar, dönemin Hayat mecmuasıydı. Her seferinde ancak bir adet basabilen, hem taşıması hem de sadece bir kişiye satılabilmesi durumunda bir dergi olduğu için, ve bu durum dergicilik bilimiyle bağdaştırılamayacağından bizler tarafından kabul görmemektedir.

Gelelim Desra Ceyhan'ın çıkarttığı Cosmopolitan adlı dergiden sonra yayınlanan bazı tarihi önem arz ede diğer dergilere. Ortalıklarda özellikle bir zooloji dergisinin bulunmayışı bazılarını kızdırmış ve hemen girişimlerde bulunmasını sağlamıştı. 20.y.y'ın ortalarında adı Larry Bird olan bir şahıs, bu alandaki boşluğu doldurmak için Melody Maker adındaki dergiyi çıkarttı. Fakat derginin içeriği tamamen şakıyan kuşlar üzerine olduğu ve o dönemde daha dünya üzerinde bilinen kuş sayısının 17'yi (Tweety, Woodywoodpacker, Barbara Streisand vb.) geçmediği düşünülecek olursa, MM'nin başarısız olduğunu anlamak zor olmayacaktır. Yine aynı dönemlerde biri, tüm bu gidişattan bir ders alarak konu bazında patlama yapacağını düşündüğü bir dergi tasarlıyordu. Steven Patrick Morrissey adlı bu dergibilimcinin çıkarttığı "Last Night I Dreamt That Somebody Loved Me" adlı ilk eşcinsel pornografik dergi, dönemin Britanyası'nda, sadece eşcinselleri konu aldığı ve içinde yer alan her fotoğrafın yanında yayınlanan bir takım şiirler yüzünden pek rağbet görmedi. Fakat bu şiirlerin yayın hakları daha sonra, Kareem Alışık tarafından satın alınarak, haftalık şiir dergisi Newsweek içinde yayınlandı. Desra Ceyhan'ın da kocası olan Kareem'in de şu an Türkiye sınırları içinde bazı dizilerde rol aldığı söylenmektedir. Geçen dersimizde bahsi geçen ilk quantum fiziği dergisi Aktüel ise, artık birer dergibilim öğrencisi olarak hepinizin de tahmin edebileceği gibi ayakta duramadı. Kısıtlı bir kitleye hitap etmesi (IQ'su 170 ve üzeri insanlara) ve 44 sayfalık derginin her sayısında sadece bir problem çözümünün bulunması, biz dergibilimciler tarafından tam bir fiyasko olarak nitelendirilmişti. Fakat arkasına aldığı güçlü kurum Kartal Yayıncılığın sonsuz paraya sahip olması nedeniyle uzun bir süre yayınlanmaya devam etti Aktüel dergisi. İşte önemli bir nokta daha öğrendiniz. Mali desteğe olan gereksinim. İbrahim Fanzin'e tek mali destek annesi Fatma Fanzin'den geldiği ve sadece annesinin mutfak harçlığıyla Elle mecmuasını çıkartmaya çalıştığı için, üstadımız başarısız olmuştur.

Bu ayki dersimizin artık sonuna geldik ve artık, geleceğin dergicileri olan sizler bazı yapılmaması gerekenlerin neler olduğunu öğrenmeye başladınız. Derslerimizi takip etmeye devam edin, ileride eminiz hepiniz iyi birer dergici olacaksınız.

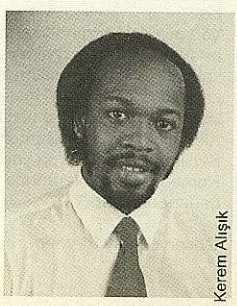

Kerem Alışık

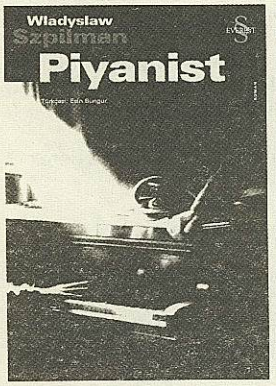

PİYANİST

Wladyslaw Szpilman
Çeviren: Esin Sungur
Everest Yayınları, İstanbul 2003

Wladyslaw Szpilman, Holokaust'tan kurtulmayı ve yaşamını bir piyano virtüözü olarak devam ettirmeyi başardı. Ama savaştan 50 yıl sonra, Holokaust anılarını yazdığı kitabının kapağını açmaya hala cesaret edemiyordu.

Tarihte bazı yaraların iyileşmesi diğerlerinden daha fazla zaman alır. Kötü anılar ince bir tülün ardına gizlenmiş gibidir ama birden yaranızın daha dün olmuşçasına tazelendiğini, üstelik eskisinden daha güçlü bir şekilde kanamaya başladığını görürsünüz. 21. yüzyılın başlarındayız ama yine de Yahudi soykırımı bize burnumuzun dibindeki olaylardan daha yakın geliyor. Sanat dünyası otoriteleri, daha geçtiğimiz yıllarda yayınlanan Yahudi kurbanların sahip olduğu sanat eserlerini yağmalamaktan sorumlu Nazilerin listelerini inceledi. Old Bailey'de 76 yaşında bir Beyaz Rus, Yahudi soykırımından suçlu bulunurken, Motion Pictures Academy üyeleri Roberto Benigni'yi "Hayat Güzeldir" filmiyle Oscar'a layık buldu. .

Szpilman, İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonra yazdığı Piyanist adlı kitabında, Varşova gettosundaki anılarını anlatmıştı fakat kalemi elinden bıraktığı günden beri 53 yıl içinde kitabın kapağını bir kez olsun açmamıştı. Onun için yazmak bir çeşit terapi olmuştu. Ama onu okumak, bozuk İngilizcesiyle ifade edebildiği kadarıyla fazlasıyla acı vericiydi. Bu isteksizliği anlamamak mümkün değil.Aşırı dramatik ögelerden ölçülü ve dikkatli dili ile ayıklanmış kitap, tüm bu anıları yaşamak zorunda kalmamış okur için bile yeterince acı vericiydi.

Szpilman, müzisyen bir ailenin çocuğuydu. Savaş başladığında, Varşova Radyo'sunda piyanist olarak çalışıyordu. Naziler 1939'da şehri işgal ettiğinde, diğer tüm Yahudiler gibi o da gettoya girmeye zorlandı. Nazilerin kuşatması ve tehdidi altında küçük düşürülen, başlarına her an korkunç bir şey geleceğinin beklentisi ve bilinciyle yaşayan bir nüfusun çektiği eziyet, en acımasız detaylarıyla korkusuzca anlatılıyordu. Ve korkunç olaylar başladı. Balkonlardan ölümlerine doğru fırlatılan yaşlılar, sokaklarda avlanan ve vurulan Yahudiler...

Varşova Yahudi nüfusunun çoğu gibi Szpilman'ın ailesi de ölüm kamplarına gönderildi. Szpilman, ölüm kampına gönderilmekten son anda yakayı kurtardı. Getto kafelerinde çaldığı piyanonun sesine aşina olan bir polis onu girdiği ölüm kuyruğundan son anda çekip çıkardı. Varşova'da Yahudi olmayan arkadaşlarının dairelerinde saklandı.Varşova isyanından sonra bomboş kalan şehirde, yıkıntılar arasında bulduğu yiyeceklerle hayatta kalmayı başaran ender Yahudilerden biri oldu. Herşey bittikten sonra hikaye ortaya çıktığında, ona "Varşova'nın Robinson Crusoe'su" dendi. Bu yakıştırma, hikayeye romantik ve şiirsel bir hava katıyorsa da, ne romantizm, ne de şiir bu olayların yakınından geçmişti. Söz konusu olan tek şey, hayvansal bir hayatta kalma mücadelesiydi.

Szpilman'ın kitabı savaştan kısa bir süre sonra basıldı, hemen ardından toplatıldı. Komünist otoriteler, Varşova'ya Nazi işbirlikçileri olarak giren Litvanyalı ve Ukraynalı Yahudi olmayan halkı karalayan bir eserin kabul edilemez olduğunu düşündü. Oğlu Andrej kitabın 90'lı yıllarda Almanya'da yeniden basılmasını sağladı. 50 yıl boyunca piyano virtüözü olarak çok başarılı bir kariyere imza atan, turnelerle tüm dünyayı dolaşan Szpilman Almanya'ya da pek çok kez uğramıştı. Oğlu Andrej,12 yaşında kütüphanelerinde kitabın metnini bulana kadar babasının hikayesinden haberdar olmamıştı. Andrej, öykü ile babası arasında bir ilişki kurmasının yıllarını aldığını söylüyor. "Öyküyü babamla hiç ilgisi yokmuş gibi okumuştum. Öylesine inanılmaz bir hikayeydi ki, kişisel olarak bir bağ kurmaya gerek bile görmemiştim." Ama şimdi, Andrej, bu kitabın yeniden basılmasının arkasındaki en etkin rolü üstlenmiş; bu hikayenin babasıyla birlikte ölmesine asla izin vermeyecek tek kişi.

Varşova'daki son haftalarında Wladyslaw'a, olanlardan dolayı suçluluk duyan bir Alman yüzbaşı; Wilm Hosenfeld yardım etti. Ona hem yiyecek ve hem de saklanacak bir yer buldu. Hosenfeld, 50'lerde bir Sovyet savaş esirleri kampında can verdi. Hosenfeld'in savaş günlüklerindn bölümler, ilk kez bu kitapta yayınlandı. Bu bölümler, bir Alman subayının gözünden savaşa bakışı, Alman olmaya dair utanç dolu itirafları vermesi açısından ayrıca önemliydi. Szpilman, Varşova'da yaşadı, Varşova'da öldü. Onun zaferi de bu oldu. Roman Polanski tarafından yıllar sonra filme çekilen hikayesi pek çok ödüle değer bulundu.

Observer, Jay Rayner

kitapsız

Kaan Çaydamlı

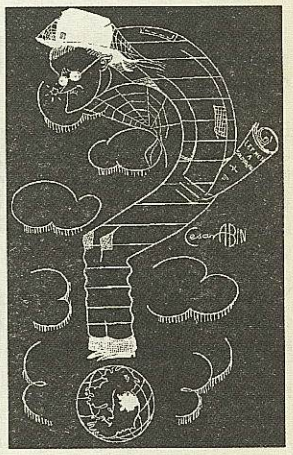

Bir hafta var, aşağı yukarı, sonra Haziran. Gerçi siz bu yazıyı okurken zaten, Haziran. Yani geri geldi sıcaklar. Hep geliyor zaten. Kitaplardan bahsetmek nedense hiç ilgimi çekmiyor son zamanlarda. O yüzden kapıyı sıcaktan açtım sanırım.

Değişen pek bir şey yok. Geçen gece, kızıl saçlı ve yeterince alköllü olan ve ısrarla her şeyin değiştiğinden, hatta diyalektik olsun diye, her şeyin değişmek zorunda olduğundan bahseden, üstelik yüksek sesle, bir kadının yanında oturmak zorunda kalmam da bunun en iyi göstergesi sanırım.
Son/uçta hiçbir şeyin değiştiği yok, bazen şekilleri bozuluyor o kadar.
Aslında, döngünün büyüklüğü yüzünden oluyor bunlar. Tıpkı *Finnegans'ın Uyanışı* gibi, yüzlerce sayfa sonra başladığınız paragrafla karşılaşmak adına yapılacak bir yolculuk.
Sanırım bütün sorun döngünün tamamlanması için geçmesi gereken zamanın büyüklüğü.
Bu yıllar önce bir müze bekçisinin ya da yaşlı bir kızılderilinin dediği şeyi hatırlattı bana. "Gerek yok tüm resimleri görmüş olmak için tüm resimleri görmeye," anlamına gelebilecek uzun bir konuşma yapmıştı, içerdekilerin çıkmasını bekleyip, sert ve yerel bir sigara içiyordum. Sanırım müze bekçisiydi bunu söyleyen, eminim ortasından Nehir akan şehirlerden birindeydi. Yaşlı adam ise, "her şey, her şeyin içinde" gibi bir şey söylemişti. Konuşması için bir sigara ikram etmemiz gerekmişti. Aksine kısa bir diyalog'tu. Biri siyah, biri bordo yassı kafalar vardı altımızda.
Hava çok sıcaktı.
Geçmiş zaman....

Bir de *kısır* meselesi var; tüm döngülerin kısır olduğunu söylemek ne kadar yanlış olur? Doğrusunu isterseniz bu konu üstünde hiç düşünmedim, ama sezgilerim öyle olduğunu söylüyor. Bir de bunların sonlananları var galiba. Yine doğrusunu isterseniz, bu konu üstünde de pek düşünmedim.
Ama bir keresinde, çok sıcak bir günün öğleden sonrasında, deniz suyunun en az hava kadar sıcak olduğu, limonun mutfak penceresinden uzanıp koparıldığı bir yerde, kısır yapmıştım. Malum ince bulgur, bol baharat, su yerine domates, yeşil soğan, kuru soğan, yeşil biber.... falan filan. Bir de yoğurmak, bıkmadan. Tıpkı un çorbasını sürekli karıştırmak zorunda olmak gibi....
Sıkıcı ama lezzetli....

Saçlarında denizi yıkayan kadın, düşünü gördüğüm sıkıntılı ve sıcak günlerdi.... Hafifçe eğilmiş, denizi sol omzunun üstünden aşırmıştı.
Doğal olarak çok sıcaktı...

Bol şans.....

Burcu Kaya - Tunç şahin

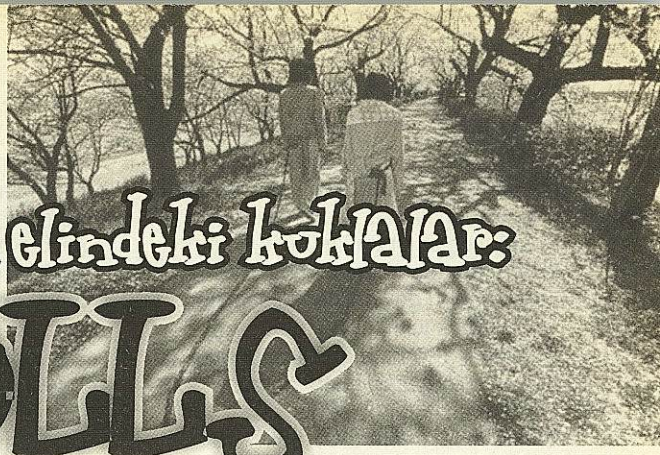

kaderin elindeki kuklalar: DOLLS

Japon sinemasının yeni kuşak temsilcilerinden Takeshi Kitano'nun son filmi "Dolls"(Bebekler) belki de kariyerinin en önemli yapıtı. Dolls, aşkın mantığa üstün geldiği; acının, hüznün ve kalp kırıklığının hüküm sürdüğü büyülü bir evrende iç içe geçen paralel üç öyküden oluşan bir film: Nişanlısı tarafından terk edilen genç bir kız başarısız bir intihar girişiminde bulunur. Genç kız kurtulsa da tüm bilincini yitirmiştir. Çevresiyle ilişkisi üç yaşındaki bir çocuktan farksızdır. Genç kızın nişanlısı hatasını anlayıp pişmanlık duysa da, hissettiği suçluluktan kurtulamaz. İki sevgili sonu belirsiz bir yürüyüşe çıkarlar. Öte yandan yaşlı bir yakuza, bir ömür geç kaldığı aşkını bulmuştur. Ancak zaman, yakuzanın hayatında gördüğü tüm savaşçılardan daha acımazdır. Tüm bunların uzağında, şehrin başka bir yerinde bir başka genç, televizyonda gördüğü bir pop sanatçısına aşık olur. Genç adam, aşkına ulaşmak için her şeyini feda etmeye razıdır, gözlerini bile.

Kitano, Tokyo'da stand-up showlar yaptığı sıralarda, sokakta birbirlerine bir iple bağlı bir adamla kadın görür. Etraftakilerin "bağlı dilenciler" dediği, haklarında çok sayıda söylenti olmasına rağmen, gerçekte bu hale nasıl düştüklerini kimsenin bilmediği birbirine bağlı o çiftin görüntüsü yönetmenin beyninden silinmez. Onlarla ilgili bir film yapmak isteyen Kitano, sonunda bu hikayeyi, başka iki öykü ile birleştirmeye karar verir.

İzleyicilerin bundan önceki filmlerinin sadece gri tonlarından oluştuğunu söylemeleri üzerine Kitano, kendi kendime, "Kahretsin, ben renkli film çekiyorum" der ve yıllardır kullanmaktan özellikle kaçındığı renkleri kullanmaya karar verir. Etkin bir renk paleti kullanmak için Japonya'nın 4 mevsimini resmetmeyi seçer. Japonya'da baharda kirazlar çiçek açar, yazın deniz ışıltılar saçar, sonbaharda kırmızı yapraklar dökülür ve kışın her yer bembeyaz kar olur. Kulağa klişeleşmiş gibi gelen bu manzaraları Dolls'un ana ekseni üzerine kusursuz bir şekilde oturtur ve görsel bir şiir yaratmayı başarır.

Filmde pastoral görüntülerle asıl vurgulanmak istenen, doğanın acımasızlığıdır. Dolls'da görüntülenen doğanın içinde kendisine hiç de yakışmayan bir acımasızlık barınıyor. Doğada bazı şeyler ölümün eşiğindeyken en güzel hallerini alıyor. Tıpkı bir kiraz çiçeğinin artık tam olarak daldan düşmeden önce düşmeden önce açması ya da Japon akçaağaçlarının yapraklarının tam da dökülmeden önce renklerinin en keskin halini alması gibi. Bu acımasız güzellikle, filmde ölümün eşiğine gelmiş karakterleri karşılaştırmak mümkün.

Yönetmen Takeshi Kitano, Dolls filminin çekim sürecini anlatırken çok ilginç bir noktaya değiniyor: Kostümler. Kitano daha önce de "Brother" filminde birlikte çalıştığı, efsanevi modacı Yohji Yamamoto'dan filmi için kostümleri tasarlamasını istemiş. Buraya kadar sıradan bir hikaye gibi görünen yönetmen ve kostüm sorumlusu ilişkisi Kitano'nun ilginç bir kuralıyla yepyeni bir hal almış. Yönetmen Kitano, ünlü modacıya filmde kullanacağı kostümler konusunda sonsuz bir özgürlük tanımış. Bu özgürlük, daha sonra öyle bir hale gelmiş ki filmin görüntüsünden, senaryosuna kadar pek çok şeyi yönlendirmiş.

> ...Dolls'da görüntülenen doğanın içinde kendisine hiç de yakışmayan bir acımasızlık barınıyor...

Dolls'un insan bebeklerine elbise dikmek için biçilmiş kaftan olan Yamamoto, duyguları kıyafetlere dökme konusunda bir uzman olarak kabul ediliyor. 1943 Tokyo doğumlu olan modacının annesi de ünlü bir terziymiş. Yamamoto'nun annesi eşini savaşta kaybedince hayatının sonuna kadar siyah renk dışında kıyafet giymemiş. Savaşın ve yasın içinde büyüyen Yamamoto, kreasyonlarına da içindeki bu hüznü yansıtıyor.

Kitano ve Yamamoto,

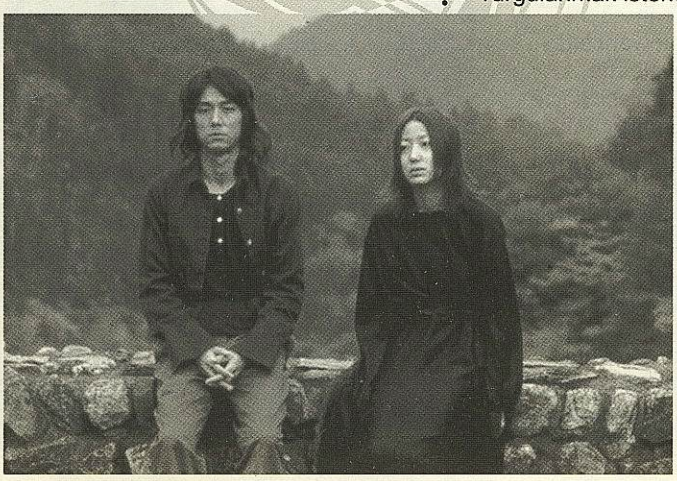

DOLLS

karakterlerine birer Bunraku bebeği olarak yaklaşıp, onları insan - kuklalar olarak çizmeye karar vermişler. Kostümler, aşkın, hüznün ve acının içinde mantığını kaybetmiş karakterlerin devindikleri çıkışsızlığı vurgulamak için kullanılmış.

Filmin esinlendiği ünlü Bunraku hikayesinin yazarı, Monzaemon Chikamatsu, Japonya'nın Shakespeare'i olarak tanınır. 110 Bunraku ve 30 Kabuki oyununun yazarı olarak modern Japon tiyatrosunun gelişimini etkilemiştir. Aşk ve sorumluluk üzerine yazdığı çarpıcı dramaları dönemin Japon toplumunu yansıtır. Kahramanları, samuraylar, çiftçiler, tüccarlar, fahişeler; mekanları çay evleri ve genelevlerdir.

Japon popüler kültürünün önemli isimlerinden olan Takeshi Kitano, son filminde Japon kültürünün bu yapı taşından etkileniyor. Filmin ismi Bebekler, Bunraku bebeklerine gönderme yapmak için verilmiş. Ünlü

Hikyaku'dan esinlenen filmin başkahramanları Sawako ve Matsomoto, hikayenin kahramanları Umegawa ve Chube'nin günümüz versiyonları olarak düşünülebilir. İki kahramanın öyküsünün kelimelere ihtiyaç duyulmadan anlatılması, mimikleri ve beden hareketleriyle kuklacının anlattığı hikayeyi tamamlayan Bunraku bebeklerini çağrıştırıyor. Filmin finalinde, geleneksel Japon kıyafetlerini giyen Sawako ve Matsumoto, tam olarak simgeledikleri bebeklere dönüşüyorlar. Final sahnesinde oyuncular, bebeklerden ayırt edilemiyor.

Takeshi Kitano, Dolls'da aşk yüzünden mantığını kaybetmiş ve adım adım yok oluşa doğru sürüklenen karakterlerinin hikayelerini anlatıyor. Kitano'nun karakterleri yaşadıkları başa çıkılmaz acının da etkisiyle gerçek dünya ile aralarındaki köprüleri yıkıyorlar. Dış dünya ile bağlarını keserek saplantılarına gömülen karakterler zamanla sözcükleri de yitirip aşkın hüküm sürdüğü büyülü bir dünyada amaçsız bir yolculuğa çıkıyorlar.

Kitano, birbirinin içine geçen masalsı öykülerinin karakterlerini tasvir etmek için çoğu zaman kelimeler yerine müziği tercih etmiş. Kitano'nun filminin büyüleyici atmosferine can vermek için seçtiği kişi de en az kendisi kadar ünlü bir isim: Jo Hisaishi.

Jo Hisaishi, bugün bir kısmı Japon sinemasının dışında olmak üzere 40'ı aşkın filmin müziğine imza atmış bir besteci. Hisaishi çalışmaları ile 5 kez Japon Sinema Akademisi tarafından ödüllendirilmiş. Hisaishi, modern Japon sinemasının en önde gelen iki ismi Miyazaki ve Kitano'nun daimi seçimi olarak dikkat çekiyor. Hisaishi bugüne kadar her iki yönetmenin de yedişer filmi için besteler yapmış. Müzik otoriteleri, Hisaishi'nin müziğini tanımlarken minimal ancak tanrısal; modern ancak alabildiğine Japon gibi ifadeleri kullanıyorlar. Dünyanın dört bir tarafındaki milyonlarca Anime fanatiği için Hisaishi'nin Prenses Mononoke ve Ruhların Kaçışı için yaptığı besteler en az filmdeki olay örgüsü kadar önemli.

Filmi bize anlatan görsel ve işitsel öğelerin usta eller tarafından narin bağlarla birbirlerine bağlanmış olmalarının yanı sıra filmde anlatılan hikayeler de birbirlerine güçlü ama olabildiğine zarif bağlarla bağlanmışlar. Filmin geneline hakim olan kırmızı renk bitmez bir sadakatle aşıkları birbirlerine bağladığı gibi, sahneleri de bağlıyor. Bağlı dilencilerimizi bağlayan kırmızı ip, parkta sevgilisini bekleyen kadının kırmızı elbisesi, Haruna'nın en sadık hayranlarının kırmızı ceketleri onların sadakatlerinin altını çizdiği kadar, birbirlerinden bağımsız bu vurguluyor. Sahneler ve öyküler arasındaki geçiş o kadar yumuşak ki filmin sonunda hem bütün hikayeleri birbirleriyle hem de kendinizi filmle bütünleşmiş hissediyorsunuz.

Dolls'daki ölümler insanlar tarafından çok sert bulunabilir. Bu Dolls'un yönetmenin önceki filmi Brother'dan bile daha vahşi bir film olmasından kaynaklanıyor. Kahramanları öldüren şey tabanca değil. Daha çok kader gibi bir şey. Önüne geçilemeyen, yoğun duyguların her biri birer kurşun gibi karakterlerin canını alıyor. Bu açıdan Dolls diğer filmlerinden çok daha şiddet dolu. Sonuçta Dolls aşk üzerine bir film ve aşk, çoğumuza yaşayabileceği bütün fiziksel acılardan daha çok acı verebilecek ve daha çok iz bırakabilecek tek şey değil mi?

Takeshi Kitano ile söyleşi

"Hollywood filmlerinin mutlu sonlarından nefret ediyorum"

Bir zamanların prime-time tv komiği, gazeteci, yazar, şair, oyuncu ve yönetmen Takeshi 'Beat' Kitano yeni filmi 'Dolls' (Bebekler) ile yeniden beyazperdede. 80'li yıllarda oyuncu olarak başladığı sinema kariyerini, 90'larda oyuncu-yönetmen olarak geliştiren Kitano, 1997 Venedik Altın Aslan ödüllü filmi 'Havai Fişekler'de ulaştığı yetkin sinema dilinini doruklara çıkarmış bu son filminde. 'Berlin Üzerinde Gökyüzü' (Wenders, 1987), 'Venedik'te Ölüm' (Visconti, 1971) gibi sinema yapıtlarında görülen görsel anlatımın büyüsü, bu filmde de fazlasıyla var.

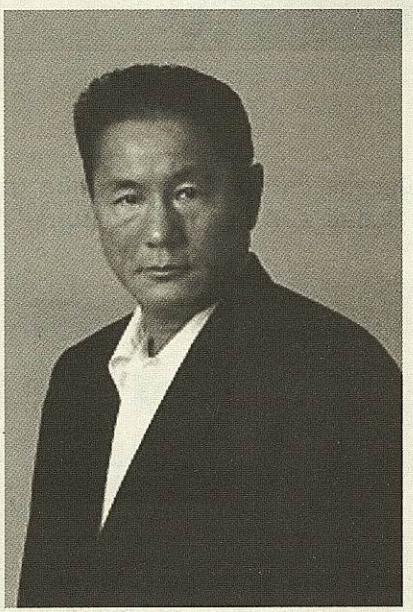

Baştan sona bir renk cümbüşü şeklinde akıp giden film, Kitano sinemasının olmazsa olmazlarını; kılıçla yaşayıp kılıçla ölen yakuzaları (bir çeşit uzakdoğu gangsteri), çenesi yerine yumruklarını konuşturmayı tercih eden sert çocukları, yanlış zamanda yanlış yerde bulunan anti-kahramanları, imkansız aşkları, hiç kıpırdamadan ve konuşmadan uzaklardaki hiçbir şeye bakan bahtsız karakterleri anlatıyor bir kez daha.

Nisan ayında, İstanbul Film Festivali'nde ilk gösterimi yapılan filmin, mayıs sonu itibariyle vizyona girmesi bekleniyor. Yakın dönem Uzakdoğu Sinemasının kan-revan-şiddet örneklerinden hazzetmeyen ve kimonolu insanların daldan dala uçtuğu(!) anlamsız aşk hikayelerinden içi bayılanlara, bu has sinema yapıtını özellikle tavsiye ediyoruz.

Aşağıda, bir kez daha görüşlerini takdir etme fırsatı bulabileceğiniz yönetmenin, son röportajlarından birini sunuyoruz.

Filmlerinizin çok fazla şiddet içerdiğine yönelik eleştiriler için ne söylersiniz?

Hollywood filmlerinin mutlu sonlarından nefret ediyorum. Yakuzaları ve polisleri anlattığım diğer filmlerime bakarsanız, evet şiddeti görebilirsiniz ama en azından kötüler de bir şekilde yaptıklarının karşılığını görür. 'Dolls'a objektif bir açıdan bakarsak, filmdeki bütün karakterlerin hayatlarının daha iyiye gitmekte olduklarını görürüz. Ama birdenbire ölüm onları buluverir. Beklemedikleri ve hazırlıklı olmadıkları bir şeydir bu. Bu yönüyle 'Dolls'un, en fazla şiddet içeren filmim olduğunu söyleyebilirim. Garip olan şu ki, ölümü aşk veya romantizm ile sarmalarsanız, o vakit ölüm yüce bir şey haline geliyor.

Genelde çektiğiniz filmlerde oyuncu olarak da yer alıyorsunuz. Bu sefer neden yoktunuz?

Kitano: Çekimlere başlamadan önce değişik bir şeyler denemek istediğimi biliyordum. Bilgisayar ortamında geliştirilmemiş, gerçek hayatta karşılığı olan canlı renkleri bir araya getirmeye çalıştım. Dolayısıyla kamera arkası çalışmalara daha fazla konsantre olmam gerekti. Ayrıca senaryoda bana göre bir rol yoktu. Yaşlı gangsteri oynamayı düşündüm ama sonra vazgeçtim.

Filmde siz rol almadınız ama hasta fanınız ve özel şöförünüz Tsutomu Takeshige oyuncular arasındaydı.

Kitano: Evet! Bu onun için büyük bir piyango oldu. Benim şöförlüğümü yapmak zor iştir. Ben de bu zahmetinin karşılığında onu ödüllendirmek istedim. Ayrıca aktör olarak da bana çok ucuza geldi!

Filminizdeki karakterlerden biri Japon bir pop-star. Starlık müessesesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Kitano: 20 yıl önce stand-up komedyeni ve bir nevi pop yıldızı olan ben nasıl olur da pop yıldızlarını eleştirebirim? Fanlarım evinin kapısında 24 saat beklerlerdi. Bu işler böyledir. Şöhret olmanın bedelini ödersiniz ya da hoşlanmıyorsanız çekip gidersiniz.

Filmlerinizin Batıda çok iş yapması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Kitano: Bana, filmlerimin Batılı sinema seyircisinin neden ilgisini çekiyor diye sormanız, hayvanat bahçesindeki panda neden çocukların ilgisini çekiyor diye sormanıza benziyor! Hiçbir fikrim yok. Nedenini bilseydim daha iyi filmler yapabilirdim.

Diğer Japon yönetmenlerden çok etkilendiniz mi?

Kitano: Doğrusunu söylemek gerekirse diğer yönetmenlerin, Japon ya da yabancı, yapıtlarıyla ilgilenmiyorum. Bunu söylemekten utanç duyuyorum ama İngiltere ve Fransa'daki film festivallerine gitmeye başladıktan sonradır Kurosawa filmlerini izlemem. Kurosawa'yı bana tanıtan İngilizler ve Fransızlar oldu! Ozu için de aynı şey geçerli. Hayat içerisindeki önceliklerimin arasında diğer yönetmenlerin filmlerini izlemek gelmiyor.

Çeviren: Saffet Sözen
Kaynak: Uncut

VİNİL DÜŞKÜNLERİ

Mete Avunduk

Bilge'nin dediği gibi; "Bir ışık düşerse üstüne basma, daha yakınlaşır, korkarsın!" Bugün, annemin doğduğu gün. Bense salt kendi doğumumu düşünüyorum. Kimler'den olduğumu. Olduğumu.

1

Rol; Christopher Walken ona karşı geldiğinde gerçekte ne anlama geldiğini tekrardan düşünmüş olmalı. Rol etiği, tek bir asinin kendi rolüne yakın'laşmasıyla beş paralık oluyordu o gün.

1

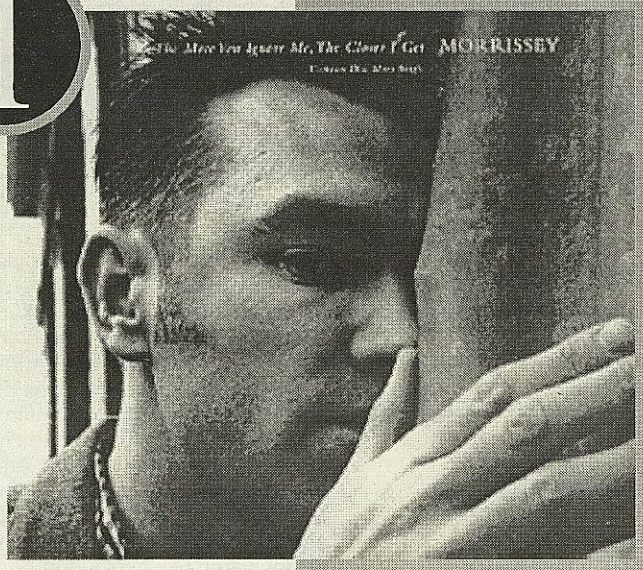

Haziran sabahına uyandığım kadın;
Seni benden alıkoyan,
sana benden daha yakın.

The More You Ignore Me, The Closer I Get
(7 inç, 1994, R 6372 Parlophone, 11307 numaralı kopya)

meteavunduk@altikirkbes.com

RADIO HOT 105•7

VINYL-Extrem

İstisnaî Elektronik Müzik Kayıtları - 8

Pierre Henry Michel Colombier, les jerks électroniques de la MESSE POUR LE TEMPS PESENT et musiques concrètes de Pierre HENRY pour MAURICE béjart. Philips / Gravure Universelle, 836.893, 1967

Alper Maral

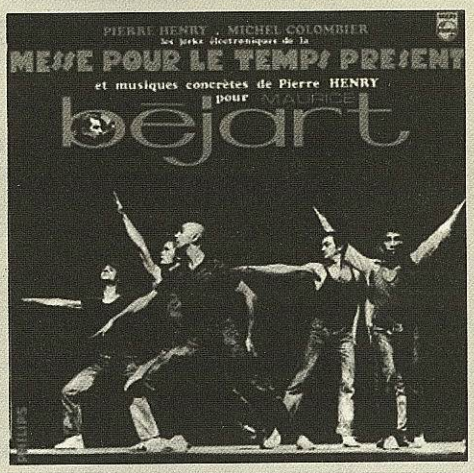

Dans müziğin doğasında var; ses ve zaman gibi hareket de bu girift sanatın vazgeçilmez bir unsuruyken Batı Müziği tarihinin taçlandırılması adet olmuş son 200 250 yıllık döneminde icracısı kadar dinleyicisiyle, duruşu kadar paylaşımıyla da doğallığını yitiren / doğasından yabancılaşan müzik, ancak yirminci yüzyılın son çeyreğine doğru, "resmî " olmasa da "meşru" yapıtlarla, birçok müzik kültüründe zaten ayrı düşünülemeyen bu iki unsurun kavuştuğu eserleri geri kazanmaya başlıyor. Müziğin her parametresi gibi hareketi de başka biçim ve veçhelerle ele alan elektronik müziğin de çok vakit kaybetmeden dansla; akıllı ve öncü koreografların elinden çıkan eserler vasıtasıyla stilizasyonun ilk akla gelen ikonlarından sayılagelen baleyle buluşması; dahası, bu alanların, Modern Dans olarak kavramlaşan oluşuma elbirliğiyle yönelmesi, yirminci yüzyıl sanat tarihinin parlak sayfalarında yerini buluyor.

Hareket ve tavır kadar yeni bir drama anlayışı da öneren Modern Dans, aynı unsurlarda yeni bir deyişi benimseyen Elektronik Müzikle paralel giden seyrini ortak çalışmalarla kesiştirdiği noktalarda son derece başarılı eserlere yol veriyor. **Bülent Arel** ve **John Cage** gibi öncülerle birlikte **Pierre Henry** de bu bağlamın en parlak yapıtlarını elektronik müzik repertuarına katıyor. 1940 sonlarından itibaren **Pierre Schaeffer** öncülüğünde, Paris Radyosu stüdyolarında, varolan 'somut' sesleri kurgulayarak; ardından manupule ederek yeni bir müzik anlayışı ve dili öneren bir erken dönem elektronik müzik okulu olarak ***Musique Concrète*** hakkında yeterli sayılabilecek bilgi dilimizde de bulunduğundan, bu tabirinin geçtiği yerlerde tekniker ve besteci Schaeffer ile birlikte anılagelen Pierre Henry' yi; özet metinlerdeki ayrılmaz ikilinin bestecilik yanı ağır basan üyesini tanıtmaya başlayalım.

1927 Paris doğumlu besteci, on yaşında Paris Konservatuarı' nda efsanevî hoca Nadia Boulanger ile piyano çalışmaya başlıyor; ardından kendisine çok şey katan, sesler evrenindeki farkındalıklarını, tını algısını geliştiren vurmasazlar öğrenimi (Felix Passerone); bu esnada 20. yy Fransız Müziği' nin en ilginç kişiliklerinden Olivier Messiaen' in sınıflarını ziyaret etme şansı, 'gürültülerle' uğraşırkenki müzikalliğin sağlam temellerini sağlıyor. Pierre Schaeffer' in kurup yönetiyor olduğu RTF / Fransız Radyosu Elektronik Müzik Stüdyosu' na 1949 yılında katılan Henry, elektronik müziğin önemli tarihsel ikonlarından ***Groupe de Research de Musique Concrète*** adlı çalışma grubunun kurucu üyeleri arasında yerini alıyor. İlk önce zengin bir 'somut' sesler arşivi / kataloğu hazırlayan Henry, Pierre Schaeffer' le birlikte gerçekleştirdikleri *Symphonie pour un homme seul*, (1950); *Le microphone bien tempere* (1951), ve *Musique sans titre and Concerto des ambiguites* (1952) adlı önemli yapıtlarla erken dönem elektronik müzik tarihinde mükemmel bir yer kazanıyor. Daha sonra ticarî sayılabilecek bir filmde kullanılan ilk elektronik müzik örneği diye anılagelen eserini, Jean Grémillon' un *Astrologie* adlı filmi için hazırlayan Henry, aynı yıl Donaueschingen Festival'inde ilk temsili verilen *Orpheé 53* ile, sahne için tasarlanmış ilk *musique concrète* yapıtını da eser listesine katıyor.

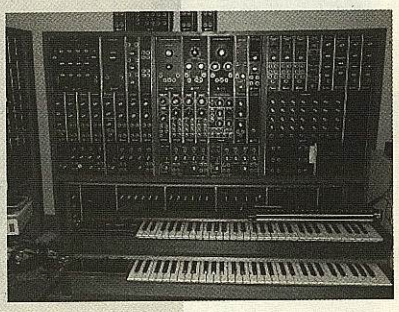

Fransız balesinin medar-ı iftiharı, efsanevî koreograf **Maurice Béjart** ile birlikteliği eser başlıklarıyla özetlenecek olursa *Arcane* (1955), *Haut-voltage* (1956), *Le Voyage* (1962), *La Reine* (1963), yazımızın konusu *Messe pour le temps présent* (1967) ve bale tarihinin daha da büyük ismi Nijinsky' nin, *Clown de Dieu* adlı yapıtı için hazırladığı elektronik müzik, Henry' nin dansla

İstisnai Elektronik Müzik Kayıtları - 8
Pierre Henry Michel Colombier, les jerks électroniques de la MESSE POUR LE TEMPS PESENT et musiques concrètes de Pierre HENRY pour MAURICE béjart.
Philips / Gravure Universelle, 836.893, 1967

buluşan en önemli eserlerine işaret ediyor. Keza, medyumu gereği, filmle / sinemayla kimyası kolaylıkla uyuşan otuz küsür yapıtıyla Pierre Henry, dramatik müziğe yatkınlığını vesikalandırıyor.

RTF' yi 1958' de bırakmasının ardından 1960' da Jean Baronnet ile kurduğu **Apsone-Cabasse Studio** bünyesinde Fransa' nın ilk özel elektronik müzik atölyesi olarak anılan platformda *musique concrète*' in gelişimi için adım sıklaştıran Henry yavaş yavaş pür elektroniğe (*concrète* sesler yerine stüdyo cihazlarının ürettiği / osilatör çıkışlı tınılara) de göz kırpmaya başlıyor. Fransız usulü giderek artan inançlılığıyla Liverpool Christ the King Katedrali komisyonu *La Messe de Liverpool* (1968), *L'apocalypse de Jean* gibi yapıtlarla, 1968 Ekim' inde, Paris' te onuruna düzenlenen ve 24 saat boyunca eserlerinin dinletildiği özel kutlamalara masif malzeme katıyor.

Bir yıl sonra *Ceremony* adlı yapıtında pop grubu Spooky Tooth' la buluşan, yetmişlerden itibaren büyük projelere, bu arada multimedyaya yönelen Henry, *Mise en musique de corticolart* ve *Kylderstück* adlı yapıtları hayata geçiriyor.

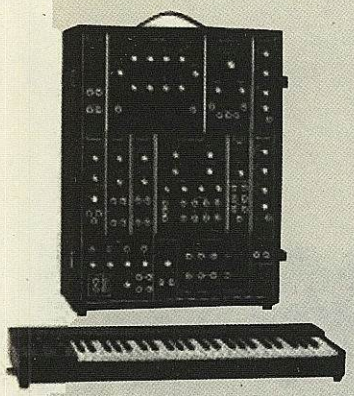

1975' te *Futuriste* ile erken önderlerimizden Luigi Russolo' ya; 1979' da ise 10. Senfoni anlamındaki *La Dixieme Symphonie* ile L. van Beethoven' a; ardından Amerikan alternatif rock grubu Violent Femmes' a çıkarttığı oklarla eserine bağlam bulan Henry, 1997' da Fransız Radyosu komisyonu *Interieur/Exterieur* ile hayatının eser çemberini kapatıyor.

Musiques Concrètes de Pierre HENRY pour Maurice Béjart

Philips / Gravure Universelle firmasınca 836.893 künyeyle çıkartılan plağın kapağında yazan aynen şöyle: Pierre Henry Michel Colombier, les jerks électroniques de la MESSE POUR LE TEMPS PESENT et musiques concrètes de Pierre HENRY pour MAURICE béjart (sic.). Olay şu: İlk yüzde yeralan ***Messe Pour le temps présent***, elim bir trafik kazasında ölen parlak bir dansçı ve Béjart' ın eski asistanı olan Patrick Belda anısına tasarlanmış dokuz epizotluk bir "seremoni" den beş bölümüyle yeralıyor. Co-besteci Michel Columbier ise bu parçalara baz materyal oluşturan orkestral kısımlardan sorumlu. Oldukça Paris' li tınlayan bu beş bölüm *Prologue, Psyché Rock, Jéricho Jerk, Teen Tonic, Too Fortiche* adlarını taşıyor.

Tibet Ölüler Kitabı' ndan dinî göndermeler içeren *Les divinités paisibles* ise, ***Le Voyage*** adlı yapıtın dördüncü bölümü.

İkinci yüzde yeralan ***La Reine Verte*** ise gene 'tanrı karşısında insan' temalı. Kült parça *Rock électronique, Marche du jeune homme, Les insectes, Eblouissement de la Reine, Danse du jeune homme* gibi beş parçasıyla temsil edilen, aslen 22 bölümlük bu yapıt da, plaktaki diğer eserler gibi kısım / *extrait* sunduğundan ancak 'tadımlık' bir fonksiyonu üstlenebiliyor.

Son yapıt olarak 25 bölümlük ***Variations pour une porte et un soupir***' den 2 parçayla albüm bitiyor: No. 15 ve 25. Bir kapı (gıcırtısı) ve iç çekiş sesi üzerine 25 çeşitleme, *Musique Concrète* adına net bir mutfak çalışması sunuyor olarak bu türün en önemli yapıtları arasında yerini koruyor. Aslen 50 dakikalık bu eser "elektronikçi" geçinenler için test parçası mahiyetinde de kullanılabilecek örneklerden. (Harmonia Mundi HMC 905200 künyeli CD, yapıtın tamamını tek bir indeksle vererek işimizi daha da sevimsizleştiriyor.)

Sektörümüzün çok aranan, fetiş plaklarından biri olmasına rağmen yukarıda anılan zaafı son derece belirgin: Her toplama albüm gibi, bütünü kaçırtan bir Best of Henry Béjart çalışması. Eksik parçaları aratma misyonuna yönlendirmesi ise bardağın dolu tarafı. (Bu arada Çaykovski veya Prokofyef dahil, dans / bale müziklerinin fonksiyonel yapısının elverdiği ancak birkaç parlak bölümün dansçılar olmaksızın salt müzikle temsil edilebilir olmasına; iki üç saatlik yapıtların genelde sadece üç veya dörtte birini biliyor olduğumuza, ve tabiî bunun da eser bütünlüğünün gerekirliklerine hizmet eder bütünlük içindeki ara parçalar itibarıyla hakça olduğuna, işaret etmekte fayda var.)

Kadir Kıvılcımlı

a sosyolog

mazi daima mevcuttur(*)

Fotoğraf, ilk bakışta eski: Abdullah Biraderler'in 1890'dan kalma fotoğrafında, okula başlayacak çocuk masaya dayanmış duruyor. Poz verdiğinin ayırdında çocuk, dimdik kendisini kaydeden makineye dikmiş gözlerini; yoksa biraz küstahlık mı sinmiş bakışlarına? Poz vermek, beden dilini değiştirmiş çocuğun. Ayaklarını fiyakalı biçimlere sokmuş öncelikle, hele masaya dayadığı eli: Tophane kahvesinde nargile fokurdatan bir serdengeçtinin umursamazlığı var o kolda. Küstahlık kokusunu unutmamak kaydı ile, verdirilmiş bir poz fotoğraftaki.

Odanın duvarlarını süsleyen sütunlar, koltuğun ve çocuğun dayandığı yazı masasının dili, geç dönem Osmanlı'nın dili: İhtişamı Frenkçeden devşirme sözcüklerle terennüm. Keşke yazı masasının üzeri tam olarak girebilseydi kareye de, hane halkının neyi nasıl yazdığını anlayabilseydik.

Nedir, çocuğun giyimindeki seçmecilik masanın üzerine hacet bırakmıyor. O giyime ucundan göz değdirmek bile, evde neyin nasıl yazıldığını anlatıyor bize. Çapraz olarak boyundan sallandırılan çantanın içine kitap konur elbette. Pekiyi, hangi kitap? O işlemeli ve püsküllü çanta, musaflıktır, içine kutsal kitap koymak için dikilen. Ne var ki, çocuğun elindeki kutsal kitap değildir: Hele verdirilmiş bir pozda, kutsal kitabın böyle saygısızca, üstelik belden aşağıda tutulması mümkün değildir. Demek ki, aile dünyevi kitapları bile kutsal kitap gibi taşımayı belletecektir çocuğa.

İddialı, bugünden bakıldığında gülünç duran boyunbağına bakalım bir de. Çocuk evin içinde o boyunbağını takmamaktadır elbette. Büyük olasılıkla, o güne dek takmadığı boyunbağını ilk kez geçirmektedir boynuna. Çünkü okula başlamak, topluyaşama atılan ilk adımdır. O ilk adımdan başlayarak topluyaşamsal iletişim kodlarına, özellikle giyim kuşamla verilenlere özen gösterilmelidir: Manşetlerden anlaşıldığınca bembeyaz mintana bağlanmış boyunbağı, yaşamını zihinsel yetenekleri ile kazananların kartvizitidir. Çocuk bu kartviziti kullanacak yaşta mı sorusu nakıstır, 1890'da iyi kötü bir okula başlamak o kartviziti tutmaktır bir köşesinden. Aile çocuğun kartvizitini yazmaya başlamıştır o günden.

Fakat, boyunbağıyla ilgisiz, çocuğa yüklenmeye başlanan tüm sıfatları yalanlayan bir ayrıntı vardır fotoğrafta: Ayakkabılar. Belki ayakkabı demek bile güçtür onlara, bağcıklarla ayakkabı süsü verilmiş, çarığa benzer kaba şeyler. Çocuk çamurlu yollardan mı geçerek okula gidecektir? Okula giderken başka, evde başka ayakkabı mı giymektedir yoksa? Bu muammayı çözmek için, yetersiz sorular. Dönemin şık çocuk potinleri düşünüldüğünde, ayakkabılar boyunbağını yalanlamakta, boyunbağı ayakkabıları reddetmektedir. Aile çocuğa poz verdirir iken, ayakları süslemeyi becermiş, süslü bir potini fotoğrafa katmayı beceremeyiştir.

Söz süsten açılmış iken, fotoğrafın en bakılası ayrıntısına dönelim. Çocuğun taktığı fes, bereketi

simgeleyen başaklar ile süslüdür. Okulda tarım misali tohumlar atacaktır çocuk kafasına, çalışarak onları büyütecek, öğrendiklerini kullanarak ektiğini biçecek, topluyaşam içinde yükselme ile tarladan mahsul almayı özdeşleyecektir.

İleti yalın ve açıktır: Okul eğitim-öğretim yapılan bir yerden çok, üretim yapılan bir yerdir. Topluyaşamın gelecek tasarısı olan çocuğun üretiminde bayrağı aileden okul devralmakta, zihni tarım kesintisiz süregitmektedir.

Tüm gülünçlüğüne karşın bu fotoğraftaki tek gerçek öğedir o süslü fes. Yüz küsur yıl öncesinden gelen dürüst bir itiraftır; gizlenmeye gerek duyulmayan, hatta övünülen zihinsel sakatlanma sürecinin görünür kılındığı andır.

O kılığın yerine siyah önlüğü, beyaz yakayı, mokasen ayakkabıyı koyun, çocuğun boynuna pahalı Frenk çantası asıp eline "Milli Alfabe" tutuşturun... Ne değişmiştir bugüne o festen gayrı? Açık baş-kısa saç, okulun, asıl saldırdığı yeri göze sokarak gizleme çabasıdır, yoksa savaş alanı yüz küsur yıldır aynı yerdir.

(*) Yazara saygıyla

sinema dersleri

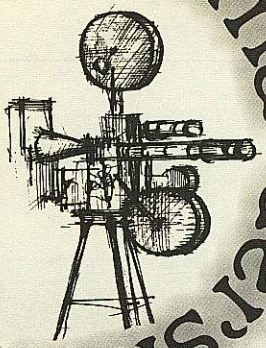

"Tüm anlatı sanatlarında olduğu gibi, sinemada da hikayenin gelişimini, karakterlerin özellikleri ve içinde bulundukları dramatik durum sırasında sergiledikleri davranışlar belirler. Öyleyse bir film öyküsünün sahip olması gereken en önemli şeyin sağlam karakterler olduğunu söyleyebiliriz... Bu ayki dersimizde, tutarlı bir karakter tasarlamanın yöntemleri üzerinde duracak ve bazı ipuçları vermeye çalışacağız..."

"Tüm anlatı sanatlarında olduğu gibi, sinemada da hikayenin gelişimini, karakterlerin özellikleri ve içinde bulundukları dramatik durum sırasında sergiledikleri davranışlar belirler. Öyleyse bir film öyküsünün sahip olması gereken en önemli şeyin sağlam karakterler olduğunu söyleyebiliriz... Bu ayki dersimizde, tutarlı bir karakter tasarlamanın yöntemleri üzerinde duracak ve bazı ipuçları vermeye çalışacağız..."

Pınar Tınaz Gürmen

Sinema, hayatın yansımasıdır. Her film senaryosu, ister gerçek, isterse fantastik olsun, temelinde yaşadığımız hayattan kesitler sunar ve yine gerçek yaşama dair görüşler, çözümler veya soru işaretleri içerir. Buradan yola çıkarak, bir film öyküsünün temelde insan davranışları üzerine kurulu olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Kişilerin kendi içlerinde veya diğer insanlar ile ilişkilerinde yaşadıkları çelişkiler, duygu veya düşünceleri bazında ortaya çıkan farklılıklar, sonuçta meydana gelen çatışmalar ve uzlaşmalar hikayenin ana fikrinin açıklanması için kullanılan en önemli araçlardır.

Lasoj Egri, "Yarışma olmazsa spor olmaz. Çatışma olmazsa piyes olmaz." sözüyle, çatışmanın anlatı için önemini vurgular. Tao felsefesinin kurucusu Lao-Tze ise yaşamın, birbirine zıt kutupların uyumlu birlikteliğinden meydana geldiğini "ying-yang" adını verdiği düşünce sistemi ile açıklarken, kadın ve erkeğin, gece ve gündüzün, eksi ve artının, iyilik ve kötülüğün zıt olmakla birlikte, birbirini bütünleyen ve yarattıkları diyalektik sayesinde hayata anlam veren olgular olduklarının altını çizer. Çatışma, gerçek hayat için olduğu gibi, sinema için de vazgeçilmez bir durumdur ve çatışmayı yaratan da insanın ta kendisidir.

Bir film öyküsü içinde çatışma yaratabilmek için en az iki karakter gereklidir. Tek kişinin yaşamını konu alan ve kahramanın iç çatışmalarına yer veren bir senaryo hazırlıyor da olsanız, söz konusu 'iç çatışma'yı tetikleyecek başka bir kişiye, filmde cismen yer almasa bile ihtiyacınız olacaktır. J.P Sartre'ın da üzerinde durduğu gibi, insan ancak 'diğerleri' sayesinde kendisini tanımlayabilir, eleştirebilir ve hayat oyunu içinde bir yere oturtabilir...

Yaratılan karakterler kendi içlerinde ne kadar tutarlı ve güçlü olurlarsa, ortaya çıkan çatışma da o denli çarpıcı ve etkili olur. Öncelikle senaryo yazarının tasarladığı karakterleri çok iyi tanıması, senaryoya dahil olacak veya olmayacak tüm özellikleri hakkında bilgi sahibi olması gereklidir. Söz konusu karakterleri iyi tanımak, onların herhangi bir olay karşısında nasıl tepki verebileceklerini önceden kestirebilmeyi sağlar ve bu durum da oluşabilecek her türlü mantıksız davranışı önler.

Peki karakterleri nasıl tanıyacağız? Kişileri analiz ederken, birbirine sıkı bağlar ile bağlı olan üç ayrı boyut içinde ele almamız gerekir; fiziksel, sosyolojik ve psikolojik boyut... İnsan davranışlarının tüm gerekçeleri bu üç boyut içinde tartışılabilir ve analiz edilebilir.

Fiziksel boyutla kastettiğimiz şey kişinin dış görüntüsüdür. Uzun, kısa, şişman veya zayıf olması, zenci, beyaz, sarışın veya esmer olması gibi... Başlangıçta bu özellikler önemli görünmeyebilir ama biraz daha düşünecek olursak, kusursuz bir yapıya sahip olan kişi ile, ciddi bir sakatlığı olan başka bir kişinin hayata bakışı farklılıklar gösterir. Büyük sakatlıkları bir kenara bırakın, boyu biraz kısa olan bir erkek veya

Dersu Uzala (A. Kurosawa)

normalden biraz fazla kilolu bir kadın için de benzer durumlar söz konusu olabilir. Hasta bir insan için sağlık en önemli şeyken, sağlıklı bir insan bunun farkında bile olmayabilir. Afrika'da çoğunluğa dahil olan ve derisinin renginden ötürü yadırganmayan bir zenci, Avrupa'ya geldiğinde kendisine çevrilmiş meraklı gözler karşısında rahatsız olabilir. Ya da yüzü sivilcelerle kaplı bir delikanlı, karşı cinsin tüm ilgisini üzerine çeken yakışıklı arkadaşının yanında kendisini ezik hissedebilir. Yaratacağımız karakterin fiziksel özellikleri, ruh durumunu ve davranış biçimlerini doğrudan etkiler. Yavuz Özkan'ın "İki Kadın" filmini hatırlayın. Yönetmen, sahip olduğu aşağılık kompleksini güç ve otoriteye tutkunluğu ile bastırmaya çalışan, cinsel yetersizlikleri karşısında tecavüze yönelen politikacı rolünü Haluk Bilginer'e vererek, oyuncunun kısa boylu oluşunu bir avantaja çevirmiş, kahramanın içinde bulunduğu aşağılık kompleksini, bir ölçüde fiziksel temellere dayandırmıştır. Veya Jon Avnet'in "Kızarmış Yeşil Domatesler" filminde, başlangıçta fazla kiloları ile başı dertte olan, kendine güvensiz Evelyn, yaşadığı ruhsal gelişim sonrasında, fiziksel görüntüsü ile barışmayı başarır ve mutluluğu yakalar. Burada da Kathy Bates'in iri bedeni, filmin dramatik yapısını doğrudan etkileyen bir araca dönüşür.

Karakterin sosyolojik boyutu da en az fiziksel boyutu kadar önemlidir. Sosyolojik boyut, kişinin yaşadığı çevreyi, değer yargılarını, ahlaki, kültürel, dini ve ideolojik görüşlerini, ekonomik imkanlarını, tüm bunlara bağlı olarak yaşadığı mekanı, giysilerini, kullandığı eşyayı, dinlediği müziği, okuduğu kitapları ve buna benzer unsurları içinde barındırır. Kenar mahallede büyüyen bir insanla, lüks içinde yetişen bir diğerinin hayat görüşleri elbette farklılıklar gösterir. Kişinin yetiştiği çevrenin özellikleri ruhsal durumuna doğrudan etki eder. Örneğin Wong Kar-Wai'nin "Aşk Zamanı"nda bizlere tanıttığı aşıkları ele alalım. Li-Chun ve Chau tutkuyla yaşadıkları aşklarından, sahip oldukları ahlaki değerler ve toplumsal dayatmalar yüzünden vazgeçmek zorunda kalırlar. Veya Kurosawa'nın "Dersu Uzala"sında, doğa ile iç içe yaşayan yaşlı bilge Uzala'nın, bir av sırasında tanıştığı ve dost olduğu yüzbaşı Arseniev ile şehre gittiğinde mutlu olabilme şansı yok denecek kadar azdır. Çünkü alıştığı yaşam koşulları, şehir hayatına son derece uzaktır.

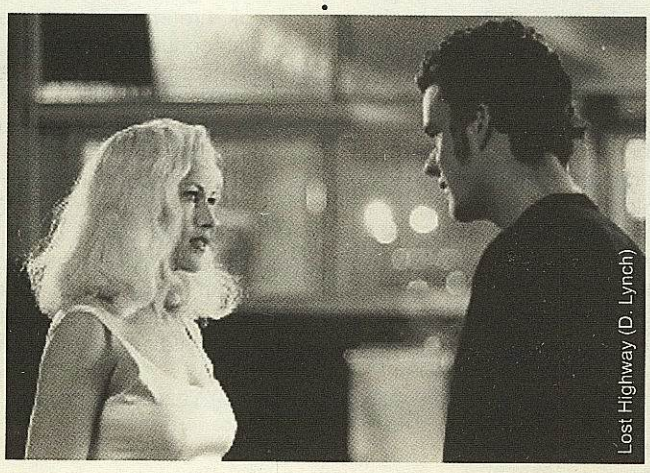

Lost Highway (D. Lynch)

Bu aşamada karakterin tanımlanmasında çevre tasarımının da oldukça önemli olduğunu vurgulamakta fayda var. Bir atasözü "Aslan yattığı yerden belli olur" der. Yaşadığımız mekanlar, bizim hakkımızda ipuçları içerirler. İnsan ve çevresi arasında varolan parça-bütün ilişkisi ne kadar sağlıklı kurulabiliyorsa, söz konusu karakter de o kadar tutarlı olur. Örneğin David Lynch, "Kayıp Otoban"ın baş kahramanları Fred ve Renee'nin evlerini, karakterleri tanımlamakta yardımcı bir unsur olarak

yönetmeni Patricia Norris, evin ayrıntısız, renksiz ve adeta ruhsuz olmasını sağlayarak, söz konusu kahramanların gizemini vurgular. Evde Fred ve Renee'ye ait bir fotoğraf, bir tablo, süs eşyası vb. şeyler yer almaz. Dekorda dikkat çeken şeyler, son derece basit ve kişisellikten uzaktır; televizyon, telefon ve kül tablası...

Psikolojik boyut ise saydığımız tüm bu şartların ortaya koyduğu bir bileşke, bir sonuç olarak algılanabilir. Fiziksel ve sosyolojik şartlar, kişinin düşüncelerini, duygularını ve davranışlarını belirleyerek, psikolojik boyutu ortaya koyar. Bu etkenler karşısında mutlu ya da mutsuz olur, hayal kırkılığına uğrar, saplantılar, şartlanmalar veya savunma mekanizmaları geliştiririz. Çocukluğumuzdan bu yana edindiğimiz deneyimler, bugünkü hayatımıza şu veya bu şekilde yansır. P.T Anderson'ın "Boogie Nights"ında, tüm ekibe bir anne şefkatiyle yaklaşan Amber'ı gözünüzün önüne getirin. Film, onun bu sevgi dolu yaklaşımını, evini terk ettikten sonra küçük oğlu ile kopan iletişimine ve çocuğuna duyduğu büyük özleme bağlayarak, karakterin psikolojik boyutunu ortaya koyar.

Şu ana dek, tutarlı bir karakter tasarlamayı başardığımızı varsayalım. Bir sonraki adım, söz konusu karakterin, yarattığımız çatışma karşısında yaşayacağı değişimleri, ilerleme veya gerilemeleri saptamaktır. Hayatta her şey değişim halindedir. Hegel "Bir şey içerdiği karşıtlık/çelişki nedeniyle hareket eder, tepi ve devinim kazanır." derken, yaşanan çatışmaların kişiyi değiştirdiği gerçeğini de vurgular. Önemli olan filmimizin kahramanının yaşadığı bu değişimi göğüsleyecek güce sahip olmasıdır. Değişim, fiziksel, ekonomik, ideolojik, dinsel veya duygusal olabilir. Ama hayatta her şey değişmeye ve bir noktada öyle ya da böyle çevre ile uzlaşmaya mahkum olduğuna göre, yarattığımız karakter de, filmimizin ana fikrini

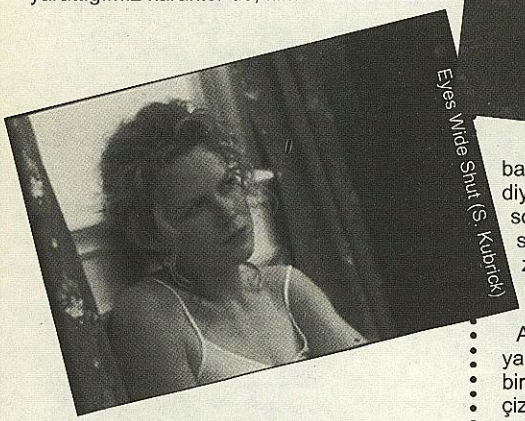
Eyes Wide Shut (S. Kubrick)

destekleyecek şekilde değişmelidir. Fellini imzalı "Ruhların Giulietta'sı"na bakalım. Basit ve huzurlu bir hayat yaşayan Giulietta, kocasının kendisini aldattığını öğrendiğinde, duyguları ve kabul ettiği ahlaki değerleri arasında ciddi bir çatışma yaşar. Film boyunca gördüğü hayaller ve kurduğu düşler sayesinde iki aykırı uç arasında gidip gelir. Finalde ise, onu kendisiyle barışmış, zorlama değer yargılarından sıyrılmış bir halde beyaz çitlerle çevrili evinden dışarı çıkarken görürüz. Giulietta değişimini olumlu yönde tamamlar ve kendisini evin bir eşyası konumundan uzaklaştırmayı başarır.

Sinemada özdeşleşmenin öneminden, seyircinin baş kahraman ile kendisi arasında kurduğu yakınlık ölçüsünde filme ilgi duyacağından daha önceki derslerimizde de bahsetmiştik. İnsanlar genellikle tanıdıkları, sevdikleri kişilerin başlarına gelenlerle daha çok ilgilenmek eğilimindedirler. Bu durumu hayatımızın her anında gözlemleyebiliriz. Gazetelerin üçüncü sayfalarında her gün pek çok cinayete, kazaya veya aile dramına tanık olur, o an etkilensek bile, bu olayları kısa bir süre sonra unuturuz. Ancak benzer bir şeyin yakınlarımızdan birinin başına gelmesi halinde durum değişir... Öyleyse yapılması gereken, bizim her yönüyle tanıdığımız karakterleri, seyirciye mümkün olan en kısa süre içinde tanıtmak ve haklarında merak uyandırmayı başarmaktır. Örneğin, Kubrick "Gözü Tamamen Kapalı"nın ilk iki sahnesinde, filmin baş karakterleri olan Alice ve Bill (William)'i kısa ve öz bir biçimde tanıtır. Yaşadıkları ev, zevkli ve varlıklıdır. Bir çocukları vardır. Çocuk

In The Modd For Love (W. Kar-Wai)

bakıcısı, kahramanımıza "Doktor Harford" diye hitap ederek, mesleğini vurgular. Bir sonraki balo sahnesinde ise, Alice'in bir sanat galerisinde çalıştığını, Bill'in, zengin ve nüfuzlu iş adamı Ziegler ile, onun sırlarına ortak olacak kadar yakın bir ilişki içinde olduğunu öğreniriz. Ayrıca balo sahnesi, çiftin başka kişilerle yakınlaşmaya olan özlemlerinin yanı sıra, birbirlerine olan düşkünlüklerinin de altını çizer. İlk beş dakika içinde Alice ve Bill ile tanışmış olmak, onların başına gelecek olaylara ilgimizi artırır.

Gerçek hayatta isimlerimizi seçemiyoruz. Ama bir karakter yaratırken, kişinin özelliklerini vurgulayan, daha da ötesi seyircinin çağrışımlar yoluyla onu tanımlamasına yardımcı olan isimler seçebiliriz. Wachowski kardeşlerin "Matrix"in kahramanları için seçtikleri isimleri düşünün. İnsanlığı kurtarması beklenen Neo'nun Mesih'i, filmin duygusal kanadı Trinity'nin ise Kutsal Ruh'u temsil ettiği açıktır. Direnişe katılmaya gönüllü kişilere 'gerçekleri' gösteren ve onlara liderlik eden Morpheus ise adını mitolojide insanlara çeşitli biçimlerde görünen düş

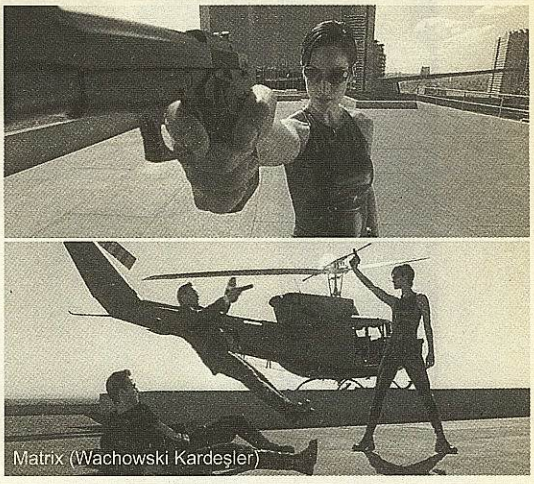
Matrix (Wachowski Kardeşler)

tanrısından alır. Yaşadıklarının gerçek mi, rüya mı olduğundan uzun süre emin olamayan Neo'yu düşünürseniz, Morpheus için seçilen adın ne kadar isabetli olduğunun farkına varacaksınız. Yine aynı filmde yer alan Cyper ise, şeytanın adını taşır ve direnişçileri ihbar etmesi ile filmin kötülük simgesi haline gelir. "Matrix"in devam filmi "Matrix Reloaded"da iki yeni karakter dikkati çekiyor. Niobe ve Persephone... Niobe, kibirli mizacı yüzünden tanrılar tarafından cezalandırılan, doğurganlığıyla övündüğü için on iki çocuğu öldürülen bir mitoloji kahramanı. Persephone ise, doğa tanrıçası Demeter'in, yeraltı ve ölüm tanrısı Hades tarafından kaçırılan, annesinin yalvarışları sonucunda sadece altı ay yer yüzüne çıkmasına izin verilen güzeller güzeli kızı... "Matrix Reloaded"ın yeni karakterlerinin, taşıdıkları isimler ile nasıl bir uyum içinde olduklarını kısa bir süre sonra birlikte göreceğiz...

Karakter adlarının önemi sadece baş kahramanlar ile sınırlı değildir kuşkusuz. Bazı durumlarda birinci derecede önemli olmayan bir karakterin adı da işlevsel olabilir. Bu konudaki en ilginç örneklerden biri Coppola imzalı "Siyam Balığı"nda karşımıza çıkar. Safça ve eğitimsiz bir delikanlı olan Rusty James, babası ve ağabeyinin aralarında felsefi konuşmalar yapmalarından rahatsızdır. Onlar konuşmaya başladıklarında, kendisini yabancı hisseder. Senarist, Rusty'nin ağabeyinin sevgilisine Cassandra adını vermekle, zekice bir kelime oyunu yapar. Rusty, Cassandra'yı gördüğünü, kızın uyuşturucuyu bıraktığını söylediğini ama kendisinin buna inanmadığını anlatır. Ağabeyi ve babası aralarında gülerek, Cassandra'ya inanmayanların başına çok kötü şeyler geldiğini söylerler. Rusty hiçbir şey anlamaz! Kızın adı, Rusty'nin kültür eksikliğini vurgulayacak bir araç olarak kullanılmıştır. Cassandra mitolojinin en ünlü kahinlerinden biridir ve gerçekten ona inanmayanların başına çok kötü şeyler gelmiştir!

Gelecek ay, bir karakteri tanımlamakta oldukça önemli bir araç olan diyaloglar üzerinde duracağız. Diyalogların kişiliğe uygunluğundan, hikayenin gelişimi içindeki işlevinden ve yapılmaması gereken hatalardan bahsedeceğiz...

arıza

Cüneyt Kaşeler

TAKIM AYNI LIVER-POOL !!!

Son 6 aydır spor, -özellikle de futbol- yazıyor olmam ve sayfanın adının da "arıza" olduğu göz önünde bulundurulursa, okurların -çokça da bayan okurların- "Bir insan nasıl bir arızadır da aklını bu türden şeyler bozar?" dediğini duyar gibiyim. Her sağlıklı Türk erkeği hayatında en az bir kez "Senin hayatında Fenerbahçe herşeyden önde geliyor..." suçlaması ile karşılaşmıştır sanırım. -Bu noktada Beşiktaşlı ya da Galatasaraylı okurların bu suçlamaya kendi namlarına tuttukları takımı uygun bulmalarını önermem, zira Beşiktaş ya da Galatasaray'ın herşeyden önemli olması mümkün değildir.-

Hayatımıza giren kadınların, yoğunlukla 18 yaşımızdan itibaren etkili olduğunu düşünürsek, en tutkulu sevdiğimiz o kadının olmadığı ama Fenerbahçe ile dolu dolu yaşanmış bir 18 yıldan bahsedebiliriz. Dilerseniz, size bu yazımda, başımdan geçen spor ve Fenerbahçe anılarımdan birkaç anekdot aktarayım da konu kapansın.

Babam ve sülalemizin tümü GS'li olduğu için 9 yaºıma kadar GS maçlarına sürgün edildim. Babam elinden kaçar Fener tribününe kendimi atarım diye FB-GS derbilerine götürmezdi beni. -Bütün sülaleyi GS'li yapan babam, ben 6 yaşıma geldiğimde Fenerli olmam konusunu ciddiye almak gerektiğini düşünerek bir akşam yemeğinde bana "Fenerli isen benim masamda yemek yiyemezsin" dediğinde, ben hiçbir şey söylemeden odama çekilince ailenin ilk Fenerlisi olduğum tescil edilmiş olmuştu.- Sonunda 9. yaşa geldiğimde babamın karşısına dikildim ve "ya beni Fener maçına götürürsün ya da evden kaçarım" dedim. Böylelikle ilk defa bir Fener maçını Dolmabahçe'de izledim.

Biraz eskiye gidersek ilk izlediğim maç, Yaşareviç'li GS'nin, kel Alptekin'li Eskişehir'e 3 attığı maçtı. İlk defa Dolmabahçe stadının yeni açık kapısından çıkıp yer yer kelleşmiş sahayı gördüğüm an nefesim kesildi ve o an bu aşkın ölene dek kanımda dolaşacağına emin de oldum. İlk Fenerbahçe Stadı deneyimim, Federasyon Kupası finali ilk maçı olan Fenerbahçe - Mersin İdman Yurdu karşılaşmasıyla oldu. O zaman, Büyük Ruh Selçuk Yula, Tavşan Mustafa, Kova Yaşar, Büyük Kaptan Alpaslan Eratlı, ve Bulgar Memetli kadro; Lig, Donanma Kupası, TSYD Kupası demeden ne var ne yok almış durumda... Ben maraton tribünündeyim, Mayıs ayında bokumuz dondu ama 2 tane kaskalladık Mersin'e. Rövanşı da 2-1 aldık, kolleksiyona Federasyon Kupası da katılmış oldu.

Futbolu sıkıcı bulanlara bir Wimbledon hikayesi var. Turgut Özal dönemi yazlık seferberliğinden nasibimizi aldık ve 80'li yıllarda Çınarcık'tan Silivri'ye taşındık. Yaşımız da ufaktan tutmaya başlamış durumda ve 80 kiloya 1.60 boy ve pek de şirin olmayan bir suratla kızlara sadece uzaktan bakmaktayız. Ligler tatilde olduğu için yapacak bir sey yok. Tek yaptığımız akşamları TV'de renkli yayınlanan "Martı Adası" adlı rüyalarımızı esir almış diziyi seyredip çekirdek yemek ve gündüzleri de top oynayıp, kız arkadaşı olan yakışıklı yaşıtlarımızı -sebep onların kız arkadışı var bizim yok değilmiş de bize ters baktılar ya da kasti faul yaptılar gibi gösterip- pataklamaktı. Bir gün TRT'yi seyrederken Wimbledon ilk turlarına rastladım. Soğuk Lendl ile gereksiz asabi Mc Enroe'dan pek haz etmediğim için tam televiziyonu kapatacaktım ki sarı kafalı, 17 yaşında ve teniste kaleci gibi toplara planjon yapan bir Alman gördüm ve mahallede kim var kim yok toplayıp TV'nin karşısına geçtik. Boris Becker'in hayatımıza girişi böyle oldu. Wimbledon aristokrasisine meydan okuyan bu genç Alman'la o sene ve daha sonraki senelerde büyük baºarılar elde ettik. Kendisi şöhreti abartıp amiyene tabirle dağıttı ama biz efendi kaldik. -Tenis oynayan yakışıklı yaşıtlarımızı tokatlayıp raketlerini ve toplarını ellerinden alıp tenis oynadığımızı, beceremeyince de tenis sahasında ayak voleyboluna dönüp, dövecek kimse kalmayınca da birbirimizle kavga ettiüimizi saymazsak.-

Rummenige'li, Platini'li, Scuhumacher'li, Maradona'lı, Zico ve Eder'li yıllar yine yazlıktayız. Bizim Almancı Tarkan var o dönemde. Kutu kolayı sadece filmlerde gördüğümüz için, bütün yaz onların yıllık izne gelmelerini ve onun içtiği kutu koladan bir yudum vermesini bekliyoruz. -Bir de 5 vitesli yarış bisikleti var ki o başlı başına bir yazı konusu- Not: Bizde kontra pedal Balkan var.

O yaz Tarkan'ın babası video kamera ile geldi ve bizim mahalle maçını kaydetmeye karar verdi. Fakat Tarkan, babam çekiyor bende oynayacağım diye tutturunca, maçı analatacak adam ihtiyacı da olduğundan, benim oynamamama ve maçı anlatmama karar verildi. O dönemde herkes adını saydığım futbolcularla özdeşleşmiş durumda. Mesela bizim takımda, bıraksanız 2 Rossi, 4 tane Platini de var. Tabi herkes maç anlatılırken lakabıyla hitap etmemi istiyor. Ben de intikam olarak maç boyunca bir tek kardeşimi "Rummenige Cem" olarak anlatıp diğer elemanların isimlerini mahallece gıcık olduğumuz Trabzonlu futbolculara uyarladım. Sonuç: Ben dayak yedim, diğer mahalle ile maç tekrarlandı ve ben maçı istendiği gibi anlattım.

Yine yazlıktayız. Avrupa kupası maçları var o dönemde. TV yayınları çok seyrek olduğundan radyo başındayız. Gündüz GS, W.Lodz adında bir Polonya takımı ile oynuyor, akşam, Fener Bordeaux ile deplasmanda oynayacak. Radyoda maçı anlatanın yanında yorumcu olarak Turgay Şeren var. "GS turu geçer ama Fener'in hiç şansı yok" diyor. Aslında haklı, Bordeaux o yıl ampiyon Kulüpler Kupası'nın bir numaralı favorisi ama biz içten içten gıcık kapıyoruz bu yoruma. GS bir penaltı golü ile 1-0 kazanıyor. Aksam Fener, maçı spiker Murat Ünlü'nün göz yaşları ve bizim voodoo'larımızla inanılmazı gerçekleştirip Bordeaux'yu deplasmanda 3-2 tokatlıyor. Turgay Şeren de bizim yan sitelerden birinde kalıyor. O dönem birinin aklına geliyor, bir Fenerbahçe bayrağı altında attığımız turun rotasını Turgay Şeren'in evine çeviriyoruz. Yol boyunca 50 kişi olmuşuz. Evin önünde başlıyoruz bağırmaya "Yalancı Turgay, yalancı Turgay!". Allahtan o gün evde değiller, büyük bir ayıptan kurtuluyoruz.

Osieck'le ikinci senenin başı, TSYD Kupası finalinde Beşiktaş ile oynuyoruz. İlk yarıda inanılmaz bir Fener var sahada, Beşiktaş'ı sahadan siliyoruz. Daha önemlisi koşan, yardımlaşan, pres yapan Fener'i ilk defa görüyoruz, Mest olmuşuz. Devre arası Kapalı'da sıska, ince sesli bir eleman bağırmaya başladı. "Himmet abiiiiii Himmet abiiiiii" bir beş dakika böyle bağırmaya devam edince herkes "kim ulan bu Himmet abi, niye kalkmıyor ayağa, olay nedir?" diye kıllanmaya başladı. Dolasıyla bizde kendini göstermesi beklenen Himmet abiyi kesiyoruz. En sonunda Himmet abi kalktı ama Himmet abi de tam Himmet abi.... Önler kel, bıyıklı, bira göbekli, üstündeki fanila ile tam bir amele yanığı olan ağır bir abi. Himmet abi bizim elemana dönüp "ne var?" şeklinde bir işaret yapınca eleman, "Himmet abi takım aynı Liverpool" diye seslendi aşağıdan -o dönemde Liverpool'un pek de örnek olacak durumda olmadığını söylemek isterim- İşte bu yüzden Fener ne zaman iyi oynasa Mete'ye "takım aynı Liverpool" derim.

Sanırım anıları burada kesmek yerinde olacak. Herºeyi tadında bırakmak lazım. Başka bir ara devam ederiz. Aslında tüm mevzu şu hayatımızda: Fenerbahçe'nin yeri her zaman var oldu ve her zaman da var olacak. Taraftarlığı sadece skorla ve sahada oynanan oyunla değerlendirip bizi yargılayanların dediği gibi olay: "Sahada bir topun peşinde koşan 22 adam ve onları izleyen salaklar" şeklinde özetlenebilseydi hayat da; Yemek, içmek ve sevişmek üzerine kurulu bir yalan ve bu yalanı anlamlı kılmaya çalışan salak milyarlar olarak açıklanabilirdi. Kocaeli maçına giderken, bir kadının; "Mete Bey inşallah yenersiniz bugün" dediğinde, Mete Avunduk'un cevap verdiği gibi "Kazanmaya değil, orada olmaya gittik hep..."

REWORK
Fall Right Now
(Playhouse)

ayın Albümü

Fall Right Now, sıcağın yaşamın her karesine sindiği şu günlerde dinlemeye muhtaç kalacağınız, size bir ilk albümden beklediğinizden daha fazlasını verebilecek bir albüm. Geçtiğimiz iki seneyi çarpıcı single'lar yayınlayarak geçiren Rework dörtlüsü(aslında üçlüydüler, en son ikinci bir vokalist aldılar), sonunda bir LP'nin gerektiğini anlamış. Fakat bu kadar süre, sadece 'doğru zamanı' beklediklerini, ancak albümü dinleyince anlıyorsunuz.
2000'lerin bize en güzel hediyesinin Lali Puna olduğunu düşünen bir insan olarak, Fall Right Now'ın Scary World Theory'i bile aratmadığını söyleyebilirim. Üstelik Fransız olan Laetitia'nın ılık vokalleri Fall Right Now'ın tech-house tarafı ile parlak pop taraflarını her şeyden daha çekici hale getiriyor. Albümün destansı açılış şarkısı "You're so just, just"ta Laetitia'nın kısık ve inanılmaz seksi sesi hemen yan etkilerini gösteriyor. Günümüz kadın şarkı sözü yazarlarının aksine, Laetitia aşkı veya adamını "bekleyen" atmosferde lirikler yazmıyor. Harakete geçip, onu avucuna alan, veya alacağından emin olan lirikleri ile zaman zaman Nico'nun soğukluğunu hatırlatıyor. Bu açıdan albümdeki bazı kayıtlar oldukça hip atmosfere sahip(I Think You Think de bunlara örnek olabilir). Bu açıdan albüm Seijun Suzuki'nin duygusuz gangster filmleri gibi gereksiz hiçbir şey barındırmıyor içinde. Suzuki'nin Jim Jarmusch'a Ghost Dog için "Adamın oraya gitmesi, insanları öldürmesi çok zaman alıyor. Benim filmimde bunlara vakit yoktur, adamım oraya gider ve herkesi öldürür" derken anlatmaya çalıştığı tarzda Laetitia'nın lirikleri de, onları kullanışı da 'acımasız'. Bunun dışında "You're so just, just" zaten basit ve bir o kadar da kusursuz melodisi ile yazın Trip'te Fischerspooner-Turn On ile beraber en çok çalınan kayıt olacağa benziyor. Chris&Cosey cover'ı "October Love Song" ise bana kalırsa albümün en iyi kaydı. Albümde olağanüstü kullanılan synth-pop estetikleri ile retro bütünleşmeler buram buram '80ler kokan bu şarkıda doruğa çıkıyor. Laetitia'nın vokali ise duygusuz havasını daha bir melankoliye bırakıyor. Tıpkı albümün Fransızca şarkılarındaki gibi. "Amoureuse" de bunlardan biri ve albümde kolaylıkla öne çıkan bir kayıt. "Loin de Moi" da '60ların French-pop'unu hatırlatan, nabızları titreten bir ritimle ve yine Laetitia'nın fısıldayış gibi gelen aksanıyla derinleşen bir şarkı. Laf kalabalığını bir tarafa bırakırsak, Fall Right Now içinde boş olmayan bir albüm. Fakat asıl önemlisi birkaç senenizi kaydırabilecek kadar iyi birkaç kayıt içermesi. Bitiriş için en doğru kelime ise: "Çekici"
9/10 (Alkan Avcıoğlu)

1 -1.9	Kötü kavramında bir dönüm noktası
2 -2.9	Double Rod Stewart
3 - 3.9	Rod Stewart
4 - 4.9	Kötü
5 - 5.9	Vasat
6 - 6.9	İdare eder/orta
7 - 7.4	İyi
7.5 - 7.9	Yıkıl
8 - 8.9	Çok iyi/mutlaka edinmeli
9 - 9.9	Olağanüstü
10	Bunu yapan insan olamaz

FUTURE BIBLE HEROES
Eternal Youth
(Instinct)

Muhteşem adam Stephen Meritt'in yan projelerinden olan Future Bible Heroes, Bostonlu DJ Chris Ewan'ın aranjmanları, Stephen Meritt'in melodi ve sözleri ve Claudia Gonson'un vokallerinden oluşuyor. 1997 çıkışlı Memories of Love albümü ve Temmuz 2000'de çıkan "I'm Lonely and I Love It" EPsi ile müzik dünyasında yer edinen grup, bu albümde de akılda kalıcı, 80ler esintisi pop şarkıları sunmaya devam ediyor. Vampirler, insanüstü varlıklar, karşılıksız aşklar ve uzaylıları barındıran 16 şarkının, 6sı Chris Ewan'ın enstrümental çalışmasından oluşuyor. Geri kalan 10 şarkıda da Claudia Gonson'un, Stephen Meritt'ten devraldığı vokaller bulunuyor. Peki "I'm a vampire", "Doris Daytheearthstoodstill" ve "Losing Your Affection" gibi şarkıların varlığı bizi nereye getiriyor? Ne yazık ki çok uzaklara götürdüğü söylenemez, çünkü görünürdeki gerçek şu ki Stephen Meritt, 69 Love Songs ve onu takiben çıkardığı The 6ths albümü Hyacinths and Thistles'dan sonra çıktığı tatilden dönmek bilmiyor. Bu bekleyiş sürecinde de bize oyalanmamız için hafif esintiler yollamayı uygun buluyor. **5.5/10** (Beren Özel)

SKIN
Fleshwounds
(EMI)

Skunk Anansie'den tanığımız Skin kod adlı, lezbiyen haklarının sonuna kadar savunucusu Deborah Anne Dyer'ın solo kariyerine adım attığı ilk albüm olan Fleswounds, Skunk Anansie sound'una olan benzerliğiyle fakat cazgır cazgır gitarlardan çok daha akustik enstrümanlara ve elektronik alt yapıya daha fazla yer vermesiyle dikkat çekiyor. Yine de ben Skin'in sesinden hiç haz etmiyorum ve yaptığı müzikten de sıkılıyorum. Tamam hatunun güçlü bir sesi var ama, albüm için tercih ettiği down tempo şarkılara sesi gitmiyor. Tamam "Hedonism" pek güzeldi ama o kadar. "Weak As I Am" diye bağırmasını yerğlerdim. Sabahın 10:00'unda dinlemeye başladığım için midir bilmem ama, **Fleswounds**'u dinlerken çok sıkıldım. Albümde yer alan bütün şarkılar birbirine benziyor ve Skin'in sesi bir yerden sonra "ay bayılcam" dedirtiyor. Albümün prodüktörlüğünün David Kosten (Faultline)'e ait olması bile pek bir şey değiştirmemiş. Yine de bir sanat eseridir diyerek, senelerin Skin'idir diyerek puanlamamızı yapalım biz.**5/10**
Bora Şimşek

BLUR
THINK TANK
(Parlophone/EMI)

1990'lar boyunca Damon Albarn'ın hemen hemen tüm plaseleri, büyük Gallagher koruduğu Oasis ağlarına takılmıştı. Artık rekabet yok ve Albarn'ın hayatından Justin Frischman geçeli nereden baksanız 7-8 yıl oldu. Hayatınızda iyi bir kadın yokken iyi bir şeyler yapmanız, iyi bir kadın varken yapabilmeniz kadar zor. Blur is out of time... (Pen6/10)
Mete Avunduk

MANITOBA
Up In Flames

Dan Snaith, Manitoba ismiyle müzik yapan Kanadalı, kendi halinde bir müzisyen. İlk albümü "Start Breaking My Heart" artık pek bir özelliği kalmayan laptop emekçiliği, basit melodiler, keyboardlar, sakin perküsyonlar ve doğa temalarıyla "pastoral elektronika" ismine layık gördüğüm bir müzik yapıyordu. İkinci albüm "Up In Flames"deki karakter değişikliği ise benim diyen şizofreni hasetinden çatlatır. 40 dakika kadar süren albüme o kadar çok fikir, o kadar iyi karıştırılmış ki dinlediğiniz müziğin makinelerden çıktığını bile algılayamıyorsunuz zaman zaman. Senfonik pop, hiphop beat'leri, akustik enstrümanlar, psychedelic rock'a cilve yapan gitarlar, kuyruklu piyano, cazzz diye bağıran saksafon, sürreel sesler ve illaki elektronik bipler; hepsi bu filmde. Matematik eğitimli Dan Snaith, matematik hakkında bildiği her şeyi unutarak tahmin edilebilirlikten çok uzak, utanmasam organik diyebileceğim kübik bir sound yaratmış. "I've Lived On A Dirt Road All My Life", "Crayon" ve "Bijoux" bu optimist albümün en açık saçık rüyaları. Albüm fasıl masasına gelen enfes mezelerden ancak bir lokma tadabilen akşamcı doyumsuzluğuyla bitiyor. **8/10** *(Yiğit Atılgan)*

MULL HISTORICAL SOCIETY
Us

Colin MacIntyre, ilk bakışta, işlediği cinayetten sonra komşularının kendisi hakkında "kendi halinde, karıncayı bile incitmeyecek kadar kibar bir insandı" dediği dahi psikopat katilleri andırıyor. İskoç müzisyenin ilk albümü "Loss"tan aklımda kalan tek şey "Watching Xanadu"nun denyoca kalpleri kazanma çabası. "Us" ise hayal kırıklıklarının üstüne yapılmış bir albüm. Hayatın ne kadar boktan olduğunu babasının ölümüyle anlıyor Colin ve bundan en karlı çıkan taraf biziz. David Lynch'in tarihsel kostümlerle çektiği bir filme benzeyen rahatsız videosuyla görücüye çıkan "The Final Arrears" gayet güzel bir başlangıç. Oyun meraklısı bir piyano "Am I Wrong"u, otobiyografik referanslar ise "Oh Mother"ı ileriye itiyor. Albümün geri kalanı da dinleyiciye pasif bir kışkırtmada bulunmak için hem orkestral hem de akustik formülleri dengeli bir şekilde kullanıyor. "Asylum" ve "5 More Minutes" gibi kırılgan parçaların albümün amacına daha yakın durduğunu düşünüyorum. "Live Like The Automatics" gibi ender upbeat anlara da rastlamak mümkün. İtiraf ediyorum, "Us" sıkıcı bir albüm yer yer ama ben değil "biz" demeyi bilen bir şövalyeyi de yabana atmamak gerekli. **6.2/10** (*Yiğit Atılgan*)

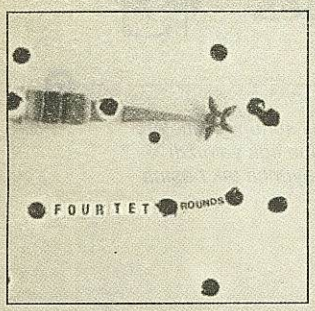

FOUR TET
Rounds
(Domino)

Four Tet (Kieran Hebden) öyle bir üçüncü albümle geri döndü ki, bütün müzik basınından tam not almakla kalmadı, bizleri de şaşkına çevirdi. Four Tet'in önceki iki albümü de gerçekten çok iyi albümlerdi, fakat Rounds'un bunlardan çok daha ötede bir yerde durduğuna inanıyorum. Açılış şarkısı "Hands"in ilk iki dakikasındaki gürültülü free-jaz vuruşları birden öyle bir beat'e dönüşüyor ki(Hebden'in klavye ve gitar ile oluşturduğu arka-atmosferi de unutmamak gerekir) albümü daha dikkatli dinlemeniz gerektiğini hemen anlıyorsunuz. Fakat toparladığınız dikkati "As Serious As Your Life", "Slow Jam", "She Moves She" gibi kayıtlar dudak uçuklatan güzellikleri ile dağıtabilir.
Four Tet'in müziği, Hebden'in Fridge grubuyla yaptığı kayıtlardan gerçekten çok farklı tarzda fakat Wire dergisinin de dediği gibi ikisinin tek bir ortak yanı var: "Sınırları zorlama tutkusu". Rounds, Four Tet'in deneysel elektronikasına caz müziği ve trip-hop'ın gölgelerini taşıyan, çok çok nitelikli bir prodüksiyon. **8.8/10** (Alkan Avcıoğlu)

Tozlanmayan Albümler

No:8
The Smiths
The Smiths
1984

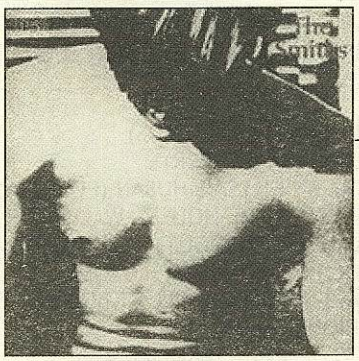

Müzik tarihinin en istisnai pop gruplarından The Smiths 1983 senesinde NME okuyucuları tarafından *en iyi yeni grup* seçilmi°ti. Kurulu°undan bu yana 20 sene geçen grubun ismini ta°ıyan ilk albümleri 20.000 ingiliz sterlinine mal olmuştu. 11 Şarkıdan oluşan albüm, grubun hayranları için hala altından daha değerli. Büyük hit This Charming Man'den Hand In Glove'un homoseksüelitesine, grubun en iyi şarkı isimleri düşünüldüğünde ilk akla gelen Pretty Girls Make Graves'den albümün açılışını yapan hüzünlü Reel Around The Fountain'a kadar 46 dakikalık albüm hiç eskimedi, hiç de eskimeyecek. 25 Şubat 1984 tarihli NME'de çıkan, Cocteau'dan Weller'a kadar göndermeler yapılan albüm kritiğini Don Watson sakince şu şekilde bitiriyordu: "Şu an için, bu yeterli"

Albüm: The Smiths
Grup: The Smiths
Tarih: Şubat 1984
Prodüktör: John Porter
Plak Şirketi: Rough Trade

IDIOTEQUE

İngiltere Indie Singles

1)WHY CAN'T I BE YOU - SHED SEVEN (TASTE MEDIA)
2)SO INTO YOU - WILDHEARTS (GUT)
3)SOUTHAMPTON BOYS - RED 'N' WHITE MACHINES (CENTRIC)
4)FORGET ABOUT TOMORROW - FEEDER (ECHO)
5)7 NATION ARMY - WHITE STRIPES (XL)
6)EASY - GROOVE ARMADA (PEPPER)
7)LUV 4 LUV - ROBIN S (CHAMPION)
8) ( ) - SIGUR ROS (PIAS)
9)WARRIORS/FALLIN' - DISTORTED MINDS/DRUMSOUND (FORMATION)
10)FUCK THE WORLD - TURBONEGRO (BUR)

İngiltere Dans Singles

1) LONELINESS - TOMCRAFT (DATA/MOS)
2) EASY - GROOVE ARMADA (PEPPER)
3) HUSAN - BHANGRA KNIGHTS VS HUSAN (POSITIVA)
4) PATRICIA NEVER LEAVES THE HOUSE - WALLY LOPEZ & DR KUCHO (BUGGEDOUT)
5) NOTHING - HOLDEN & THOMPSON (LOADED)
6) MY LOVE IS ALWAYS - SAFFRON HILL FT BEN ONONO (ILLUSTRIOUS)
7) SOUL REPLY - STYLOPHONIC (PROLIFICA)
8) MAKE LUV - ROOM 5 FT OLIVER CHEATHAM (POSITIVA)
9) NEW JERSEY DEEP - BLACK SCIENCE ORCHESTRA (JUNIOR RE-EDIT)
10) THRU 2 YOU - ECHOMEN (HOOJ CHOONS)

İngiltere Box Office

1)X2
2)KANGAROO JACK
3)JOHNNY ENGLISH
4)OLD SCHOOL
5)DARKNESS FALLS
6)HOW TO LOSE A GUY IN 10 DAYS
7)PHONE BOOTH
8)THE JUNGLE BOOK 2
9)HOPE SPRINGS
10)THE ACTORS

Okurlar Ne Dinliyor?

En çok hangi albümü dinlediğinizi bize mail atın, listeyi siz belirleyin. lullmail@yahoo.com

1)WHITE BLOOD CELLS - WHITE STRIPES
2)SONIC YOUTH - GOO
3)PLACEBO - SLEEPING WITH GHOSTS
4)WHITE STRIPES _ ELEPHANT
5)BLUR - THINK THANK
6)RADIOHEAD - AMNESIAC
7)STROKES - IS THIS IT
8)INTERPOL - TURN ON THE BRIGHT LIGHTS
9)COLDPLAY - A RUSH OF BLOOD TO THE HEAD
10)GODSPEED YOU BLACK EMPEROR! - YANQUI U.X.O

Her eve lazım 3 şarkı

1)THE ROOTS - THE SEED
2)FISHERSPOONER - TURN ON
3)MS. JOHN SODA - HIDING, FADING

İngiltere Indie Albüm

1)ELEPHANT - WHITE STRIPES (XL)
2)JUSTIFIED - JUSTIN TIMBERLAKE (JIVE)
3)CHOCOLATE FACTORY - R KELLY (JIVE)
4)COMFORT IN SOUND - FEEDER (ECHO)
5)LUXEMBOURG - BLUETONES (SUPERIOR QUALITY)
6)MIT GAS- TOMAHAWK (IPECAC)
7)SINGS THE SONGS OF ROBERT BURNS - EDDI READER (ROUGH TRADE)
8)MELODY AM - ROYKSOPP (WALL OF SOUND)
9)HAVE YOU FED THE FISH - BADLY DRAWN BOY (XL)
10)POINTLESS NOSTALGIA - JAMIE CULLUM (CANDID)

Lullapalooza

1)REWORK - FALL RIGHT NOW (PLAYHOUSE)
2)RADIOHEAD _ HAIL TO THE THIEF (CAPITOL)
3)PREFUSE 73 - ONE WORD ESTINGUISHER (WARP)
4)FISHERSPOONER - #1 (CAPITOL)
5)BLONDIE - GREATEST HITS (CAPITOL)
6)GRANDADDY - SUMDAY (V2)
7)LALI PUNA - SCARY WORLD THEORY (MORR MUSIC)
8)GÖKHAN ÖZEN - CYVCYV
9)YEAH YEAH YEAHS - FEVER TO TELL (INTERSCOPE)
10)ARCHIVE - YOU LOOK ALL THE SAME TO ME (EAST WEST)

Haybeden Kaybeden Top 5

Derginizin kaybedeni Murat Bey bu ay sonunda kitlelere sesini duyurmayy başardı, netekim yine çok yalnızdı kitlelerden cevap gelmedi,bütün ay boyunca tek başına curling oynadı...
1-Joy Division-New Dawn Fades
2-Stone Roses-Tear
3-Puressence-How Does it Feel
4-Lali Puna-40 days
5-Jesus and mary chain-April Skies

trip / Kadıköy

1. Out Of Time - Blur (Parlophone)
2. Sex Is Boring - Ballboy (SL Recordings)
3. Seven Nation Army - The White Stripes (V2)
4. Last Night - The Strokes (RCA)

Yeni Ford Fusion mükemmel görüş açısı için daha yüksek. Şehir yaşamının üstesinden gelebilmeniz için daha güçlü. Üstelik iç mekânı hem fonksiyonel hem de sürücü ve yolcuların rahatı için daha geniş. Fusion'la yol almak mükemmel bir duygu. Yüksekte olmaya bir kez alışınca, asla vazgeçemeyeceksiniz. Yeni Ford Fusion'la tanışmak için, Ford**Direkt** Hattı 0212 473 3673 ya da www.ford.com.tr/fusion

Yüksek. Güçlü.
Yeni Ford**Fusion**

Ford Otosan tarafından ithal edilmektedir.

Tasarımı yaşamdan,
güveni teknolojiden.

Ford

Koç

trip v2.0 @HERA

haziran '01

1	pazar	Trip
2	pazartesi	Trip
3	salı	Trip
4	çarşamba	Sound & Vision by Gökhan
5	perşembe	Trip
6	cuma	beat surrender by Saffet Sözen
7	cumartesi	Hakan Tamar
8	pazar	Ergun Başkan, Fenerbahçe Şampiyon
9	pazartesi	trip
10	salı	Trip
11	çarşamba	24 hour party people
12	perşembe	Kodein by Dida
13	cuma	Zafer Tipigil
14	cumartesi	Hakan Tamar
15	pazar	ayrodinamik teknolojik müzik by Sputnik
16	pazartesi	trip
17	salı	Trip
18	çarşamba	1980'ler tribi by Mete Avunduk
19	perşembe	tamirci, Sait
20	cuma	Hakan Seyrek
21	cumartesi	Vertigo-go by Hilmi Tezgör
22	pazar	Coppacabana by Şahin Uruk
23	pazartesi	KTN by Kaan Çaydamlı
24	salı	Trip
25	çarşamba	Lull, birinci yaşgünü partisi
26	perşembe	Radiohead gecesi
27	cuma	new beat by Alkan Avcıoğlu
28	cumartesi	Coppacabana by Şahin Uruk
29	pazar	big beat butique by Sputnik
30	pazartesi	Cenk Taner

kadife sokak no: 10/1 kadıköy 0216 346 04 13

RADIO HOT 105•7

Miller GENUINE DRAFT